শুৱালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়,শুৱালকুছি

SUALKUCHI BUDRAM MADHAB SATRADHIKAR COLLEGE, SUALKUCHI

Affiliated to Gauhati University

Supporting Documents for
NAAC Self Study Report (SSR)
(3rd. Cycle) Period: 2018−2023)

Criterion: III	**RESEARCH, INNOVATIONS & EXTENTION**
Key Indicator: 3.3	**RESEARCH PUBLICATION AND AWARDS**
Metric Number: 3.3.2	Link for the list of book chapters

Submitted by:
SBMS College, Sualkuchi

PHOTO COPY OF BOOKS/CHAPTER/ARTICLE

(2018-2019)

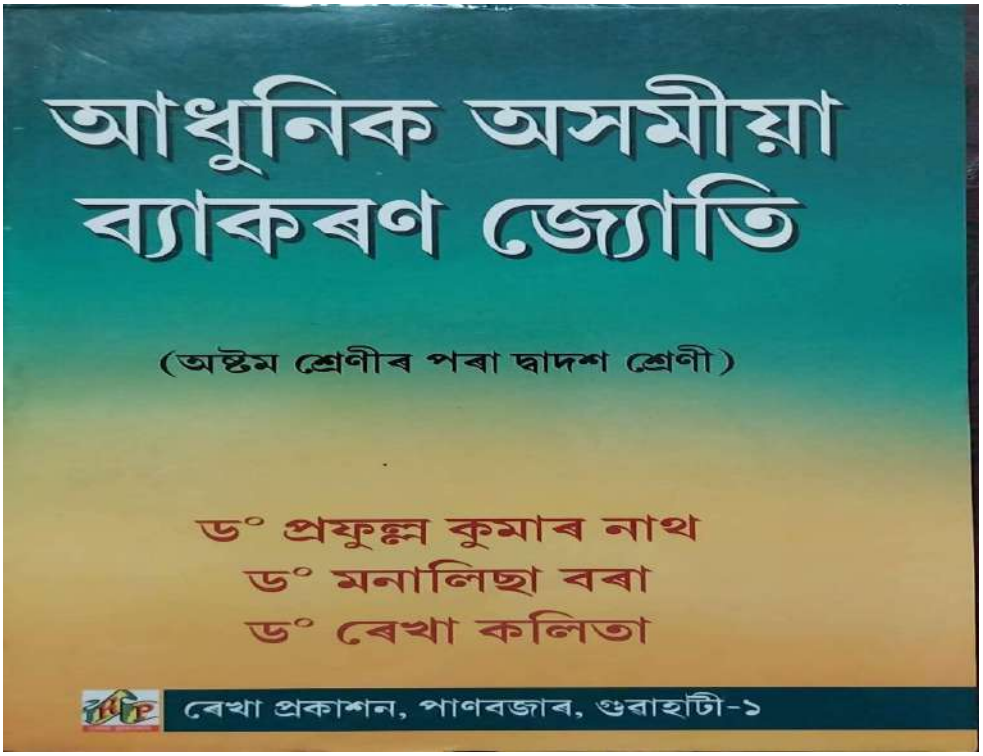

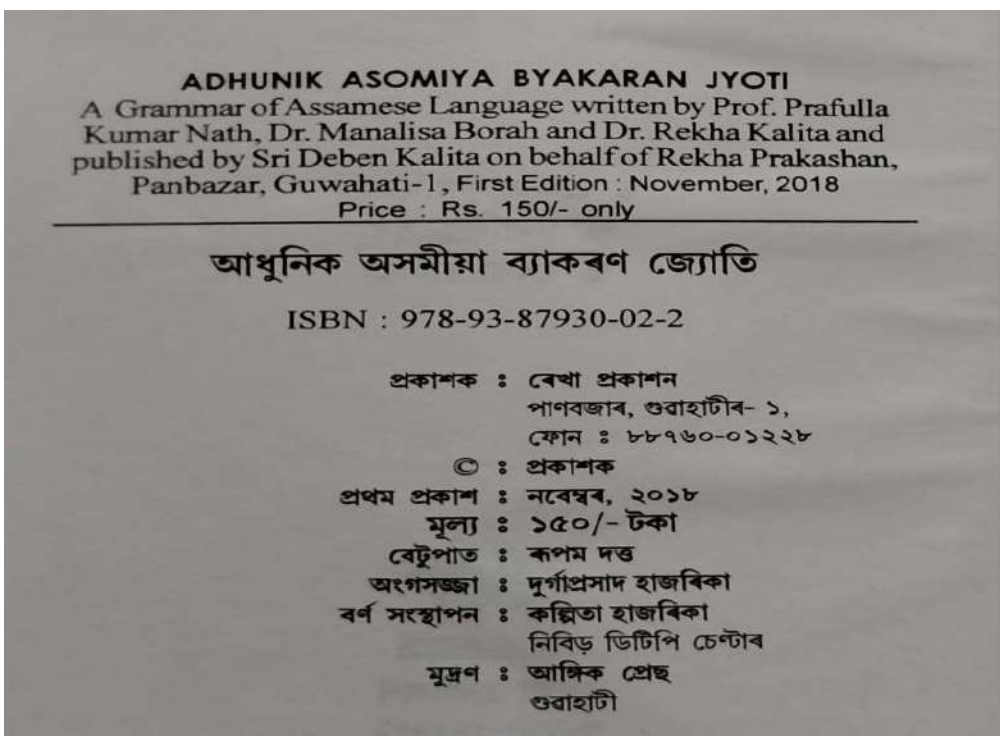

ADHUNIK ASOMIYA BYAKARAN JYOTI

A Grammar of Assamese Language written by Prof. Prafulla Kumar Nath, Dr. Manalisa Borah and Dr. Rekha Kalita and published by Sri Deben Kalita on behalf of Rekha Prakashan, Panbazar, Guwahati-1, First Edition : November, 2018

Price : Rs. 150/- only

আধুনিক অসমীয়া ব্যাকৰণ জ্যোতি

ISBN : 978-93-87930-02-2

প্ৰকাশক ঃ ৰেখা প্ৰকাশন
পাণবজাৰ, গুৱাহাটীৰ- ১,
ফোন ঃ ৮৮৭৬০-০১২২৮
© ঃ প্ৰকাশক
প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ নবেম্বৰ, ২০১৮
মূল্য ঃ ১৫০/- টকা
বেটুপাত ঃ ৰূপম দত্ত
অংগসজ্জা ঃ দুৰ্গাপ্ৰসাদ হাজৰিকা
বৰ্ণ সংস্থাপন ঃ কল্লিতা হাজৰিকা
নিবিড় ডিটিপি চেণ্টাৰ
মুদ্ৰণ ঃ আঙ্গিক প্ৰেছ
গুৱাহাটী

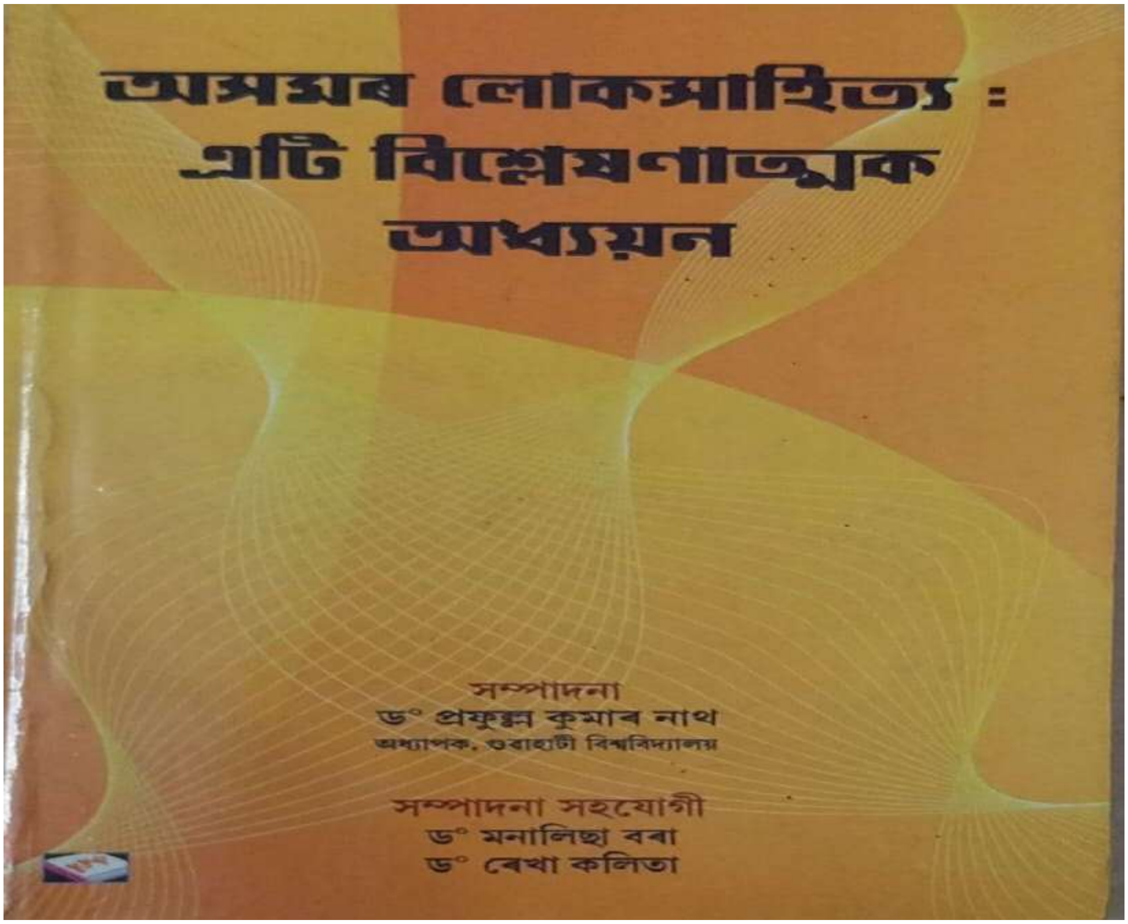

প্ৰকাশক
কে কে পাব্লিকেশ্বন
দেৱান মাৰ্কেট, প্ৰথম মহল, বামুণীমৈদাম, গুৱাহাটী-৭৮১০২১
(অসম মাধ্যমিক শিক্ষা পৰিষদ আৰু অসম উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা সংসদৰ ওচৰত)
Mobile No. : 7086656607, 9132622624
WhatsApp No. : 8638894879
Website : www.kkpublication.in
e-mail : kkpublication10@gmail.com
info@kkpublication.in

'Asomor Lokasahitya : Eti Bislesanatmak Adhyayan' edited by Prof. Prafulla Kumar Nath, Prof. Deptt. of Assamese, Gauhati University and Published by KK Publication, Bamunimaidam, Guwahati-21, 1st Edition, January, 2018. Price Rs.150 only.

প্ৰথম প্ৰকাশ : জানুৱাৰী, ২০১৮

© সম্পাদকৰ দ্বাৰা সংৰক্ষিত

মূল্য : ১৫০.০০ টকা মাত্ৰ

I S B N : 978-93-81691-34-2

পৰিবেশক
অশোক বুক ষ্টল, বুক এম্পৰিয়াম, কিৰণ প্ৰকাশন, বি.আৰ. বুক ষ্টল, বুক ভেলী, বুক লেণ্ড, অসম বুকচ্ আৰু বুক ভিউ, পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১।
ভৱানী বুক হাউচ্, জি. টি. বি. পথ, ধুবুৰী।
অসমী পুস্তকালয়, হয়বৰগাঁও, নগাঁও।
ৰিজু প্ৰকাশন, বৰপেটা।

মুদ্ৰণ : ড্ৰোনা এচোচিয়েট, গুৱাহাটী।

SPECIMEN COPY

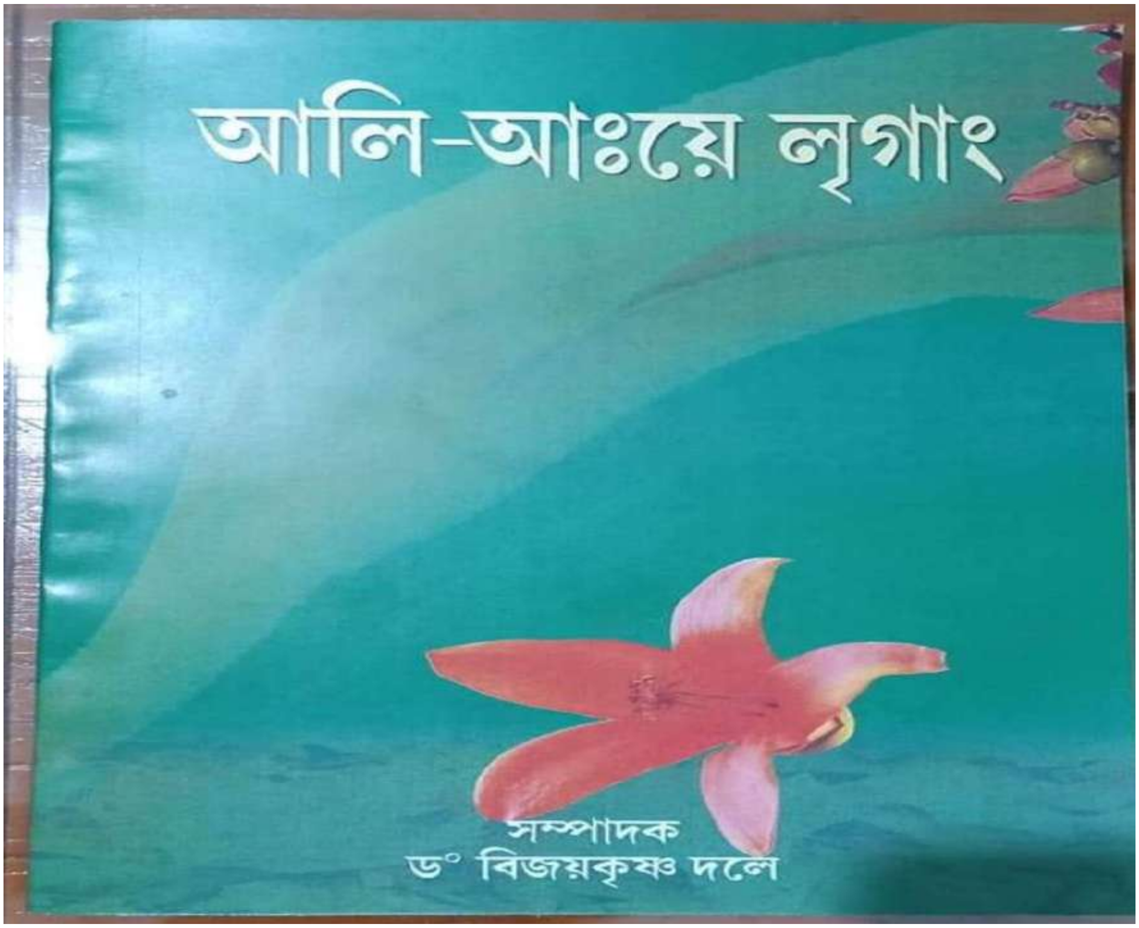

ALI-A:YÉ LÍGANG: *অভয়পুৰ মাজগাঁও আলি-আঃয়ে লৃগাং উদ্‌যাপনৰ লগত সংগতি ৰাখি প্ৰকাশিত আৰু ড° বিজয়কৃষ্ণ দলে সম্পাদিত লৃগাং বিশেষ গ্ৰন্থ। ১৫ মাৰ্চ, ২০১৯ চন।*

© সম্পাদক

প্ৰথম প্ৰকাশ : ১৫ মাৰ্চ, ২০১৯

সম্পাদক
ড° বিজয়কৃষ্ণ দলে

প্ৰকাশক
সভাপতি আৰু সম্পাদক
অভয়পুৰ মাজগাঁও আলি-আঃয়ে লৃগাং উদ্‌যাপন সমিতি
ঢকুৱাখনা, লখিমপুৰ (অসম)

বেটুপাত
নিতু বৰগোহাঁই

মূল্য : ২৫ টকা

মুদ্ৰক : কামধেনু প্ৰিন্টিংচ, দুৰৰাচুক, ডিব্ৰুগড়

কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়
Krishna Kanta Handiqui State Open University

স্নাতকোত্তৰ কলা (Master of Arts)

POSTGRADUATE
SELF LEARNING MATERIAL (SLM)

PGAS S2 04
(খণ্ড ২)

অসমীয়া চুটিগল্প

অসমীয়া
ASSAMESE

বিষয়সূচী

		পৃষ্ঠা নং
অধ্যায় ৮ ঃ	**লক্ষ্মীনাথ ফুকন ঃ 'মহিমাময়ী'** লক্ষ্মীনাথ ফুকন ঃ জীৱন আৰু কৃতি ঃ লক্ষ্মীনাথ ফুকনৰ গল্পৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ; 'মহিমাময়ী' ঃ গল্পটোৰ কাহিনীভাগ, গল্পটোৰ চৰিত্ৰসমূহ, গল্পটোৰ সাধাৰণ আলোচনা, গল্পটোৰ বিশেষত্ব	১৩৩–১৪৮
অধ্যায় ৯ ঃ	**ৰমা দাশ ঃ 'অবুজ মায়া'** ৰমা দাশ ঃ জীৱন আৰু কৃতি ঃ ৰমা দাশৰ গল্পৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ; 'অবুজ মায়া' ঃ গল্পটোৰ মূল পাঠ, গল্পটোৰ চৰিত্ৰসমূহ, গল্পটোৰ সাধাৰণ আলোচনা, চুটিগল্প হিচাপে 'অবুজ মায়া'	১৪৯–১৭৩
অধ্যায় ১০ ঃ	**ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়া ঃ 'সেন্দূৰ'** ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়া ঃ জীৱন আৰু কৃতি ঃ ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়াৰ গল্পৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ; 'সেন্দূৰ' ঃ গল্পটোৰ সাধাৰণ আলোচনা, গল্পটোৰ কাহিনীভাগ, গল্পটোত প্ৰতিভাত হোৱা চৰিত্ৰসমূহ, গল্পটোৰ বিশেষত্ব	১৭৪–১৮৮
অধ্যায় ১১ ঃ	**নিৰুপমা বৰগোহাঞি ঃ 'টেঁকীৰ সৰগ'** নিৰুপমা বৰগোহাঞি ঃ জীৱন আৰু কৃতি ঃ নিৰুপমা বৰগোহাঞিৰ গল্পৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ; 'টেঁকীৰ সৰগ' ঃ গল্পটোৰ সাধাৰণ আলোচনা, গল্পটোৰ কাহিনীভাগ, গল্পটোৰ চৰিত্ৰ চিত্ৰণ, গল্পটোৰ বিশেষত্ব	১৮৯–২০২
অধ্যায় ১২ ঃ	**শীলভদ্ৰ ঃ 'সংগ্ৰাম'** শীলভদ্ৰ ঃ জীৱন আৰু কৃতি ঃ শীলভদ্ৰৰ গল্পৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ; 'সংগ্ৰাম' ঃ গল্পটোৰ সাধাৰণ আলোচনা, গল্পটোৰ কাহিনীভাগ, গল্পটোৰ চৰিত্ৰসমূহ, গল্পটোৰ বিশেষত্ব	২০৩–২২০
অধ্যায় ১৩ ঃ	**সৌৰভ কুমাৰ চলিহা ঃ 'বীণা-কুটিৰ'** সৌৰভ কুমাৰ চলিহা ঃ জীৱন আৰু কৃতি ঃ সৌৰভ কুমাৰ চলিহাৰ গল্পৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ; 'বীণা-কুটিৰ' ঃ গল্পটোৰ সাধাৰণ আলোচনা, গল্পটোৰ কাহিনীভাগ, গল্পটোৰ চৰিত্ৰ চিত্ৰণ, গল্প কৰ্ত্তাৰ মনৰ সম্ভেদ, গল্পটোৰ বিশেষত্ব	২২১–২৩৮
অধ্যায় ১৪ ঃ	**হৰেকৃষ্ণ ডেকা ঃ 'শ্ব'বেঙ্গাৰ'** হৰেকৃষ্ণ ডেকা ঃ জীৱন আৰু কৃতি ঃ হৰেকৃষ্ণ ডেকাৰ গল্পৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ; 'শ্ব'বেঙ্গাৰ' ঃ গল্পটোৰ কাহিনীভাগ, গল্পটোৰ চৰিত্ৰসমূহ, গল্পটোৰ সাধাৰণ আলোচনা, গল্পটোৰ বিশেষত্ব	২৩৯–২৫০
প্ৰসঙ্গ পুথি		২৫১–২৫৩
পৰিশিষ্ট (অধ্যায় ৫)		২৫৪–২৫৬
পৰিশিষ্ট (অধ্যায় ৭)		২৫৭–২৬২
পৰিশিষ্ট (অধ্যায় ৮)		২৬৩–২৭০
পৰিশিষ্ট (অধ্যায় ১২)		২৭১–২৭৮
পৰিশিষ্ট (অধ্যায় ১৪)		২৭৯–২৮৫

কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়
Krishna Kanta Handiqui State Open University

স্নাতকোত্তৰ কলা (Master of Arts)

POSTGRADUATE
SELF LEARNING MATERIAL (SLM)

PGAS S4 02
(Language)
Exam Code 128 N

প্ৰাকৃতিবিজ্ঞান আৰু অসমীয়া ৰূপতত্ত্ব

অসমীয়া
ASSAMESE

বিষয় সূচী

		পৃষ্ঠা নং
অধ্যায় ১ ঃ	**প্ৰাকৃতি বিজ্ঞান ঃ সাধাৰণ আলোচনা** প্ৰাকৃতি আৰু উপাকৃতি; প্ৰাকৃতিৰ প্ৰয়োগগত পৰিবৰ্তন; মুক্ত প্ৰাকৃতি, বদ্ধ প্ৰাকৃতি	৭ - ১৫
অধ্যায় ২ ঃ	**অসমীয়া ৰূপতত্ত্ব** অসমীয়া ৰূপতত্ত্বৰ সাধাৰণ পৰিচয়	১৬ - ৩১
অধ্যায় ৩ ঃ	**পদ বিভাজন** পদৰ সংজ্ঞা; পদৰ শ্ৰেণীবিভাগ; অব্যয় পদ, সব্যয় পদ, ক্ৰিয়াপদ, নামপদ, বিশেষ্য পদৰ শ্ৰেণীবিভাগ; জাতিবাচক বা সাধাৰণ সংজ্ঞাবাচক বিশেষ্য, বিশেষ সংজ্ঞাবাচক বিশেষ্য, সমূহ বা সমষ্টিবাচক বিশেষ্য, বস্তুবাচক বিশেষ্য, গুণবাচক বিশেষ্য, অব্যয়ৰ পৰিচয় আৰু শ্ৰেণীবিভাগ; যোজক বা সংযোজক অব্যয়, বিয়োজক বা পৃথকবোধক অব্যয়, সন্দেহবোধক, ভাববোধক, সম্বোধনবোধক, সন্নিধানবোধক, আনুষঙ্গিক বা পদান্বয়ী অব্যয়,	৩২ - ৫৩
অধ্যায় ৪ ঃ	**বিশেষণ আৰু বিশেষণৰ তুলনা** বিশেষণৰ পৰিচয়; বিশেষণৰ শ্ৰেণীবিভাগ, বিশেষণৰ তুলনা	৫৪ - ৬৫
অধ্যায় ৫ ঃ	**সৰ্বনাম আৰু সৰ্বনামৰ তিৰ্যক ৰূপ** সৰ্বনামৰ পৰিচয়; সৰ্বনামৰ শ্ৰেণীবিভাগ, সৰ্বনামৰ তিৰ্যক ৰূপ	৬৬ - ৭৪
অধ্যায় ৬ ঃ	**বচন আৰু লিংগ** বচন ঃ সাধাৰণ পৰিচয়; একবচন আৰু বহুবচনৰ অৰ্থ প্ৰকাশ কৰাৰ উপায়, বহুবচনৰ প্ৰত্যয় আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োগ, লিঙ্গ ঃ সাধাৰণ পৰিচয়; অসমীয়া ভাষাৰ লিংগ নিৰ্ণয়ৰ উপায়, ব্যাকৰণগত লিংগ	৭৫ - ৮৯
অধ্যায় ৭ ঃ	**শ্ৰেণী নিৰ্দেশক বা নিৰ্দিষ্টতাবাচক প্ৰত্যয় আৰু অনিৰ্দিষ্টতাবাচক প্ৰত্যয়** নিৰ্দিষ্টতাবাচক প্ৰত্যয়ৰ এক চমু পৰিচয়; অসমীয়া ভাষাৰ নিৰ্দিষ্টতাবাচক প্ৰত্যয় আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োগ, অনিৰ্দিষ্টতাবাচক প্ৰত্যয় আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োগ	৯০ - ১০২
অধ্যায় ৮ ঃ	**কাৰক আৰু শব্দবিভক্তি** কাৰকৰ সাধাৰণ পৰিচয়; কাৰকৰ ভাগ বা প্ৰকাৰভেদ, কাৰক নিৰ্ণয়ৰ উপায়, শব্দবিভক্তি আৰু শব্দবিভক্তিৰ প্ৰকাৰ; কাৰকবাচক বিভক্তি আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োগ, পুৰুষবাচক বিভক্তি আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োগ	১০৩ - ১১৫

অধ্যায় ৯ ঃ ক্ৰিয়া আৰু ক্ৰিয়া-বিভক্তি ১১৬ - ১৩২

ক্ৰিয়াৰ সঙ্গতি কৰ্তা আৰু ক্ৰিয়াৰ সঙ্গতি ক্ৰিয়া পদৰ ভাগ; সমাপিকা ক্ৰিয়া, অসমাপিকা ক্ৰিয়া, সদৰ্থক আৰু নঞৰ্থক ক্ৰিয়া, অকৰ্মক ক্ৰিয়া আৰু সকৰ্মক ক্ৰিয়া, ক্ৰিয়াৰ কাল আৰু দশা; ক্ৰিয়াৰ পুৰুষ আৰু ক্ৰিয়াৰ বিভক্তি

অধ্যায় ১০ ঃ বাক্যতত্ত্ব ১৩৩ - ১৪৫

বাক্য ঃ সাধাৰণ পৰিচয়; বাক্যৰ শ্ৰেণীবিভাগ, খণ্ডবাক্য

অধ্যায় ১১ ঃ **অসমীয়া আৰু মগধীয় ভাষাৰ ৰূপতত্ত্বৰ তুলনা** ১৪৬ - ১৮৯

অসমীয়া, বাংলা, ওড়িআ আদি মগধীয় ভাষাৰ উদ্ভৱ আৰু পৰিচয়; বাংলা ভাষাৰ ৰূপতত্ত্বৰ আলোচনা; ওড়িআ ভাষাৰ ৰূপতত্ত্বৰ আলোচনা; অসমীয়া, বাংলা আৰু ওড়িআ ভাষাৰ ৰূপতত্ত্বৰ তুলনামূলক বিচাৰ; মৈথিলী ভাষাৰ ৰূপতত্ত্ব ঃ এক পৰিচয়

প্ৰসঙ্গ পুথি ১৯০ - ১৯২

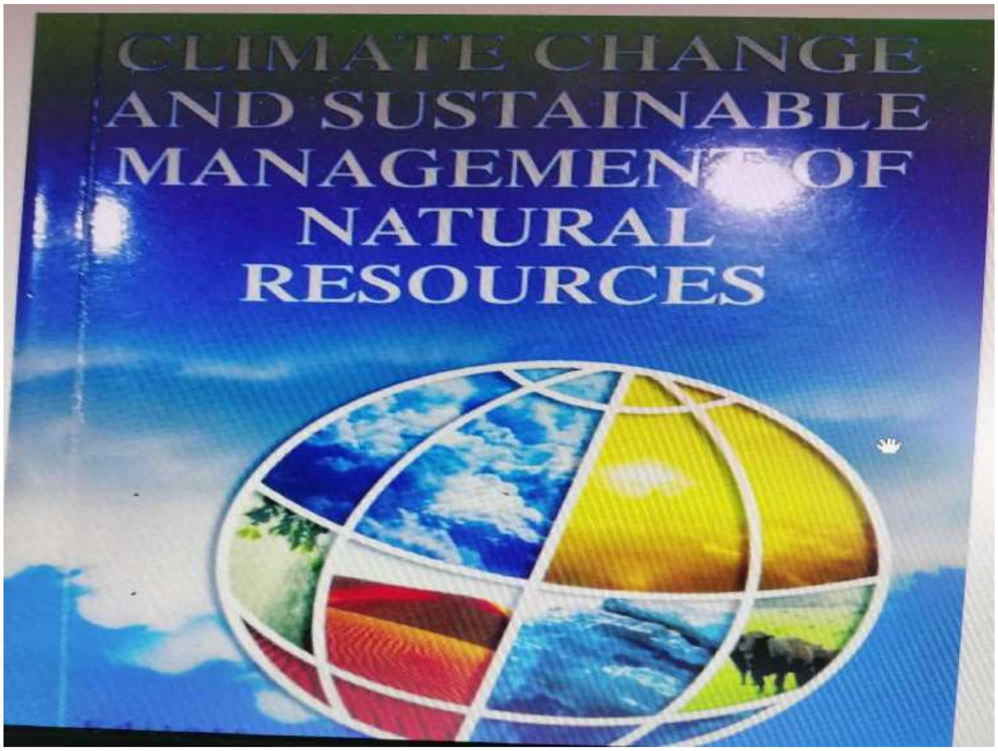

Climate Change and Sustainable Management of Natural Resources
ISBN- 978-93-87263-90-1

"Nature Never Did Betray the Heart Who Loved Her" –Wordsworth's Theory of Nature: An Eco-criticism Perspective

✍Dr. Anima Baishya*

Abstract

The treatment of nature in Romantic age was basically ecological. Ecological consciousness has been a subject in Wordsworth's poetic fervour. The very feeling towards nature portrayed by Wordsworth makes him romantic and this romantic feeling fused with nature turned itself into a critical faculty. The holistic relationship between man and nature is threatened due to anthropogenic factors. The present paper attempts to focus on Wordsworth's representation of nature, the ethical perspective along with eco-activism as reflected on poems (selected) of Wordsworth in the Eco criticism perspective.

Key Words: Eco criticism, nature, pantheism, anthropogenic factors, eco-activism

*Asst. Prof. Dept. of English, SBMS College, Sualkuchi
E-mail: animabaishya@yahoo.co.in

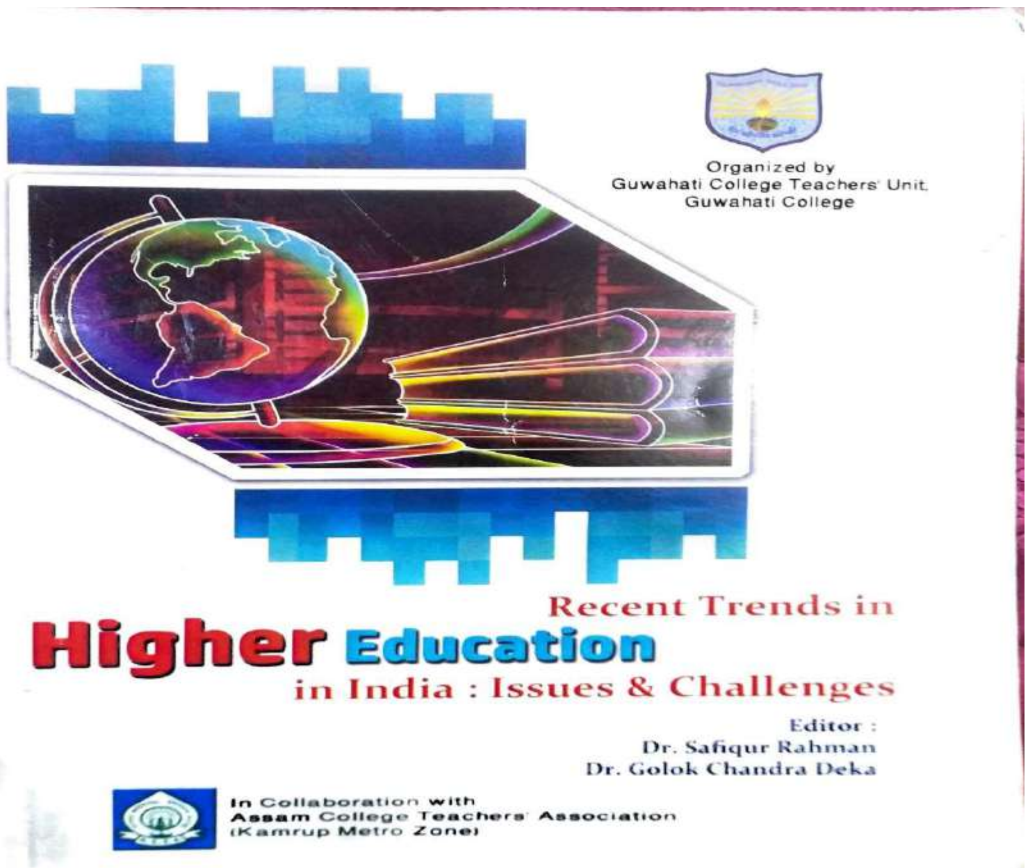

Qualitative Sustainability in Higher Education Institutions in the Context of Rural Set-up : An Overview

Dr. Anima Baishya

1.1 Introduction

Qualitative Sustainability is an inclusive term, connoting the integration of both quality and sustainability in Higher Education. The very purpose of this tertiary education is to achieve the result.

According to dictionary meaning, quality is a standard, norm or excellence. As far as Higher Education is concerned, quality is related to fostering sustainability in the context of disseminating knowledge and skills, creating human resources for the nation, by making us realise our responsibility towards society and nation. The very aspect of quality enhancement is associated with the holistic development of Higher Education. Quality will definitely embrace the implication of sustainable state or growth in social and cultural milieu.

Quality is a relative concept. When we are to focus quality in Higher Education, it implies of its contextual and need specific characteristics. The exclusively rural based institutions may have a different set of input or purpose, which may not be effective or suitable or even required for urban set- up institutions. Similarly at intra- institutional level also, the facet of quality varies. The manifestation of quality incorporates the goal of qualitative teaching- learning situation both for teachers and students, where as it is quality in outcome for the employer.

2.1 Objective

In order to attain a consensus on the tangible quality situation prevailing in the colleges of rural base in the context of Assam, it is regarded as desirable by the present investigator to make an attempt to locate on the linkage between quality and sustenance of Higher Education. The main objective is to identify and discuss the quality and sustenance of the rural based colleges of Assam. It is a modest attempt to shed a light on quality parameter in every aspect of Higher Education in relation to rural colleges, whether be it curriculum, teaching-learning, infrastructure, student support and progression, governance, leadership, research, innovation and extension, evaluation system, etc.

3.1 Limitation of the Study

Higher Education is a labelling term, which incorporates higher secondary institutions, colleges and universities. The present paper strictly limits on rural colleges of Assam in the perspective of quality parameters and sustenance. There is a need felt to address the issue of quality of these institutions.

* [illegible] Department of English, [illegible]

লোকনাট্য ঃ লোকনাট্যৰ প্ৰকাৰ আৰু অসমীয়া নাট্য সাহিত্যত ইয়াৰ প্ৰভাৱ

ড° মনালিছা বৰা

১.০০ প্ৰস্তাৱনা

লোক সাহিত্যৰ বিশাল ক্ষেত্ৰখনৰ এক বৃহৎ অংশ অধিকাৰ কৰি আছে লোকনাট্যই। লোকনাট্যৰ অনুষ্ঠানসমূহ লোক-সংস্কৃতিৰো এক অপৰিহাৰ্য অংগ। লোকনাট্যসমূহে পৃথিৱীৰ প্ৰায়বোৰ দেশৰে নাট্য সাহিত্য তথা নাট্য অভিনয়ক কম বেছি পৰিমাণে প্ৰভাৱান্বিত কৰা দেখা যায়। কোনো এখন দেশৰ নাটকৰ উৎপত্তিলৈ মন কৰিলে দেখা যায় যে লোকনাট্যসমূহৰ যোগেদিহে সেই দেশৰ নাট্য ধাৰাৰ জন্ম আৰু বিকাশ হয়। অৰ্থাৎ নাটকৰ উৎপত্তিৰ ক্ষেত্ৰত লোক শিল্পীসকলৰ দ্বাৰা পৰম্পৰাগতভাৱে পৰিবেশন কৰা লোক নাট্যানুষ্ঠানসমূহৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা আছে। লোকনাট্য বা Folk-Drama এই শব্দটোৱে সৰ্বসাধাৰণৰ মাজত মুখে মুখে প্ৰচলিত আৰু লিখিত ৰূপ পৰিগ্ৰহণ নকৰা নাটকক বুজায়। গাঁৱলীয়া সমাজত জনগণৰ জীৱনৰ পটভূমিত যি নাট্যধৰ্মী ৰচনা মৌখিকভাৱে ৰচিত আৰু পৰম্পৰাগতভাৱে প্ৰচাৰিত হয় সিয়েই লোকনাট্য।[১] বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ আদিম লোক-সমাজত লোকনাট্য পৰম্পৰাৰ প্ৰচলন থকাৰ উমান পোৱা যায়। কোনো ধৰ্মীয় লোক উৎসৱৰ পৰাই এই পৰম্পৰা গঢ় লৈ উঠে। পৰৱৰ্তী সময়ত নৃত্য-গীতৰ ঠাইত সংলাপ আৰু অংগী-ভংগীয়ে প্ৰাধান্য লাভ কৰি, শিল্পৰীতিৰ ফালৰ পৰা উন্নত হৈ যেতিয়া লিখিত ৰূপ লাভ কৰে তেতিয়াহে পূৰ্ণ পৰ্যায়ৰ নাটকলৈ ৰূপান্তৰিত হয়।

লোকনাট্য হ'ল নৃত্য-গীত আৰু অভিনয় প্ৰধান নাটক। লোকনাট্য সমূহলৈ মন কৰিলে ইয়াৰ কেইটামান বৈশিষ্ট্য চকুত পৰে। অৰ্থাৎ লোকনাট্য নৃত্য আৰু গীতৰ সমষ্টি। গতিকে ইয়াৰ এটা অন্যতম বৈশিষ্ট্য হ'ল সংলাপৰ তুলনাত নৃত্য আৰু গীতৰ প্ৰাধান্য। কোনো ধৰ্মীয় কাৰ্য আৰু উৎসৱ অনুষ্ঠানৰ লগত লোকনাট্যসমূহ বিশেষভাৱে জড়িত। লোকনাট্যত কাহিনী নিৰ্মাতাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি অভিনেতা, বাদ্য, বাদ্য সংগত কৰোঁতা লৈকে সকলোকে লোক-সমাজৰ পৰা গ্ৰহণ কৰা হয়। লোকনাট্যৰ কোনো লিখিত ৰূপ নাই, ই

জতুৱা-ঠাঁচ, খণ্ডবাক্য, ফকৰা-যোজনা আৰু সাঁথৰ

ড° মনালিছা বৰা

১.০০ জতুৱা-ঠাঁচ (Idimos)

জতুৱা ঠাঁচ হৈছে প্ৰত্যেক ভাষাৰে এক অনুপম সম্পদ। জতুৱা ঠাঁচৰ মাজতে ভাষা এটাৰ কালিকা শক্তি নিহিত হৈ থাকে। তদুপৰি ভাষা এটাক পৰিপূৰ্ণ তথা সমৃদ্ধ কৰি তোলাৰ ক্ষেত্ৰত জতুৱা ঠাঁচ যুক্ত বিশিষ্ট ভংগীয়ে বিশেষভাৱে সহায় কৰে। প্ৰত্যেক জাতিৰে কথা কোৱাৰ এক নিজস্ব বিশিষ্ট ভংগী আছে। অসমীয়া ভাষাও এই ক্ষেত্ৰত ব্যতিক্ৰম নহয়। অসমীয়া ভাষাৰ ব্যৱহাৰৰ এই নিজস্ব ভংগী বা ঘৰুৱা ৰূপটোক জতুৱা ঠাঁচ (Idioms) বুলি কোৱা হয়। অসমীয়া ভাষাত প্ৰয়োগ হোৱা এই জতুৱা ঠাঁচবোৰ আন ভাষীৰ তুলনাত অসমীয়া ভাষীয়েহে সহজতে আৰু শুদ্ধভাৱে বুজিব বা প্ৰয়োগ কৰিব পাৰে। আন ভাষা-ভাষীয়ে সেই বিশিষ্ট ভংগী সহজতে আয়ত্ব তথা প্ৰয়োগ কৰিব নোৱাৰে। অসমীয়া ভাষাত প্ৰয়োগ হোৱা এই জতুৱা ৰূপসমূহে ভাষাটোক স্বকীয় ৰূপত প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ লগতে ভাষাটোক অধিক প্ৰকাশক্ষম, অৰ্থবহ, বোধগম্য আৰু ব্যঞ্জনাধৰ্মী কৰি তোলে। গতিকে এক কথাত ক'বলৈ গ'লে একোটা ভাষাৰ ব্যৱহাৰৰ এক বিশেষ ভংগিমা বা একোটা ঘৰুৱা ঠাঁচ থাকে যিটো ঠাঁচে ভাষাৰ মৌলিকতা প্ৰদৰ্শন কৰাৰ লগে লগে আন এটি ভাষাৰ লগত সেই ভাষাটিৰ বিশেষ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰে।[১] জতুৱা ঠাঁচ হৈছে যিকোনো এটা ভাষাৰ অন্তৰ্নিহিত কালিকা শক্তি, যি এটা ভাষাক আভ্যন্তৰীণ বৈশিষ্ট্যৰ দিশৰ পৰা আন এটাৰ পৰা পৃথক কৰিছে। অসমীয়া ভাষাত আৰ্যমূলীয় হ'লেও এই ভাষাৰ গঠন প্ৰণালীত এনে কিছুমান বিশেষ বৈশিষ্ট্য আছে, যিটো আন সকলো ভাৰতীয় ভাষাতকৈ পৃথক। এই পৃথকত্ব সূচিত কৰিছে ভাষাটোৰ অন্তৰ্নিহিত জতুৱা ৰূপটোৱেই। ভাষাত ব্যৱহৃত এই জতুৱা ঠাঁচ প্ৰথমতে ঘৰুৱা কথা বাৰ্তাত কথিত ৰূপত প্ৰয়োগ হয় আৰু সময়ৰ অগ্ৰগতিৰ লগে লগে এইবিলাক লিখিত ৰূপতো প্ৰয়োগ হয়। ভাষাৰ জতুৱা বচনভঙ্গী সৃষ্টিৰ অন্তৰালত এটা পটভূমি আছে। কোনো এটা ভাষা কোৱা লোকসকলৰ নিজস্ব প্ৰকাশভঙ্গী, সামাজিক ৰীতি-নীতি, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, ধৰণ-কৰণ, চকুৰ আগত দেখা বিভিন্ন বস্তুৰ লগত

শংকৰদেৱৰ 'দশম'ৰ 'ৰাসলীলা'ত প্ৰকাশিত ভগৱৎ ভক্তি

ড° মনালিছা বৰা

অসমত নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ পাতনি মেলা মহাপুৰুষ শংকৰদেৱৰ সাহিত্যৰাজিৰ ভিতৰত এখন অন্যতম অনুবাদ কাব্য হ'ল 'দশম'। মহৰ্ষি বেদব্যাস ৰচিত ভাগৱত মহাপুৰাণৰ দশম স্কন্ধৰ ১-৪৯ অধ্যায়লৈকে এইখিনিক আদি দশম বুলি কোৱা হয় আৰু মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে ইয়াৰে ১-৪৭ অধ্যায়লৈকে প্ৰাঞ্জলভাৱে ভাঙনি কৰে। অৰ্থাৎ শংকৰদেৱৰ আদি দশম কাব্য ভাগৱত মহাপুৰাণৰ দশম স্কন্ধৰ আদিছোৱাৰ প্ৰাঞ্জল ভাঙনি। অনুবাদ গ্ৰন্থ হ'লেও শংকৰদেৱৰ 'দশম' কাব্য বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰধান চাৰি পুথিৰ অন্যতম; য'ত শিশু কৃষ্ণৰ দুষ্টালি, সমনীয়াৰ লগত খেল-ধেমালি, যশোদাৰ মাতৃসুলভ ব্যৱহাৰ আৰু গোপীসকলৰ কৃষ্ণৰ প্ৰতি গভীৰ অনুৰাগ বাস্তৱ আৰু সজীৱভাৱে বৰ্ণিত হৈছে। এইবোৰৰ মাজেৰে শ্ৰীকৃষ্ণৰ শ্ৰেষ্ঠত্ব আৰু আধ্যাত্মিক তত্ত্ব প্ৰকাশিত হৈছে। তদুপৰি বিষয়বস্তু, বৰ্ণনাৰীতি, ভাষাৰ সৌষ্ঠৱ আৰু ভক্তিৰ গাঢ়তাৰ বাবেও শংকৰদেৱৰ 'দশম' কাব্য অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ গ্ৰন্থৰূপে স্বীকৃত হৈছে।

'ৰাসলীলা' বা 'ৰাসক্ৰীড়া' ভাগৱত মহাপুৰাণৰ

শুৱালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়,শুৱালকুছি

SUALKUCHI BUDRAM MADHAB SATRADHIKAR COLLEGE, SUALKUCHI

Affiliated to Gauhati University

Supporting Documents for

NAAC Self Study Report (SSR)

(3rd. Cycle) Period: 2018–2023)

Criterion: III	**RESEARCH, INNOVATIONS & EXTENTION**
Key Indicator: 3.3	**RESEARCH PUBLICATION AND AWARDS**
Metric Number: 3.3.2	Link to the uploaded papers, the first page/full paper(with author and affiliation details)on the institutional website

Submitted by:

SBMS College, Sualkuchi

PHOTO COPY OF BOOKS/CHAPTER/ARTICLE

(2019-2020)

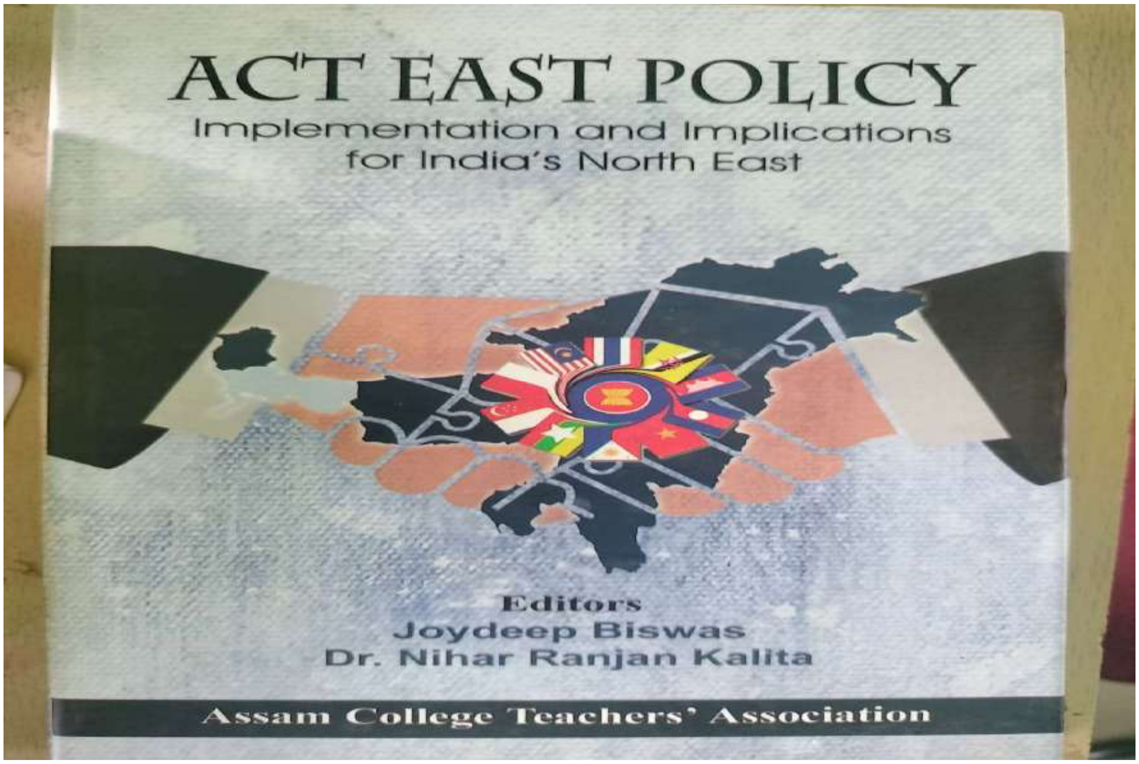

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior permission of the publisher.

The views expressed in this book are those of authors and not necessary that of the organization. The publisher is not responsible for the views of the authors and authenticity of the data, in any way whatsoever.

ISBN : 978-93-88645-31-7

Copyright
Assam College Teachers' Association

Book Cover Design
Hari Brat Saikia

Publisher
Sri Himangshu Maral, General Secretary
Assam College Teachers' Association
and
Panchajanya Books
Bamunimaidam, Guwahati- 21

Year of Publication
June, 2019

Price : Rs. 250/-

Printed at:
Shri Ganesh Printers
Sankardev Market, Noonmati, Guwahati-20
Phone : 9707010889

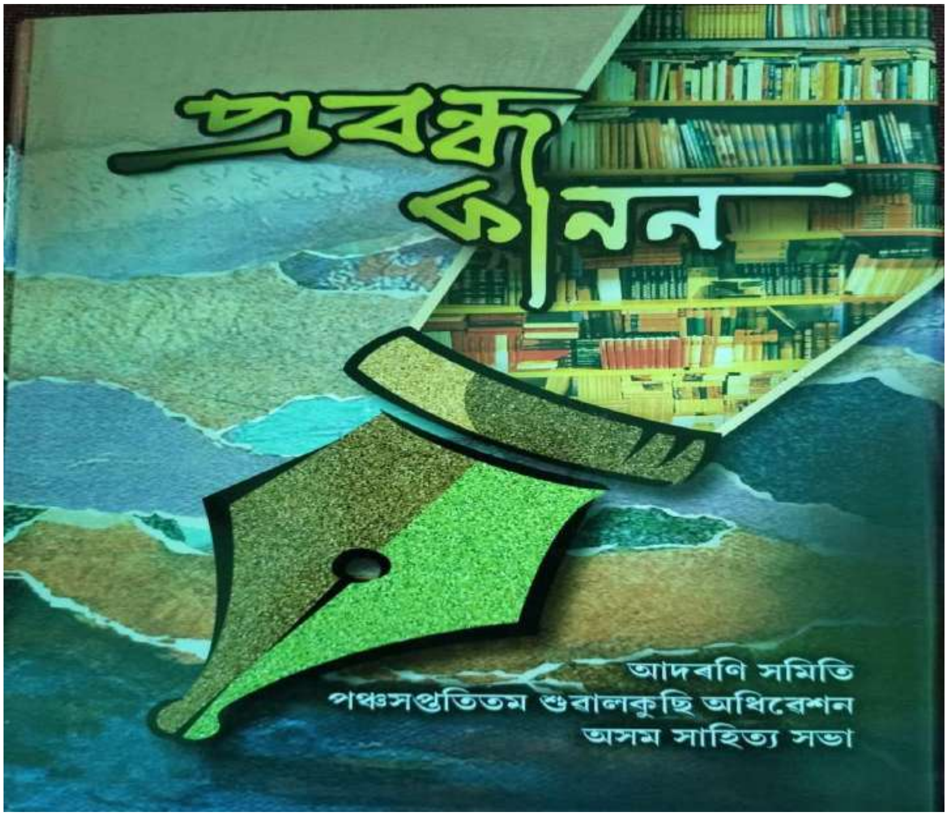

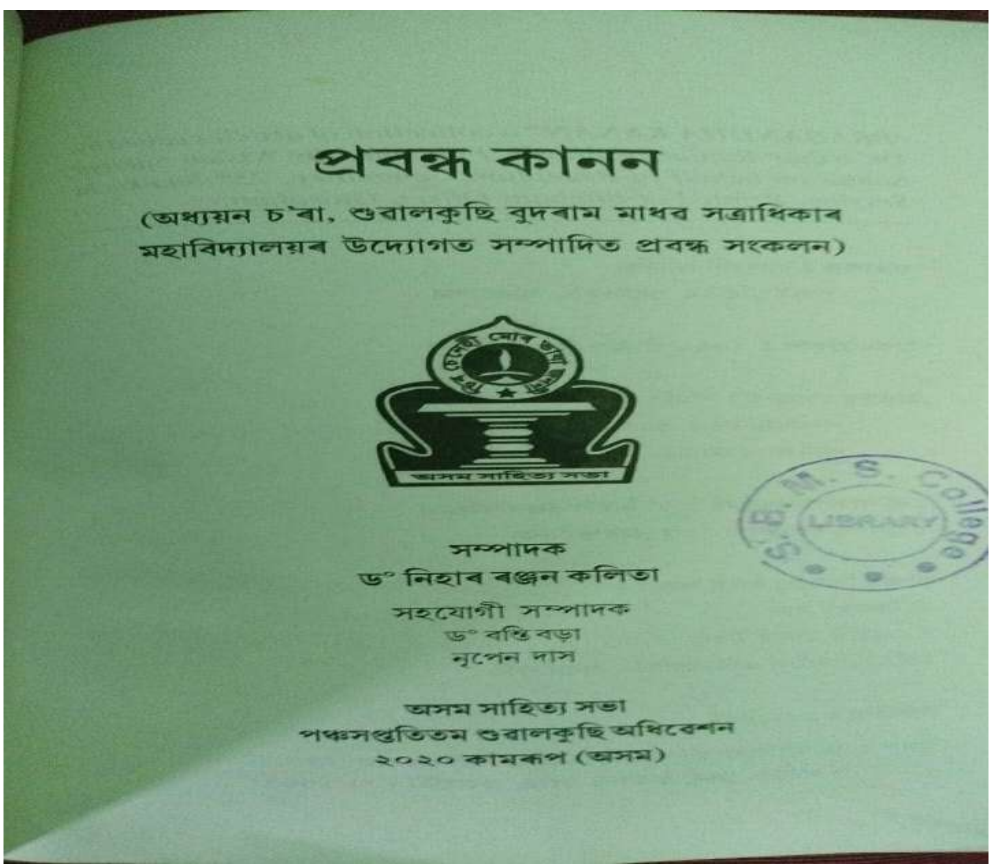

প্ৰবন্ধ কানন

(অধ্যয়ন চ'ৰা, শুৱালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ উদ্যোগত সম্পাদিত প্ৰবন্ধ সংকলন)

অসম সাহিত্য সভা

S. B. M. S. College LIBRARY

সম্পাদক
ড° নিহাৰ ৰঞ্জন কলিতা

সহযোগী সম্পাদক
ড° বন্তি বড়া
নৃপেন দাস

অসম সাহিত্য সভা
পঞ্চসপ্ততিতম শুৱালকুছি অধিৱেশন
২০২০ কামৰূপ (অসম)

'PRABANDHA KANAN" a collection of articles edited by Dr. Nihar Ranjan Kalita & Published by Assam Sahitya Sabha on behalf of Reception Committee, 75th Sualkuchi Session. Printed at Bhabani Offset, Guwahati.

প্ৰকাশক : আদৰণি সমিতি,
পঞ্চসপ্ততিতম শুৱালকুছি অধিবেশন

প্ৰথম প্ৰকাশ : ২০২০ খ্ৰীষ্টাব্দ

গ্ৰন্থস্বত্ব : আদৰণি সমিতি
পঞ্চসপ্ততিতম শুৱালকুছি অধিবেশন
কামৰূপ (অসম)

বেটুপাত পৰিকল্পনা : ড° নিহাৰ ৰঞ্জন কলিতা
বেটুপাত অংকণ : জয়ন্ত ডেকা

অক্ষৰ বিন্যাস, অংগ সজ্জা :
শ্ৰীনীলকণ্ঠ দাস
শ্ৰীজ্যোতি প্ৰসাদ বৈশ্য
মাহী ডিজিটেল এণ্টাৰপ্ৰাইজ, শুৱালকুছি

অৰিহণা : ১৫০ টকা

মুদ্ৰক : ভৱানী অফছেট এণ্ড ইমেইজিং ছিষ্টেমছ প্ৰাঃ লিঃ
৭ লাচিত লেন, ৰাজগড় ৰোড, গুৱাহাটী - ৭৮১০০৭

Sahitya Sanskriti Sangleshan, *a collection of articles on Assamese Language, Literature and Culture edited by Atul Chandra Das and Dr. Monalisa Borah & published by Dr. Dipesh Ch. Bhagabati, Principal, SBMS College, Sualkuchi, Kamrup, Assam.*
Price : Rs. 250.00 only

সাহিত্য সংস্কৃতি সংশ্লেষণ
সম্পাদনা : অতুল চন্দ্ৰ দাস, ড° মনালিছা বৰা

প্ৰকাশক :
ড° দীপেশ চন্দ্ৰ ভাগৱতী
অধ্যক্ষ, শুৱালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়

প্ৰথম প্ৰকাশ : ২০২০ খ্ৰীষ্টাব্দ

© অধ্যক্ষ, শুৱালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়

প্ৰচ্ছদ-আৰ্হিপাঠ-অলংকৰণ : বিকাশজ্যোতি বৰুৱা

অৰিহণা : ২৫০.০০ টকা মাত্ৰ

মুদ্ৰণ :
প্ৰিণ্টৱৰ্ধ, কামাখ্যাগেট, গুৱাহাটী-৭৮১০০৯

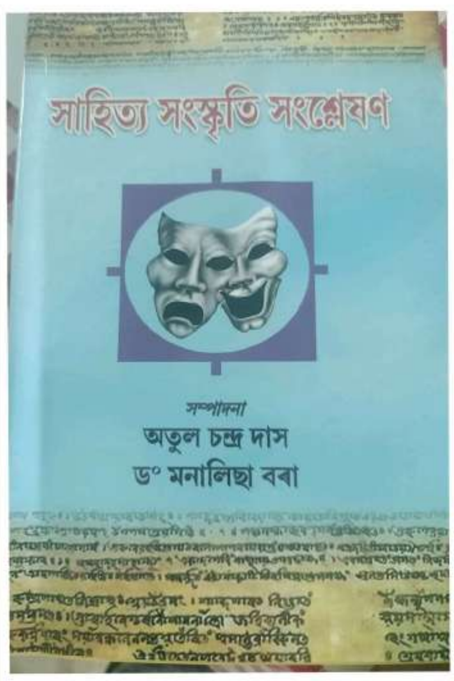

Sampratik Asomiya Bhasa-Sahitya Chinta, a collection of articles on Assamese Language and Literature edited by Atul Chandra Das and Dr. Monalisa Borah & published by Reception Committee, Assam Sahitya Sabha, 75th Sualkuchi session from 31st January to 4th February, 2020, printed at Bhabani Offset and Imaging Systems, Guwahati

Price : Rs. 250.00 only

সাম্প্ৰতিক অসমীয়া ভাষা-সাহিত্য চিন্তা

প্ৰকাশক ঃ
আদৰণি সমিতি, পঞ্চসপ্ততিতম শুৱালকুছি অধিৱেশন, ২০২০ খ্ৰীষ্টাব্দ
অসম সাহিত্য সভা

সম্পাদনা উপদেষ্টা ঃ ড° প্ৰফুল্ল কুমাৰ নাথ
সম্পাদনা ঃ অতুল চন্দ্ৰ দাস
ড° মনালিছা বৰা
সহযোগী ঃ কুসুম্বৰ বৈশ্য

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ ২০২০ খ্ৰীষ্টাব্দ

© আদৰণি সমিতি, অসম সাহিত্য সভাৰ পঞ্চসপ্ততিতম শুৱালকুছি অধিৱেশন

প্ৰচ্ছদ ঃ বিকাশজ্যোতি বৰুৱা
অক্ষৰ বিন্যাস ঃ প্ৰিণ্টৱৰ্থ, কামাখ্যাগেট, গুৱাহাটী

মুদ্ৰণ ঃ ভৱানী অফ্‌ছেট এণ্ড ইমেইজিং ছিষ্টেমছ প্ৰাঃ লিঃ
৭ লাচিত লেন, ৰাজগড় ৰোড, গুৱাহাটী-৭৮১০০৭

অবিহণা ঃ ২৫০.০০ টকা মাত্ৰ

এই গ্ৰন্থত সন্নিবিষ্ট প্ৰবন্ধসমূহৰ বক্তব্য আৰু তথ্য লেখকৰ নিজৰ; ইয়াৰ বাবে সম্পাদনা সমিতি দায়বদ্ধ নহয়।

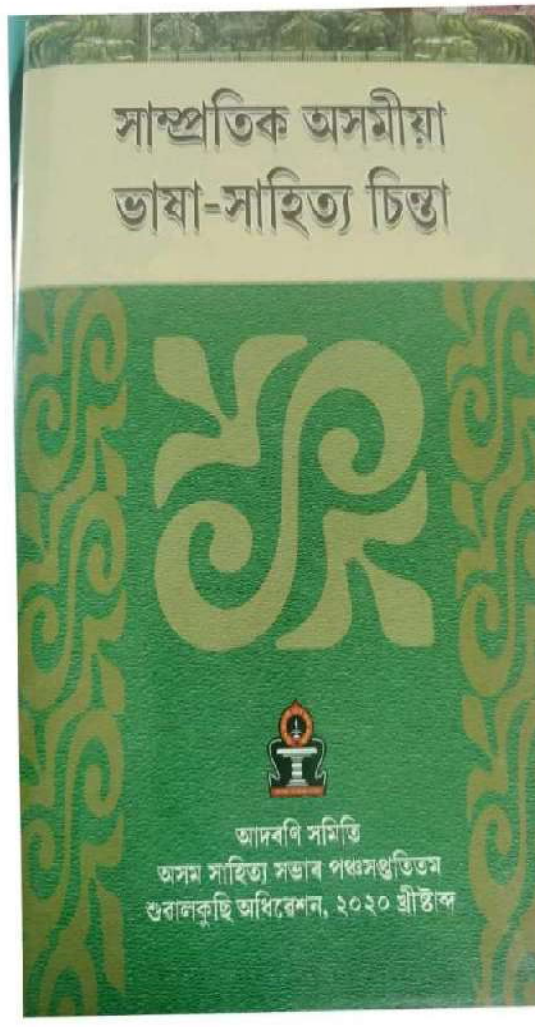

Mising Samaj-Xanskriti : Parampara aru Parivartan

A book of selected article on Mising Society and Culture, written by ***Dr. Bijoy Krishna Doley*** *& Published by* ***Mr. Ritu Borgohain*** *on behalf of Ramdhenu Printing, Dowarah Chuk, Dibrugarh-04.*

First Edition: *Jun 2019* ***Price :*** *170 Rupees Only*

ISBN 978-81-938058-8-6

প্ৰকাশক
ৰিতু বৰগোহাঁই
ৰামধেনু প্ৰিন্টিং, দুৱৰাচুক, ডিব্ৰুগড়-৭৮৬০০৪
ফোন ঃ ৭০০২৯০৮২৬২, ৯৯৫৭৩১৩৯০৭

প্ৰথম প্ৰকাশ
জুন, ২০১৯

গ্ৰন্থস্বত্ব
গ্ৰন্থকাৰৰ হাতত সংৰক্ষিত

প্ৰচ্ছদ
ড° সচ্চিদানন্দ শইকীয়া

মূল্য ঃ ১৭০.০০ টকা

মুদ্ৰণ ঃ পাঞ্চজন্য প্ৰিন্টিং এণ্ড পাব্লিচিং
বামুণীমৈদাম, গুৱাহাটী- ৭৮১০২১

A note of sorry and gratitude:
Despite all our efforts to make this book error free, there are every possibilities of printing mistake/mistakes due to overlap/lack of time. We look forward to overcome all the shortfalls of the book, if any. Therefore, we request and expect from all our readers to inform us/bring the shortfalls to our notice, which will help us to make the next edition of this book better and error free. We also expect valuable suggestions to make the next edition of this book far better.

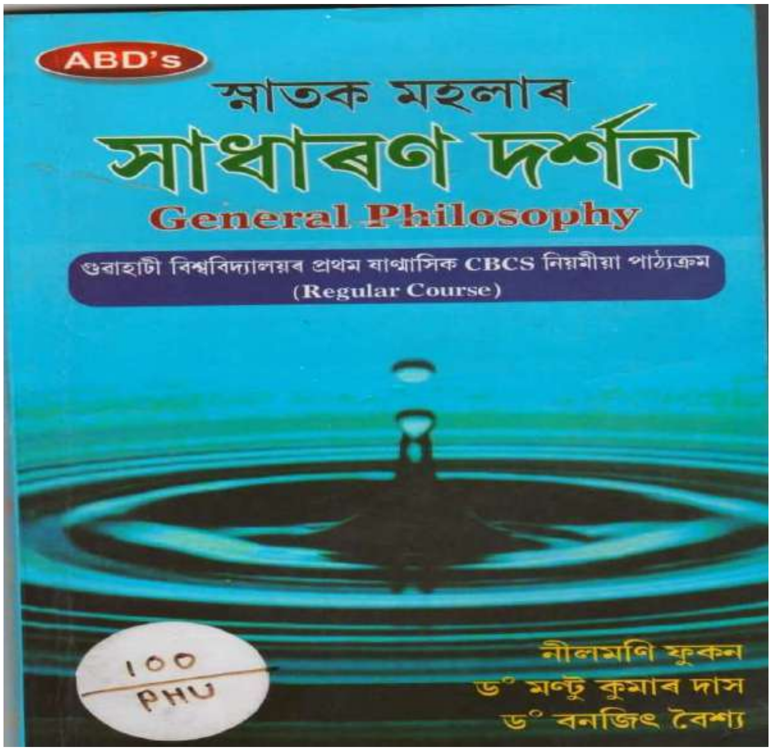
ABD's
স্নাতক মহলাৰ
সাধাৰণ দৰ্শন
General Philosophy
গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰথম ষাণ্মাসিক CBCS নিয়মীয়া পাঠ্যক্ৰম
(Regular Course)
100
PHU
নীলমণি ফুকন
ড° মণ্টু কুমাৰ দাস
ড° বনজিৎ বৈশ্য

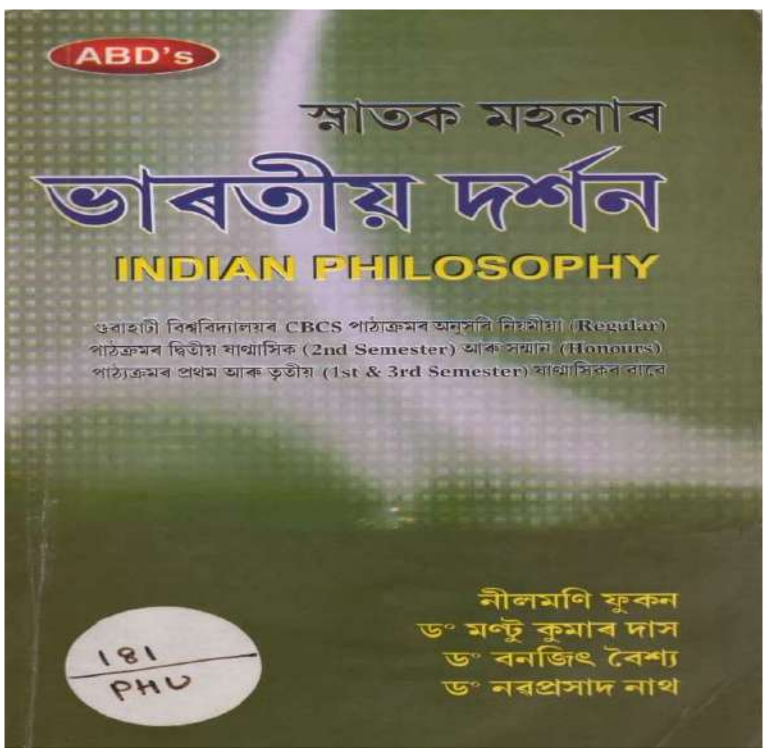
ABD's
স্নাতক মহলাৰ
ভাৰতীয় দৰ্শন
INDIAN PHILOSOPHY
গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ CBCS পাঠ্যক্ৰমৰ অনুসৰি নিয়মীয়া (Regular)
পাঠ্যক্ৰমৰ দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক (2nd Semester) আৰু সন্মান (Honours)
পাঠ্যক্ৰমৰ প্ৰথম আৰু তৃতীয় (1st & 3rd Semester) ষাণ্মাসিকৰ বাবে
181
PHU
নীলমণি ফুকন
ড° মণ্টু কুমাৰ দাস
ড° বনজিৎ বৈশ্য
ড° নৱপ্ৰসাদ নাথ

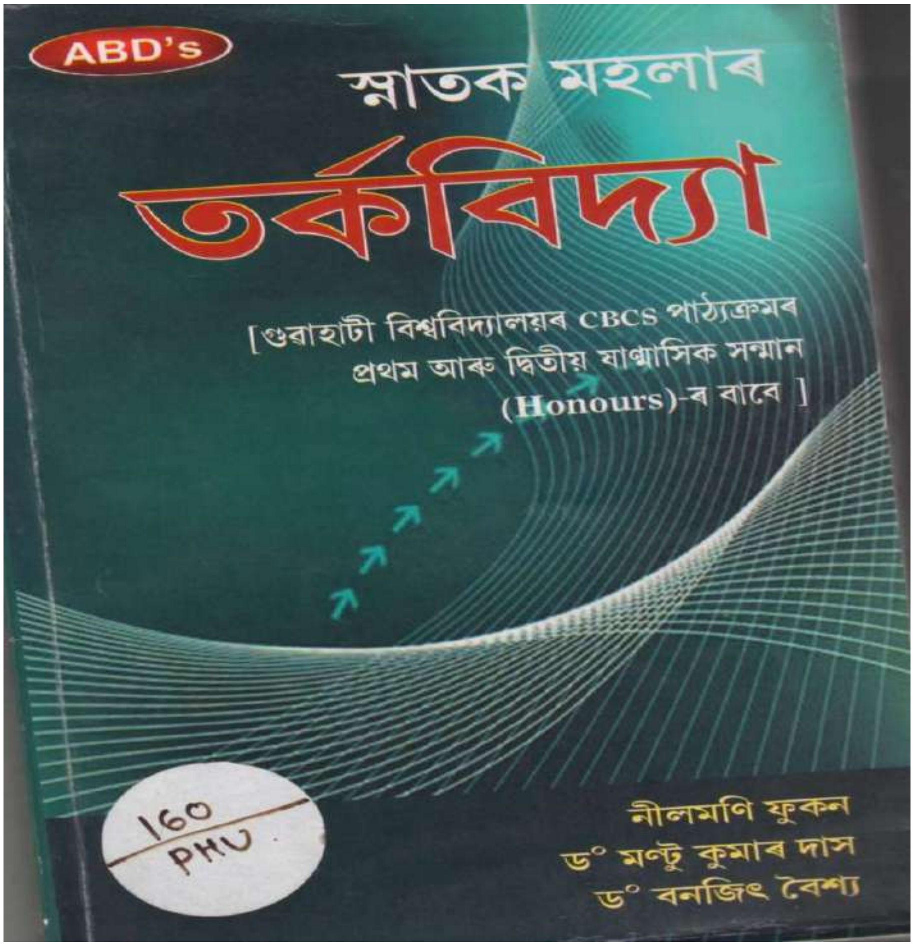
ABD's
স্নাতক মহলাৰ
তৰ্কবিদ্যা
[গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ CBCS পাঠ্যক্রমৰ
প্রথম আৰু দ্বিতীয় যাণ্মাসিক সন্মান
(Honours)-ৰ বাবে]
160
PHU
নীলমণি ফুকন
ড° মণ্টু কুমাৰ দাস
ড° বনজিৎ বৈশ্য

SISHUR PROTIPALAN ARU VIKASH : *A collection of articles on SISHUR PROTIPALAN ARU VIKASH, edited by Ranjit Taku & co-edited by Satyajit Kalita & Rabin Pathak published by Reception Committee, Sualkuch, on behalf of 75th Asom Sahitya Sabha, Sualkuchi session, Assam & printed at Bhabani Press, Guwahati.*

Price : Rs. 250/-

।। প্ৰকাশক ।।
আদৰণি সমিতি
অসম সাহিত্য সভা পঞ্চসপ্ততিতম
শুৱালকুছি অধিৱেশন, শুৱালকুছি
কামৰূপ, অসম - ৭৮১১০৩

।। প্ৰথম প্ৰকাশ ।।
জানুৱাৰি, ২০২০

।। গ্ৰন্থস্বত্ব ।।
আদৰণি সমিতি
অসম সাহিত্য সভা পঞ্চসপ্ততিতম
শুৱালকুছি অধিৱেশন, অসম

।। বেটুপাত ।।
ভাৰ্গৱি ওজা

মূল্য ঃ ২৫০.০০ টকা

।। অক্ষৰ বিন্যাস ।।
অমৃত চেতিয়া

।। মুদ্ৰক ।।
ভবানী অফছেট এণ্ড ইমেইজিং ছিষ্টেমছ প্ৰাঃ লিঃ
৭ লাচিত লেন, ৰাজগড় ৰোড, গুৱাহাটী - ৭৮১০০৭

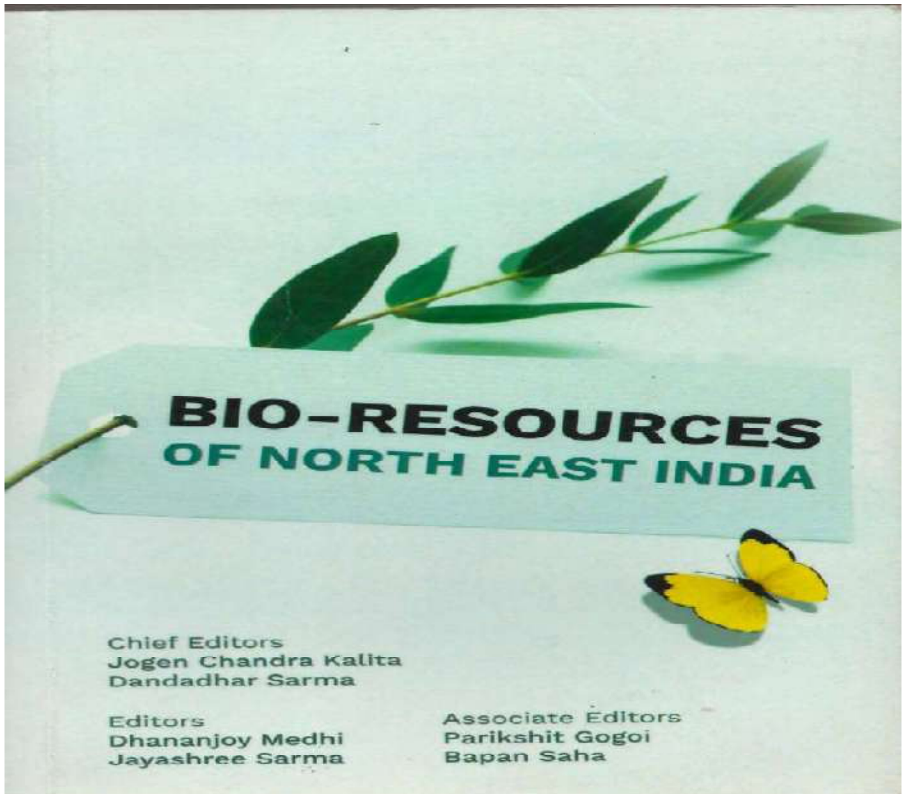

Some Traditional Medicinal Plants used in
Assam /68

Mukut Ch. Baishya

Bamboo as Bio-diversity of Assam /77

Pankaj Kr. Roy

Health benefits of Tea in Diet/83

Jayshree Hazarika

Application of Eco-Friendly Dyes Extracted from
Vegetative Wastes on Cotton & Silk Fabric /91

Shabnam Hazarika, JupitaraSarma, DipashreeSarma,
Hazarika and Priyashree Dutta

Organic Farming /99

U. Baishya

Reclaiming Gandhi as an Environmentalist /105

Ditee Moni Baruah

Biodiversity Education /111

Binita Das*

Beekeeping: A Sustainable Livelihood for Rural
Tuensang District, Nagaland /117

Rejuba Pongen

Status of Forest Types in Eastern Buffer Zone
Biosphere Reserve /123

Arundhati Bezbarua

Conservation of Bio-Resources in Nagaland /134

Talisenla

Apis Florea : Its Present Status in Assam /141

Biswajit Kalita

Conservation of Endangered Species with Special
to Ganges Rover DOlphin (Sihu) of Assam /148

Runamani Baro

প্ৰবন্ধ কানন

(অধ্যয়ন চ'ৰা, গুৱালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ উদ্যোগত সম্পাদিত প্ৰবন্ধ সংকলন)

অসম সাহিত্য সভা

S.B.M.S. College
LIBRARY

সম্পাদক
ড° নিহাৰ ৰঞ্জন কলিতা

সহযোগী সম্পাদক
ড° বন্তি বড়া
নৃপেন দাস

অসম সাহিত্য সভা
পঞ্চসপ্ততিতম গুৱালকুছি অধিবেশন
২০২০ কামৰূপ (অসম)

গণিত ভীতি আৰু গণিতৰ জনপ্ৰিয়কৰণ

কুসুম্বৰ বৈশ্য

"Where harmony is, there are numbers"

- Pythagoras.

"Mathematics is the indispensable instrument of all physical research"

- Berthelot.

"Music is a hidden exercise in arithmetic of a mind unconscious of dealing with numbers."

- Leibnitz.

গণিত জ্ঞান কি বুলি কোনোবে প্ৰশ্ন কৰিলে পোনপতীয়াকৈ সমিধান দিব পৰা কঠিন। গণিতজ্ঞান লাভ কৰা মানে কি? বা গণিত কি? গণনাৰে গণিত বিদ্যা আৰম্ভ হ'লেও মানুহৰ মনক এক সঠিক আৰু শুদ্ধ পথত আগবঢ়াই নিব পৰা সেই অনুপম সৃষ্টিয়েই হৈছে গণিত। মানুহৰ মন আৰু চিন্তাৰ শিক্ষণ আৰু পৰিশীলিত কৰণেই হৈছে গণিত। গণিত বা অংক বিষয়টো এবিধ মনোৰঞ্জন কলা। গণিতশূন্য পৃথিৱী এখন কল্পনাতীত।

দৈনন্দিন জীৱনত কোনো এজনক সঠিক যুক্তি সংগত চিন্তাৰে শুদ্ধপথত আগুৱাই নিব পৰা ব্যৱস্থাটোকে গণিতজ্ঞান বুলিব পাৰি।

গণিত অকল বিদ্যায়তনিক ক্ষেত্ৰতে সীমাবদ্ধ নহয়। ই খেতিপথাৰৰ পৰা

ভাৰতবৰ্ষৰ গণতন্ত্ৰত ন্যায়িক সক্ৰিয়তাৰ ভূমিকা

তপন দাস

প্ৰত্যেক গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰত বিচাৰ বিভাগৰ ভূমিকা বৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ। ভাৰতবৰ্ষ এখন গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰ। ইয়াৰ বিচাৰ-ব্যৱস্থা শক্তিশালী কৰিবলৈ সংবিধানে প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। ভাৰতবৰ্ষত কেন্দ্ৰীভূত বিচাৰ-ব্যৱস্থাৰ প্ৰৰ্বতন কৰা হৈছে। এই বিচাৰ-ব্যৱস্থ্যৰ শিখৰত উচ্চতম ন্যায়লয় অৱস্থিত। সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ বিচাৰ ব্যৱস্থা উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ নিয়ন্ত্ৰণাধীন। ন্যায়পালিকা আৰু বিচাৰক সকলৰ স্বাধীনতা আৰু নিৰপেক্ষতাক ভাৰতীয় গণতন্ত্ৰ এটা অপৰিহাৰ্য বৈশিষ্ঠ্য বুলি বিবেচনা কৰা হয় ।আধুনিক গণতান্ত্ৰিৰ শাসন ব্যৱস্থাত ন্যায়পালিকাৰ সক্ৰিয়তাই এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে। নায়পালিকাৰ সক্ৰিয়তাৰ ওপৰত গণতন্ত্ৰৰ সাফল্য আৰু বিচাৰ বিভাগৰ কাৰ্যকাৰিতা নিৰ্ভৰ কৰে। বৰ্তমান ভাৰতবৰ্ষত ন্যায়পালিকা যথেষ্ট সক্ৰিয় হোৱা দেখা যায়। বিধানমণ্ডল আৰু কাৰ্য্যপালিকাৰ কাৰ্যাৱলীৰ ওপৰত বিগত কিছু বছৰৰ পৰা ন্যায়পালিকাৰ হস্তক্ষেপ পৰিলক্ষিত হৈছে। কাৰণ সক্ৰিয় বিচাৰ-ব্যৱস্থাইহে দেশৰ নাগৰিকক ন্যায় প্ৰদান কৰিব পাৰে। 'ন্যায়িক সক্ৰিয়তা' স্বতঃস্ফুৰ্তভাৱে বিকাশ হোৱা নাই। ই এটা বিশেষ অৱস্থাৰ পৰিণতি। 'ন্যায়িক সক্ৰিয়তা'ক ন্যায়ালয়ৰ গতানুগতিক কাৰ্যৱলীৰ পৰা পৃথক কৰিব পৰা নাযায়। ই ন্যায়পালিকাই বিচাৰ কাৰ্য্যত সক্ৰিয়াতাৰে অংশ গ্ৰহণ কৰাটোক সূচায়। প্ৰকৃত 'ন্যায়িক সক্ৰিয়তা'ৰ অৰ্থ ন্যায়পালিকাই সময়োপযোগী হিচাপে আগবঢ়োৱ সিদ্ধান্ত। ন্যায়িক চক্ৰ (Judicial Circles) ত 'ন্যায়িক সক্ৰিয়তা'ক ন্যায়িক সমীক্ষাৰ বিবেচনা পূৰ্ণ ক্ষমতা বোলা

সামাজিক পৰিবৰ্তনত শিক্ষাৰ ভূমিকা

দীপুল কুমাৰ দাস

"সময় আৰু বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ড কেতিয়াও এঠাইতে ৰৈ নাথাকে। পৰিবৰ্তন জীৱনৰ আইন। আৰু যিসকলে কেৱল মাত্ৰ অতীত আৰু বৰ্তমানলৈ লক্ষ্য ৰাখে তেওঁলোকে নিশ্চিতভাৱে ভৱিষ্যতক হেৰুৱাই।"

— জন, এফ, কেনেডী

পৰিবৰ্তন জীৱনৰ অবিচ্ছেদ্য অংগ। পৰিবৰ্তন সামাজিক, পৰিবৰ্তন প্ৰাকৃতিক। সকলো বস্তুৰে পৰিবৰ্তন হয়। সকলো জীৱই বিকাশ লাভ কৰে, সকলো জীৱনেই গতিময়। বিশ্ব চৰাচৰ গতিশীল, সময় গতিশীল। গতি অথবা পৰিবৰ্তন বাদ দি কোনো চলিব নোৱাৰে। সমাজ যি মানুহকলৈ সৃষ্টি হৈছে, সিয়ো পৰিবৰ্তনশীল। মানুহৰ ধ্যান ধাৰণা, চিন্তা-চেতনা-পৰিবৰ্তনশীল। স্বাভাৱিকতেই সমাজো পৰিবৰ্তনশীল। আনকি এজন মানুহে যেতিয়া অইন এজনক দ্বিতীয়বাৰৰ বাবে লগ পাই তেতিয়াও তেওঁ আগৰবাৰ একেই অৱস্থাতেই মানুহক নাপাই। অৱস্থা অথবা পৰিস্থিতিৰ পৰিবৰ্তন হয়। অৰ্থাৎ মানুহৰ পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়া আৰু সম্পৰ্কতো পৰিবৰ্তন হয়। এয়াই গতিশীলতা, এয়াই সামাজিক পৰিবৰ্তন।

মানুহ সামাজিক জীৱ। সমাজ নোহোৱাকৈ কোনো মানুহেই জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। মানুহে নিজৰ প্ৰয়োজনতেই সমাজৰ সৃষ্টি কৰিছে। ইজনে সিজনৰ লগত কৰা পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়া বা সম্পৰ্কৰ ফলশ্ৰুতিতেই সমাজ গঢ় লৈ উঠে। মানুহৰ

নিৰক্ষৰতামুক্ত সমাজ ঃ বিশ্ববাসীৰ সপোন

দীপেশ চন্দ্ৰ ভাগৱতী

মানৱ সভ্যতাৰ ক্ৰমবিকাশত শিক্ষা শক্তিশালী উপাদান বুলি বিবেচিত হৈছে। শিক্ষাই আনুষ্ঠানিক ৰূপ ধাৰণ কৰাৰে পৰা সভ্যতাৰ উত্তৰণৰ গতি অধিক ত্বৰান্বিত হ'বলৈ লয়। আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰৰ ব্যাপকতাই মানৱ সমাজৰ পৰা অজ্ঞতা, অনগ্ৰসৰতাক বিদায়ৰ বাট দেখুৱাই দিয়াৰ সমান্তৰালভাৱে প্ৰাকৃতিক ৰহস্য ভেদ কৰি পৰিৱেশক মানৱৰ নিয়ন্ত্ৰণাধীন কৰিবলৈ অবিৰত চেষ্টাৰ উদগনি যোগাই আহিছে। শিক্ষাৰ যাদুকৰী প্ৰভাৱতে মানৱ আজি জীৱশ্ৰেষ্ঠ পৰিচয়েৰে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰি "ধন ভৰোৱা মোনাটি চিলাই কৰিবলৈ বেজি এটি দিবলৈ" কাকুতি কৰি থকা জোনবাইৰ দেশলৈ গৈ বসতি কৰাৰ সপোন দেখিবলৈ ভয় নকৰা হ'ল।

একোখন দেশৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰধান সূচক হিচাপে দেশখনৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰকে প্ৰথমে বিবেচনাৰ বাবে লোৱা হয়। শিক্ষাই সমাজ একোখনৰ জনগণৰ উৎপাদন ক্ষমতা, আয়ৰ সামৰ্থ আৰু সৰ্বোপৰি জীৱনৰ মানদণ্ডৰ ওপৰত প্ৰত্যক্ষ প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰে। প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ জৰিয়তে সমাজৰ সাক্ষৰতা বিস্তাৰৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হয়। সভ্যতাৰ বৈজয়ন্তী যাত্ৰাত শিক্ষাই প্ৰধান ইন্ধন বুলি স্বীকাৰ কৰিও বিশ্ববাসীয়ে এতিয়ালৈ নিৰক্ষৰতাৰ কলংক মচি পেলাবলৈ সক্ষম নহ'ল। বিশ্বমানৱক কিয় সাক্ষৰ কৰিব লাগে বা ব্যক্তি আৰু সমাজ জীৱনত সাক্ষৰতাৰ গুৰুত্ব কি-প্ৰভৃতি প্ৰশ্নৰ ব্যাখ্যাৰে এই লেখাক বিষয় বাহুল্য কৰিব নুখুজিও নিঃসন্দেহে মানি ল'ব পাৰি যে, সকলো প্ৰকাৰৰ বাঞ্ছিত বিকাশৰ ভেঁটি স্থাপনৰ বাবে সাক্ষৰতা বা

মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱৰ ধৰ্ম-কৰ্ম দৰ্শনত অৰ্থ চেতনা

নিহাৰ ৰঞ্জন কলিতা

সমাজত দুষ্টৰ জয়জয়কাৰ, ধৰ্মৰ নামত অধৰ্মৰ বিস্তাৰ, জাত-পাতৰ নামত খণ্ডিত জনগণ, তন্ত্ৰ-মন্ত্ৰৰে পৰিচালিত সমাজ-ব্যৱস্থাৰ ক্ষত-বিক্ষত স্বৰূপৰ মাজতে পঞ্চদশ শতিকাৰ মধ্যভাগত শ্ৰীশংকৰদেৱে অসম ৰবিষত জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। জন্মৰে পৰা নানা কীৰ্তি দেখুৱাই জীৱনৰ নানা ঘাত-প্ৰতিঘাট হেলাৰঙে অতিক্ৰমি এক শৰণ নাম-ধৰ্ম প্ৰসাৰেৰে অসমীয়া জাতিক সংঘবদ্ধ কৰি পোহৰৰ বাট দেখুওৱা এই বৰেণ্য নেতাগৰাকীৰ ধৰ্ম-কৰ্মৰ বিশ্লেষণ বিভিন্ন পণ্ডিতে বিভিন্ন ভাবে কৰি আহিছে। তথাপিও জগতত এই জনা ধৰ্ম প্ৰচাৰক, সাংস্কৃতিক কৰ্মী, নাট্যকাৰ, গীতিকাৰ, সমাজ সংস্কাৰকৰ যি দৰে প্ৰচাৰ হ'ব লাগিছিল আজিকোপতি হোৱা নাই। সেয়েহে ড০ আৰ.কে. দাসগুপ্তই "The Founder of Assamese Vaishnavism" নামৰ পুথিখনত আক্ষেপেৰে লিখিছে– "If any great religious leader and poet has received much less attention than he deserves, he is Sankardeva." আমি এই প্ৰবন্ধত ধৰ্ম গুৰুজনাৰ ধৰ্ম আৰু কৰ্ম দৰ্শনত অৰ্থ সম্বন্ধীয় বিচাৰ ধাৰাৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিম।

পৃথিৱীত সামাজিক ন্যায় প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবে চেষ্টা কৰা প্ৰায় ভাগ মনীষীয়েই অৰ্থনীতিৰ প্ৰায়োগিক দিশবোৰক কেতিয়াও উপেক্ষা কৰা নাই। মহাপুৰুষ মহামানৱ শংকৰো ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। মহাপুৰুষ গৰাকীৰ কৰ্ম ধাৰাৰ সূক্ষ্ম বিচাৰ কৰিলে দেখা যায় যে গুৰুজনাই ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ যোগেদি এখন আদৰ্শ সুহংহত সমাজ প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ অহোপুৰুষাৰ্থ কৰিছিল। সেয়েহে মহাপুৰুষ গৰাকীয়ে সমাজৰ বাবে কৰা

বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যা

পুলিন শৰ্মা

বিজ্ঞান হ'ল পৃথিৱীখনৰ ভৌতিক আৰু প্ৰাকৃতিক গঠন তথা ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে কৰা অধ্যয়ন, লক্ষ আৰু দুয়োতাৰ মাজত থকা সম্বন্ধৰ ব্যাখ্যা। আজি বিজ্ঞানে গোটেই পৃথিৱীখনেই নহয়, ইয়াৰ উপৰিও গোটেই বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডখনক অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে। বিজ্ঞান হ'ল সেই বিশেষ জ্ঞান তথা এখনি সুহংহত প্ৰতিস্থান যি খনে ব্যাখ্যা আৰু ধাৰণনাৰ সহায়ত জ্ঞান আহৰণ কৰাত সহায় হয় আৰু ব্যৱহাৰিক দিশত ইয়াক উপলব্ধ কৰে বিজ্ঞান হ'ল পৃথিৱী তথা সৌৰজগতকলৈ গোটেই বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ড খনৰ বিষয়ে কৰা অধ্যয়ন আৰু বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে কৰা তথ্য সংগ্ৰহ। প্ৰযুক্তি বিদ্যা হ'ল বৈজ্ঞানিক পদ্ধতি সমূহৰ অৱলম্বন আৰু সেই বিষয়ৰ জ্ঞানক ব্যৱহাৰিক দিশ বা জটিলটাৰ দিশৰ সমাধান সূত্ৰ উলিৱাব পাৰি। বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ সমাজত এক অতুলনীয় প্ৰতিফলন দেখা যায়। বিজ্ঞানৰ অভিনৱ আৱিস্কাৰ আৰু সৃষ্টিয়ে মানৱ সমাজত জীৱন ধাৰণৰ মাত্ৰা সলনি কৰিছে আৰু সহজ কৰিছে। জুই আৰু চকাৰ আৱিস্কাৰ হোৱাৰ পিছৰে পৰা মানুহে দ্ৰুতগতিত জীৱন ধাৰণৰ মানদণ্ড উন্নত কৰা দেখা গৈছে। গাড়ী মটৰ, যান-বাহন, উৰাজাহাজ আদিৰ প্ৰচলনৰ ফলত মানৱ সমাজ একত্ৰিত হৈ জীয়াই থকাত এক সুবিধা পাইছে, লগতে বিভিন্ন ঠাইৰ মানুহৰ মাজত ব্যৱসায়, বাণিজ্য, শিক্ষা, কৌশল আদিৰ সমতা স্থাপন হৈছে। আমি ক'ব পাৰো যে বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ অৱদানে মানৱ জাতিটোক এক সুযোগ প্ৰদান কৰিছে যাতে তেওঁলোকে সমাজৰ প্ৰতি ন্যায়ৰ প্ৰতি সজাগ হয় যাৰ ফলস্বৰূপে নতুন সংস্কৃতি গঢ়লৈ উঠে আৰু মানৱ জাতিৰ সকলো প্ৰকাৰৰ অৱস্থাত উন্নতি সাধন হয়। প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ উদ্দেশ্যই হ'ল বিজ্ঞানক বা বিজ্ঞানৰ অৱদান সমূহক ব্যৱহাৰিক দিশত প্ৰয়োগ কৰা।

বিজ্ঞান আৰু বৈজ্ঞানিক মানসিকতা

বন্তি বড়া

বিজ্ঞান আজিৰ সময়ৰ এটি অতি জনপ্ৰিয় শব্দ। জনা বা নজনাকৈ সমাজৰ সকলো স্তৰৰলোক বিজ্ঞানৰ বিদ্যায়তনিক নতুবা প্ৰায়োগিক দিশৰ লগত জড়িত। উনবিংশ শতাব্দীৰ পৰা বিজ্ঞানৰ এই জয়যাত্ৰা আৰম্ভ হোৱাৰ মূল কাৰণ হ'ল নতুন নতুন যন্ত্ৰপাতিৰ আৱিষ্কাৰ আৰু কল-কাৰখানা স্থাপনৰ জৰিয়তে উৎপাদন ক্ষমতাৰ বৃদ্ধি। একেবাৰে শেহতীয়াকৈ ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে দেশত ম'বাইল ফোন আৰু কম্পিউটাৰে সৰ্বসাধাৰণ লোকক বাৰুকৈয়ে আকৰ্ষণ কৰা পৰিলক্ষিত হৈছে। কিন্তু এই কথাও অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি যে বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাক আৰু অধিক সক্ৰিয়ভাৱে সাধাৰণ লোকৰ মাজলৈ লৈ যাবৰ বাবে নিজস্ব চিন্তা চৰ্চাৰ প্ৰয়োজন। অৱশ্যে এইয়া আমাৰ লিখনিৰ বিষয়বস্তু নহয়। বিজ্ঞানৰ উত্তৰণক এক সদৰ্থক দৃষ্টিৰে গ্ৰহণ কৰি তাৰ বিষয়নিষ্ঠতাই ব্যক্তি আৰু সমাজ জীৱনত কেনে ধৰণে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে বা কৰিব পাৰে সেই সম্পৰ্কে কিছু আভাস দিয়াই এই লিখনিৰ উদ্দেশ্য।

মানৱ সভ্যতা বিকাশত বিজ্ঞানৰ বিকাশ এক উল্লেখযোগ্য পৰিঘটনা। আত্ম সচেতন প্ৰাণী হিচাপে মানুহ সদায় নিজৰ লগতে বাহ্যিক জগতৰ অস্তিত্বৰ প্ৰতি সচেতন আৰু বিজ্ঞান তাৰ এক অৱশ্যাম্ভৱী পৰিনাম। কিন্তু এই বিজ্ঞানৰ আৰম্ভণি বৰ সুন্দৰ বুলি ক'ব নোৱাৰি। নিজৰ সুকীয়া অস্তিত্বৰ বাবে বিজ্ঞানেও এটা সময়ত সংগ্ৰাম কৰিব লগীয়া হৈছিল। "ধৰ্ম তথা ৰাষ্ট্ৰযন্ত্ৰৰ দ্বাৰা নিগৃহীত হোৱাৰ ভয়তেই কোপাৰনিকাচে সৌৰজগত সম্পৰ্কীয় তেওঁৰ যুগান্তকাৰী ধাৰণা প্ৰকাশ কৰিব পৰা নাছিল। গেলিলিঅ'ক শাস্তি বিহা হৈছিল, ব্ৰুণ'ক জুইত জাপি দিয়া হৈছিল। এক কাৰণতে ডাৰউইনৰ বিৱৰ্তন তত্ত্ব মানি ল'বলৈ গীজাই শতিকাৰ পিছত শতিকা হেঁচকা-পিচলা কৰি আছিল।" এয়া মাত্ৰ কেইটামান উদাহৰণহে। তথাপি নিজৰ প্ৰচেষ্টাৰ বলত বিজ্ঞানে এক বিষয়ৰূপে স্বীকৃতি লাভ কৰাৰ উপৰিও মানৱ সমাজত

আৰ্থিক যাতনা আৰু গ্ৰাম্য প্ৰব্ৰজন

ভূপেন চন্দ্ৰ বৰ্মন

প্ৰব্ৰজন হৈছে এটা পদ্ধতি যাৰ দ্বাৰা মানুহে বাসস্থান, কৰ্মসংস্থাপন, শিক্ষা আদিৰ বাবে জন্মস্থানৰ পৰা আন অঞ্চললৈ গতি কৰে। এখন দেশৰ পৰা আন এখন দেশলৈ বা এখন ৰাজ্যৰ পৰা আন এখন ৰাজ্যলৈ আৰু বিশেষকৈ গাঁওৰপৰা চহৰলৈ অবিৰামভাৱে মানুহৰ সোঁত বৈ থাকে। মানুহৰ এই অবধাৰিত স্থানান্তৰৰ পদ্ধতিক প্ৰব্ৰজন বুলি কোৱা হয়। ২০১১ৰ জৰীপ মতে দেশৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ ১.৩ বিলিয়নৰ ৫২ মিলিয়ন গাঁওৰ পৰা চহৰলৈ প্ৰব্ৰজন ঘটিছে। বিদেশী ৰাষ্ট্ৰৰ পৰা হোৱা প্ৰব্ৰজনতকৈ দেশৰ ভিতৰতে হোৱা প্ৰব্ৰজন বিশেষকৈ গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ পৰা চহৰলৈ হোৱা প্ৰব্ৰজনৰ মাত্ৰা সৰ্বাধিক। ইয়াৰ বাবে চহৰ বা নগৰ অঞ্চলৰ আৰ্থিক সামাজিক আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক ক্ষেত্ৰত বিশেষ প্ৰভাৱ পৰিছে আৰু নগৰ আৰু চহৰ অঞ্চলৰ জীৱন ধাৰণৰ পদ্ধতি আৰু পৰ্য্যায়ত বহুত পৰিবৰ্তন ঘটিছে। অনুন্নত বা উন্নয়নশীল দেশ এখনত গ্ৰাম্য প্ৰব্ৰজন নুই কৰিব নোৱাৰি, বৰং ই আৰ্থিক উন্নয়নৰ বাবে প্ৰয়োজনীয়। কাৰণ নগৰ উন্নয়নৰ বাবে বিভিন্ন খণ্ডত শ্ৰমিকৰ আৱশ্যক। উক্ত শ্ৰমিকৰ যোগান গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ পৰা প্ৰবাহিত হ'ব লাগিব। কিন্তু শ্ৰমিকৰ উপযুক্ত বাসস্থান, শিক্ষা, স্বাস্থ্য আৰু খাদ্যৰ উপযুক্ত ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব নহ'লে গ্ৰাম্য দৰিদ্ৰতাতকৈ নগৰ দৰিদ্ৰতাৰ মাত্ৰা বৃদ্ধি পোৱাৰ আশংকা থাকিব।

প্ৰব্ৰজন আৰু উন্নয়ন ঃ

প্ৰব্ৰজন হৈছে আৰ্থ সামাজিক আৰু ৰাজনৈতিক পৰিবৰ্তনৰ বেৰোমিটাৰ। ই হৈছে আৰ্থিক আৰু সামাজিক বৈষম্যৰ প্ৰতীক। আৰ্থিক সম্পদৰ বিতৰণৰ বৈষম্যৰ

শিক্ষা ব্যৱস্থাত তথ্য আৰু যোগাযোগ প্ৰযুক্তিৰ ভূমিকা

নীমান্ত শৰ্মা

শিক্ষা হৈছে মানৱ জীৱনৰ মেৰুদণ্ড স্বৰূপ। আদিতে গুৰুগৃহত থাকি শিক্ষাৰ্থীসকলে শিক্ষাগ্ৰহণ কৰিছিল। ক্ৰমান্বয়ে পৰিবেশ পৰিস্থিতি লক্ষ্য কৰি শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ শিক্ষাদানৰ পদ্ধতি সমূহ সলনি হোৱাৰ লগতে পাঠ্যক্ৰম সমূহো সলনি হৈছে। বিভিন্ন ধৰণৰ বিষয়বস্তুৰ সংযোজনেৰে পাঠ্যক্ৰম সমূহৰ নতুনত্ব আনিছে। কম্পিউটাৰ, ইন্টাৰনেটৰ উদ্ভাৱনে পৃথিৱীখনক সংকুচিত কৰি পেলাইছে।

ভাৰত চৰকাৰে চৰকাৰী-বেচৰকাৰী বিদ্যালয়-মহাবিদ্যালয়-বিশ্ববিদ্যালয়ত প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ জৰিয়তে প্ৰশিক্ষণ প্ৰদান কৰি শিক্ষাদান কৰিব পাৰে তাৰ বাবে বিভিন্ন পৰ্যায়ৰে সহযোগিতা আগবঢ়াইছে। বিদ্যালয় সমূহত 'বিদ্যালয় তথ্য আৰু যোগাযোগ প্ৰযুক্তি' নামৰ আঁচনিৰ জৰিয়তে আৰ্থ সামাজিক পৰিস্থিতি আৰু ভৌগোলিক ভিন্নতাৰ বাধাৰ প্ৰাচীৰ অতিক্ৰম কৰি শিক্ষা গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট উপকৃত হয়।

তথ্য আৰু যোগাযোগ প্ৰযুক্তিয়ে দৈহিক আৰু মানসিকভাৱে সকলো শিশুক শৈক্ষিক সুযোগ প্ৰদান কৰাত উল্লেখনীয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। তথ্য আৰু যোগাযোগৰ আহিলা সমূহ হৈছে শ্ৰাব্য, দৃশ্য আৰু ভাষ্য। শ্ৰেণীকোঠাত শিক্ষাৰ্থীসকলক জ্ঞান আহৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াত সহায় কৰাত আৰু শিক্ষাৰ্থীসকলৰ বাবে বিষয়বস্তু সহজে বুজি পোৱাত তথ্য আৰু যোগাযোগ সামগ্ৰীসমূহে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। সাধাৰণতে হাৰ্ডৱেৰ, চফটৱেৰ, মাল্টিমিডিয়াৰ লগতে বৰ্তমান শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ব্যৱহৃত আহিলা সমূহ হৈছে - টেবলেট, ডেস্কটপ, নোটবুক, ডিজিটেল কেমেৰা, ইন্টাৰনেট, ইন্টাৰেকটিভ হোৱাইটবৰ্ড, ইন্টাৰেকটিভ প্ৰজেক্টৰ, ৱৰ্ল্ড ৱাইড ৱেব (www), ভিডিঅ', ই-মেইল,

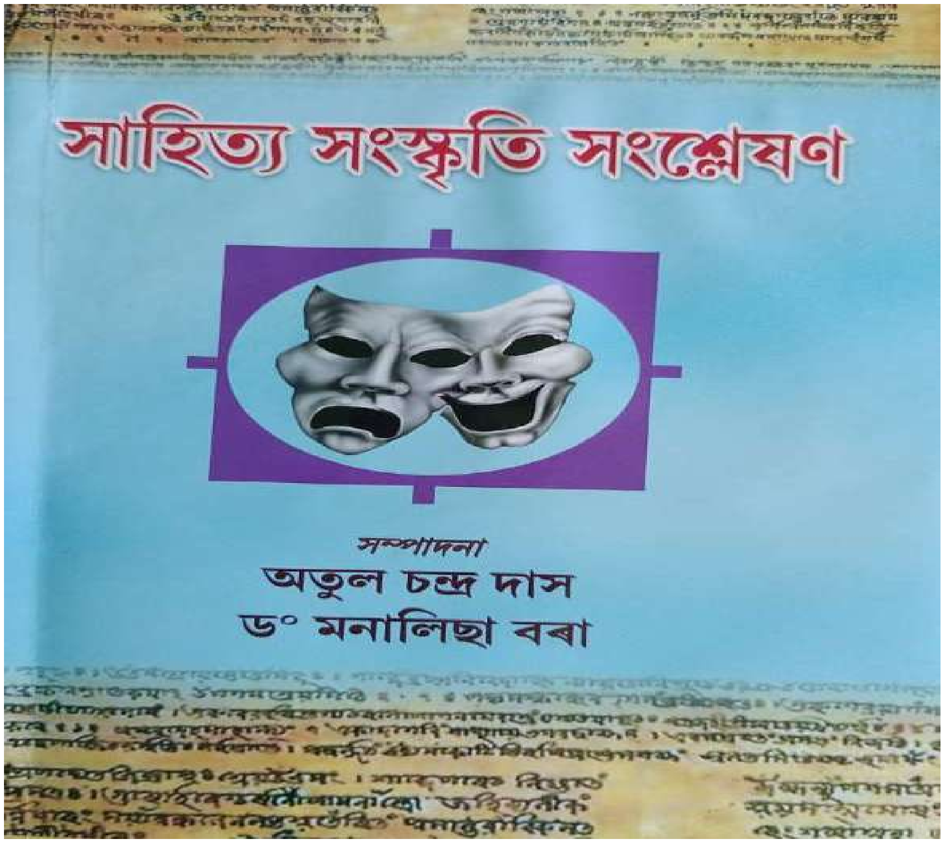

মিছনেৰী, 'অৰুনোদই' আৰু অসমীয়া জাতীয় জীৱন আৰু সাহিত্যৰ অৰুণোদয়

অতুল চন্দ্ৰ দাস

'The Editor believes that the natives read ORUNODOI with a gradually increasing interest.... The Editor feels confident none will doubt that the ORUNODOI has been useful to the natives of this secluded Province, in the diffusion of general information and more liberal ideas.'

অসমলৈ আমেৰিকান বেপ্টিষ্ট মিছনেৰীসকলৰ আগমন আৰু প্ৰথম অসমীয়া মাহেকীয়া বাৰ্তালোচনী 'অৰুনোদই'ৰ প্ৰকাশ অসমীয়া জাতীয় জীৱন আৰু সাহিত্যৰ কাৰণে এক ঐতিহাসিক মহত্বপূৰ্ণ ঘটনা। এই ঘটনাৰ পটভূমি এনেধৰণৰ ঃ ১৮২৬ চনৰ ২৪ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে ব্ৰহ্মদেশ আৰু ব্ৰিটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ মাজত ঐতিহাসিক ইয়াণ্ডাবু সন্ধি সম্পাদিত হয়। এই সন্ধিৰ চৰ্ত অনুসৰি অসমখন কোম্পানীয়ে লাভ কৰে। কোম্পানীয়ে ১৮২৪ চনত অসমত পদাৰ্পণ কৰি ঘোষণা কৰিছিল যে অসমৰ পৰা অত্যাচাৰী মানসকলক খেদি অসমত শান্তি প্ৰতিষ্ঠা কৰি তেওঁলোক উভতি যাব; অসমত সাম্ৰাজ্যবাদী আগ্ৰাসনৰ লোভ তেওঁলোকৰ নাই। কিন্তু কাৰ্যতঃ সেই প্ৰতিশ্ৰুতি তেনেই ভুৱা বুলি প্ৰমাণিত কৰি গোজেই গজালি হৈ কোম্পানীয়ে অসমৰ শাসনভাৰ নিজৰ নিয়ন্ত্ৰণলৈ নিয়ে। ১৮২৮ চনত নামনি অসম কোম্পানীৰ ৰাজ্যৰ সৈতে চামিল কৰা হয়, ১৮৩৮ চনত পুৰন্দৰ সিংহক ক্ষমতাচ্যুত কৰি উজনি অসম চামিল কৰা হয় আৰু একেটা বছৰতে মৰ সেনাপতিৰ ৰাজ্যও চামিল কৰা হয়। এই প্ৰত্যেকটো ঘটনাই অসমত ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ শাসন মজবুতকৈ কায়েম কৰাৰ একো একোটা সম্পূৰ্ণ ৰাজনৈতিক প্ৰক্ৰিয়া। ১৮৩৪ চনত কোম্পানীৰ চৰকাৰে আহোম ৰাজত্বকালীন পাইক প্ৰথা উচ্ছেদ কৰি নব্য ৰাজহ ব্যৱস্থা প্ৰৱৰ্তন কৰে। এই নব্য ৰাজহ ব্যৱস্থাই কোম্পানীক অসমত অৰ্থনৈতিক শোষণ কৰা প্ৰক্ৰিয়াৰ পথ সুচল কৰি দিয়ে। অকল সেয়ে নহয়, ১৮৩৬ চনত কোম্পানীৰ চৰকাৰৰ দ্বাৰা গৃহীত আৰু প্ৰৱৰ্তিত ২৯ নম্বৰ আইন অনুসৰি অসমীয়া ভাষাক ঔপনিৱেশিক অসমৰ পঢ়াশালি

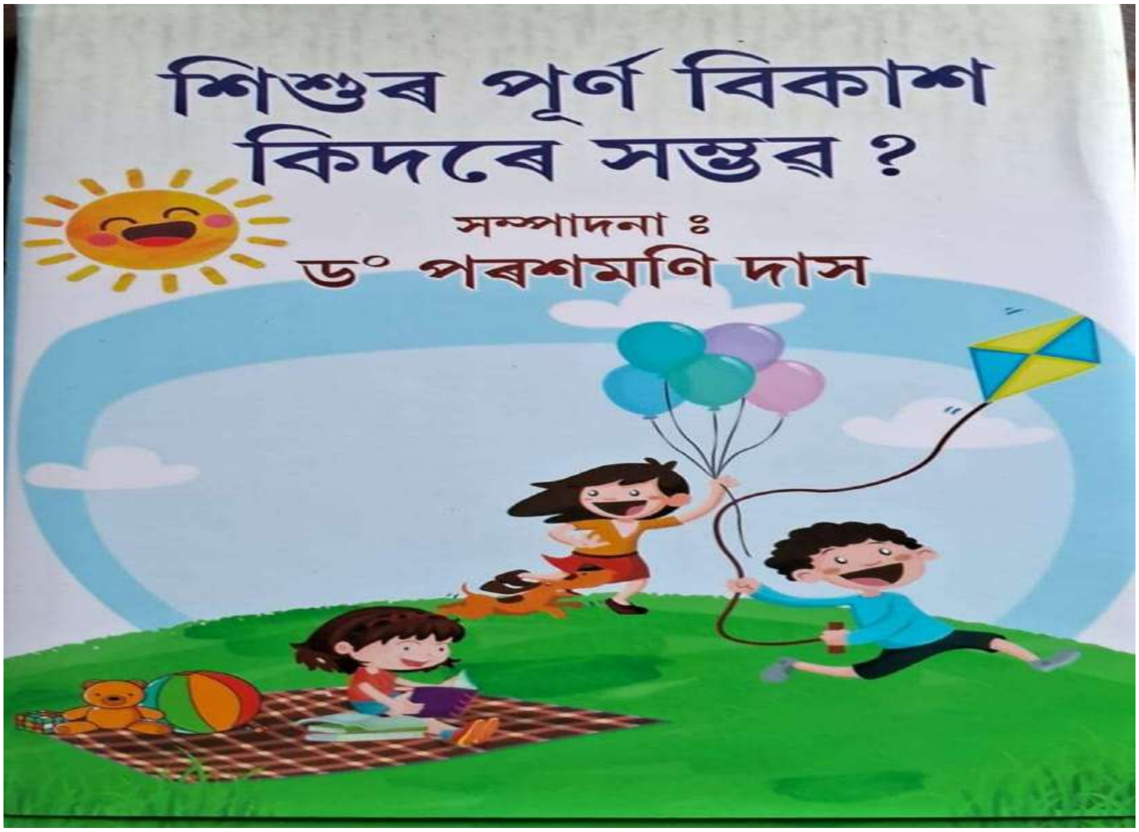

শিশু আৰু নৈতিকতা

অতুল চন্দ্ৰ দাস

খৃঃ পূঃ ৪০০ বছৰ পূৰ্বে মহান দাৰ্শনিক প্লেট'বে (Plato) মত প্ৰকাশ কৰিছিল যে প্ৰতিটো শিশুৰ যোগ্যতা আৰু ক্ষমতাৰ ক্ষেত্ৰত ব্যক্তি পাৰ্থক্যৰ প্ৰশ্ন আমি বিবেচনা কৰিব লাগে। অৰ্থাৎ যি শিশুৰ যি ক্ষেত্ৰত যোগ্যতা থাকে, তেওঁক তেনে শিক্ষা দিয়াৰ প্ৰয়োজন। প্লেট'ৰ সময়ৰ পৰা আজি পৰ্যন্ত শিশু-অধ্যয়ন বিষয়টো মননশীলভাৱে চলি আহিছে। শিশুৰ দৈহিক, মানসিক, সামাজিক-সাংস্কৃতিক, ব্যক্তিত্ব আদি বিকাশৰ লগতে তাৰ নৈতিক দিশ, অনুশাসনৰ দিশ, চৰিত্ৰ গঠনৰ দিশ নিবিড়ভাৱে জড়িত। সামগ্ৰিকতাৰ বিকাশে শিশুৰ বিকাশৰ পূৰ্ণতা সূচায়। সমাজ আৰু পৰিৱেশভেদে শিশুৰ চৰিত্ৰ আৰু ব্যক্তিত্বই গঢ় লয়। সামাজিক পৰিৱেশে শিশুক নৈতিকতাৰো প্ৰমূল্যবোধ শিকায়।

নৈতিকতা কি ? ঃ

'নৈতিক' শব্দৰ ইংৰাজী প্ৰতিশব্দ হৈছে moral ; লেটিন mores শব্দৰ পৰা ইয়াৰ উৎপত্তি হৈছে। আভিধানিকভাৱে এই শব্দৰ অৰ্থ হৈছে 'লোকাচাৰ' বা 'লোকনীতি'। মানৱ-সমাজ গঠনৰ বেলিকা লক্ষ্য কৰা যায় যে প্ৰতিখন সমাজৰ সামাজিকভাৱে গ্ৰহণযোগ্য কিছুমান ৰীতি-নীতি, আচাৰ-আচৰণ, আস্থা, নিষ্ঠা, বিশ্বাস আছে। সমাজৰ এজন সদস্য হিচাপে প্ৰতিজন মানুহে নিজৰ আচৰণসমূহ আপাততঃ নিয়ন্ত্ৰণ কৰাটো বাঞ্ছনীয় আৰু তাকে কৰিব পাৰি এই নীতি, নিষ্ঠাসমূহ মানি চলি। নৈতিকতাৰ অনুভূতি বা ইয়াৰ অনুগামী হোৱাটো ব্যক্তিৰ মানসিক বৃত্তিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল আৰু এয়া অন্তৰ্নিহিতভাৱে গঢ়ি উঠা অৱস্থা মাথোন। এই অনুভূতি মানুহৰ ক্ৰিয়া, আচৰণবোৰৰ উচিত-অনুচিত, সুন্দৰ-অসুন্দৰৰ অতি সূক্ষ্ম বিবেচনাৰ দ্বাৰা পৰিপুষ্ট হয়। একোটা শিশুৱে পৰিয়াল-সমাজৰ পৰিৱেশতে বিকাশ লাভ কৰে আৰু শুদ্ধ-অশুদ্ধ, উচিত-অনুচিতৰ অভিজ্ঞতা তাৰ বিবিধ ক্ৰিয়া-আচৰণৰ যোগেদি আয়ত্ব কৰি উঠিব লাগে। সমাজৰ কল্যাণকামী অভিজ্ঞতাই শিশুক প্ৰচলিত অসুস্থ আৰু অন্যায়ৰ পথ পৰিহাৰ কৰি সুন্দৰ, সুস্থ, উচিত আৰু সমাজৰ গ্ৰহণযোগ্য পন্থা বা পথ গ্ৰহণ কৰাত সহায় কৰে।

নৈতিকতাৰ দিশ দুটা — এটা বাহ্যিক আৰু আনটো আন্তৰিক। বাহ্যিক দিশটোৱে সাধাৰণতে সমাজত চলি থকা সুস্থ নীতি-নিয়মৰ অনুগামী কৰি সামাজিক আচৰণক গঢ় দি তোলাটো বুজায়। ইয়াৰ বিপৰীতে আন্তৰিক দিশটোৰ দ্বাৰা ক্ৰিয়া-

শুৱালকুছিৰ সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য

▶ অতুল চন্দ্ৰ দাস

(শুৱালকুছিৰ সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য বৈশিষ্ট্য-সম্পন্ন আৰু বিশাল। ভাৰতীয় আৰ্য হিন্দু সমাজৰ সমগ্ৰ সাংস্কৃতিক অভিব্যক্তি শুৱালকুছিত প্ৰতিপালিত হৈ আছে। এই আলোচনাত কেৱল শুৱালকুছিৰ একক বা নিজস্ব বৈশিষ্ট্যসূচক ঐতিহ্য কেতবোৰৰ চমু উল্লেখহে কৰিব বিচৰা হৈছে। তেনে কৰাৰ ফলত কেতবোৰ সাংস্কৃতিক পৰিক্ৰমা এই লেখাত অনুল্লিখিত হৈছে। আকৌ যিখিনি উল্লেখ হৈছে সেই আলোচনা সম্পূৰ্ণ আৰু মৌলিক বুলি দাবী কৰিব খোজা হোৱা নাই। এই আলোচনাৰ ক্ষেত্ৰত লেখক শুৱালকুছিৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ৰ লেখক-লেখিকাৰ ওচৰত ঋণী।)

শুৱালকুছি ঃ শুৱালকুছি অসমৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত অৱস্থিত এখন ইতিহাসপ্ৰসিদ্ধ উন্নত আৰু আদৰ্শ গাঁও। ৰেচম শিল্পপ্ৰধান হোৱাৰ কাৰণে গাঁওখনক 'ভাৰতৰ মানচেষ্টাৰ'[১] হিচাপে অলংকৃত কৰা হৈছে। গাঁওখনৰ প্ৰণালীবদ্ধ ৰূপটিয়েই যে পৰিকল্পিতভাৱে সংস্থাপিত কৰা গাঁও সেই কথা নিশ্চিত কৰে। গাঁওখনৰ অতীত ইতিহাসৰ যিখিনি পোহৰলৈ আহিছে তাৰ আলোকত বুজা যায় যে পুৰণি শুৱালকুছি গাঁওখন প্ৰাগজ্যোতিষ নগৰৰ প্ৰধান অংগভূমি আছিল আৰু ইয়াৰ অৱস্থিতিও কামাখ্যা-পাণ্ডুৰ পৰাই আছিল[২]। শুৱালকুছিৰ বাসস্থলীয় ব্ৰাহ্মণৰ পূৰ্বপুৰুষে শুৱালকুছিৰ পৰা কামাখ্যাত পূজা দিছিল। সেই হিচাপে শুৱালকুছি এসময়ত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দক্ষিণপাৰে অৱস্থিত আছিল। সিদ্ধেশ্বৰ মন্দিৰলৈ উঠা পথছোৱা (মূল/আদি)লৈ লক্ষ্য কৰিলেও এনে এটা অনুমান কৰিব পাৰি। প্ৰবাদ আছে যে কোচ ৰজা নৰনাৰায়ণে চিলাৰায়ৰ স'তে আহোম ৰজা চুখামফাক পৰাজিত কৰি প্ৰত্যাৱৰ্তন কৰোঁতে কামাখ্যাৰ নামনিত অৱস্থিত শুৱালকুছিৰ পূব দিশৰ ৰাক্ষসী পাহাৰৰ পৰা ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদক খাৰুভঁজীয়া হৈ হাজোৰ ফালেৰে বৈ যোৱা দেখি তেওঁ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পথ চমু কৰাৰ অৰ্থে ৰাক্ষসী পাহাৰৰ পৰা হাতীমূৰালৈ শুৱালকুছিৰ দক্ষিণ ফালেৰে পোনকৈ সোঁতা এটা খন্দাই দিছিল। সময়ত এই সোঁতাই প্ৰধান সোঁত হৈ পৰাত শুৱালকুছি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰৰ গাঁও হিচাপে পৃথক হৈ পৰে। বহুতে মন্তব্য দিব খোজে যে গৌতম বুদ্ধই জীৱনৰ অন্তিম আহাৰ আৰু শেষ বস্ত্ৰ এই শুৱালকুছি অঞ্চলতেই লৈছিল; সেই সময়ত ইয়াৰ নাম আছিল পাভাৰাজ্য। এনেবোৰ তথ্যৰ সুলভতা সত্ত্বেও কিন্তু শুৱালকুছি কেতিয়াৰ পৰা জনপদলৈ ৰূপান্তৰিত হৈছিল সঠিককৈ ক'ব নোৱাৰি।

শুৱালকুছিৰ তাঁত-শিল্প অতি প্ৰাচীন কালৰে পৰা বিখ্যাত আছিল। কুমাৰ ভাস্কৰ বৰ্মাই প্ৰখ্যাত পৰিব্ৰাজক হিউৱেন চাঙক যিবোৰ উপহাৰ দিছিল, সেইবোৰৰ ভিতৰত পাটৰ বস্ত্ৰও আছিল। খুবসম্ভব সেই বস্ত্ৰ শুৱালকুছীয়া শিপিনীৰ পৰাহি বোৱাই নিছিল। আহোম ৰাজত্বৰ সময়ত এই অঞ্চলৰ বস্ত্ৰ-শিল্পই ৰাজপৃষ্ঠপোষকতা লাভ কৰাৰ সময়ত পাংখাহৰ বাবে শুৱালকুছিত কাপোৰ তৈয়াৰ কৰিবলৈ লৈছিল।

প্ৰায় তিনিওফালে পাহাৰেৰে আগুৰা বিনন্দীয়া প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে পৰিপূৰ্ণ শুৱালকুছিৰ জন-সাংস্কৃতিক গাঁথনি মূলতঃ আৰ্যসম্ভূত বৰ্ণহিন্দু সমাজৰ অন্তৰ্ভুক্ত। শুৱালকুছিত কেইবাটাও বৃত্তিয়াল গোষ্ঠীৰ লোকে বসবাস কৰিলেও তেওঁলোকো আৰ্য সমাজৰ পৰাই সংস্থাপিত হৈছিল। সেয়ে এই অঞ্চলটি হিন্দুধৰ্মৰ নৈতিক পৰম্পৰাৰ সম্প্ৰসাৰণৰ ক্ষেত্ৰত পৰিণত হৈছিল। শুৱালকুছিৰ সংস্কৃতিও এক ভাষা, এক জাতি আৰু এক ধৰ্মীয় পৰম্পৰাক কেন্দ্ৰ কৰি গঢ়ি উঠিছে। এই সংস্কৃতিক 'অভিজাত সংস্কৃতি' বুলিব পাৰি; এই সংস্কৃতিৰ গৰ্ভত নৃ-গোষ্ঠীয় বা প্ৰজাতীয় উপাদান নাই অথবা জনজাতীয় সংস্কৃতিৰ পৰম্পৰাৰো অৱস্থিতি নাই।

সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য ঃ শুৱালকুছিৰ সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য বহুবৰ্ণময়। অভিজাত সংস্কৃতিৰ সকলো ভাবাদৰ্শই শুৱালকুছিৰ ঐতিহ্যত পূৰ্ণমাত্ৰাত প্ৰতিফলিত হোৱা লক্ষ্য কৰা যায়। শুৱালকুছিৰ সাংস্কৃতিক ঐতিহ্যক বহলভাৱে ধৰ্মীয় আৰু ধৰ্মনিৰপেক্ষ এই দুটা ভাগত সামৰিব পাৰি। ধৰ্মই পৰ্যাপ্তভাৱে সামাজিক উত্তৰণ ঘটায় আৰু সমপৰিমাণে সাংস্কৃতিক পৰিক্ৰমাকো উজ্জীৱিত কৰে। ইয়াৰ বিপৰীতে ক'ব পাৰি যে ধৰ্মীয় পৰম্পৰাই সংস্কৃতিক ধাৰণ কৰি বিশালতা লাভৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰে। A.W. Malefijt নামৰ এগৰাকী পণ্ডিতে তেওঁৰ Religion and Culture নামৰ গ্ৰন্থত উল্লেখ কৰিছে যে ধৰ্ম এটা সামাজিক অনুষ্ঠান (institution) আৰু ই সাংস্কৃতিক সংযুতিৰ পৰিসীমাত বিচৰণ

অসমীয়া সাহিত্যত সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ স্বৰূপ

▶ দিলীপ কুমাৰ শৰ্মা

সামাজিক দায়বদ্ধতা সাহিত্যৰ লগত ওতপ্ৰোতভাৱে জড়িত এটা বিষয়। লেখক যিহেতু সামাজিক প্ৰাণী গতিকে সাহিত্যত সামাজিক দায়বদ্ধতা প্ৰকাশ পোৱাটো এটা নিশ্চিত বিষয়। কিন্তু কেতিয়াবা সমাজে লেখকক দায়বদ্ধ কৰে আৰু কেতিয়াবা লেখকজনেই সমাজ সংস্কাৰৰ দায়িত্ব বহন কৰি নিজৰ দায়বদ্ধতা প্ৰকাশ কৰে। বিশ্ব সাহিত্যৰ পৰা দুটা দৃষ্টান্ত এইক্ষেত্ৰত উনুকিয়াব খুজিছোঁ।

ঊনবিংশ শতিকাৰ শেষৰ ফালে আমেৰিকাত যি গৃহযুদ্ধৰ সূচনা হৈছিল তাৰ আঁৰত এখন উপন্যাসৰ প্ৰভাৱ ব্যাপক পৰিমাণে আছিল। এই উপন্যাসখন লিখিছিল প্ৰখ্যাত ঔপন্যাসিক হেৰিয়েট বিচ্চাৰ ষ্টোৱে (Harriet Beecher Stowe)। উপন্যাসখনৰ নাম আছিল 'আংকেল টমচ কেবিন'। নিগ্ৰো ক্ৰীতদাসসকলৰ দুৰ্বিষহ যাতনা অতি মৰ্মান্তিক ভাষাত প্ৰকাশ কৰা হৈছিল। সেই সময়ৰ আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতি আব্ৰাহাম লিংকনে এইগৰাকী মহান লেখিকাক এবাৰ লগ পাই কৈছিল — "So you are the little woman who wrote the book that started the great war." ইয়াৰ পৰাই বুজিব পাৰি সাহিত্যৰ শক্তি কিমান। সাহিত্যই সমাজৰ গতিপথ সললি কৰি দিব পাৰে। সমাজ পৰিবৰ্তনত এজন বিজ্ঞানীৰ যিমান অৱদান এজন সাহিত্যিকৰ সিমানেই অৱদান পৰিলক্ষিত হয়।

আফ্ৰিকাৰ বিদ্ৰোহী কবি বেঞ্জামিন মোলায়েজ যাৰ বয়স আছিল মাত্ৰ ২৭ বছৰ। মোলায়েজৰ কবিতাৰ শব্দশক্তি বন্দুকৰ গুলীতকৈও বেছি আছিল। এটা হত্যাকাণ্ডৰ অপৰাধত কবিগৰাকীক ফাঁচী দিয়া হৈছিল। ফাঁচীৰ আগমুহূৰ্তত লিখা এটা কবিতাৰ কেইটামান শব্দই বিশ্ববাসীক স্তম্ভিত কৰিছিল। মোলায়েজৰ ভাষাত —

> "I am proud to be what I am ... ...
> The storm of oppression will
> be followed
> By the rain of my blood
> I am proud to give my life
> My one solitary life."

কবিতাৰ এনেবোৰ শব্দই আফ্ৰিকাৰ নিগ্ৰোসকলক প্ৰিটোৰিয়া আমোলৰ বিৰুদ্ধে একত্ৰিত হ'বলৈ প্ৰেৰণা যোগাইছিল।

ওপৰৰ দৃষ্টান্ত দুটাৰ পৰা আমি গম পাওঁ যে কিছুমান লেখকে সমাজৰ সমস্যাসমূহ আঁতৰ কৰাৰ বাবে সাহিত্যক অস্ত্ৰ হিচাপে বাছি লয়। প্ৰাচীন ভাৰতবৰ্ষত সৃষ্টি হোৱা ধ্ৰুপদী সাহিত্যত লেখকসকলৰ সামাজিক দায়বদ্ধতা কিছু পৰিমাণে ধূসৰ বা অস্পষ্ট ৰূপত দেখা যায়। মহাভাৰতত যেতিয়া একলব্যই শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত হৈছিল অথবা কৰ্ণই সমগ্ৰ জীৱন 'সূতপুত্ৰ' নামৰ শব্দটোৰ দ্বাৰা বঞ্চিত হৈছিল তেতিয়া তাৰ প্ৰতিবাদ যি ধৰণে হ'ব লাগিছিল সি নহ'ল। বৰং সি এক স্বাভাৱিক ঘটনা হিচাপেহে প্ৰকাশ হ'ল। সম্ভৱতঃ ৰাজতন্ত্ৰৰ অদৃশ্য হাতোৰাই কবিকণ্ঠৰ ডিঙি চেপি ধৰিছিল। নহ'লে দুষ্যন্তই শকুন্তলাৰ প্ৰতি ঘোৰ অন্যায় কৰি সাৰি যাব নোৱাৰিলেহেঁতেন। ইয়াৰ পৰিবৰ্তে বৈদিক যুগত লেখকসকল কিছু পৰিমাণে স্বাধীন আছিল আৰু সেইবাবেই বৈদিক সাহিত্যত সামগ্ৰিকভাৱে এক কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰৰ পৰিকল্পনা কৰা দেখা পাওঁ। বেদৰ মূল লক্ষ্য যজ্ঞ। যজ্ঞৰো মূল লক্ষ্য ধৰাৰ বুকলৈ বৰষুণ নমাই অনা আৰু পৃথিৱীক শস্যশ্যামলা কৰি তোলা।

অসমীয়া সাহিত্যত এনে ধৰণৰ ঘটনা নঘটিলেও কিছু অসমীয়া সাহিত্যিকে সময়ে সময়ে হাতত কলম তুলি লৈ সমাজক পোন বাটলৈ আনিবলৈ চেষ্টা কৰা দেখা যায়। প্ৰাক্-শংকৰী যুগৰ কবি মাধৱ কন্দলিৰ ৰচনাত এনে ধৰণৰ চিত্ৰ ফুটি উঠা দেখা যায়। দশৰথ ৰজাৰ মৃত্যু আৰু ৰামৰ বনবাসৰ বাবে ভৰতে আপোন মাতৃ কৈকেয়ীক দায়ী কৰি এনে অপকৰ্মৰ তীব্ৰ প্ৰতিবাদ কৰিছে আৰু মাকক কদৰ্থনা কৰিছে এনেদৰে —

> "স্বামী ঘাতিনীক পৃথিৱীয়ে কেনে ধৰে।
> ফাটি দিয়া লুকাই থৈয়া তোক নসম্বৰে।।
> গুখিনী, নাগিনী, নিকাৰণী, সংহাৰিণী।
> নিৰ্দয়িনী, ৰাক্ষসিনী, বাঘিনী, দাৰুণী।।"
>
> (মাধৱ কন্দলি ৰামায়ণ)

মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ উপন্যাসত সমাজৰ ৰুক্ষ ৰূপ

দিলীপ কুমাৰ শৰ্মা

'শুনা সন্তোখ সিং মই মানুহক লৈ গৱেষণা কৰি ভাল পাওঁ। মানুহৰ শৰীৰৰ তেজ, মানুহৰ দেহৰ ঘ্ৰাণ, মানুহৰ তীব্ৰ বাসনা মানুহৰ যন্ত্ৰণা..., চব, চবকে, মই মোৰ কলমৰ চিয়াঁহী কৰি ল'বলৈ ভাল পাওঁ।'

'তেজ আৰু ধূলিৰে ধূসৰিত পৃষ্ঠা' নামৰ উপন্যাসত এয়া মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ কলমৰ ভাষা। ৰুক্ষ বাস্তৱতাই লেখিকাৰ লেখাৰ সমল।'

শ্ৰমিক জীৱনৰ দুৰ্দশা, যন্ত্ৰণা, বিধৱা নাৰীৰ অসহনীয় হৃদয়হীনতা ইত্যাদি বাস্তৱ দৃষ্টিৰে হৃদয়ংগম কৰি লেখিকাই তেখেতৰ স্বভাৱজাত বলিষ্ঠ ভাষাৰে সমাজৰ ৰুক্ষ ৰূপ উপন্যাসসমূহত প্ৰকাশ কৰিছে।

আঞ্চলিক উপন্যাস ৰূপে পৰিচিত 'দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাওদা' এখন মনোৰম উপন্যাস। দক্ষিণ কামৰূপৰ কেইখনমান সত্ৰ, সত্ৰৰ ভিতৰৰ গোসাঁইৰ জীৱনৰ কদৰ্য ৰূপ, ব্ৰাহ্মণ বিধৱাৰ নাৰকীয় যন্ত্ৰণা, কানি খাই খাই নিঃশেষ হোৱা কিছুমান মানুহৰ নৈতিক অধঃপতন ইত্যাদি কথা আঞ্চলিক কিন্তু দুৰ্মদ ভাষাৰে লেখিকাই প্ৰকাশ কৰিছে। এই উপন্যাসখনৰ মূল ঘটনা আমৰঙা সত্ৰতে সীমাবদ্ধ যদিও ই গুৱাহাটীৰ কাছাৰী, দক্ষিণপাৰৰ আন দুই-এখন সত্ৰৰ কাহিনী, চিলিং আইন, চৰকাৰী কানি নিবাৰণী বাহিনী আদিলৈ প্ৰসাৰিত হৈছে। সামন্তযুগীয় নীতি-নিয়মেৰে সংস্কাৰাচ্ছন্ন সত্ৰীয়া জীৱনক বাহিৰৰ পৃথিৱীৰ পৰিৱৰ্তনে প্ৰবলভাৱে জোকাৰি গৈছে, সত্ৰৰ ভেটি থৰক-বৰক হৈ পৰিছে। বাল্য বিধৱাৰ জীৱনৰ যন্ত্ৰণা কিমান হৃদয়বিদাৰক তাক 'দুৰ্গা' নামৰ চৰিত্ৰটোৰ যোগেদি প্ৰকাশ কৰা হৈছে। বিধৱা 'দুৰ্গা'ৰ অৱস্থা *'কাউৰীয়া বুঢ়াই সৰিত বেচিব নিয়া মাটিৰ প্ৰেতিনী হ'ল লাগে।'* স্বামীৰ মৃত্যুৰ বাবে শহুৰৰ ঘৰে দুৰ্গাকেই জগৰীয়া কৰিছে। দুৰ্গা যেন অমংগলীয়া, পাপিনী। স্বামীৰ মৃত্যুৰ পিছত দুৰ্গা যেতিয়া নিজ পিতৃগৃহলৈ ঘূৰি আহিল তেতিয়া তাই বৌৱেকৰ সংসাৰতো অবাঞ্ছিতৰ দৰে হ'ল। দুৰ্গাই ভাবিছিল *'দেওৰহঁতে মক এই নৰকত পচি থাকিবা দিব না? আহিব নিবা*

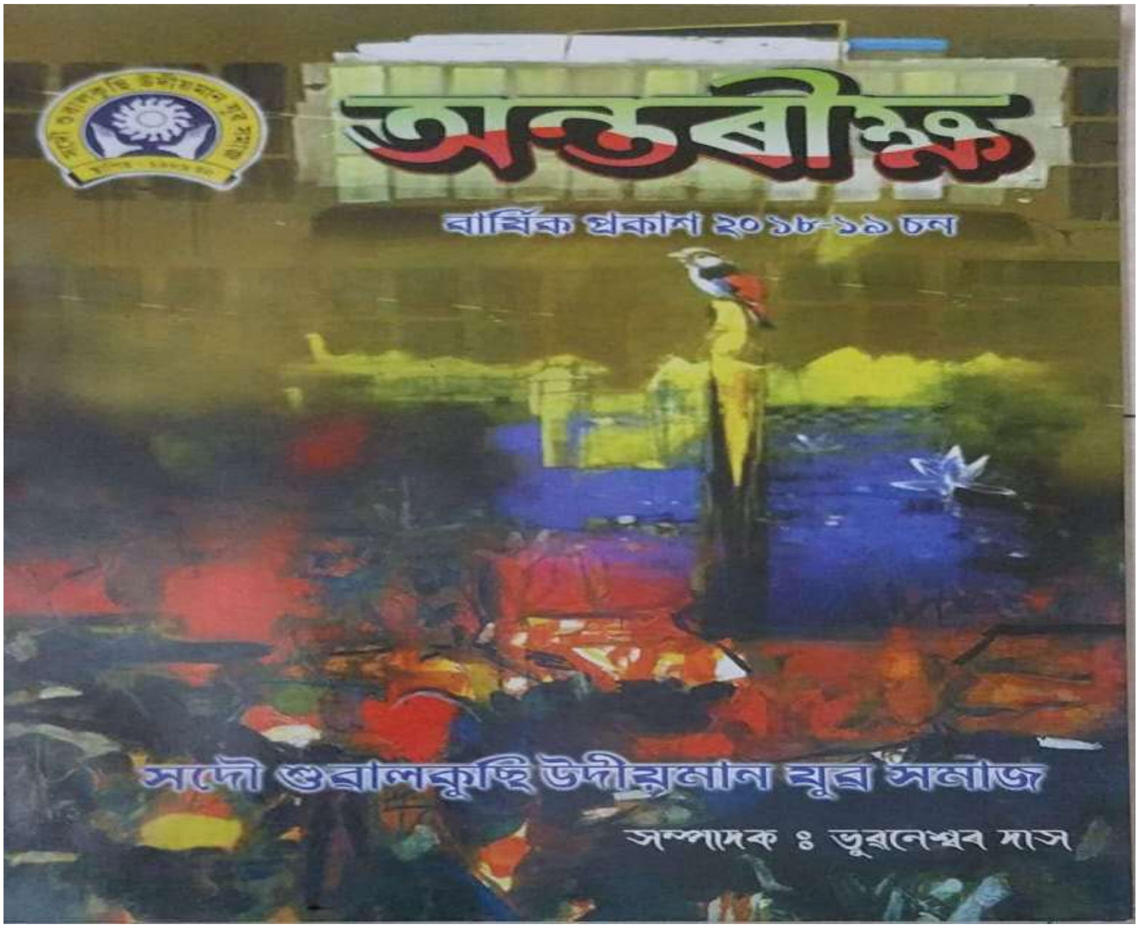

উত্তৰ ভাৰতত প্ৰচলিত মধ্যযুগীয় লোকনাট্য ৰাসলীলা আৰু ৰামলীলা

✍ ড° মনালিছা বৰা

জনমানসৰ চিন্তা-ধাৰা, আবেগ-অনুভূতি, সুখ-দুখ, ৰীতি-নীতি, বিশ্বাস-আদৰ্শ আদি সুন্দৰ ৰূপত তুলি ধৰাৰ ক্ষেত্ৰত আদিম কালৰে পৰাই লোকসাহিত্যই এক অন্যতম ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। লোকসাহিত্যৰ বিশাল ক্ষেত্ৰখনত বিভিন্ন উপাদান জড়িত হৈ আছে। লোকসাহিত্যৰ এই বিস্তৃত জগতখনৰ এক বুজন অংশ অধিকাৰ কৰি আছে লোকনাট্যই। লোকনাট্যৰ অনুষ্ঠানসমূহ লোক সংস্কৃতিৰো এক অন্যতম অংগ। লোকনাট্যসমূহে পৃথিৱীৰ প্ৰায়বোৰ দেশৰে নাট্য সাহিত্য তথা নাট্য অভিনয়ক কম-বেছি পৰিমাণে প্ৰভাৱান্বিত কৰা দেখা যায়। কোনো এখন দেশৰ নাটকৰ উৎপত্তিলৈ মন কৰিলে এটা কথা পৰিলক্ষিত হয় যে লোকনাট্যসমূহৰ যোগেদিহে সেই দেশৰ নাট্য ধাৰাৰ উদ্ভৱ আৰু বিকাশ হয়। অৰ্থাৎ, নাটকৰ উৎপত্তিৰ ক্ষেত্ৰত লোকশিল্পীসকলৰ দ্বাৰা পৰম্পৰাগতভাৱে পৰিবেশন কৰা লোকনাট্যসমূহৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা আছে। লোকনাট্য বা Folk Drama এই শব্দটোৱে সৰ্বসাধাৰণৰ মাজত মুখে মুখে প্ৰচলিত আৰু লিখিত ৰূপ পৰিগ্ৰহণ নকৰা নাটকক বুজায়। গাঁৱলীয়া সমাজত জনগণৰ জীৱনৰ পটভূমিত যি নাট্যধৰ্মী ৰচনা মৌখিকভাৱে ৰচিত আৰু পৰম্পৰাগতভাৱে প্ৰচলিত হয় সিয়েই লোকনাট্য বুলি লোকসংস্কৃতিবিদ নবীন চন্দ্ৰ শৰ্মাই মন্তব্য কৰিছে। বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ আদিম লোকসমাজত লোকনাট্য পৰম্পৰাৰ প্ৰচলন থকাৰ উমান পোৱা যায়। কোনো ধৰ্মীয় লোক উৎসৱৰপৰাই এই পৰম্পৰা গঢ় লৈ উঠে। পৰৱৰ্তী সময়ত নৃত্য-গীতৰ ঠাইত সংলাপ আৰু অংগী-ভংগীয়ে প্ৰাধান্য লাভ কৰি, শিল্পৰীতিৰ ফালৰপৰা উন্নত হৈ যেতিয়া লিখিত ৰূপ লাভ কৰে তেতিয়াই ই পূৰ্ণ পৰ্যায়ৰ নাটকলৈ ৰূপান্তৰিত হয়।

লোকনাট্য হ'ল নৃত্য-গীত আৰু অভিনয় প্ৰধান নাটক। নৃত্য আৰু গীতৰ সমষ্টিয়েই হ'ল লোকনাট্য। লোকনাট্যসমূহলৈ মন কৰিলে ইয়াৰ কেইটামান বৈশিষ্ট্য চকুত পৰে। লোকনাট্যৰ এক অন্যতম বৈশিষ্ট্য হ'ল সংলাপৰ তুলনাত নৃত্য আৰু গীতৰ প্ৰধান্য। কোনো ধৰ্মীয় কাৰ্য বা উৎসৱ-অনুষ্ঠানৰ লগত লোকনাট্যসমূহ বিশেষভাৱে জড়িত। লোকনাট্যৰ কাহিনী নিৰ্মাতাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি অভিনেতা, বাদ্য, বাদ্য সংগত কৰোঁতালৈকে সকলোকে লোকসমাজৰ পৰা গ্ৰহণ কৰা হয়। লোকনাট্যৰ কোনো লিখিত ৰূপ নাই, ই মৌখিকভাৱে আবহমান কালৰেপৰা চলি আহিছে। লোকনাট্যৰ আন এক অন্যতম বৈশিষ্ট্য হ'ল সৰলতা। ভাব-ভাষাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি উপস্থাপনলৈকে সকলোতে সৰলতা দেখিবলৈ পোৱা যায়। লোকনাট্যৰ বিষয়বস্তু সাধাৰণতে ধৰ্মমূলক। লোকনাট্যৰ ৰীতি-নীতিত কোনো ধৰা-বন্ধা নিয়ম নাই, ইয়াৰ ৰীতি-নীতি সদায় পৰিবৰ্তনশীল। লোকনাট্যৰ এই স্বকীয় বৈশিষ্ট্যসমূহে লোকনাট্যক এক সুকীয়া ৰূপত গঢ়ি তুলি আমাৰ জনসমাজত অতি জনপ্ৰিয় নাট্যকলা ৰূপে জীয়াই ৰাখিবলৈ সক্ষম হৈছে।

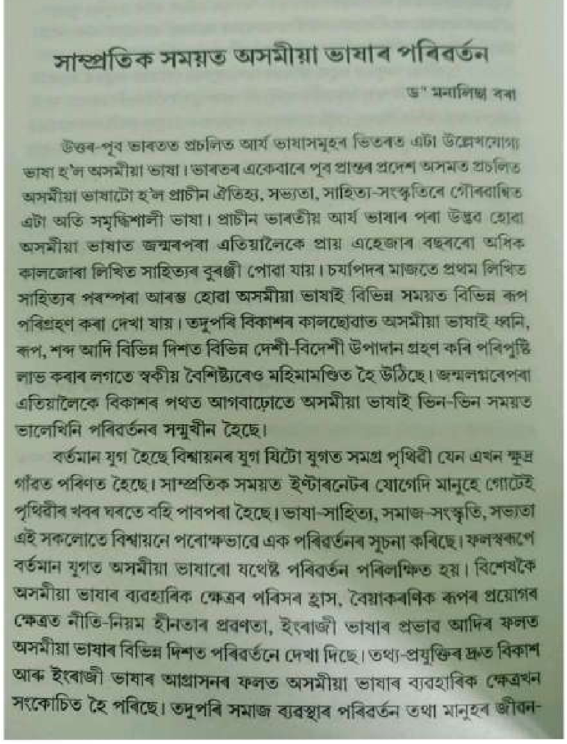

সাম্প্ৰতিক সময়ত অসমীয়া ভাষাৰ পৰিবৰ্তন

ড° মনালিছা বৰা

উত্তৰ-পূব ভাৰতত প্ৰচলিত আৰ্য ভাষাসমূহৰ ভিতৰত এটা উল্লেখযোগ্য ভাষা হ'ল অসমীয়া ভাষা। ভাৰতৰ একেবাৰে পূব প্ৰান্তৰ প্ৰদেশ অসমত প্ৰচলিত অসমীয়া ভাষাটো হ'ল প্ৰাচীন ঐতিহ্য, সভ্যতা, সাহিত্য-সংস্কৃতিৰে গৌৰবান্বিত এটা অতি সমৃদ্ধিশালী ভাষা। প্ৰাচীন ভাৰতীয় আৰ্য ভাষাৰ পৰা উদ্ভৱ হোৱা অসমীয়া ভাষাত জন্মৰপৰা এতিয়ালৈকে প্ৰায় এহেজাৰ বছৰৰো অধিক কালজোৰা লিখিত সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী পোৱা যায়। চৰ্যাপদৰ মাজতে প্ৰথম লিখিত সাহিত্যৰ পৰম্পৰা আৰম্ভ হোৱা অসমীয়া ভাষাই বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন ৰূপ পৰিগ্ৰহণ কৰা দেখা যায়। তদুপৰি বিকাশৰ কালছোৱাত অসমীয়া ভাষাই ধ্বনি, ৰূপ, শব্দ আদি বিভিন্ন দিশত বিভিন্ন দেশী-বিদেশী উপাদান গ্ৰহণ কৰি পৰিপুষ্টি লাভ কৰাৰ লগতে স্বকীয় বৈশিষ্ট্যৰেও মহিমামণ্ডিত হৈ উঠিছে। জন্মলগ্নৰেপৰা এতিয়ালৈকে বিকাশৰ পথত আগবাঢ়োতে অসমীয়া ভাষাই ভিন-ভিন সময়ত ভালেখিনি পৰিবৰ্তনৰ সন্মুখীন হৈছে।

বৰ্তমান যুগ হৈছে বিশ্বায়নৰ যুগ যিটো যুগত সমগ্ৰ পৃথিৱী যেন এখন ক্ষুদ্ৰ গাঁৱত পৰিণত হৈছে। সাম্প্ৰতিক সময়ত ইণ্টাৰনেটৰ যোগেদি মানুহে গোটেই পৃথিৱীৰ খবৰ ঘৰতে বহি পাবপৰা হৈছে। ভাষা-সাহিত্য, সমাজ-সংস্কৃতি, সভ্যতা এই সকলোতে বিশ্বায়নে পৰোক্ষভাৱে এক পৰিবৰ্তনৰ সূচনা কৰিছে। ফলস্বৰূপে বৰ্তমান যুগত অসমীয়া ভাষাবো যথেষ্ট পৰিবৰ্তন পৰিলক্ষিত হয়। বিশেষকৈ অসমীয়া ভাষাৰ ব্যৱহাৰিক ক্ষেত্ৰৰ পৰিসৰ হ্ৰাস, বৈয়াকৰণিক ৰূপৰ প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰত নীতি-নিয়ম হীনতাৰ প্ৰৱণতা, ইংৰাজী ভাষাৰ প্ৰভাৱ আদিৰ ফলত অসমীয়া ভাষাৰ বিভিন্ন দিশত পৰিবৰ্তনে দেখা দিছে। তথ্য-প্ৰযুক্তিৰ দ্ৰুত বিকাশ আৰু ইংৰাজী ভাষাৰ আগ্ৰাসনৰ ফলত অসমীয়া ভাষাৰ ব্যৱহাৰিক ক্ষেত্ৰখন সংকোচিত হৈ পৰিছে। তদুপৰি সমাজ ব্যৱস্থাৰ পৰিবৰ্তন তথা মানুহৰ জীৱন-

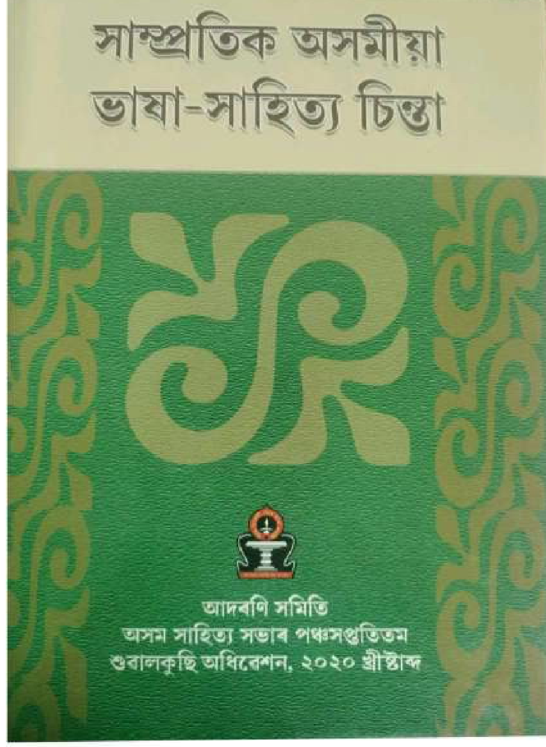

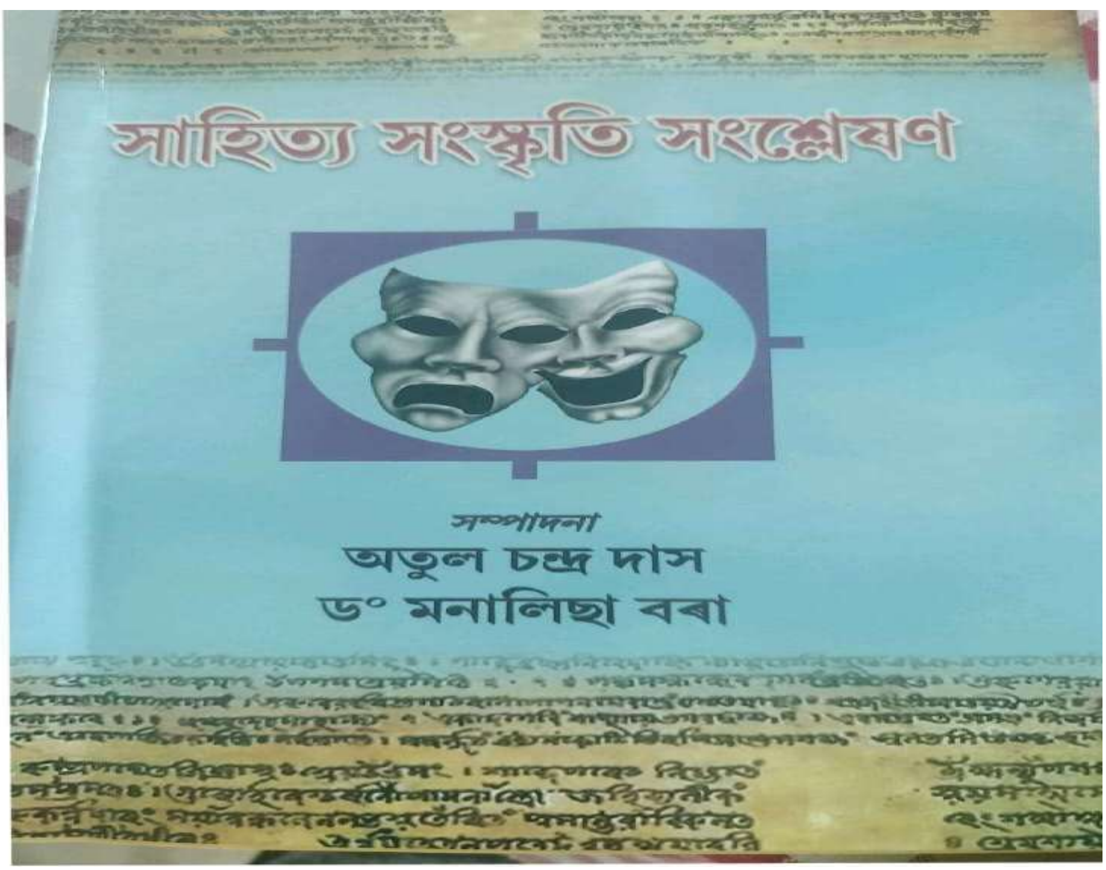

লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ সাধুকথা আৰু 'চম্পাৱতী'

ড° মনালিছা বৰা

অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যক বিশেষভাৱে সমৃদ্ধ কৰা, অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যক স্বকীয় বৈশিষ্ট্যৰে মহিমামণ্ডিত কৰি তোলা সাহিত্যিকসকলৰ ভিতৰত এগৰাকী স্বনামধন্য সাহিত্যিক হ'ল লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা। অসমীয়া ভাষাক সুপ্ৰতিষ্ঠিত কৰি সকলো ফালেদি আগবঢ়াই নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত যিসকল সাহিত্যিকে আগভাগ লৈছিল সেইসকলৰ ভিতৰত আটাইতকৈ অগ্ৰণী ভূমিকা পালন কৰিছিল সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই। অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যক বলিষ্ঠ নেতৃত্বৰে আগবঢ়াই নিয়াৰ বাবেই লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা সাহিত্যৰথী উপাধিৰে বিভূষিত হৈছিল। বেজবৰুৱাই তেওঁৰ বিশাল ব্যক্তিত্ব, বিচিত্ৰ আৰু বৰ্ণাঢ্য সাহিত্য সৃষ্টিৰে অসমীয়া সাহিত্যত এটা যুগৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰি থৈ গ'ল। অৰ্থাৎ, তেওঁৰ ব্যক্তিত্ব আৰু সাহিত্য প্ৰচেষ্টাই থুল-মূলভাৱে ১৮৯০ চনৰ পৰা ১৯৩০ চনলৈকে এই চাৰিটা দশককাল অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যক এনেদৰে উজ্বলাই থৈ গ'ল যাৰ বাবে মহেশ্বৰ নেওগে এই চল্লিশ বছৰীয়া আধুনিক সাহিত্যৰ যুগটো 'বেজবৰুৱাৰ যুগ' নামেৰে অভিহিত কৰিছে।* শঙ্কৰদেৱৰ পৰৱৰ্তী সময়ত বেজবৰুৱাৰ বাহিৰে আন কোনো সাহিত্যিকৰ নামেৰে যুগৰ সৃষ্টি হোৱা দেখা পোৱা নাযায়।

অসমীয়া জাতি, অসমীয়া ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতিক নিজৰ ভিন্নমুখী সাহিত্য সৃষ্টিৰে মহীয়ান কৰি তোলা সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা এজন অন্যতম প্ৰতিভাশালী ব্যক্তি আছিল। প্ৰায় পঁয়সত্তৰ বছৰ ধৰি বেজবৰুৱাই অসমীয়া ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতিত এটা যুগৰ, এটা ধাৰাৰ সৃষ্টি কৰি তেওঁ অসমীয়া জাতিক অমৰত্ব প্ৰদান কৰিলে। বেজবৰুৱাৰ সকলোবোৰ ৰচনাৰ মাজত তেওঁৰ অসমীয়া জাতিসত্তা,

* নেওগ, মহেশ্বৰ ঃ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ মোৰ জীৱন সোঁৱৰণ-নিবেদন (*মহেশ্বৰ নেওগ ৰচনাৱলী - ৪ৰ্থ খণ্ড*), পৃ. ৭৮৩

অসমীয়া নিচুকনি গীত আৰু ওমলা গীতত শিশুৰ মনোজগত

ড° মনালিছা বৰা

জন-জীৱনৰ বিভিন্ন দিশ প্ৰতিফলিত কৰা লোক সাহিত্য বা মৌখিক সাহিত্যসমূহ পৃথিৱীৰ প্ৰত্যেক জাতিৰে অনুপম সম্পদ। লোক সাহিত্যৰ বিভিন্ন বিভাগৰ ভিতৰত লোকগীতসমূহ অন্যতম। লোক সাহিত্যৰ এক বিশাল অংশ জুৰি আছে এই লোকগীতসমূহে। লোকগীতবোৰৰ বিভিন্ন ভাগৰ ভিতৰত শিশু সাহিত্যৰ অন্তৰ্গতি নিচুকনি গীত আৰু ওমলা গীতসমূহৰ অসমীয়া সমাজত এক বিশেষ স্থান আছে। অৱশ্যে এই নিচুকনি গীত আৰু ওমলা গীতবোৰ কোনে কেতিয়া ৰচনা কৰিছিল সেই বিষয়ে একো জনা নাযায়। শিশুসকল সাধাৰণতে সংগীতপ্ৰিয় হয় আৰু সেয়ে শিশুৰ লগত জড়িত খেল-ধেমালিৰ লগত গীতৰ প্ৰাধান্য অধিক। জীৱনৰ কঠিন বাস্তৱে স্পৰ্শ কৰিব নোৱৰা শিশুসকলে প্ৰতিটো কামতে লয় আৰু সুৰৰ মূৰ্চ্ছনা অনুভৱ কৰে। শিশুক কেন্দ্ৰ কৰি সৃষ্টি হোৱা প্ৰতিটো নিচুকনি গীত আৰু ওমলা গীততে শিশু মনৰ সুন্দৰ চিত্ৰ প্ৰতিফলিত হোৱা দেখা যায়।

নিচুকনি গীত আৰু ওমলা গীত দুয়োবিধেই শিশু অৱস্থাৰ পৰা কৈশোৰৰ আগলৈকে শিশুসকলক কেন্দ্ৰ কৰি ৰচনা কৰা হয়। সৰু ল'ৰা-ছোৱালীক ওমলাবৰ বাবে বা নিচুকাবৰ বাবে ডাঙৰে গোৱা যিবোৰ ওমলা গীত সেইবোৰক নিচুকনি গীত বা ধাইনাম বুলি কোৱা হয়। আনহাতে সৰু ল'ৰা-ছোৱালীয়ে খেল-ধেমালি কৰোঁতে বা ওমলোতে কিছুমান গীত গায় যিবোৰক ওমলা গীত বোলা হয়। এই দুয়োবিধ গীতৰ মাজত পাৰ্থক্য আছে যদিও বিষয়বস্তু, সুৰ আৰু ৰচনা-ৰীতিৰ ফালৰ পৰা এই দুয়োবিধ গীত মুলতঃ

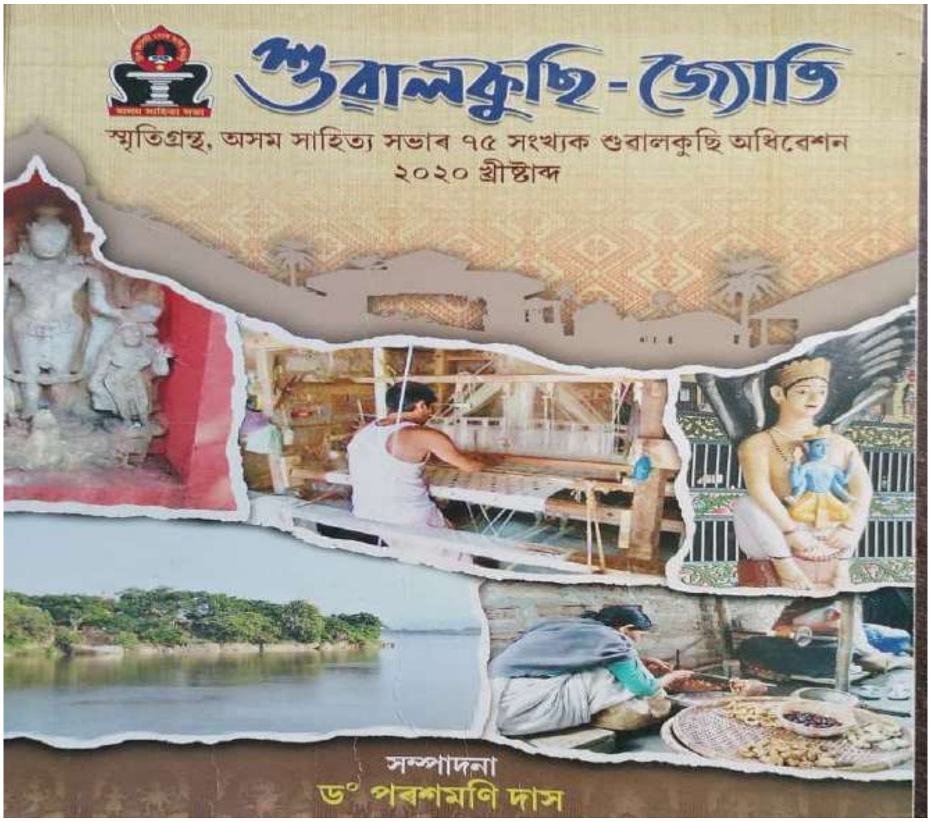

মহিম বৰাৰ 'এধানী মাহীৰ হাঁহি'ত তদানীন্তন অসমীয়া সমাজ

► ড° মনালিছা বৰা

আধুনিক অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ এগৰাকী অন্যতম প্ৰভাৱশালী কথা সাহিত্যিক হ'ল মহিম বৰা, যিগৰাকী সাহিত্যিকে গল্প,উপন্যাস, কবিতা, প্ৰবন্ধ, শিশু সাহিত্য, অনাতাঁৰ নাট, জীৱনী, সম্পাদিত গ্ৰন্থ আদি সাহিত্যৰ আটাইকেইটা দিশতে নিজৰ প্ৰতিভাৰ পৰিচয় দি অসমীয়া সাহিত্য জগতক সমৃদ্ধ কৰিছে। ১৯২৪ চনত শোণিতপুৰ জিলাৰ ঘোপাসাধাৰু চাহ বাগানত জন্ম লাভ কৰা মহিম বৰাই নগাঁৱৰ কলিয়াবৰ অঞ্চলৰ পৰা স্কুলীয়া শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি কটন কলেজ আৰু গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ক্ৰমে স্নাতক আৰু স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰে। তাৰ পাছত নগাঁৱত কৰ্মজীৱন আৰম্ভ কৰি পৰৱৰ্তী সময়ত নগাঁৱতে স্থায়ীভাৱে থাকিবলৈ লয়। স্কুলত পঢ়ি থকা অৱস্থাতে মহিম বৰাই হাতে লিখা 'মলয়া' নামৰ আলোচনী এখন উলিয়ায়। ছাত্ৰ অৱস্থাতে সাহিত্য সৃষ্টিৰ সম্ভাৱনীয়তাৰ পৰিস্ফূৰণ ঘটা মহিম বৰাই পিছলৈ ভালেকেইটা অসাধাৰণ তথা সাৰ্থক চুটিগল্পৰ জন্ম দিয়ে। সাহিত্যৰ বিভিন্ন দিশত অৱদান আগবঢ়ালেও মহিম বৰাই প্ৰধানকৈ এগৰাকী সাৰ্থক চুটিগল্পকাৰ ৰূপেহে অসমীয়া সাহিত্য জগতত খ্যাতি অৰ্জন কৰিছে। মহিম বৰাৰ গল্প সংকলনকেইখন হ'ল — 'কাঠনিবাৰী ঘাট' (১৯৬১), 'দেহা গৰকা প্ৰেম' (১৯৬৭), 'মই পিপলি আৰু পুজা' (১৯৬৭), 'বহুভুজী ত্ৰিভুজ' (১৯৬৭), 'এখন নদীৰ মৃত্যু' (১৯৭২), 'ৰাতি ফুলা ফুল' (১৯৭৭), 'বৰযাত্ৰী' (১৯৮০) আৰু 'মোৰ প্ৰিয় গল্প' (১৯৮৭)। 'চিন্তা বিচিত্ৰা' আৰু 'সাহিত্য বিচিত্ৰা' এই দুখন তেওঁৰ প্ৰবন্ধ সংকলন। সেইদৰে 'বত্ৰিশ পুতলাৰ সাধু' আৰু 'তেজীমলা আৰু চিঙাবেল' এই দুখন তেওঁৰ শিশু সাহিত্যৰ পুথি। তেওঁৰ আৰু এখন অন্যতম ৰচনা হ'ল 'মোমাইৰ পদূলিত বান্ধিলো খোঁৱা'। উপন্যাস ৰচনাৰ জৰিয়তেও মহিম বৰাই নিজৰ দক্ষতাৰ পৰিচয় দাঙি ধৰিছে। তেওঁৰ প্ৰকাশিত উপন্যাসকেইখন হ'ল — 'হেৰোৱা দিগন্তৰ মায়া' (১৯৭৩), 'পুতলা ঘৰ' (১৯৭৩), 'এধানী মাহীৰ হাঁহি' (১৯৯৮) আৰু 'বন্দুলি ফুলৰ ৰং' (২০০৭)। 'ৰঙা জিয়া' (১৯৭৮) হ'ল মহিম বৰাৰ কবিতা সংকলন। তদুপৰি তেওঁৰ কেইবাখনো নাট অনাতাঁৰযোগে প্ৰচাৰিত হৈছিল। সেইকেইখন হ'ল — 'লাক গোপালৰ প্ৰেম', 'লাক গোপালৰ বিবাহ', 'লাক গোপালৰ ঘৰ-সংসাৰ', 'পদুম কুঁৱৰী', 'নিৰ্মল ভকত', 'তিনিৰ তিনি গ'ল', 'গৰখীয়া ভীম' ইত্যাদি।

মহিম বৰা বিভিন্ন অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানৰ লগতো জড়িত হৈ আছিল। অসম সাহিত্য সভাকে ধৰি বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ লগত জড়িত হৈ থকা মহিম বৰাই ১৯৮৯ চনত অসম সাহিত্য সভাৰ ডুমডুমা অধিৱেশনৰ সভাপতিৰ পদ অলংকৃত কৰে। তেখেতে 'পদ্মশ্ৰী' উপাধি গ্ৰহণৰ লগতে কেইবাটাও বঁটা-বাহন লাভ কৰে। 'ৰাতি ফুলা ফুল' গল্প সংকলনৰ বাবে অসম প্ৰকাশন পৰিষদ বঁটা, 'গল্প সংগ্ৰাম'ৰ বাবে অসম সাহিত্য সভাৰ হৃগনলাল জৈন বঁটা আৰু 'এধানী মাহীৰ হাঁহি' উপন্যাসৰ বাবে সাহিত্য অকাডেমী বঁটা লাভ কৰে। আকৌ সমগ্ৰ ৰচনাৰাজিৰ বাবে উইলিয়ামছ এণ্ড মেগৰৰ অসম উপত্যকা বঁটাও লাভ কৰিবলৈ মহিম বৰা সক্ষম হয়। মন কৰিবলগীয়া যে মহিম বৰাৰ বিভিন্ন ৰচনা ইতিমধ্যে ইংৰাজী, হিন্দী, বাংলা, উড়িয়া, গুজৰাটী, কানাড়া আদি বিভিন্ন ভাষালৈ অনুদিত হৈছে।

গল্প ৰচনাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ কৃতিত্ব অৰ্জন কৰিলেও উপন্যাসিক হিচাপেও মহিম বৰাৰ এক বিশেষ ভূমিকা আছে। উল্লিখিত চাৰিখন উপন্যাসৰ উপৰি মহিম বৰাই আৰু কেইবাখনো উপন্যাস ৰচনা কৰে। তেওঁৰ 'চাহ বাগানৰ গান', 'প্ৰথম প্ৰেমৰ জন্ম' আদিকে ধৰি আন কেইবাখনো উপন্যাস পাণ্ডুলিপি অৱস্থাতে নোহোৱা হ'ল বা হেৰাই গ'ল। সেয়ে নহ'লে উপন্যাস ৰচনাৰ ক্ষেত্ৰতো মহিম বৰাই এক বিশেষ স্থান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হ'লহেঁতেন। গল্পসমূহৰ দৰে মহিম বৰাৰ উপন্যাসসমূহেও এক বাৰ্তা বহন কৰিছে।

সাহিত্যৰ বিভিন্ন দিশসমূহৰ ভিতৰত উপন্যাস হ'ল এনে এবিধ সাহিত্য কলা যিয়ে মানব জীৱনক কলাত্মকভাৱে প্ৰকাশ কৰে। মানব জীৱনৰ লগত সম্পৰ্কিত হোৱা বাবেই উপন্যাসে

শুৱালকুছিৰ আৰ্থ-সামাজিক ৰূপান্তৰ

▶ ড° দ্বীপেন্দ্ৰ কুমাৰ শৰ্মা

কোনো এটা অঞ্চলৰ আৰ্থ-সামাজিক ৰূপান্তৰ বুলিলে প্ৰচলিত অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাৱলীৰ পৰিৱৰ্তনকে বুজায়। সামাজিক প্ৰাণী হিচাপে এক শৃংখলিত জীৱন যাপনৰ বাবে প্ৰয়োজন হয় সামাজিক ব্যৱস্থাৱলীৰ। সামাজিক ব্যৱস্থাৱলীক প্ৰাণবন্ত কৰি তোলে প্ৰচলিত অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থাই। সামাজিক ব্যৱস্থাৱলীয়ে প্ৰচলিত সামাজিক ৰীতি নীতি, কৃষ্টি-সংস্কৃতিক বুজায়। আনহাতে অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থাৱলীয়ে অৰ্থনৈতিক কৰ্ম কাণ্ডক সামৰি লয়।

এটা কথা অনস্বীকাৰ্য যে প্ৰচলিত অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাৱলী পৰিবেশ-পৰিস্থিতি সাপেক্ষ। সময়ৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে পৰিবেশ আৰু পৰিস্থিতিৰো সাল-সলনি হয়। এনে পৰিস্থিতিত প্ৰচলিত আৰ্থ-সামাজিক ব্যৱস্থাৰো পৰিৱৰ্তন স্বতঃস্ফূৰ্ত হৈ পৰে। ৰজাঘৰীয়া পৃষ্ঠপোষকতাৰে বৃহত্তৰ শুৱালকুছিত প্ৰচলিত অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাৱলীৰ এক সোণালী অধ্যায় আছে। ইতিহাসৰ পাত লুটিয়ালে দেখা যায় এক সু-শৃঙ্খলিত আৰ্থ সামাজিক ব্যৱস্থাৰে মহীয়ান অঞ্চল শুৱালকুছি। হিন্দু ধৰ্মাৱলম্বী স্থায়ী বাসিন্দাৰে পৰিপূৰ্ণ অঞ্চলটোত জনসাধাৰণে অতীতৰ পৰাই সামাজিক একতা আৰু বুজাবুজিৰ মাজেৰে বসবাস কৰি আহিছে। শুৱালকুছিৰ আৰ্থ-সামাজিক ৰূপান্তৰৰ ধাৰাটোক সময় সাপেক্ষে ঘাইকৈ তিনিটা স্তৰত ভাগ কৰি লব পাৰি। সুদূৰ অতীতৰ পৰা কুৰি শতিকাৰ চল্লিশৰ দশকলৈ (১৯৪০), কুৰি শতিকাৰ চল্লিশৰ দশকৰ পৰা অন্তিম দশকলৈ (২০০০) আৰু একবিংশ শতিকাৰ আৰম্ভণিৰ পৰা (২০০১)।

ইতিহাসে ঢুকি পোৱা দিনৰে পৰা বিংশ শতিকাৰ মাজভাগলৈ শুৱালকুছিত কৃষিভিত্তিক অৰ্থব্যৱস্থাই গা কৰি উঠিছিল। শুৱালকুছি আৰু ইয়াৰ দাঁতি-কাষৰীয়া অঞ্চলৰ ভূমিত খেতিবাতি কৰি উৎপাদিত ফচলেৰে জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰিছিল এই অঞ্চলৰ লোক সকলে। পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত কৃষিজাত সামগ্ৰীসমূহ স্থানীয় বজাৰৰ উপৰি উজনি অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চললৈ নাওযোগে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰে প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল। এনে পৰিস্থিতিত সৃষ্টি হৈছিল এজাম মধ্যভোগীৰ; যি সকলে কৃষিজাত সামগ্ৰীসমূহ কৃষকসকলৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰে নৌকাৰ সহায়ত ঘাইকৈ উজনি অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চলত বিক্ৰীৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল। নাৱেৰে ওভতনি যাত্ৰাত তেওঁলোকে উজনি অসমৰ মাজুলী, শদিয়া, তেজপুৰৰ গমিৰিঘাট আদি উৎপাদনস্থলীৰ পৰা সৰিয়হ সংগ্ৰহ কৰি শুৱাহাটীৰ মিলবিলাকত বিক্ৰী কৰিছিল। কৃষিভিত্তিক এই ব্যৱসায়ীসকলৰ আৰ্থিক স্বচ্ছলতাই তেওঁলোকক কালক্ৰমত মহাজন হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা কৰাইছিল। শুৱালকুছিৰ আৰ্থ-সামাজিক বিকাশত এই মহাজনসকলেই এটা সময়ত নেতৃত্ব বহন কৰিছিল।

কৃষিভিত্তিক বাণিজ্যৰ প্ৰাচুৰ্যতাই কৃষিকৰ্মৰ লগত জড়িত সকললৈ আৰ্থিক সচ্ছলতা আনি দিয়াৰ লগতে কৃষি কৰ্মৰ বাবে অত্যাৱশ্যকীয় সা-সৰঞ্জামসমূহ প্ৰস্তুতকৰ্তাসকলে লাভ কৰিছিল আৰ্থিক স্বাবলম্বিতা। লাহে লাহে সামগ্ৰীসমূহৰ যাতায়াতৰ বাবে চাহিদা বাঢ়িছিল ৪০০ - ৫০০ মোন বহনযোগ্য বৃহৎ আকাৰৰ নাৱৰ। ফলস্বৰূপে নাওমিস্ত্ৰী সকলৰ জীৱিকাৰ পথ সুগম হৈছিল।

এক কথাত ক'বলৈ গ'লে প্ৰাচীন শুৱালকুছিৰ আৰ্থ-সামাজিক ব্যৱস্থা আছিল আত্মনিৰ্ভৰশীল। দৈনন্দিন জীৱন যাপনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সেৱা আৰু সামগ্ৰীসমূহৰ সৈতে বৃত্তিমূলকভাৱে জড়িত হৈ শুৱালকুছিবাসীয়ে জীৱন নিৰ্বাহ কৰিছিল। বামুণপাৰা, কৈৱৰ্তপাৰা, কুমাৰপাৰা, সোণাৰিপাৰা, তাঁতীপাৰা আদি অঞ্চলৰ অৱস্থিতিয়ে প্ৰাচীন শুৱালকুছিৰ এক সুকীয়া আৰ্থ-সামাজিক বাতাৱৰণৰ দিশ উন্মোচিত কৰে। প্ৰাচীন শুৱালকুছি বুৰঞ্জীপ্ৰসিদ্ধ নীলাচল পাহাৰৰ গাত সংলগ্ন আছিল। গাঁওখনৰ পূৰ্বাংশৰ বামুণপাৰাত ১৫০০ শতিকাত ৰজা ধৰ্মপালে আৰু মাটিপৰ্বতত ১৭০০ শতিকাত স্বৰ্গদেউ শিৱসিংহই সুদূৰ কনৌজৰ (বৰ্তমানৰ উড়িশা) পৰা আনি স্থাপন কৰা ব্ৰাহ্মণ সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকলে যথাক্ৰমে নীলাচল পাহাৰৰ কামাখ্যা মন্দিৰত আৰু শুৱালকুছিৰ সিদ্ধেশ্বৰী পাহাৰত অৱস্থিত সিদ্ধেশ্বৰ দেৱালয়ত পূজা-অৰ্চনা কৰি জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰাৰ লগতে শুৱালকুছিৰ বৈদিক অনুষ্ঠানসমূহৰ লগটো বৃত্তিমূলকভাৱে জড়িত হৈ পৰিছিল। সেইদৰে কেওটপাৰা অঞ্চলত কৈৱৰ্তসকলে মাছ মৰা কাৰ্যত আছিল অতিকৈ পাকৈত। ব্ৰহ্মপুত্ৰত উপলব্ধ উভৈনদী মাছৰ চিকাৰত বৃত্তিগতভাৱে প্ৰবৃত্ত

শুৱালকুছিৰ ৰেচম উদ্যোগ ঃ অতীতৰ পৰা বৰ্তমানলৈ ঃ এক পৰিক্ৰমা

▶ ড° নীহাৰৰঞ্জন কলিতা

"এক গাঁও এক শিল্প" ৰ অনন্য উদাহৰণ শুৱালকুছি। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ দিশে অৱস্থিত কামৰূপ জিলাৰ এক্ষন ঘন বসতিপূৰ্ণ গাঁও শুৱালকুছি। মাটিকালিৰ ব্যাসাৰ্ধৰে মাত্ৰ ৯ বৰ্গ কি.মি. আৱৰি থকা এই গাঁওখনৰ জনসংখ্যা ২০১১ চনৰ লোকপিয়লমতে প্ৰায় সাতাইশ হাজাৰ গৰাকী। অসমৰ মুঠ মাটিকালি অথবা জনসংখ্যাৰ তুলনাত এয়া একেবাৰে নগণ্য। কিন্তু এই মাটি- মানুহ জড়িত হৈ থকা ৰেছম উদ্যোগে সমগ্ৰ অসমলৈ শতিকাজুৰি কঢ়িয়াই আনি আছে অনিন্দ্য গৌৰব। কোৱাবাহুল্য যে ভাৰতৰ বহুকেইটা বৈচিত্ৰময় থলুৱা উদ্যোগৰ অন্যতম হ'ল শুৱালকুছিৰ বস্ত্ৰশিল্প। বিশুদ্ধ পাট-মুগাৰে অসমৰ সংস্কৃতিৰ লগত হাড়ে-হিমজুৰে জড়িত বিভিন্ন বস্ত্ৰ শুৱালকুছিৰ বস্ত্ৰ উদ্যোগত অনাদি কালৰ পৰা বয়ন হৈ আছে।

শুৱালকুছিত ৰেছম শিল্পৰ স্থানীয়কৰণৰ এক নিজস্ব ইতিহাস আছে। তুলনামূলকভাৱে কৃষিভিত্তিক গ্ৰাম্য সমাজেৰে প্ৰাধান্য থকা কামৰূপত শুৱালকুছিৰ কৰ্মসংস্কৃতি কৃষিকেন্দ্ৰিক নহৈ বয়নভিত্তিক হোৱাৰ বুৰঞ্জী সকলোৰে বাবে কৌতূহলৰ কাৰক। ১৯৫১ চনৰ লোকগণনা মতে গাওঁখনত থকা ৭,৫৯৮ জনৰ ভিতৰত মাত্ৰ ৪৮৭ (৬.৪০%) জনহে কৃষিখণ্ডত নিমজ্জিত। কৃষিকৰ্মৰ বিপৰীতে বয়ন শিল্পৰ প্ৰতি অঞ্চলটোৰ বাইজৰ মনোযোগৰ ইতিহাস দীঘলীয়া। খ্ৰীষ্টপূৰ্ব তিনিশ শতাব্দীৰ বিশিষ্ট চিন্তাবিদ কৌটিল্যৰ অৰ্থশাস্ত্ৰত উল্লিখিত অসমৰ ৰেছম শিল্পই অঞ্চলটোত থলুৱা উদ্যোগটোৰ পদচিহ্ন অতি পুৰণি বুলি প্ৰকাশ কৰে। কৌটিল্যৰ পুথিত প্ৰাচীন কামৰূপৰ সৌৱৰ্ণকুণ্ডত পত্ৰোৰ্ণা, দুকূল আৰু ক্ষৌম বস্ত্ৰ উৎপন্ন হয় বুলি উল্লেখ আছে। সৌৱৰ্ণকুণ্ডৰ উপৰি কামৰূপৰ অশোক গ্ৰাম, গ্ৰামেৰু, পূৰ্ণকিদ্বীপ, পাৰলৌহিত্য, আন্তৰৱত্য আদি ঠাইৰ নামো তেখেতৰ পুথিত উল্লিখিত যদিও সৌৱৰ্ণকুণ্ডৰ স্থানৰ বাহিৰে বাকীবোৰৰ অৱস্থান ঠাৱৰ কৰিবলৈ টান। বুৰঞ্জীবিদ কনকলাল বৰুৱা, বিৰিঞ্চি কুমাৰ বৰুৱা আৰু প্ৰতাপ চন্দ্ৰ চৌধুৰী আদিৰ মতে অৰ্থশাস্ত্ৰত উল্লেখ থকা দুকূলা হ'ল মুগা, ক্ষৌম হ'ল এৰী, পত্ৰোৰ্ণা মানে পাট। কৌটিল্যৰ পুথিমতে সৌৱৰ্ণকুণ্ডৰ উপৰি ভাৰতৰ মগধ, পৌণ্ড্ৰ নামৰ ঠাইতো পত্ৰোৰ্ণা অৰ্থাৎ পাট উৎপন্ন হয় যদিও সৌৱৰ্ণকুণ্ডৰ পাট সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ। দুকূল বস্ত্ৰ অৰ্থাৎ মুগা বস্ত্ৰৰ বৰ্ণনাত ই সূৰ্যৰ ৰঙৰ দৰে ৰঙচুৱা আৰু মণিৰ দৰে নিমজ বুলি কৌটিল্যই উল্লেখ কৰিছে। অৰ্থশাস্ত্ৰত বৰ্ণিত সৌৱৰ্ণকুণ্ডৰ ভৌগোলিক অৱস্থান বৰ্তমানৰ নলবাৰী জিলাৰ দক্ষিণে আৰু গুৱাহাটীৰ পশ্চিমৰ দিশে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰ হোৱাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি সেয়া নলবাৰীৰ "সোণকুৰিহা"ৰ পৰা "শুৱালকুছি" পৰ্যন্ত এক বিশাল ভূমি হ'ব পাৰে বুলি বুৰঞ্জীবিদসকলে ঠাৱৰ কৰিছে। উত্তৰ ভাৰতৰ বিখ্যাত ৰজা হৰ্ষবৰ্ধনৰ কাৰ্যকালত (খ্ৰীষ্টাব্দ ৬০০) বিশিষ্ট চীনা পৰিব্ৰাজক হিউৱেন চাঙৰ প্ৰাগজ্যোতিষপুৰ ভ্ৰমণৰ কথা বুৰঞ্জীত বিস্তৃতভাৱে উল্লেখ আছে। সেই সময়ৰ প্ৰাগজ্যোতিষপুৰৰ ৰজা কুমাৰ ভাস্কৰ বৰ্মাৰ ৰাজআলহী হিচাপে হিউৱেন চাঙ থকা কালছোৱাৰ বিৱৰণত প্ৰাগজ্যোতিষপুৰৰ সমাজ ব্যৱস্থা, সাধাৰণ মানুহৰ কৰ্ম বৃত্তি, ধৰ্মীয় দিশ আদি বহু কথা উল্লেখ আছে। ৰজা হৰ্ষবৰ্ধনলৈ কুমাৰ ভস্কৰবৰ্মাই বন্ধুত্বৰ চিনস্বৰূপে পঠোৱা সামগ্ৰীত প্ৰাগজ্যোতিষপুৰৰ সুৱৰ্ণকুঞ্জ নামৰ ঠাইত উৎপন্ন হোৱা পাট-মুগাৰ বস্ত্ৰ থকা বুলিও হৰ্ষচৰিতৰ বৰ্ণনাত পোৱা যায়। এই সুৱৰ্ণকুঞ্জৰ পত্ৰোৰ্ণা, ক্ষৌম বস্ত্ৰ দৰাচলতে যে শুৱালকুছিৰ পাট-মুগা বস্ত্ৰ এই সম্বন্ধে কাৰো সন্দেহ নাই। ইতিহাসৰ অন্যান্য সমলতো শুৱালকুছিৰ থলুৱা বস্ত্ৰ শিল্প সম্বন্ধে বহু উদ্ধৃতি পোৱা যায়। আহোম যুগৰ কাৰ্যকালসম্বলিত তিনিখন বুৰঞ্জী ক্ৰমে অসম বুৰঞ্জী , কামৰূপৰ বুৰঞ্জী আৰু পুৰণি অসম বুৰঞ্জীত গাঁওখনৰ ৰেচম কাৰ্যকলাপৰ উল্লেখ থকা পৰিলক্ষিত হয়। হলিৰাম ঢেকিয়াল ফুকনদেৱে লিখা অসম বুৰঞ্জীত পাল বংশৰ ৰজা ধৰ্মপালে বাসন্তৰীয়া ব্ৰাহ্মণ লোক শুৱালকুছিত সংস্থাপিত কৰাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। সেই সময়তে কনৌজৰ পৰা ২৬ গৰাকী তাঁতীও (কাপোৰ বোৱা লোক) কামৰূপত সংস্থাপিত কৰাৰ কথা লিপিবদ্ধ আছে।

শুৱালকুছিৰ ঈশ্বৰ শ্ৰীশ্ৰীহাটীসত্ৰ

▶ ড° দীপুল কুমাৰ দাস

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে অসমত নববৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰিছিল। এই ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ সুবিধা তথা ঈশ্বৰক উপাসনাৰ থলী হিচাপে গুৰুজনাই সত্ৰৰ স্থাপন কৰিছিল। পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত তেওঁৰ প্ৰধান শিষ্য শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱে সত্ৰ স্থাপনৰ এই কাৰ্যত গুৰি ধৰি শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ একশৰণ নামধৰ্ম প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰৰ বাবে তেওঁৰ জীৱন উৎসৰ্গা কৰিছিল। শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ আৰু শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱৰ দ্বাৰা স্থাপিত সত্ৰসমূহে যে কেৱল একশৰণ হৰিনাম ধৰ্মকেই প্ৰচাৰ, প্ৰসাৰ আৰু সংৰক্ষণ কৰি আছে তেনে নহয়, বৰঞ্চ এই সত্ৰ আৰু নামঘৰসমূহে অসমৰ সমাজ জীৱনৰ সকলো ক্ষেত্ৰতে অৰিহণা যোগাই আহিছে। এইক্ষেত্ৰত প্ৰফুল্ল চন্দ্ৰ বৰাদেৱে লিখিছে - "এই কথা অনস্বীকাৰ্য যে ধৰ্মীয় বা আধ্যাত্মিক দিশৰ কথা বাদ দিয়ো বিশেষতঃ শংকৰী সংগীত, নাটক আৰু সাহিত্যচৰ্চা আৰু এই বিষয়সমূহক জনমুখী কৰাত সত্ৰসমূহৰ অৱদান ঐতিহাসিভাৱে গুৰুত্বপূৰ্ণ। আনহাতে সামাজিক আৰু ৰাজনৈতিক দিশৰ পিনৰ পৰাও কিছুমান সত্ৰই ইতিহাস ৰচনা কৰিছে। আমাৰ কৌটিকলীয়া ৰক্ষণশীলতা আৰু সামাজিক অসমতাৰ বিপৰীতে বাট বুলিও কিছুমান সত্ৰই সামাজিক ইতিহাসত বৈপ্লৱিক ভূমিকা পালন কৰিছে।"

সত্ৰ মানে হৈছে সৎ চিন্তা আৰু কৰ্ম কৰা ঠাই। এই সত্ৰ আৰু নামঘৰসমূহ অসমীয়াৰ একতাৰো প্ৰতীক। এই প্ৰসংগত পণ্ডিত ড° মহেশ্বৰ নেওগদেৱে কৈছে — "সত্ৰ আৰু নামঘৰ মহাপুৰুষৰ দুটি ডাঙৰ দান। অসমীয়া সমাজক নৈতিকভাৱে শুদ্ধ কৰা আৰু এক কৰা দুটি মহামন্ত্ৰ। সত্ৰই আমাৰ সংস্কৃতিৰ আৰু সাংস্কৃতিক ঐক্যৰ এটি যেন প্ৰতীক।" জগতগুৰু শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱে তেওঁৰ ধৰ্মৰ যোগেদি বৰ অসম গঢ়াৰ বাবে অসমীয়াসকলক উচ্চ-নীচ, সৰু-বৰ পাহৰি এক হোৱাৰ বাবে যি প্ৰচেষ্টা চলাইছিল তাক সত্ৰসমূহে বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰচেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছে। ড° নবীন চন্দ্ৰ শৰ্মাৰ ভাষাত — "বৰ অসমৰ পৰ্বত-ভৈয়ামৰ জাতি-উপজাতি সকলোকে ভাতৃত্ব আৰু সম্প্ৰীতিৰ, নিকপকপীয়া ডোলেৰে বান্ধিলে সত্ৰসমূহে।"

অসমৰ সমাজ জীৱনত সত্ৰৰ ভূমিকা অপৰিসীম। অসমৰ গাঁও-ভূই, চহৰ-নগৰ, পৰ্বত-ভৈয়ামত প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰা শ শ সত্ৰ সমূহে বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াত অভূতপূৰ্ব বৰঙণি আগবঢ়াই আহিছে। এইক্ষেত্ৰত ধৰ্ম আৰু কৰ্মৰ মিলনভূমি, বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰত অৱস্থিত শুৱনি গাঁও শুৱালকুছিও ব্যতিক্ৰম নহয়। অৱধাৰিতভাৱেই এই গাঁৱতো অনুৰণিত হ'ল জগতগুৰু শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ মহান বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ অমিয়া বাণী —

"প্ৰথমে প্ৰণামো ব্ৰহ্ম-ৰূপী সনাতন।
সৰ্ব্ব অৱতাৰৰ কাৰণ নাৰায়ণ।।
তযু নাভি-কমলত ব্ৰহ্মা ভৈলা জাত।
যুগে যুগে অৱতাৰ ধৰা অসংখ্যাত।।"

এই গাঁৱতে মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ আৰু শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱৰ ধৰ্মৰ বাণীৰ আধাৰত ভালেমান সত্ৰ প্ৰতিষ্ঠা হৈছে। এনেকুৱা এখন ঐতিহ্যমণ্ডিত সত্ৰ হ'ল ঈশ্বৰ শ্ৰীশ্ৰীহাটীসত্ৰ। বৃহত্তৰ শুৱালকুছি অঞ্চলত স্ব-মহিমাৰে এক স্বকীয়া মৰ্যাদা অক্ষুণ্ণ ৰাখি, নিজৰ কৰ্মত ব্ৰতী হৈ আছে এই সত্ৰ।

ঈশ্বৰ শ্ৰীশ্ৰীহাটীসত্ৰ প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল সোতৰ শতিকাৰ মাজভাগত। সত্ৰখনৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ সময় ১৬৫৮ খ্ৰীষ্টাব্দৰ পৰা ১৬৭৩ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ভিতৰত বুলি ঠাৱৰ কৰা হৈছে। এই সত্ৰৰ প্ৰতিষ্ঠাপক আছিল মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ গুৰুজনাৰ ভাটি প্ৰদেশৰ প্ৰথমজনা শিষ্য নাৰায়ণ দাস ঠাকুৰ আতাৰ পৰিনাতি কানুৰাম বুঢ়া ঠাকুৰ। নলনা নামৰ ঠাইৰ এইগৰাকী সাধুপুৰুষে বৰপেটা সত্ৰৰ পৰা আহি শুৱালকুছিত 'ভজনীয়া বাহা' পতাৰ উপৰি 'কেৱলীয়া বাহা বা হাটী'ও পাতিছিল যাৰ বাবেই এই সত্ৰখন 'হাটীসত্ৰ' নামেৰে পৰিচিত হৈ পৰে। কথাতেই কয় বোলে - 'হাপাই খহিতী বুঢ়াৰ এক টাঁৰ মাটি, তাতে পাতিলা কেউলা হাটী'। উল্লেখ কৰা ভাল যে সত্ৰৰ আৰম্ভণিতে এই সত্ৰৰ পৰিসীমা যথেষ্ট ঠেক আছিল যদিও পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত কেইবাজনো সত্ৰাধিকাৰৰ প্ৰচেষ্টাত আৰু শুৱালকুছিৰ ৰাইজৰ সহযোগিতাত সত্ৰখন প্ৰায় ৪০০ বিঘাৰো অধিক ভূমিৰ অধিকাৰী হয়। অৱশ্যে পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত এই সত্ৰই শুৱালকুছিৰ একমাত্ৰ উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠান

শুৱালকুছিৰ উৎসৱ-পাৰ্বণ

▶ দিপালী কলিতা

মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ তীৰত অৱস্থিত এছিয়াৰ মানচেষ্টাৰ শুৱালকুছি গাঁও। ধৰ্ম আৰু কৰ্ম-সংস্কৃতিৰে ভৰপূৰ এই গাঁওখনৰ বাসিন্দাসকলৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ সৈতে আছে এক এৰাব নোৱৰা মধুৰ একাত্মবোধ। প্ৰতিটো দোকমোকালিতে শুৱালকুছিৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈৰ পাৰৰ মানুহখিনিয়ে গা-ধোৱা, খোজ-কঢ়া, ব্যায়াম, যোগা ইত্যাদি নিত্য-নৈমিত্তিক কামবিলাক ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰতেই সমাপন কৰে। শুৱালকুছিত উদ্‌যাপিত উৎসৱ-পাৰ্বণসমূহৰ সৈতেও ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ সম্পৰ্ক চিৰপ্ৰবাহিত হৈ আছে। কোনো এখন ঠাইৰ উৎসৱ-পাৰ্বণৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিলে সংশ্লিষ্ট ঠাইখনৰ সুদূৰ অতীতৰ পৰা প্ৰচলিত জীৱন-যাত্ৰা প্ৰণালী, মানুহৰ মন-গহনত সঞ্চাৰিত হোৱা চিন্তা-চেতনা, মনস্তত্ব, কামনা-বাসনা, ইষ্টদেৱতা বা অশৰীৰী শক্তিৰ প্ৰতি থকা ভয়-ভক্তি আদিৰ বিষয়ে জনা যায়। অন্য কথাত উৎসৱ-পাৰ্বণসমূহ সামাজিক চাল-চলনৰ বহিঃপ্ৰকাশস্বৰূপ। সাধাৰণতে যি উৎসৱ-পাৰ্বণ পৰম্পৰাগতভাৱে সমাজত দূৰ অতীতৰ পৰা চলি আহিছে, সেইবোৰক লোক উৎসৱ বোলা হয়। এই উৎসৱবিলাক উদ্‌যাপনৰ বাবে সুনিৰ্দিষ্ট সময় বা তিথি থাকে আৰু এইবোৰ প্ৰকৃতি, শস্যপথাৰ, ঋতু, কোনো ঐতিহাসিক ঘটনাৰ বাৰ্ষিকী, কোনো যুগনায়কৰ জন্ম-মৃত্যুদিৱস, ধৰ্মীয় তিথি আদি হ'ব পাৰে। উৎসৱ মানেই আনন্দ-উল্লাস। সেইবাবেই উৎসৱ-পাৰ্বণৰ লগত আমাৰ নৃত্য-গীত, বাদ্য আদি জড়িত হৈ থাকে। অসমৰ সৰ্ববৃহৎ গাঁও শুৱালকুছিও বিভিন্ন উৎসৱ-পাৰ্বণ উদ্‌যাপনেৰে মুখৰ হৈ থাকে আৰু এইবোৰৰ লেখ ল'বলৈ গ'লে এক বৰ্ণাঢ্য সংস্কৃতিৰ উমান পোৱা যায়।

শুৱালকুছিত সময়ে ক'ব নোৱৰা দিনৰ পৰাই ভিন্ন ধৰণৰ উৎসৱ-পাৰ্বণ অনুষ্ঠিত হৈ আহিছে। সেইবোৰৰ ভিতৰত প্ৰধান উৎসৱসমূহ হ'ল শ্ৰীশ্ৰীশংকৰদেৱ, শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ, শ্ৰীশ্ৰীদামোদৰদেৱৰ জন্মোৎসৱ আৰু তিৰোভাৱ তিথি, ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বাকৰিত পতা নাওখেল প্ৰতিযোগিতা, শ্ৰীশ্ৰীকৃষ্ণৰ জন্মাষ্টমী, মনসা বা মাৰৈ পূজা, ৰাস মহোৎসৱ, দৌল উৎসৱ, অশোকাষ্টমী ইত্যাদি।

শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ জন্মোৎসৱ ঃ অসমীয়া জাতিৰ প্ৰাণ প্ৰতিষ্ঠাতা আৰু সৰ্বকালৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ অসমীয়া হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত সৰ্বগুণাকৰ মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ জয়ন্তীৰ দিনটো শুৱালকুছিবাসীয়ে পাঁচদিনীয়াকৈ বৰ উলহ-মালহেৰে পালন কৰি আহিছে। মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱে চাৰিবেদ, চৈধাশাস্ত্ৰ, ওঠৰ পুৰাণ, গীতা-ভাগৱত আদি সকলো শাস্ত্ৰৰ পৰা সাৰ কাঢ়ি আনি একশৰণ হৰিনাম ধৰ্মৰ সৃষ্টি কৰিছিল। ভাওনা, বৰগীত, নামঘৰ সাজি মানুহৰ মাজৰ পৰা জাত-পাত আঁতৰাই ঐক্য-সংহতিৰে বৰ অসম গঢ়াত সক্ষম হৈছিল। অসমীয়া জাতিৰ অবিসম্বাদী গুৰু, কলাকাৰ, সুৰশিল্পী, সমাজ সংস্কাৰক আৰু সংগীতজ্ঞ পুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ জয়ন্তী অসমৰ শুৱালকুছিতেই প্ৰথম উদ্‌যাপন কৰা হয়। জগৎগুৰু শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ জন্ম হয় আহিন মাহৰ শুক্লাদশমী তিথিত। ১৯১৭খ্ৰীঃত সত্ৰাধিকাৰ বুদৰাম মহন্তদেৱে ঈশ্বৰ শ্ৰীশ্ৰীহাটীসত্ৰত শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ গুৰুজনাৰ আবিৰ্ভাৱ মহোৎসৱ পালন কৰিছিল। ইতিমধ্যে ২০১৭ চনত ইয়াৰ শতবৰ্ষ সমাৰোহ উদ্‌যাপন হৈছে। পৰৱৰ্তী সময়ত শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ মন্দিৰ আৰু শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ ধামত জন্মোৎসৱ পালন কৰা হয়। শুৱালকুছিত জয়ন্তী আৰম্ভ হয় শুক্লা নৱমী তিথিৰ দিনটোৰ পৰা। সেইদিনা ৰাতিপুৱাই প্ৰতিঘৰৰ পদূলিত দুটা-তিনিটাকৈ কলপুলি পোতা হয়। পিছত ন-দহমান বজাত ভাওনা বা বাটৰ নাট (অঙ্কীয়া নাট) পৰিৱেশন কৰা হয় অঞ্চলটোৰ প্ৰধান স্থানসমূহত। শঙ্কৰদেৱ মন্দিৰ আৰু শঙ্কৰদেৱ ধামৰ লোকসকলৰ উপৰি স্থানীয় কেইবাটাও অনুষ্ঠানে বাটৰ নাট-ভাওনা পৰিৱেশন কৰে। প্ৰতিখন নাটতে মূল এগৰাকী সূত্ৰধাৰ থাকে আৰু সূত্ৰধাৰে গোটেই কাহিনীটো ব্যক্ত কৰে। ভাওনাত ৰাম-ৰাৱণ, ঋষি-মুনি, শ্ৰীকৃষ্ণ, ৰজা-মহাৰজাৰ আদি চৰিত্ৰও অভিনয় কৰি মানুহৰ মন পুলকিত কৰে। ভাওনাত পুৰুষসকলে মহিলা চৰিত্ৰৰ ভাও লৈছিল। সেইবাবে ভাওনাৰ দৃশ্যবোৰ বেছি আনন্দদায়ক আছিল। জন্মোৎসৱৰ প্ৰায় ২০-২৫ দিন আগৰ পৰাই খঞ্জৰিৰ নাম, ভাওনা, ভলেন্টিয়াৰৰ আখৰা চলে। সেয়েহে প্ৰায় এমাহ আগৰ পৰাই এটা উৎসৱমুখৰ পৰিৱেশৰ সৃষ্টি হৈছিল। ভাওনা শেষ হোৱাৰ পিচত গধূলি গোসাঁই ফুৰোৱা সময়ত

মাতৃভাষাৰ মাধ্যমত প্ৰাথমিক শিক্ষা ঃ সমস্যা আৰু সম্ভাৱনা

▶ ড° দীপেশ চন্দ্ৰ ভাগৱতী

'শিশুৰ পুষ্টিৰ বাবে মাতৃদুগ্ধ যিদৰে অপৰিহাৰ্য, একেদৰে শিক্ষাৰ্থীৰ বিকাশৰ বাবে মাতৃভাষা সমানে অপৰিহাৰ্য।'

— *ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ*

মাতৃৰ মুখৰ পৰা শুনি আয়ত্ত কৰা আৰু নিজৰ ভাব প্ৰকাশৰ বাবে স্বতঃস্ফূৰ্তভাৱে ব্যৱহাৰ কৰা ভাষাকে আমি সাধাৰণতে মাতৃভাষা বুলি স্বীকাৰ কৰো। জন্মৰ পিছৰে পৰা শিশুৰ-তাৰ চৌপাশৰ পৰিৱেশৰ লগত লাহে লাহে এক সম্পৰ্ক গঢ় ল'বলৈ ধৰে। সম্পৰ্ক গঢ়াৰ এই ধাৰাবাহিকতাৰ ফলত শিশুৱে অজানিতে তেনেই নিকটাত্মীয়ৰ মুখত শুনা মাত-কথাৰ অনুকৰণেৰে তাৰ ভাষা শিক্ষণৰ পাতনি মেলে। এই প্ৰক্ৰিয়াত শ্ৰৱণেন্দ্ৰিয়ৰ সক্ৰিয়তা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ; কিয়নো জন্মগতভাৱে শ্ৰৱণশক্তিৰ অক্ষমতাত ভোগা শিশু পিছলৈ বোবা হয়। অৰ্থাৎ ভাষা আয়ত্ত নহয় বাবে নিজৰ ভাব প্ৰকাশৰ পৰা বঞ্চিত হয়। অনুকৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰে আনৰ মুখৰ পৰা শুনা শব্দৰ লগত জড়িত ব্যক্তি বা উপাদান সংযোজনৰ জৰিয়তে শিশুৰ ধাৰণা গঢ় লোৱা প্ৰক্ৰিয়াই বিকাশমুখী গতি লাভ কৰে। বয়স আগবঢ়াৰ লগে লগে উচ্চাৰণৰ জটিলতা অনুসৰি 'প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল' পদ্ধতি আৰু জ্যেষ্ঠজনৰ পৰা লাভ কৰা প্ৰশিক্ষণ, অনুশীলন আদিৰ প্ৰভাৱত বাক শক্তিৰ বিস্তাৰণ ঘটে, যিহেতু শিশুৱে চৌপাশৰ সান্নিধ্যত থকা ব্যক্তিৰ পৰা ভাষা আয়ত্ত আৰু ভাৱ প্ৰকাশৰ অনুশীলন কৰে, সেয়েহে এইসকল ব্যক্তিৰ সতৰ্কতাপূৰ্ণ সহযোগিতাৰে সৰুৰে পৰা শিশুক ভাষাৰ বিকাশ আৰু ব্যৱহাৰত শুদ্ধ পথেৰে আগবঢ়াই নিব পাৰি।

প্ৰাথমিক স্তৰৰ শিক্ষা আহৰণ কৰিবলৈ লওঁতে অসমৰ দৰে গ্ৰামাঞ্চলীয় পৰিৱেশত শিশুসকলে ঘৰতে আয়ত্ত কৰি অহা ভাষাজ্ঞানকে সাৰথি কৰি আনুষ্ঠানিক শিক্ষা জীৱনত এখোজ দুখোজকৈ আগবাঢ়ে। চৰকাৰী শিক্ষানীতিয়েও প্ৰাথমিক স্তৰৰ পৰাই শিক্ষাৰ্থীৰ স্বাভাৱিক বিকাশৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি শিশুৰ নিজৰ ভাষাতে শিক্ষালাভৰ সুবিধা প্ৰদানৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি আহিছে। তেনে এক প্ৰয়াস অব্যাহত থাকিলেও অসমৰ দৰে ভাষাৰ ভিন্নতা থকা ৰাজ্য এখনত প্ৰতিগৰাকী শিশুৰ বাবে সমৰ্থনযোগ্য ব্যৱস্থা এটা গঢ়ি উঠিছে বুলি দাবী কৰিব নোৱাৰি। উল্লেখযোগ্য যে ৰাজ্যখনত কমেও সৰু-বৰ, স্বীকৃত অস্বীকৃত উনৈছটা ভাষা আৰু পোন্ধৰটা উপ-ভাষা আছে। ৰাজ্যখনত সৰ্বমুঠ ৫৫ টা ভাষাৰ কথিত ব্যৱহাৰ হোৱাৰ তথ্যও কোনো কোনো গৱেষক পণ্ডিতৰ হাতত আছে। ইয়াৰ বিপৰীতে চৰকাৰী খতিয়ান মতে ন-টা মাধ্যমত প্ৰাথমিক স্তৰত শিক্ষাদান হৈ আছে। তথ্যই প্ৰতিপন্ন কৰে যে ৰাজ্যখনৰ একাংশ শিশু আনুষ্ঠানিক শিক্ষা জীৱনৰ দুৱাৰডলিতেই নিজৰ ঘৰুৱা ভাষাক একাষৰীয়া কৰি থৈ এটা অপৰিচিত মাধ্যমেৰে জ্ঞান চৰ্চা আৰম্ভ কৰিবলৈ বাধ্য হৈ পৰে, যাৰ ফলত তেওঁলোকৰ মাজৰে বুজন সংখ্যকে আৰম্ভণিতেই ধাৰণা বিকাশৰ এক জটিলতাৰ মুখামুখি হয়।

দেশৰ ভাষিক বৈচিত্ৰ্যৰ বিপৰীতে এক সৰ্বজন গ্ৰহণযোগ্য ভাষানীতি প্ৰয়োগৰ প্ৰয়াসেৰে স্বৰাজোত্তৰ কালত ত্ৰিভাষা সূত্ৰৰ জন্ম দিয়া হৈছিল, ১৯৫৬ চনত কেন্দ্ৰীয় শিক্ষা উপদেষ্টা পৰিষদে (CABE) ত্ৰিভাষা সূত্ৰৰ প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰে, যাক ১৯৬১ চনত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ উদ্যোগত অনুষ্ঠিত মুখ্যমন্ত্ৰীসকলৰ সন্মিলনত অনুমোদন কৰা হয়। পৰৱৰ্তী কালত শিক্ষা আয়োগেও সংশোধনী সাপেক্ষে ইয়াক সমৰ্থন কৰে। ইয়াৰ সংশোধিত ৰূপ তলত দিয়া ধৰণেৰে শিক্ষানুষ্ঠানত প্ৰৱৰ্তনৰ পোষকতা কৰে —

১। মাতৃভাষা অথবা আঞ্চলিক ভাষা।

২। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ব্যৱহাৰ কৰা চৰকাৰী ভাষা (অৰ্থাৎ হিন্দী বা ইংৰাজী)

৩। পাঠদানৰ মাধ্যম হিচাপে ব্যৱহৃত নোহোৱা যিকোনো এটা আধুনিক ভাৰতীয় ভাষা বা য়ুৰোপীয় ভাষা এটা।

এই নীতিয়ে পৰৱৰ্তী স্তৰৰ শিক্ষাত হিন্দী অথবা ইংৰাজী পঢ়িবলৈ এক বাধ্যবাধকতাৰ সৃষ্টি কৰিলে ঠিকেই, কিন্তু যিসকলৰ

মিচিংসকলৰ পঃৰাগ উৎসৱ ঃ পৰম্পৰা আৰু পৰিৱৰ্তন

▶ ৰঞ্জিত টাকু

মঙ্গোলীয় নৃ-গোষ্ঠীৰ মিচিংসকল অসম তথা অৰুণাচল প্ৰদেশৰ অন্যতম প্ৰাচীন বাসিন্দা। অৰুণাচল আৰু অসমৰ আটাইকেইখন নদ-উপনদীৰ পাৰে পাৰে বসবাস কৰা মিচিং সমাজ মূলতঃ কৃষিজীৱী। সেয়েহে কৃষিৰ লগত জড়িত সকলো উৎসৱ তেওঁলোকৰ বাবে অতি আপোন আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ। তেওঁলোকৰ স্বকীয় কৃষিভিত্তিক সকলো উৎসৱ পালন কৰাৰ উপৰি অসমৰ জাতীয় উৎসৱ যেনে — ব'হাগ বিহু, কাতি বিহু আৰু মাঘ বিহু পালন কৰাটো কৌটিকলীয়া পৰম্পৰা।

'আলি আয়ে লৃগাঙ'ৰ পিছতেই মিচিংসকলৰ অন্যতম গুৰুত্বপূৰ্ণ কৃষিভিত্তিক উৎসৱ হৈছে পঃৰাগ। ই মিচিংসকলৰ আন এটি সামাজিক উৎসৱ। সাধাৰণতে Guni-Amro (আহু-খেতি) চপাই আজৰি সময়ত এই উৎসৱৰ আয়োজন কৰে। উল্লেখ্য যে উক্ত অনুষ্ঠান সম্পূৰ্ণভাৱে ডেকা-গাভৰুসকলৰ উদ্যোগত অনুষ্ঠিত কৰে বাবে কোনো কোনো অঞ্চলত পঃৰাগক 'য়ামে-মৃম্বৰ দঃনাম' (ডেকা-গাভৰুসকলৰ প্ৰীতিভোজ) বুলি কয়। ই যি কি নহওক পঃৰাগৰ বাস্তৱিক উদ্দেশ্য হ'ল ভোজন-পিয়নৰ লগতে নৃত্য-গীতৰ অফুৰন্ত আনন্দ উপভোগ কৰা। কাৰণ অধিক সময় কৰ্মজীৱনত ব্যস্ত থকা মিচিংসকল মুহূৰ্তৰ বাবে হ'লেও নৃত্য-গীতৰ মাজেদি ক্লান্তি আৰু অৱসাদ পাহৰিব খোজে। লগতে ভৱিষ্যৎ কৰ্মজীৱনলৈ নতুন উদ্যমেৰে আগুৱাই যোৱাৰ ইন্ধন উক্ত পঃৰাগ উৎসৱৰ জৰিয়তে পাব বিচাৰে। তেওঁলোকে জানে যে তেওঁলোকৰ অতি মৰমৰ, চেনেহৰ পঃৰাগ আয়োজন কৰা মানে অফুৰন্ত আনন্দ উপভোগৰ উপযোগী বতৰ। অধিক কাল কৰ্মজীৱনত জড়িত হৈ জঠৰ আৰু নিৰস হৈ পৰা জীৱন অন্ততঃ পঃৰাগ উৎসৱৰ পৰশ পাই পুনৰ জীৱন্ত হৈ উঠে মিচিং সমাজৰ জনজীৱন। গা-মন ইচাটি-বিচাটি কৰে, ঢোলৰ চাপৰ পৰে। লগে লগে ঐনিতম আৰু পঃৰাগত গোৱা গীতৰ সুললিত সুৰে আকাশ-বতাহ মুখৰ কৰি তোলে। এক বিশেষ ভংগীত ঢোলৰ ছেৱে-ছেৱে বিহু নাচে। তালে তালে মুৰংঘৰৰ চোতাল ছন্দময় হৈ উঠে। ঢোল, তাল আৰু ঐনিতমৰ মধুৰ ধ্বনিত স্বৰ্গীয় আনন্দৰ বন্যা প্ৰবাহিত হয়। খন্তেকৰ বাবে মিচিং কনেঙৰ নিপুণ হাতেৰে বোৱা মদাৰবুলীয়া বিঃবি-গাচৌঙৰ ৰঙেৰে ৰঙীন মুৰংঘৰৰ চোতালখন যেন কল্পলোকলৈ ৰূপান্তৰ হয়। সম্ভৱতঃ দুটি হিয়া এক হোৱাৰ দুৰ্বাৰ বাসনাই ডেকা-গাভৰুৰ মন দুৰ্দান্ত কৰি তোলে। নৃত্য-গীতৰ মাজেদি হৃদয়ৰ ভাষা বাঙ্ময় হৈ উঠে। জীৱনৰ জঠৰতা ভাঙি ডেকা-গাভৰুৱে হেঁপাহ পলুৱাই নাচে। নাচোতে নাচোতে তেজ ফুটো ফুটোকৈ দুগালত ঘামৰ মুকুতা সৰে। প্ৰিয়জনৰ আমেজত হেৰাই যায় ক্লান্তি আৰু অৱসাদ। এনেকৈ পঃৰাগৰ অফুৰন্ত আনন্দ-স্ফূৰ্তিয়ে পূৰ্বৰ বিদ্বেষ, শঠতা আৰু খৰিয়াল পাহৰাই গঞা ৰাইজক একত্ৰিত কৰি তোলে। এই দিশলৈ লক্ষ্য কৰিলে পঃৰাগক 'য়ামে-মৃম্বৰ দঃনাম' (ডেকা-গাভৰুৰ প্ৰীতিভোজ) বুলি কোৱাৰ যথাৰ্থতা আছে। অৱশ্যে যদিও ডেকা-গাভৰুসকলে মুখ্য-ভূমিকা পালন কৰে, তথাপি এই উৎসৱত মিচিং গাঁৱৰ সৰ্বস্তৰৰ লোকে অংশগ্ৰহণ কৰে।

এই উৎসৱত পঃৰ ব্যৱহাৰ অতি প্ৰচুৰ বাবেই মিচিং সমাজত ইয়াক 'পঃৰাগ ডাঁনাম' বুলিও কোৱা দেখা যায়। দূৰ অতীতত পঃৰাগ মিচিংসকলে 'বাৎসৰিক উৎসৱ' হিচাপে পাতিছিল বুলি জনা যায়। অৱশ্যে আজিকালি ৮/১০ বছৰৰ মূৰতহে উক্ত উৎসৱ আয়োজন কৰে। কাৰণ প্ৰতিকূল বতৰ, গৰাখহনীয়া ইত্যাদি সমস্যাত সন্মুখীন হৈ পূৰ্বৰ তুলনাত শস্য উৎপাদন কমি অহাৰ বাবে ভালেসংখ্যক মিচিং সমাজে পঃৰাগ অনুষ্ঠান পাতিবলৈ অপাৰগতা স্বীকাৰ কৰিছে। তথাপি পঃৰাগৰ অনাবিল আনন্দ-স্ফূৰ্তিক প্ৰতিজন মিচিঙেই অনুভৱ নকৰাকৈ থকা নাই।

মিচিং সংস্কৃতিৰ পৰা লুপ্তপ্ৰায় এই পঃৰাগ সম্পৰ্কত ইতিহাস আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ গৱেষণামূলক গ্ৰন্থ, প্ৰবন্ধ আদি পাবলৈ নাই। তথাপি মিচিং সমাজৰ লেখক, গৱেষকসকলৰ মতামত অনুসৰি পঃৰাগ সম্পৰ্কে কিছু আভাস পাব পাৰি। অৱশ্যে তেওঁলোকেও পঃৰাগৰ উৎপত্তি সম্পৰ্কত একমতত উপনীত হ'ব পৰা দৃষ্টিগোচৰ হোৱা নাই। Mising Agam Kebangৰ প্ৰাক্তন সভাপতি চন্দ্ৰকান্ত লাচনৰ মতে, 'পঃৰাগ' শব্দ 'আপং

শ্ৰীমন্তশংকৰদেৱ ঃ ধৰ্মৰ পৰা দৰ্শনলৈ

▶ ড° ৰশ্মি বৰা

চৰিতকাৰসকলৰ মতে অৱতাৰ, বেজবৰুৱাৰ দৃষ্টিৰে অসমীয়া জাতীয় জীৱনৰ নায়ক আৰু এক বিশাল ব্যক্তিত্ব, যাৰ ছত্ৰছায়াত ঠন ধৰি উঠিছিল বৃহৎ অসমীয়া জাতি। সুদীৰ্ঘ ৫০০ বছৰ বটবৃক্ষ ৰূপে থিয় দি অসমীয়া জাতিক যোগাই অহা প্ৰেৰণাৰ বাবেই তেওঁ আমাৰ হিয়াৰ আমঠু, হৃদয় স্পন্দন। প্ৰাতঃস্মৰণীয় তেওঁ। কীৰ্তন-ভাগৱতৰ পাতত, খোল-ৰবতালৰ শব্দত, সত্ৰ-নামঘৰৰ মজিয়াত আৰু বৰগীতৰ ছন্দত তেওঁ সদা বিৰাজমান। অঙ্কীয়া নাট-ভাওনাৰ চৰিত্ৰৰ মাজেৰে তেওঁ কথা কয়। ভগৱৎ-ভক্তিৰ পৰা মানৱীয় প্ৰমূল্যলৈ, ব্যক্তিৰ পৰা সমাজলৈ এক সভাই বিচৰণ কৰে এক বিবৰ্তিত ৰূপত। ভাগৱত ভক্তিৰে ৰোমাঞ্চিত এই ব্যক্তিত্বই জাতিক দেখুৱায় উত্তৰণৰ বাট। তেওঁৱেই মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ, যাক বাদ দি অসমীয়া জাতিৰ কথা চিন্তাই কৰিব নোৱাৰি। খ্ৰীষ্টীয় চতুৰ্দশ-সপ্তদশ শতিকাত সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষজুৰি সংঘটিত হোৱা ভাৰতীয় ভক্তি আন্দোলনৰ সোঁত অসমলৈ বোৱাই অনা এইগৰাকী মহাপুৰুষ।

১২০ বছৰীয়া এক সুদীৰ্ঘ জীৱন পৰিক্ৰমাত তেওঁৰ বহুমুখী ব্যক্তিত্বই যিদৰে বিকাশ লাভ কৰিছিল সেয়া সকলোৰে বাবে এটি প্ৰশ্ন, এক সাঁথৰ। এনে বিশাল ব্যক্তিত্ব সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষ কিয় পৃথিৱীতে বিৰল বুলি আজিৰ পণ্ডিতসকলে সজোৰে ঘোষণা কৰিছে। ব্যক্তি আৰু সমাজ জীৱনৰ এনে এটি দিশ নাই, য'ত শংকৰদেৱৰ সূক্ষ্ম আৰু পুংখানুপুংখ দৃষ্টি হোৱা নাই। সেয়ে বহুজনৰ কলমত তেওঁ ধৰা দিয়ে বিভিন্ন ৰূপত। কেতিয়াবা ধৰ্মগুৰু, কেতিয়াবা সমাজ সংস্কাৰক, কেতিয়াবা দাৰ্শনিক, মানৱতাবাদী, শিল্পী, লেখক নতুবা শৰীৰ চৰ্চাবিদ। জীৱনৰ প্ৰতিটো দিশক প্ৰায়োগিক চিন্তাৰে বিশ্লেষণ কৰা তেওঁ আছিল খনিকৰ। ড° শিৱনাথ বৰ্মনৰ ভাষাত "বিজ্ঞানৰ উপমা দিব খুজিলে এনে ব্যক্তিৰ জীৱন একোটা কালেইড'স্ক'প যন্ত্ৰৰ নিচিনা। যি কোণৰ পৰা ইচ্ছা, যন্ত্ৰটো লক্ষ্য কৰি বিভিন্ন ৰূপৰ সমাৱেশ তাত যেনেকৈ চাব পাৰি, তেনেকৈ এনে ব্যক্তিৰ বৰ্ণাঢ্য ব্যক্তিত্ব অৱলোকন কৰিবলৈও দৃষ্টিকোণৰ অভাৱ নঘটে।"

ড° বৰ্মনৰ কথাৰ সত্যতা প্ৰমাণিত কৰি আমাৰ এই লেখাত শংকৰদেৱৰ অধিবিদ্যামূলক তত্ত্ব সম্বন্ধে আলোচনা কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে। শংকৰদেৱৰ নৱ-বৈষ্ণৱ ধৰ্ম দৰ্শন সম্পৰ্কীয় আলোচনা বিদ্বৎ সমাজৰ এক আলোচ্য বিষয় হিচাপে চলি আহিছে যদিও আজিকোপতি সৰ্বসম্মতভাৱে তেওঁৰ দাৰ্শনিক তত্ত্বক এটি ধাৰাৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব পৰা নাই। প্ৰধান কাৰণ হিচাপে এই কথা উল্লেখ কৰিব পৰা যায় যে ভাৰতবৰ্ষৰ আন আন বৈষ্ণৱ আচাৰ্যসকলৰ দৰে তেওঁ বেদান্ত সূত্ৰৰ ওপৰত ভাষ্য লিখা নাছিল যিয়ে এই ধৰ্মৰ এক দাৰ্শনিক ভিত্তি প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰে। বাদৰায়ণৰ বেদান্ত সূত্ৰৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি গঢ়ি উঠা দাৰ্শনিক মতবাদসমূহ হ'ল — শংকৰাচাৰ্যৰ অদ্বৈতবাদ, ৰামানুজাচাৰ্যৰ বিশিষ্টাদ্বৈতবাদ, শ্ৰীমাধৱাচাৰ্যৰ দ্বৈতবাদ, নিম্বাৰ্কৰ দ্বৈতাদ্বৈতবাদ আৰু বল্লভাচাৰ্যৰ শুদ্ধাদ্বৈতবাদ। শংকৰাচাৰ্যই কোনো বৈষ্ণৱ সম্প্ৰদায় গঢ় নিদিলেও বাকীকেইজনে নিজৰ দৰ্শনৰ লগত সংগতি ৰাখি একো একোটা বৈষ্ণৱ সম্প্ৰদায়ৰ জন্ম দিয়ে।

শংকৰদেৱৰ পৰৱৰ্তী সময়ত তেওঁৰ অনুগামী সন্ত কবিসকলে এই কাম উপযুক্ত দিশত আগবঢ়াই নিব পাৰিলে হয়তো শংকৰদেৱৰ দ্বাৰা প্ৰবৰ্তিত নৱ-বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ দাৰ্শনিক তত্ত্বক এক নিৰ্দিষ্ট নাম দিব পৰা গ'লহেঁতেন। শংকৰদেৱৰ দৰে চৈতন্যদেৱেও তেওঁৰ সম্প্ৰদায়ত এখন বেদান্ত সূত্ৰ ভাষ্যৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুভৱ কৰা নাছিল। কিন্তু অষ্টাদশ শতিকাত বলদেৱে বেদান্ত সূত্ৰৰ 'গোবিন্দ-ভাষ্য' ৰচনা কৰি চৈতন্য দেৱৰ দৰ্শনক 'অচিন্ত্য-ভেদাভেদ' হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত কৰে। এইক্ষেত্ৰত জীৱ গোস্বামীয়েও অন্যতম ভূমিকা পালন কৰিছিল। শংকৰদেৱৰ শিষ্যসকলে কিয় এই কাম নকৰিলে তাৰ কাৰণ বিচাৰি উলিওৱা নতুবা তাৰবাবে তেওঁলোকক দোষাৰোপ কৰাটো আমাৰ উদ্দেশ্য নহয়। গতিকে এই কথা ইমানতেই সামৰিছোঁ।

শংকৰদেৱৰ পাণ্ডিত্যৰ অন্তৰালত থকা তেওঁৰ কঠোৰ অধ্যৱসায়ৰ কথা সৰ্বজনবিদিত। ছাত্ৰ অৱস্থাৰ পৰাই অধ্যয়ন কৰা বেদ, উপনিষদ, ভাগৱত-পুৰাণ, গীতা আদিৰ তত্ত্বগত জ্ঞানে তেওঁৰ নৱ-বৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰবৰ্তন আৰু প্ৰচাৰত লৈছিল মুখ্য ভূমিকা। এনে এক বিৰল পাণ্ডিত্যৰ অধিকাৰীয়ে নিজৰ ধৰ্মমতৰ অন্তৰালত থকা

...SAMBHAB : A hand-book for the parents and the teachers for all round development of children, edited by Dr. Parashmani Das and published by Gayatri Prakashan on behalf of Pragati Shishu Bidyapeeth, Sualkuchi.
First Edition : January, 2020

Price : 130/-

শিশুৰ পূৰ্ণ বিকাশ কিদৰে সম্ভৱ

সম্পাদনা ঃ ড° পৰশমণি দাস

প্ৰকাশক	ঃ	ৰাজেন ভট্টাচাৰ্য, গায়ত্ৰী প্ৰকাশন পাঞ্জাবাৰী, গুৱাহাটী-৩৭ ফোন ঃ ৯৮৬৪২-০৪৫৯০
পৰিৱেশক	ঃ	বান্ধৱ, যশোৱন্ত ৰোড, পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১ ফোন ঃ ৯৮৫৯৬-৪৬৫৩৩
গ্ৰন্থস্বত্ব	ঃ	প্ৰগতি শিশু বিদ্যাপীঠ, শুৱালকুছি
প্ৰথম প্ৰকাশ	ঃ	৫ জানুৱাৰী, ২০২০ ইং
বেটুপাত পৰিকল্পনা	ঃ	ড° পৰশমণি দাস
বেটুপাত অলংকৰণ	ঃ	দিপাংকৰ কলিতা (বাংগালোৰ) ফোন ঃ ৮১৪৭৫-১৬৮৪৪
অক্ষৰ বিন্যাস	ঃ	শিখাৰাণী মেধি
অংগ সজ্জা	ঃ	দিপাংকৰ মেধি ফোন ঃ ৯১০১৪-১৪২৪৩
মূল্য	ঃ	১৩০.০০ (এশ ত্ৰিশ) টকা
মুদ্ৰণ	ঃ	ডিজি প্ৰিণ্ট, শুৱালকুছি ফোন ঃ ৯৮৬৪১-৪২৩৪০

শিশুকাল ঃ সংজ্ঞা, বৈশিষ্ট্য, সমস্যা আৰু আমাৰ কৰণীয়

ড° দীপুল কুমাৰ দাস

মানুহৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ সুখৰ, মধুৰ আৰু নিৰ্মল সময়খিনি হ'ল তেওঁৰ শৈশৱ কালছোৱা। এই সময়খিনি হৈছে জীৱনৰ জকমকাই থকা এখন ফুলনিৰ দৰে। শিশুসকল তাৰ একো একোটা উজ্জ্বল, ধুনীয়া ফুল। সৌভাগ্যৰ কথা যে প্ৰতিজন মানুহেই তেওঁৰ জীৱনৰ এই মধুৰতম সময়খিনি পায়।

শিশু অধ্যয়নৰ পটভূমি ঃ

শিশুকালটো বাৰু প্ৰকৃততে কেনেকুৱা আৰু কিমান দিনৰ বাবে? এই সম্পৰ্কে বিভিন্ন দাৰ্শনিক, শিক্ষাবিদ, মনোবিজ্ঞানী, সমাজবিজ্ঞানী আদিয়ে বিভিন্ন পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰি মতামত আগবঢ়াইছে। খ্ৰীষ্ট জন্মৰ ৪০০ বছৰ পূৰ্বেই দাৰ্শনিক প্লেটোৱে (Plato) মত প্ৰকাশ কৰে যে প্ৰতিটো শিশুৰেই যোগ্যতা বা ক্ষমতাৰ ক্ষেত্ৰত ব্যক্তি পাৰ্থক্যৰ কথা বিবেচনা কৰিব লাগে। প্ৰতিটো শিশুৰেই যোগ্যতা অনুসৰি তেওঁলোকক উপযুক্ত শিক্ষা প্ৰদান কৰিব লাগে। শিশুৰ অস্তিত্ব আৰু শিক্ষা সম্পৰ্কে সৰ্বপ্ৰথমে অনুভৱ কৰা এই দাৰ্শনিকজনক সেয়েহে শিশু আৰু শিশু বিষয়ৰ পিতৃ স্বৰূপে বা 'God Father' হিচাপে বিবেচনা কৰা হয়। ১৬২৮ চনত দাৰ্শনিক জন্ এমচ কমেনিয়াছে (Johann Amos Comenious) শিশুৰ ব্যক্তি পাৰ্থক্যৰ অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে তেওঁৰ গ্ৰন্থ 'School of Infancy' প্ৰকাশ কৰে। কমেনিয়াছে এই বুলি মন্তব্য আগবঢ়ায় যে শিশুক কেতিয়াও ব্যক্তি হিচাপে গণ্য কৰিব নালাগে। বৰং তেওঁলোকৰ প্ৰয়োজনীয় শিশু প্ৰকৃতি অনুসৰি তেওঁলোকক গণ্য কৰিব বা অধ্যয়ন কৰিব লাগে যাতে তাৰ দ্বাৰা আমি তেওঁলোকৰ ক্ষমতাসমূহ বুজিব পাৰো আৰু সেই অনুসৰি তেওঁলোকৰ বিকাশৰ বাবে আমি কেনেকুৱা পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিব লাগে বুজিব পাৰো।

১৭৬২ চনত দাৰ্শনিক ৰুছোৱে তেওঁৰ 'Emile' নামৰ শিশু-শিক্ষা সম্বন্ধীয় মৌলিক গ্ৰন্থখন প্ৰকাশ কৰে। ইয়াৰ যোগেদি শিশু অধ্যয়নৰ প্ৰতি তেওঁ সমগ্ৰ বিশ্বৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰে। তেওঁ শিশুৰ নিজ প্ৰকৃতি অধ্যয়নৰ প্ৰতি আৰু শিশু বিকাশৰ বাবে প্ৰকৃতিৰ

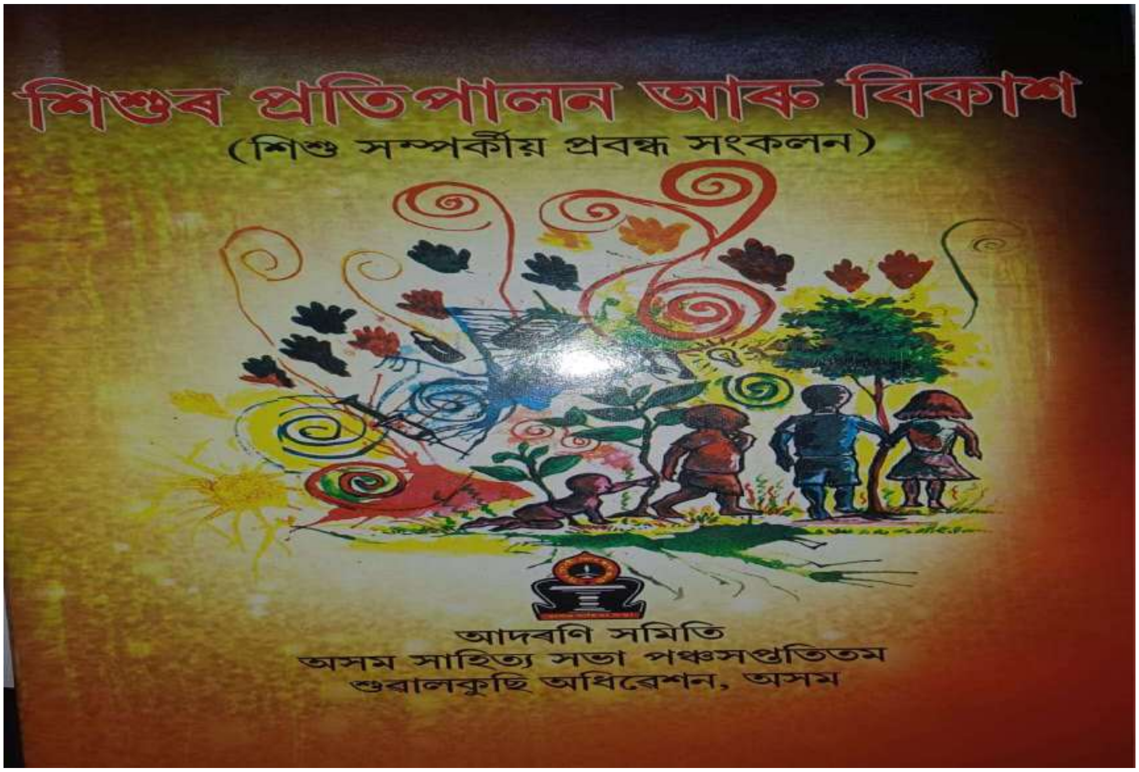

চুবুৰীয়া পৰিৱেশ আৰু শিশু

ড° দীপুল কুমাৰ দাস

সকলো মানুহেই পৃথিৱীত এজন শিশু হিচাপে জন্মগ্ৰহণ কৰে। পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত জীৱনৰ বিকাশৰ বিভিন্ন স্তৰ অতিক্ৰম কৰি এই শিশুৱে এদিন প্ৰাপ্তবয়স্কতা লাভ কৰি সমাজৰ একো একোজন দায়িত্বশীল নাগৰিক হৈ পৰে। মানুহৰ জীৱনৰ বিকাশ এক নিৰৱচ্ছিন্ন প্ৰক্ৰিয়া যদিও বিভিন্ন দাৰ্শনিক, শিক্ষাবিদ, মনোবিজ্ঞানী আদিয়ে মানুহৰ এই বিকাশক মূলতঃ চাৰিটা ভাগত ভাগ কৰিছে। সেয়া হ'ল- শৈশৱকাল, বাল্যকাল, কৈশোৰকাল আৰু প্ৰাপ্তবয়স্ককাল। বিকাশৰ এই স্তৰ অনুসৰি মানুহৰ জীৱনত বিভিন্ন স্তৰৰ বিভিন্ন লক্ষণ বা বৈশিষ্ট্য দেখিবলৈ পোৱা যায়। এইসমূহক বুজা আৰু সেই অনুসৰি মানুহক সঠিক পথত আগবঢ়াই নিয়াৰ বাবে মানুহে বিভিন্ন প্ৰচেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছে। এই সম্পৰ্কে ভালেমান নতুন নতুন গৱেষণা হৈছে আৰু তাৰ পৰা বহুতো নতুন তথ্যও পোহৰলৈ আহিছে। এয়া মানৱ কল্যাণৰ বাবে অতিকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ। বিশেষকৈ শিশুৰ বিষয়ে বিজ্ঞানসন্মত অধ্যয়ন অতিকৈ জৰুৰী। এখন বিকাশশীল সমাজে ভৱিষ্যৎ সুন্দৰ কৰি গঢ়ি তুলিব লাগিলে তেওঁলোকৰ ভৱিষ্যৎ বংশধৰসকলক উন্নত জীৱন-যাপনৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰি তুলিব লাগিব। এয়া সমাজৰ দায়িত্ব।

এজন শিশুৱে পৃথিৱীত জন্মগ্ৰহণ কৰাৰ লগে লগে প্ৰথম সামাজিক প্ৰাথমিক গোট 'পৰিয়াল'ৰ এজন সদস্য হৈ পৰে। পৰিয়ালটোত তেওঁ নিজক মাক-দেউতাকৰ উপৰি নিজৰ সহোদৰ তথা অন্যান্যসকলক লগ পায়। জন্মৰ সময়ৰ পৰাই শিশুটোৱে তাৰ বিকাশৰ দিশত অগ্ৰসৰ হয়। শিশুৰ শাৰীৰিক, মানসিক, আৱেগিক, বৌদ্ধিক, নৈতিক তথা সামাজিক আদি সকলো প্ৰকাৰৰ বিকাশ শিশুৱে প্ৰথমতেই নিজৰ ঘৰখনৰ পৰাই আৰম্ভ কৰে। কোৱা হৈছে যে শিশুৰ শিক্ষাৰ কঠিয়াতলী হ'ল নিজৰ ঘৰখন আৰু নিজৰ মাতৃ হৈছে

সাধুকথা, শিশু আৰু শিশু সাহিত্য

দিলীপ কুমাৰ শৰ্মা

যিকোনো সাহিত্যই লিখিত ৰূপ লোৱাৰ আগতে মৌখিক ৰূপত সীমাবদ্ধ আছিল। পৃথিৱীৰ উন্নত সাহিত্যৰ ইতিহাসে এই কথা প্ৰমাণ কৰে। এই মৌখিক সাহিত্যৰ অন্যতম উপদান হৈছে সাধুকথা। প্ৰতিটো জাতি-জনগোষ্ঠীৰ মাজত মুখে মুখে চলি অহা অসংখ্য সাধু আছে। ইয়াৰ উপৰি বিভিন্ন পৰ্বীৰ সাধু, উপদেশমূলক সাধু, কোনো বীৰপুৰুষক কেন্দ্ৰ কৰি গঢ়ি উঠা সাধু, পঞ্চতন্ত্ৰৰ সাধু, বেতালৰ সাধু, উপনিষদৰ সাধু, জাতকৰ সাধু, পুৰাণৰ সাধু ইত্যাদি অসংখ্য সাধু আছে। এই সাধুকথাবোৰে মানৱ সমাজত বিভিন্ন ধৰণে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰি আহিছে। সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ বিকাশৰ লগে লগে মৌখিক সাধুবোৰে লিখিত ৰূপ পাইছে কিন্তু তাৰ আদৰ কমা নাই।

মৌখিক ৰূপৰ পৰা লিখিত ৰূপলৈ সাধুকথাৰ উত্তৰণৰ আটাইতকৈ ভাল উদাহৰণ হ'ল জাৰ্মানীৰ গ্ৰীমৰ সাধু। গ্ৰীম ভাতৃদ্বয়ে ভাষাতত্বৰ সমল বিচাৰি এখন গাঁৱত উপস্থিত হৈছিল। সেই গাঁৱতেই কাটেৰিণা নামৰ এগৰাকী মহিলাৰ মুখেৰে গ্ৰীম ভাতৃদ্বয়ে অসংখ্য সাধু শুনিছিল। এই সাধুবোৰকেই গ্ৰীম ভাতৃদ্বয়ে লিখিত ৰূপ দিছিল। আমাৰ বেজবৰুৱাদেৱে অসমৰ মৌখিক সাধুবোৰৰ লিখিত ৰূপ দিছিল।

জাৰ্মানীৰ গ্ৰীম ভাতৃদ্বয়ে মত পোষণ কৰিছিল যে সাধুৰ মাজত কোনো জাতিৰ জাতীয় সংস্কৃতি আৰু ধৰ্মৰ অকৃত্ৰিম ৰূপ থাকে। লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাইও সাধুকথাক জাতীয় সংস্কৃতিৰ দাপোন বুলি মত পোষণ কৰিছে। সাধুকথাত প্ৰতিফলিত ৰীতি-নীতি, আচাৰ-ব্যৱহাৰ আদিয়ে কোনো জাতিৰ স্বকীয়তাক ডাঙি ধৰে। অৱশ্যে এটা বা দুটা সাধুৰ যোগেদি কোনো জাতিৰ সম্পূৰ্ণ চিত্ৰ নাপাওঁ। সেইখন সমাজৰ সকলোবোৰ সাধু অধ্যয়ন কৰিলেহে

অভিভাৱকৰ মনোভাৱ আৰু সন্তানৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱ

অৰ্পনা নাথ

ব্যক্তিৰ জীৱনত শিক্ষাৰ প্ৰভাৱ পেলোৱা প্ৰথম আৰু প্ৰধান অনুষ্ঠান হৈছে গৃহ বা পৰিয়াল। সমাজ গঠন হোৱাৰ পূৰ্বেই স্মৰণাতীত কালৰে পৰা প্ৰতিটো শিশুৰে শিক্ষা আৰু বিকাশৰ মূল ভূমিকা ই গ্ৰহণ কৰি আহিছে।

পৰিয়াল গঠনৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে মানুহৰ জৈৱিক প্ৰয়োজন পূৰণ কৰা। এই প্ৰয়োজনৰ তাড়নাত স্ত্ৰী-পুৰুষৰ মিলন হয়, সন্তানৰ জন্ম হয় আৰু মাক-দেউতাক, বাই-ভনী, ককাই-ভাইৰ মাজত মৰম-চেনেহৰ আন্তৰিকতাপূৰ্ণ সম্বন্ধৰ সৃষ্টি হয়। পৰিয়ালৰ এনে এটা পৰিৱেশ প্ৰতিজন লোকৰ বাবেই শিক্ষা বিকাশৰ ফালৰ পৰা অপৰিহাৰ্য। জৈৱিক সম্বন্ধৰ দ্বাৰা বান্ধ খোৱা পৰিয়ালৰ মৰম-চেনেহ, আদৰ-যত্ন আদিৰ প্ৰভাৱ শিশুৰ ভৱিষ্যত জীৱনৰ বাবে সুদূৰপ্ৰসাৰী হৈ উঠে। এনে প্ৰভাৱৰ পৰা বঞ্চিত হোৱা অনাথ শিশুৰ ব্যক্তিত্ব বিকাশৰ প্ৰতিবন্ধকতা সহজেই অনুমান কৰিব পাৰি। গৃহ পৰিৱেশৰ জৈৱিক প্ৰভাৱে শিশুৰ ভৱিষ্যত বিকাশৰ সম্ভাৱনীয়তা নিৰ্ণয় কৰে। এনে প্ৰভাৱে স্বাভাৱিকতে শিশুৰ পৰৱৰ্তী জীৱনৰ অগ্ৰগতিত অনুকূল-প্ৰতিকূল প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে।

মানৱ শিশু জন্মৰ সময়ত স্বাভাৱিকতেই অসহায় আৰু পৰনিৰ্ভৰশীল হয়। এনে অসহায় অৱস্থা অন্যান্য জীৱ-জন্তুৰ তুলনাত মানৱ শিশুয়ে অধিক সময়ৰ বাবে অনুভৱ কৰে। অৱশ্যে এই অসহায় অৱস্থা আৰু পৰিৱৰ্তনশীলতাৰ স্বভাৱ বিকাশৰ আৱশ্যকীয় প্ৰস্তুতিহে দেউতাক আৰু আন আন লোকসকলে শিশুৰ বহুমুখী বিকাশৰ আৱশ্যকীয় প্ৰস্তুতিত সক্ৰিয়ভাৱে সহায় কৰে।

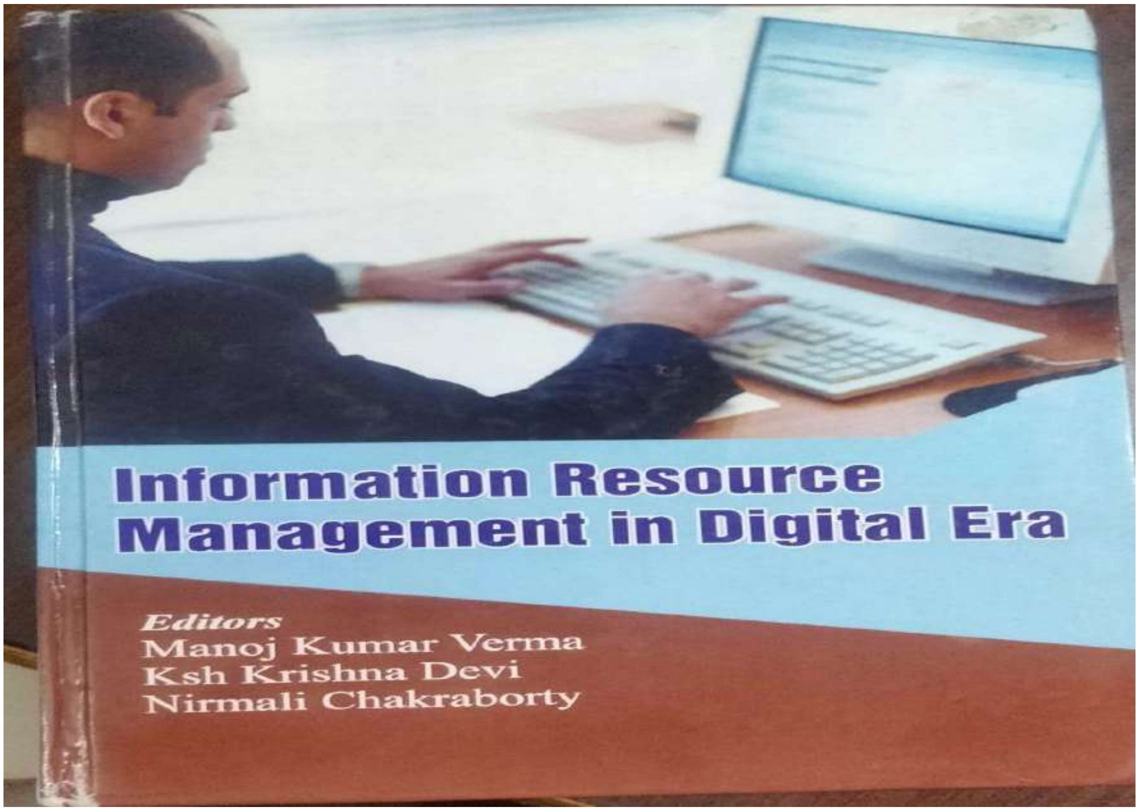

Contents

Preface (v)

Contributors (vii)

1. Content Design and Development of Library Website of Chandigarh College of Engineering and Technology (CCET) Degree Wing Chandigarh: A Practical Approach 1
   — Shalini Wasan and Jyoti Sharma
2. Cloud Computing: The Hub of Smart System & Services for Libraries and Information Centres 11
   — Ashwani Kumar
3. Use of Cloud Computing and Its Applications in the Field of Library and Information Science 19
   — Ravi Shukla
4. Digital Information Services in Cloud Computing Environment: A Changing Dimensions for Libraries 31
   — B.P. Singh
5. Cloud Computing in Libraries 42
   — Geetali Das and Bhaswati Devi
6. Open Access Movement for Scholarly Communication in Academic Institutions of India: An Evaluation 50
   — Krishna Brahma
7. Use of Wireless and Desktop Internet in College Library: A Study 73
   — Manisha Goswami and Bikash Goswami
8. Emerging Trends in Wearable Technology: Next Wave of Libraries Innovation 80
   — J. Vivekavardhan

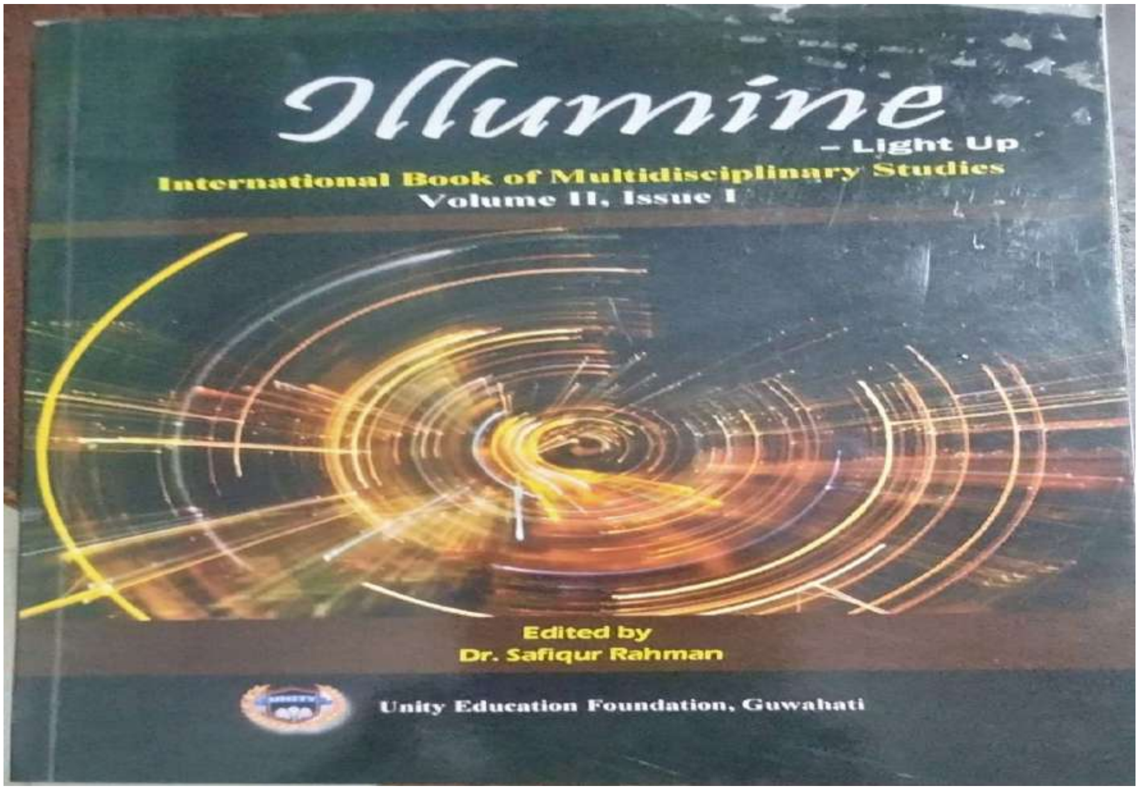

ILLUMINE : *Research Papers & Articles- A Collection of Research Papers, Articles on Arts, Humanities, Management & Social Science. ILLUMINE a research based International Book of Multidisciplinary Studies with Peer reviewed book. Published by Kaziranga Printing House, Guwahati-21, on behalf of Unity Education Foundation, 44, Peace Abode, Mother Teresa Path, Hatigaon, Guwahati. Ph. : 8471960948*

Editorial Board

Chairman : Adv. A. S. Tapader, *Unity Education Foundation*

Editor : Dr. Safiqur Rahman, *Guwahati College*

Members and Papers Reviewers :

Dr. Mujibul Hasan Siddiqui, *Aligarh Muslim University, Aligarh*
Dr. Aparajita Baruah, *Gauhati University*
Dr. Nurjahan Rahmatullah, *Cotton University*
Dr. Rupa Rani Sonowal, *Royal Global University*
Dr. Machunwangliu Kamei, *Usha Pravin Gandhi College of Arts Science and Commerce, Mumbai*
Adv. Parveena Rahman, *Gauhati High Court*
Jedidah Nyawira Kimathi,
Teachers Service Commission, Nairobi, Kenya
Dr. Achutosh Kundu, *BRM Govt. Law College*
Dr. Nayan Kalita, *Goreswar College*

Published By : Kaziranga Printing House, Guwahati-21
on behalf of Unity Education Foundation, Guwahati
© Unity Education Foundation, Guwahati
First Published : July 2019
ISBN : 978-81-935219-7-7
Price : INR 1500/-
: $ 50
Printed at : Kaziranga Printing House, Guwahati-21

Disclaimer : Opinions expressed in this book do not reflect the policies or views of this organisation, but of the individual contributors. The authors are solely responsible for the details and statements in thier Research Papers.

- Status of Women and Their Economic Empowerment : Special Reference to Women in Assam — *Papari Deka* — 84
- Representation of the Dynamics of Culture in Literature : Reading America of the Progressive Period in Edgar Lawrence Doctorow's Novel Ragtime — *Nabanita Hazarika* — 89
- Gender Discrimination and Food in Easterine Kire's A Terrible Matriarchy — *Priyanka Roy* — 96
- Marketing of Library Products and Services in Recent Time : A Theoretical Approach — *Geetali Das* — 102
- Skilled Migration And Its Consequences : A Case Study in Guwahati — Dr. Upasana Chakravarty, Rupali Talukdar — 106
- Dynamics of Communication Skills — *Sarifuddin Aliahmed* — 114
- The Sankhya Theory of Evolution — *Rupmala Hojai* — 118
- Socio-Economic Condition of Tea Garden Labourers in Assam : A Case Study of Koilamari and Dejoo Tea Estate in Lakhimpur District, Assam — *Bonti Hazarika* — 122
- The Role of Female Education in Controlling Population Growth : An Empirical Analysis in Assam — *Saurabh Pran Sharma*, *Anamika Sarma* — 134
- The Sanctity of Life — *Biren Borah* — 141
- An Econometric Investigation Into Variation of Net Statedomestic Product Growth Rate Across Indian States in 2017-18 — *Homang Chetri* — 145
- Immigration and Socio Economic Consequences in Assam — *Jyotirmayee Devi* — 151
- Women in The Colonial Tea Gardens of Assam — *Kirtana Bardalai* — 158
- Livelihoods pattern of char-chapori dwellers of Majuli — *Dinesh Pegu* — 164
- ईसान चन्द्र मोसाहारिनि आबारि सुंद' सल'आव बेरखांनाय बर' माहारियारि सावगारि सुंद' बिजिरनाय — *Monoranjan Boro* — 171
- কবি নৱকান্ত বৰুৱা আৰু তেওঁৰ দুটি কবিতা ('পলস' আৰু 'ইয়াত নদী আছিল' কবিতাৰ উল্লিখনসহ) — ৰুমী বৰ্মন — 178

শুৱালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়,শুৱালকুছি

SUALKUCHI BUDRAM MADHAB SATRADHIKAR COLLEGE, SUALKUCHI

Affiliated to Gauhati University

Supporting Documents for
NAAC Self Study Report (SSR)
(3rd. Cycle) Period: 2018–2023)

Criterion: III	**RESEARCH, INNOVATIONS & EXTENTION**
Key Indicator: 3.3	**RESEARCH PUBLICATION AND AWARDS**
Metric Number: 3.3.2	Link to the uploaded papers, the first page/full paper(with author and affiliation details)on the institutional website

Submitted by:
SBMS College, Sualkuchi

PHOTO COPY OF BOOKS/CHAPTER/ARTICLE

(2020-2021)

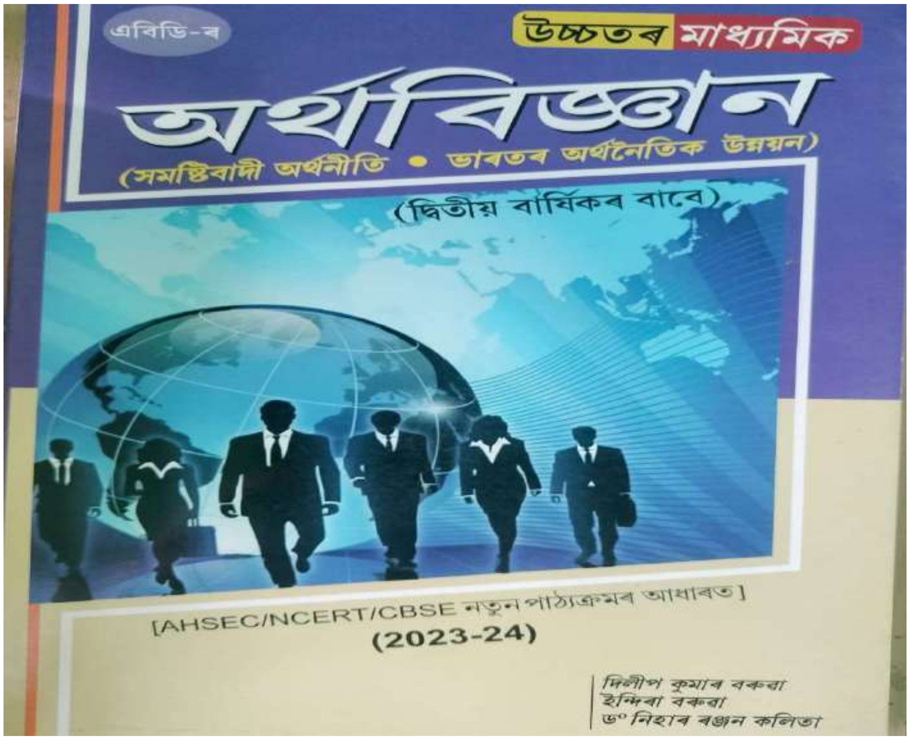

অসম উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা সংসদে (AHSEC)-ৰ দ্বাৰা ২০২৩-২০২৪ চনৰ শিক্ষা বছৰৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বাৰ্ষিকৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা অৰ্থবিজ্ঞান বিষয়ৰ অতি আৱশ্যকীয় গ্ৰন্থপুথি।

সংশোধিত পাঠ্যক্ৰম

উচ্চতৰ মাধ্যমিক

নতুন পাঠ্যক্ৰম

অৰ্থবিজ্ঞান

[সমষ্টিবাদী অৰ্থনীতি ■ ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন]

❑ দ্বিতীয় বাৰ্ষিকৰ বাবে ❑

AHSEC/NCERT/CBSE-ৰ নতুন পাঠ্যক্ৰম ২০২৩-২০২৪ অনুসৰি প্ৰস্তুত

দিলীপ কুমাৰ বৰুৱা
ভূতপূৰ্ব অধ্যক্ষ, কটন কলেজ, গুৱাহাটী
আৰু
ভূতপূৰ্ব অধ্যক্ষ, হাফলং চৰকাৰী কলেজ, হাফলং।

ইন্দিৰা বৰুৱা
জ্যেষ্ঠ অধ্যাপিকা,
অৰ্থনীতি বিভাগ
গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়।

ড° নিহাৰ ৰঞ্জন কলিতা
সহযোগী অধ্যাপক, অৰ্থনীতি বিভাগ
গুৱালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়

HS/College:
SPECIMEN COPY FOR
RECOMMENDATION
NOT FOR SALE

প্ৰতিষ্ঠাতা : অৰুণ চন্দ্ৰ গুহ

অসম বুক ডিপো
পাণবজাৰ • গুৱাহাটী : ৭৮১০০১
e-mail : aabeedee25@gmail.com

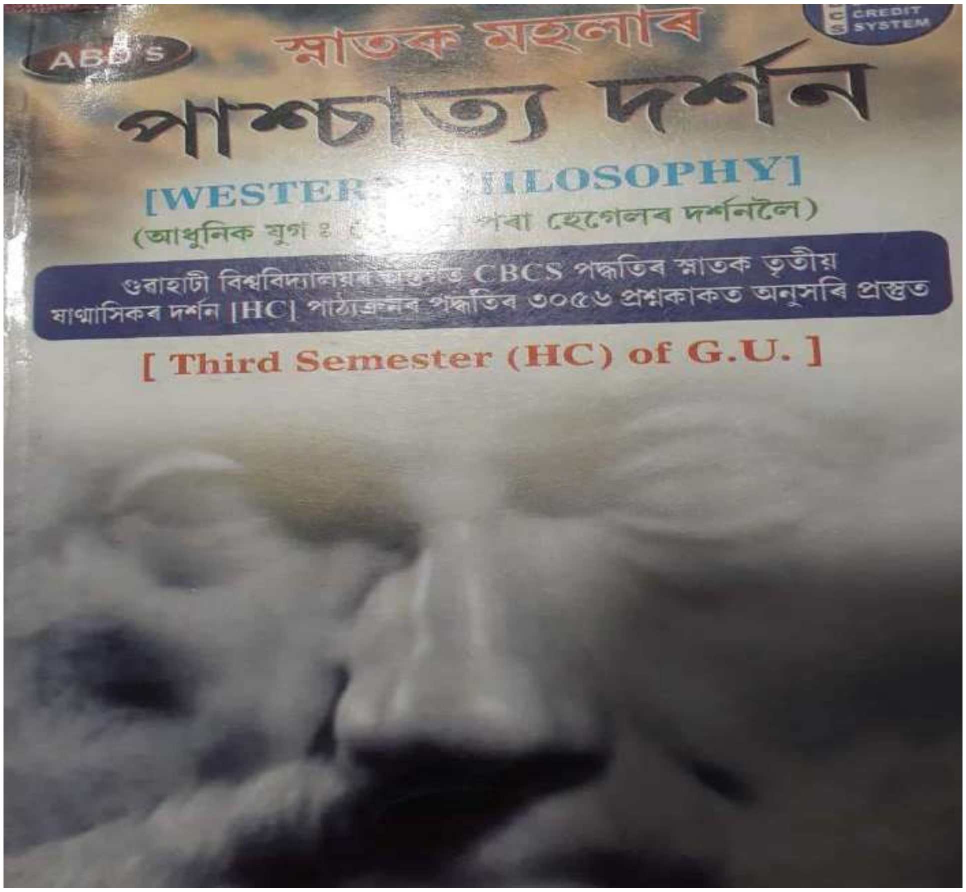

Snatak Mahalar Western Philosophy– *A text book of Philosophy for (CBCS) Semester of Guwahati University (Honours paper 3056 written by Nilamani Phukan, Dr. Mantu Kr. Das, Dr. Banajit Baishya and Dr. Nabaprasad Nath and published by Assam Book Depot., Panbazar, Guwahati-781001.*

প্ৰকাশক ঃ
অসম বুক ডিপো
পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-৭৮১০০১
ফোন ঃ ০৩৬১-২৫৪৩৮৯৬
e-mail : aabeedee25@gmail.com

© লেখকবৃন্দ

All right reserved. No part of this publication maybe reporduced or tansmitted in any form or byany means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, or stored in any retrival system of any nature without the written permission of the copyright holder, application for which whould be made to the Assam Book Depot (ABD). This right is asserted bythe ABD in accordance with the copyright Act, 1957 (as amended).

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ জানুৱাৰী, ২০২১

মূল্য ঃ ১৩০·০০ টকা

ডি টি পি ঃ সাই লেজাৰ, পাণবজাৰ, গুৱাহাটী।

মুদ্ৰক ঃ
শ্ৰীসৰযু প্ৰিন্টিং বাৰ্কছ
৬১৮/এ, জি. টি. ৰোড (বটতলা)
শ্ৰীৰামপুৰ, হুগলী
ফোন ঃ ২৬৫২-১৪২৩

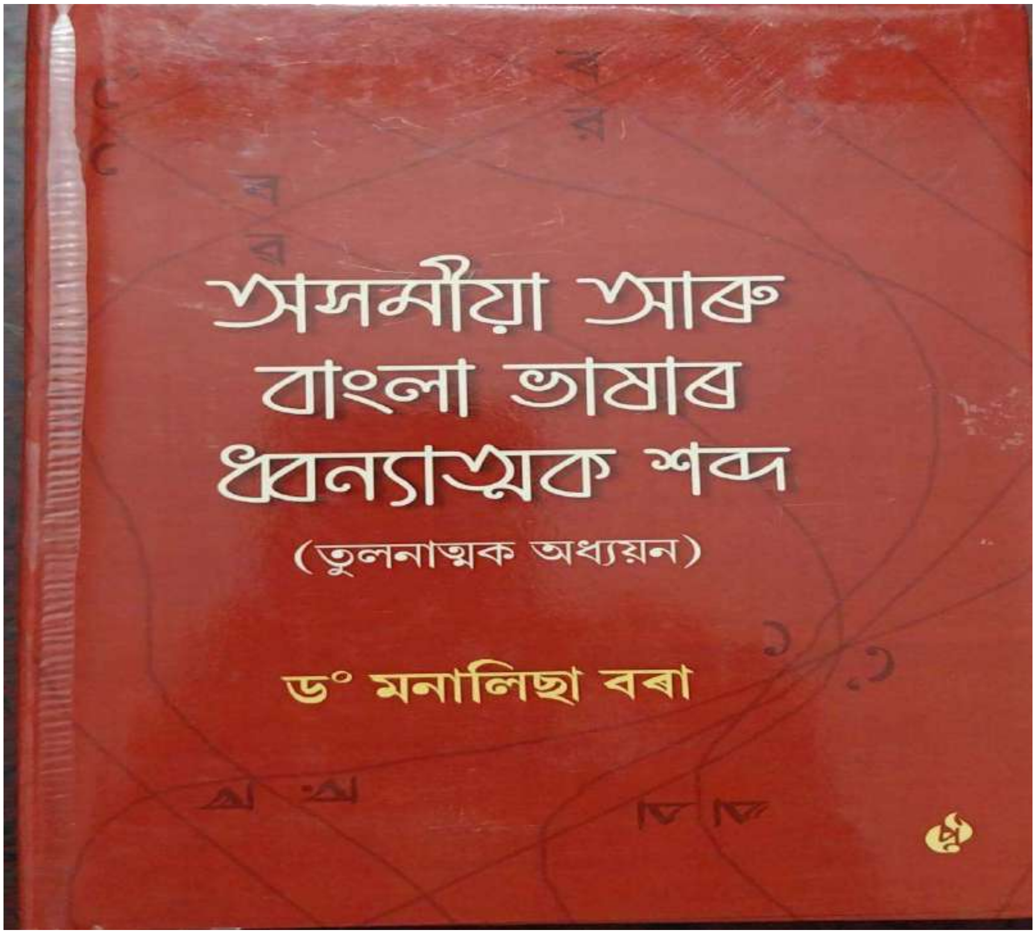

Asamiya Aru Bangla Bhasar Dhvanyatmak Xabda (Tulanatmak Adhyayan)
A research based book on onomatopoetic words in Assamese and Bangla Languages written by Dr. Monalisa Borah and published by Purbayon Publication, Panbazar, Guwahati-1

1st Edition : April, 2021 ₹ 350/-

অসমীয়া আৰু বাংলা ভাষাৰ ধ্বন্যাত্মক শব্দ

(তুলনাত্মক অধ্যয়ন)

ISBN : 978-93-90919-02-4

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ এপ্ৰিল, ২০২১

মূল্য ঃ ৩৫০ টকা

বেটুপাত ঃ অভিজিৎ বৰা

গ্ৰন্থস্বত্ব ঃ লেখক

প্ৰকাশক ঃ
পূৰ্বায়ণ প্ৰকাশন
যশোৱন্ত ৰোড, পাণবজাৰ আদৰ্শ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ সমীপত
পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১, অসম
Email- purbayonindia21@gmail.com
website: purbayonpublication.com
✆ ৯৮৬৪৪২২১৫৭

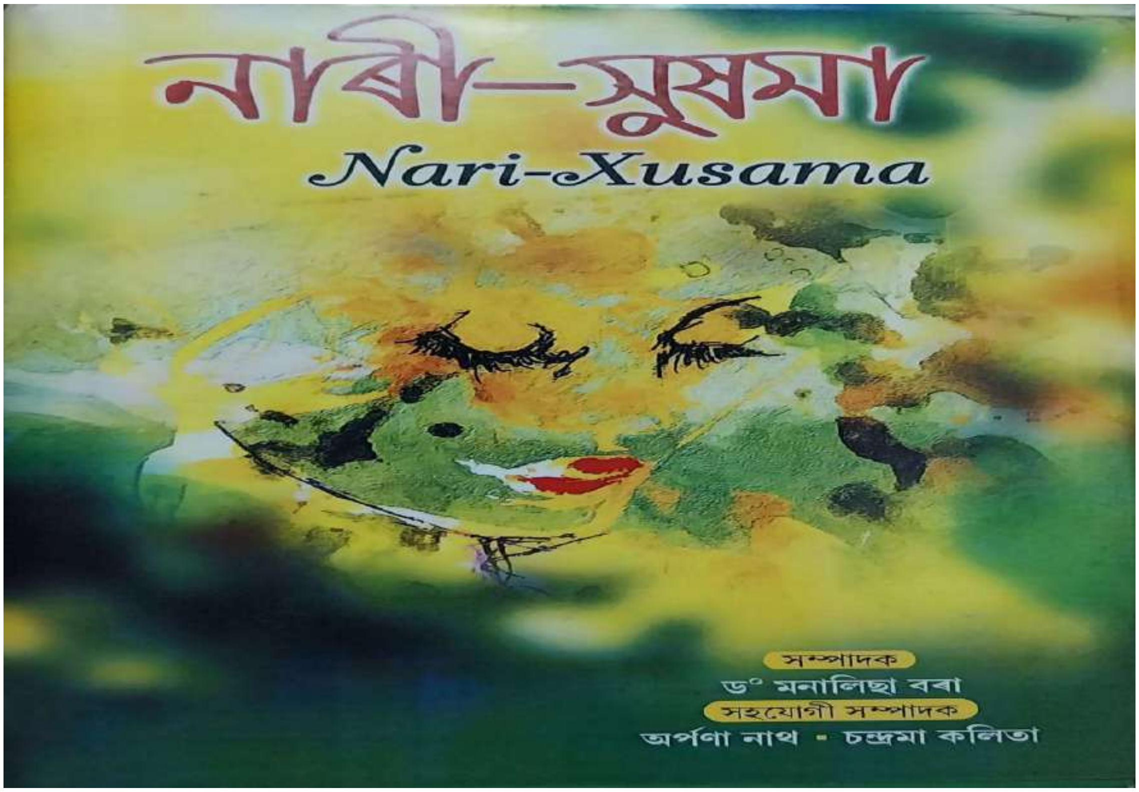

Nari-Xusama : A collection of articles edited by Dr. Manalisa Borah, Assistant Professor, Dept. of Assamese, S.B.M.S. College, Sualkuchi and published by Ashok Book Stall, Panbazar, Guwahati-1.

1st Edition : March, 2021 Rs. 250/-

Nari-Xusama

Published by
Madhab Das
Ashok Book Stall
Panbazar, Guwahati-1

First Published :
March, 2021

ISBN : 978-93-84846-73-2

© Women Cell, S.B.M.S. College

Price : ₹ 250/-

Printed at :
Das Offset
M.C. Road, Uzan Bazar, Guwahati-1

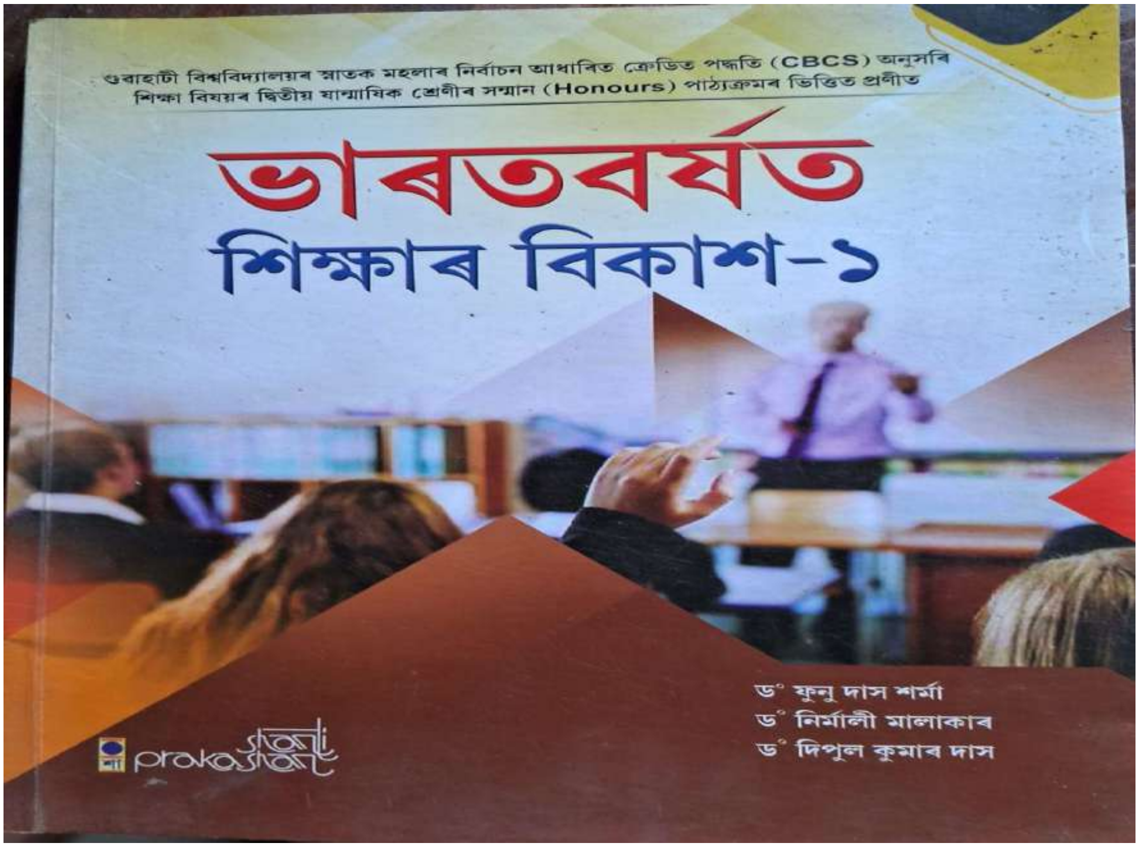

Bharatbarshat Sikshar Bikash -1: A Textbook of Education for 3 years TDC course, 2nd semester honour course of Gauhati University, written by Dr. Phun Das Sarma, Dr. Nirmal Malakar and Dr. Dipul Kr. Das, and published by **SHANTI PRAKASHAN,** Guwahati.

Price : Rs.275/-only.

প্ৰকাশক : শ্ৰীসুজিত কান্তি ভট্টাচাৰ্য
গুৱাহাটী - ১

© : লিখকৰ

প্ৰথম প্ৰকাশ : জানুৱাৰী, ২০২০

অক্ষৰ বিন্যাস :
কে. ডি. কম্পিউটেক
নবনাৰায়ণ পথ, দুৰ্গাসৰোবৰ
গুৱাহাটী-৯

ছপাওতা : অৰোৰা ফাইন আৰ্টছ্
বামুনীমৈদাম
গুৱাহাটী-২১

পাঠৰ অৰিহণা
প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় অধ্যায়
ড° নিৰ্মালী মালাকাৰ
তৃতীয় আৰু চতুৰ্থ অধ্যায়
ড° ফুনু দাস (শৰ্মা)
পঞ্চম অধ্যায়
ড° দীপুল কুমাৰ দাস

ISBN No. 978-93-84466-54-1

মূল্য : ২৭৫.০০ টকা

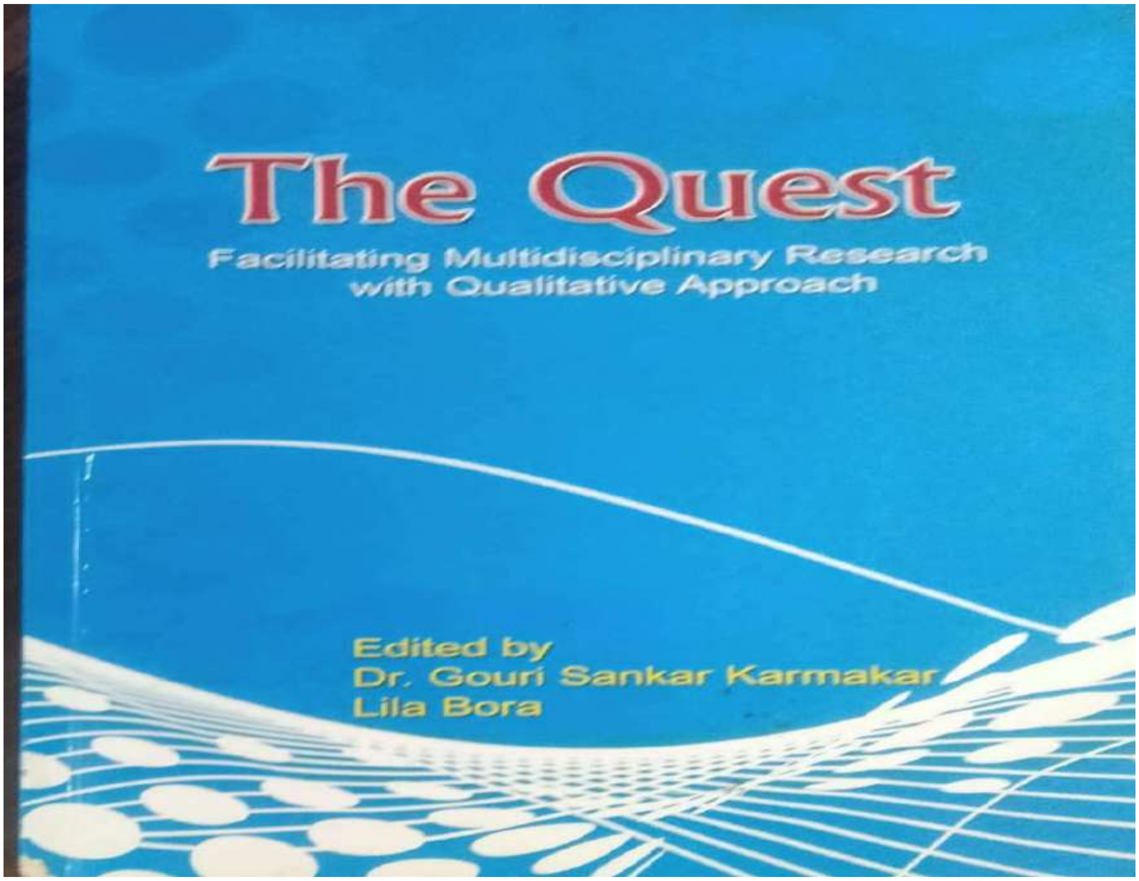

The Quest: Facilitating Multidisciplinary Research with Qualitative Approach, a collection of research articles across the discipline edited by Dr. Gouri Sankar Karmakar and Lila Bora and published by Saraswati Books, Panjabari, Guwhati-781037, Assam

ISBN: 978-81-943269-3-9

Publisher: Saraswati Books
Panjabari, Guwahati-781037

Copyright © Publishers
No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means electronic or mechanical, recording or by any information, storage and retrieval system without prior permission in writing from the editors and publisher.

Published: 2020

Price: ₹ 460.00

Cover Design: Vinay Baruah

Disclaimer: *The authors are sole responsible for opinions/ comments expressed in the articles/ papers. The editors do not take the responsibility of the opinions/ comments made by the authors. In case of plagiarism also sole responsibility lies with the authors.*

Printed by: Genesis Printers, Guwahati

11.	*Management of E-Resources in The Academic Libraries of Assam: An Overview*	*Papari Haloi*	121
12.	*Artificial Intelligence (AI): Opportunities and Challenges in Libraries*	*Ranjan Borah*	141
13.	*Mapping of Doctoral Theses Submitted to Gauhati University: An Analytical Study*	*Jaba Moni Das & Dr. Dipen Deka*	154
14.	*What is a Massive Open Online Course (MOOC)*	*Ms Geetali Das*	178
15.	*Research Productivity of Gauhati University during 2010-19*	*Jitu Das & Banasri Deka*	184
16.	*Use of Web 2.0 Tools in Selected University Libraries: An Evaluation*	*Tribeni Pathak*	197
17.	*Nanocrystalline materials and their Fabrication Method*	*Dr. Utpala Baishya*	205
18.	*Attitude of Teacher Trainees Towards Two Year B.Ed Programme*	*Kunjalata Baro*	210
19.	*Community Information Services of Public Libraries towards the Unemployed Youth of Bodoland Territorial Council (B.T.C) of Assam with Reference to Kokrajhar District: A Study*	*Shaikhong Basumatary*	220

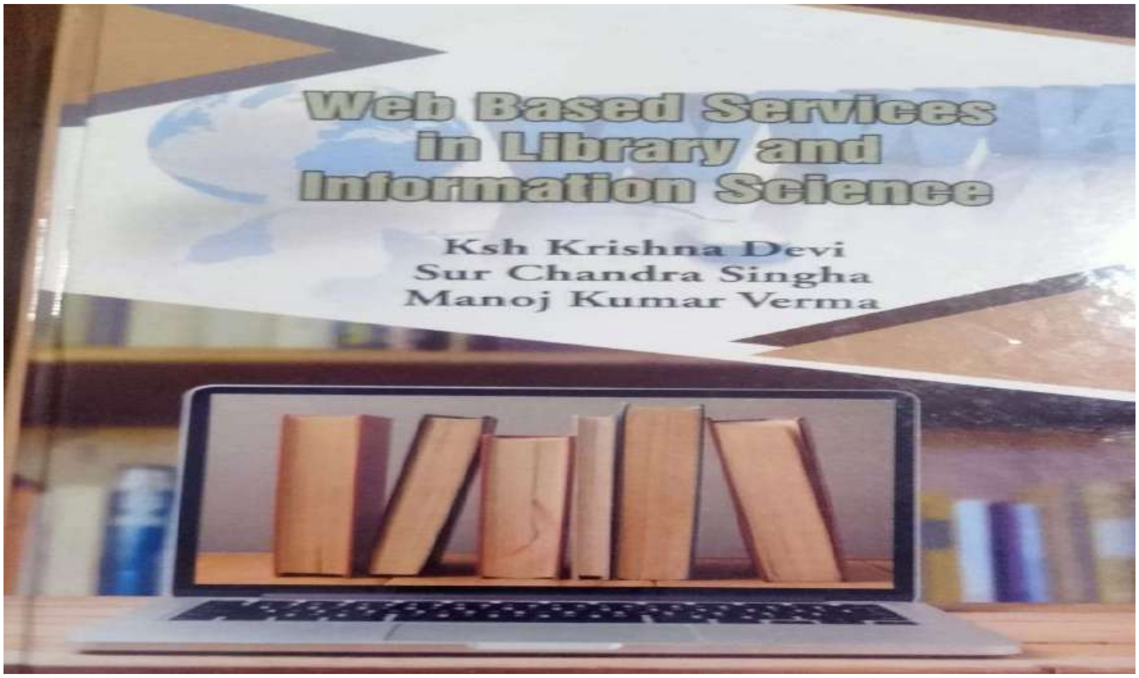

© Publisher

This book, or any part thereof must not be reproduced or reprinted in any form, whatsoever, without the written permission of the publisher, except for the purpose of references and review.

Title : Web Based Services in Library and Information Science

Editors : Dr. Ksh Krishna Devi, Sur Chandra Singha, Dr. Manoj Kumar Verma

Edition : 2021

ISBN : 978-93-90674-36-7

Published by : Shree Publishers & Distributors
22/4735, Ansari Road,
Darya Ganj, New Delhi–110 002

Printed by : In-house (Self)
New Delhi–110 002

Contributors

Akriti Sharma	Department of Library and Information Science, University of Jammu
Anil Kumar Jharotia	Librarian, Tecnia Institute of Advanced Studies, GGSIP University, Delhi
Aparna Mohanan	Library Professional, MLISc (UGC-NET)
Bhanu Partap	Assistant Librarian, Nehru Library, CCS Haryana Agricultural University, Hisar
Ch. Ibohal Singh	Associate Professor and Head, Department of Library and Information Science, Manipur University, Canchipur, Imphal
Chandan Jyoti Baishya	Master in Library & Information Science, Gauhati University, Guwahati
D. D. LAL	Head, NBRC Library & DeLCON Coordinator, National Brain Research Centre, (Department of Biotechnology, Ministry of Science & Technology, Govt. of India)
Debashi Phukan	J. Librarian, VKV Tafrogam, Arunachal Pradesh
Dhruba Jyoti Borgohain	PhD Research Scholar, Department of Library and Information Science, Mizoram University
Dibanjyoti Buragohain	PhD Research Scholar, Department of Library and Information Science, Mizoram University, Aizawl
Digbijoy Das	Assistant Professor, Department of Library and Information Science Assam Women's University, Jorhat, Assam
Geetali Das	Librarian, SBMS College, Sualkuchi, Assam
Gyanajeet Yumnam	Research Scholar, Department of Library and Information Science, Manipur University Canchipur, Imphal

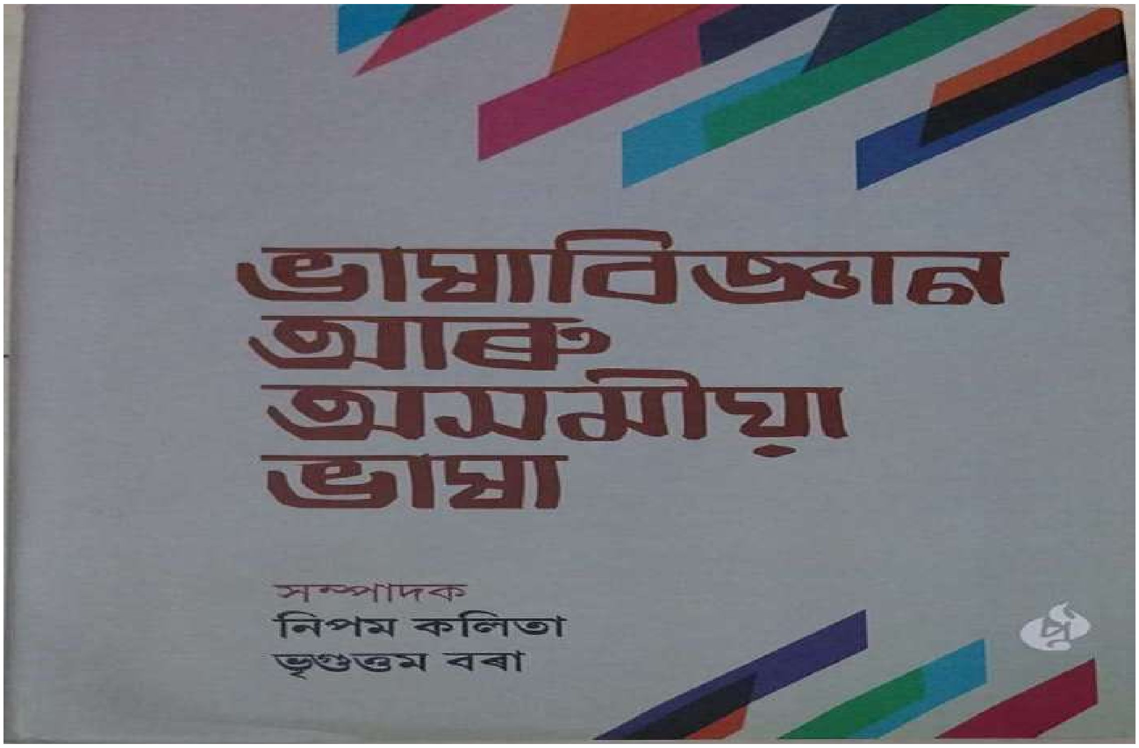

অসমীয়া ভাষাৰ সম্বন্ধবাচক শব্দ আৰু বৰ্তমান ইয়াৰ প্ৰয়োগ

ড° মনালিছা বৰা

ভাৰতবৰ্ষৰ একেবাৰে পূব প্ৰান্তত অৱস্থিত অসম প্ৰদেশত প্ৰচলিত সমৃদ্ধিশালী ভাষাটোৱেই হ'ল অসমীয়া ভাষা। প্ৰাচীন ঐতিহ্য আৰু সাহিত্য সংস্কৃতিৰে সমৃদ্ধ এই ভাষাটোৱে আনুমানিক খ্ৰীষ্টাব্দ নৱম-দশম শতিকামানত জন্মলাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। আধুনিক ভাৰতীয় আৰ্যভাষাসমূহৰ ভিতৰত এক অন্যতম ভাষা অসমীয়াই ধ্বনিতত্ত্ব, ৰূপতত্ত্বৰ বিভিন্ন দিশত কিছুমান সুকীয়া বৈশিষ্ট্যৰে গঢ় লৈ উঠিছে। এই বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বাবেই অসমীয়া ভাষাই কেৱল আধুনিক ভাৰতীয় আৰ্যভাষাসমূহৰ পৰাই নহয় সমগোত্ৰীয় আন মাগধীয় ভাষাকেইটাৰ পৰাও স্বকীয় ৰূপ পৰিগ্ৰহণ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। অসমত অসমীয়া ভাষাৰ উপৰিও বিভিন্ন আৰ্যভিন্ন ভাষাৰ প্ৰচলন আছে আৰু এই ভাষাবোৰৰ প্ৰভাৱ অসমীয়া ভাষাৰ ওপৰত পৰিছে। যাৰ ফলত গাঁথনিক দিশত কিছু সুকীয়া ৰূপত গঢ় লৈ অসমীয়া ভাষাই প্ৰাচীন ভাৰতীয় আৰ্যভাষা বা সংস্কৃত ভাষাৰপৰা আঁতৰি আহি এক পৃথক ৰূপ লাভ কৰিছে। আমাৰ এই আলোচনাত অসমীয়া ভাষাৰ ৰূপতত্ত্বৰ অন্তৰ্গত এক অন্যতম বিষয় সম্বন্ধবাচক শব্দৰ ব্যৱহাৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰাৰ লগতে বৰ্তমান সময়ত অসমীয়া ভাষাৰ এই সম্বন্ধবাচক শব্দবোৰ কেনে ৰূপত ব্যৱহাৰ হ'বলৈ ধৰিছে সেই বিষয়ে এক আভাস দাঙি ধৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হ'ব।

ভাষাৰ ৰূপতাত্ত্বিক অধ্যয়নৰ এক অন্যতম দিশ হ'ল সম্বন্ধবাচক শব্দৰ ব্যৱহাৰ। ভাষাত ব্যৱহৃত সম্বন্ধবাচক শব্দসমূহে ভাষাৰ বৈশিষ্ট্য নিৰূপণত ভালেখিনি অবিহণা যোগায়। ভাষা এটাত বিভিন্ন ধৰণৰ শব্দৰ প্ৰয়োগ পোৱা যায় আৰু তাৰ ভিতৰত বিশেষ্য শব্দসমূহ অন্যতম। অসমীয়া ভাষাত ব্যৱহৃত বিশেষ্য শব্দসমূহৰ ভিতৰত সম্বন্ধবাচক

11.	***Management of E-Resources in The Academic Libraries of Assam: An Overview***	***Papari [illegible]***
12.	***Artificial Intelligence (AI): Opportunities and Challenges in Libraries***	***Ranjan [illegible]***
13.	***Mapping of Doctoral Theses Submitted to Gauhati University: An Analytical Study***	***Jaba Moni [illegible]*** ***Dr. Dipen [illegible]***
14.	***What is a Massive Open Online Course (MOOC)***	***Ms Geetali [illegible]***
15.	***Research Productivity of Gauhati University during 2010-19***	***Jitu Das & Banasri [illegible]***
16.	***Use of Web 2.0 Tools in Selected University Libraries: An Evaluation***	***Tribeni [illegible]***
17.	***Nanocrystalline materials and their Fabrication Method***	***Dr. Utpala [illegible]***
18.	***Attitude of Teacher Trainees Towards Two Year B.Ed Programme***	***Kunjalata [illegible]***
19.	***Community Information Services of Public Libraries towards the Unemployed Youth of Bodoland Territorial Council (B.T.C) of Assam with Reference to Kokrajhar District: A Study***	***Shaikhong [illegible]***

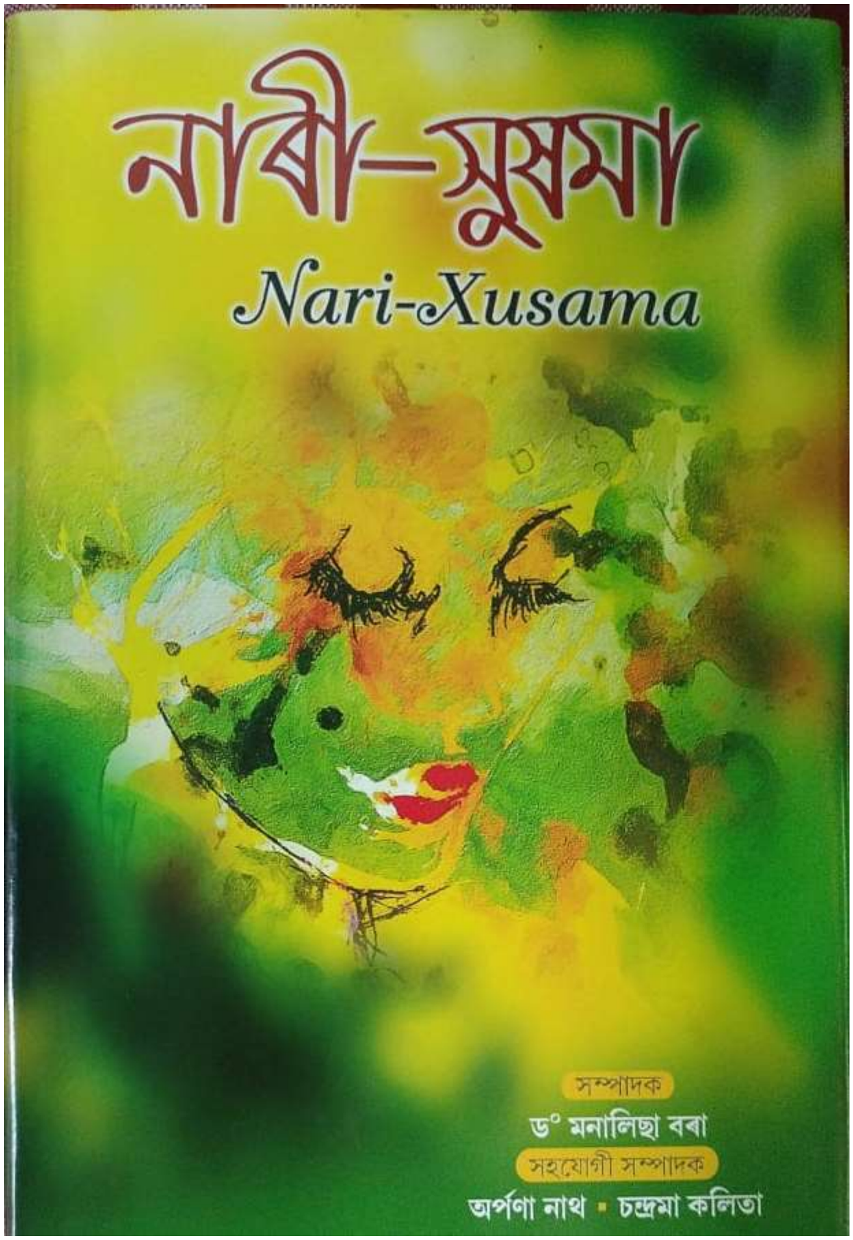
নাৰী–সুষমা
Nari-Xusama
সম্পাদক
ড° মনালিছা বৰা
সহযোগী সম্পাদক
অৰ্পণা নাথ ▪ চন্দ্ৰমা কলিতা

Role of Mothers in developing reading habits in Children

– Geetali Das

Introduction

A habit is a routine behaviour that is repeated regularly and tends to occur unconsciously. We can categorize habits into two categories- good habits and bad habits. Bad habits are negative behaviour pattern of an individual which influence badly his or her both physical and mental health. Examples of bad habits are smoking, overspending, gambling and procrastination. Whereas good habits are positive behavior pattern which is beneficial to both physical and mental health. Regular exercise, balanced diet and reading are some of the examples of good habits.Reading habit is one kind of good habit of human being. Reading is the process of recognizing the written words and understanding their meaning. Reading is an important and most significant activity in a society. It is one of the best ways of enjoying informative, creative and inspiring work of other persons. It is one kind of skill which requires time and dedication to develop.

Children's mind is always full of curiosity. The early years are very crucial for a child's development and hence it is an ideal time to inculcate reading habit among children. So all good habits should begin from an early age, reading is not

Representation of 'She' in Eunice de Souza's Poetry

– Dr. Anima Baishya

"She had a distinctive voice, wry and sardonic, and there was a kind of cruel wisdom in her poetry." (Ranjit Hoskote)

Eunice de Souza (1940-2017) has been widely acclaimed as one of the major Indian women poets in the later half of twentieth century. She with her personal vision experimented in her poetry the life of women, the societal norms and values imposed on women, male domination through a telescopic image.

In the present paper, an attempt has been made to analyse some of her selected poems coupled with the representation of 'she' as an iconic symbol for Indian women across different social contexts and the very protest as the way of her expression through satiric and sarcastic overtone.

Labelled as a confessional poet, Eunice de Souza wove from her own life and that of her own family in poems like 'Autobiographical', 'One Man's Poetry', 'Forgive Me, Mother', etc. The embodiment of her inner anguish and angst makes her critical and as a result, her poetry reveals her horrifying experiences. De Souza has dealt with her own life in 'Autobiographical'— the death of her father when she was a child. It traumatises her life deeply:

Status of Third Gender in Indian Society

Himakhi Phukan

Gender discrimination has existed in the Indian society since a long time. In a highly patriarchal Indian social structure, discrimination on the basis of gender is a norm in almost every sphere of life. Patriarchy is a system which is rooted to the culture, religion, psychology of people in the society and which cannot be easily eradicated. Women are judged by standards set by men and they are projected as inferior and subordinate to men. In this scheme of things, men-women relationship is constituted in terms of subject-other position. Thus, women are considered as "second sex" as if they are secondary to men. The term "second sex" was come into existence after the publication of French feminist Simone de Beauvoir's book, *The Second Sex* (1949). Patriarchal society attributes certain values to women, such as, self-sacrificing mothers or faithful wives which are convenient stereotypic projections of "true" femininity. Thus, a woman becomes the object of control, discipline and gaze. Beauvoir's major perception was that there is no 'essence' of a woman, rather a woman is constructed as such by men and society as Beauvoir wrote– "One is not born a woman but becomes one" (De Beauvoir 267). Beauvoir was one of the first feminists who shifted the focus of man-woman debate from a biological

আন্তৰ্জাতিক মহিলা দিৱস আৰু নাৰী

— দিপালী কলিতা

পৃথিৱীৰ জীৱ শ্ৰেষ্ঠ মানৱৰ দুই ধাৰা নাৰী আৰু পুৰুষ। নাৰী অৰ্থাৎ মহিলাসকল প্ৰায়ভাগ ক্ষেত্ৰতেই বহু সময় অৱহেলিত হৈ আহিছে। বৰ্তমান নাৰীসকলে পুৰুষৰ সমানে সকলো ক্ষেত্ৰতে আগভাগ লোৱা দেখা যায় যদিও নিৰাপত্তাজনিত কাৰণত আজিও বহু মহিলাই স্বাধীন চিতীয়াকৈ বহু কাম কৰিব নোৱাৰে। এগৰাকী মহিলাই গৃহিণী হিচাপে ঘৰৰ সকলো দায়িত্ব পালন কৰিব লাগে, এগৰাকী মাতৃ হিচাপে সন্তানৰ লালন-পালনৰ দায়িত্ব পালন কৰিব লাগে, কৰ্মৰত মহিলা হিচাপে চৰকাৰী দায়িত্ব পালন, এগৰাকী বোৱাৰী হিচাপে ঘৰখন পৰিচালনাৰ দায়িত্ব পালন কৰি আহিছে যদিও বৰ্তমানেও সমাজত মহিলাৰ স্থান অৱদমিত।

একবিংশ শতিকাৰ সময়ছোৱাত নাৰী-পুৰুষৰ সমমৰ্যাদাৰে দেশ আগবাঢ়ি যাবলৈ সাজু হৈছে। মহিলাসকলৰ প্ৰতিভা বৰ্তমান সকলো দিশতে বিদ্যমান। বৰ্তমানৰ মহিলাই ৰাজনীতি, ন্যায়ধীশ, শিক্ষয়িত্ৰী, অধিবক্তা, পৰ্বত-আৰোহী, নাৱিক, সেনানী, লেখিকা, প্ৰযোজিকা, কথাছবি নিৰ্মাতা, মহাকাশচাৰী, চিকিৎসক, গায়িকা সকলো দিশতে আগবাঢ়ি যোৱা দেখা গৈছে। বিখ্যাত নেতা নেপোলিয়ন বোনাপাৰ্টে কৈছিল- "Give me a good mother, I will give you a good nation". নাৰীক কোনোবাৰ ভাষাত "নাৰী তুমি অৰ্দ্ধ আকাশ" আৰু কোনোবাই নাৰীক শক্তি ৰূপে পূজা কৰে। তথাপিও অতীজৰে পৰাই বিশ্বৰ প্ৰায় সকলো দেশতেই নাৰীৰ ওপৰত অবিচাৰ, অত্যাচাৰ, অনাচাৰ আৰু উৎপীড়ন আদি চলি আহিছে। নাৰীৰ ওপৰত চলা অত্যাচাৰ বা নিৰ্যাতনেই বৰ্তমান

Role of Education in Empowerment of Indian Women

– **Arpana Nath**

Women in India, constitutes almost half of its population, but yet it remains to be a very neglected and oppressed segment of the society. In Indian society, on one hand women are worshipped as Goddesses in the form of Durga, Maa Kali, Saraswathi, Laxmi and many others. On the other hand, women are tortured, raped, burnt to death for dowry, molested, sexually abused by their male counterparts. Whether women are literates or illiterates, working or non-working, urban or rural does not make any difference. Though women today are conscious of their rights, duties and laws, yet we find that women still have to fight for justice and there is a great cry for women empowerment all over the world.

From the Indian perspective, if we try to view the true picture of women's status in home and society it will lead us more or less to the following scenario.

It is observed that in almost all the Indian communities, there is discrimination between the girl child and the boy child. It is seen that the birth of a boy is celebrated with great joy. On the other hand, in some societies female foeticide and female infanticide is committed on a large scale. In some

শক্তি আৰু সৌম্যৰ সমাহাৰ নাৰী

— চন্দ্ৰমা কলিতা
ভবানী চন্দ্ৰ কলিতা

নাৰী মা জগদ্ধাত্ৰী দুৰ্গা, অপশক্তিৰ বিনাশকাৰিণী কালীমা। ধন-সম্পদৰ অধিকাৰিণী মা-লক্ষ্মী, বিদ্যাৰ অধিষ্ঠাত্ৰী মা সৰস্বতী। এই ধৰণে যুগে যুগে নাৰী বিশ্বত পূজিতা হৈ আহিছে। তথাচ বিশ্বৰ পুৰুষ সমাজে নাৰীক দুৰ্ব্বলা, ভয়াতুৰা ভাবি তেওঁলোকৰ প্ৰতি এক হেয় মনোভাব পোষণ কৰা দেখা যায়। নাৰী মোহময়ী, প্ৰেৰণা দায়িনী। নাৰীৰ বাবে সৃষ্টি আকৌ নাৰীৰ বাবে ধ্বংস হয়। সতী সীতাৰ বাবে সোণৰ লঙ্কা জুইত জাহ গৈছিল।

নাৰীয়ে অসম্ভৱকো সম্ভৱ কৰা কাহিনী পৃথিৱীত অনেক আছে। দেৱতাসকলৰ মায়া ভেদ কৰি দময়ন্তীয়ে নল ৰজাক স্বামীবৰণ কৰিছিল। সাবিত্ৰী সতীয়ে যুক্তিৰে যমৰজাক ঘটুৱাই মৃত স্বামী সত্যবানক জীয়াই তুলিছিল। এয়া অবিশ্বাস্য যেন লাগিলেও কাহিনীয়ে মিছা কোৱা নাই। ঠিক তেনে দৰে বেউলা দেৱীয়ে মৃত স্বামী লক্ষীন্দাৰৰ লগতে আন ছয়জন মৃত শহুৰক জীয়াই তোলাৰ কাহিনীও আছে। এয়া হ'ল নাৰীৰ সতীত্বৰ কাহিনী। নাৰী দুৰ্বলা নহয়। নিজৰ জন্মভূমি ফ্ৰান্স দেশ ইংৰাজ সৈন্যৰ অধীনলৈ যোৱা দেখি সৈন্য-সামন্ত গোটাই জোৱান আৰ্ক নামৰ ছোৱালীজনীয়ে অসীম সাহসেৰে যুঁজি ইংৰাজ সৈন্যক কেইবা ঠাইতো পৰাস্ত কৰাৰ বাবে ইংৰাজ সৈন্যই নিৰ্দয়ভাৱে জোৱান আৰ্কক জীয়াই জীয়াই পুৰি মাৰিছিল।

Mother

– Dr. Utpala Baishya

Definition of a mother:

Mother is a word which fills everyone with emotions. A Mother is certainly the most important human being in everyone's life. Mother's Love for her child certainly cannot be compared with anything. Her level of forgiveness is unmatchable. A Mother is capable of forgiving any wrong doing.. A mother sacrifices her happiness for her child. No one else can care for their kids the way a Mother does. A Mother is great and does not need anyone like me explaining that. This article on Mother is a small attempt to discover the greatness of a mother.

With today's generation there are so many different types of moms, but the 'type' does not define the mother, nor should we allow it to. These women in our lives strive hard every day to ensure a beautiful life for us, the least we can do is give them the credit they deserve. I am not able to express enough how many times I've heard the phrase "but she's not my real mom", when I've heard someone talking about a step parent, foster parent, family member that has stepped in, etc. I can't help but to wonder what their definition of a 'real' mom is, biological maybe? Because each definition I have listed says otherwise.

Status of Women

– **Kusumbar Baishya**

"A nation would not march forward if the women are left behind" **Swami Vivekananda.**

Introduction:

In the Vedic Era , women were treated as Goddesses, with equal opportunities , in education and other decision making along with man. There were women poets like Apala, Viswavara ,Ghosa and Lopamudra during the Rig Vedic period. However, during the later Vedic period, status of women declined. They were considered inferior and subordinate to men. Child marriages became common. Even the "Sati" system was followed.

Then during British Era, status of women improved and they equally took part in freedom struggle movement like Rani Laxmibai, Annie Besant, Kanaklata and Joymoti of Assam, however, certain system like child marriage, Sati continued.

After India's Independence in 1947, status of women started to improve. Girl child started to go to school along

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ নাটকত নাৰীৰ উত্তৰণ

— অতুল চন্দ্ৰ দাস

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ ৰচনাত, বিশেষকৈ নাটককেইখনত নাৰীৰ অনন্য সত্তাৰ মননশীল ৰূপ প্ৰতিভাত হৈছে। জ্যোতিপ্ৰসাদ আজন্ম শিল্পী আছিল আৰু নাৰী সত্তাকো তেওঁ শিল্প সুষমাৰ দৃষ্টিৰে চাইছিল। তেওঁৰ প্ৰধান নাটককেইখনৰ কেন্দ্ৰীয় ঘটনা নাৰীক কেন্দ্ৰ কৰি আৱৰ্তিত হৈছে আৰু এই আৱৰ্তনৰ মাজেৰে নাৰীৰ উত্তৰণৰ ৰূপৰেখা এটিও ব্যঞ্জিত হৈছে। ভাৰতীয় মহামণীষাৰ আলোকত আৰু পাশ্চাত্য দৰ্শন আৰু চিন্তাৰ অভিজ্ঞতাৰ কমাৰশালত জ্যোতিপ্ৰসাদে নাৰী চৰিত্ৰসমূহ গঢ়ি পিটি নৱৰূপ প্ৰদান কৰিছে বুলিলেও অত্যুক্তি কৰা নহ'ব।

জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই এটা সাংস্কৃতিক পৰিয়ালত জন্মগ্ৰহণ কৰি এক প্ৰগতিশীল বিচাৰধাৰাৰে নাট্য সাহিত্যৰ সৃষ্টি কৰিছিল। অনন্য নাট্য প্ৰতিভাৰ অধিকাৰী জ্যোতিপ্ৰসাদৰ প্ৰথম নাট 'শোণিত কুঁৱৰী'ত প্ৰধানতঃ বাণ জীয়ৰী ঊষা আৰু দ্বাৰকা কোঁৱৰ অনিৰুদ্ধৰ মিলন দেখুওৱা হৈছে যদিও দুটা প্ৰধান নাৰী চৰিত্ৰ ক্ৰমে নায়িকা ঊষা আৰু তেওঁৰ সখী চিত্ৰলেখাৰ চিন্তন-মনন আৰু ক্ৰিয়া তৎপৰতা উজ্বলি উঠিছে। সৌন্দৰ্য আৰু প্ৰেমৰ প্ৰতিমূৰ্তি ঊষা ৰাজকীয় উত্তৰাধিকাৰ সূত্ৰে শান্ত-সমাহিত আৰু মৃদুভাষিণী। ঊষাৰ পৰিপূৰ্ণ বিকাশ নাটকখনত পৰিস্ফুট হোৱাৰ অৱকাশ বৈ গ'ল। তেওঁৰ নাৰীসুলভ কমনীয়তা, লজ্জা আৰু সখী চিত্ৰলেখাৰ ওচৰত জীৱনৰ গোপন কুঁহিপাত মুকলিকৈ

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ লভিতা ঃ এক অদম্য নাৰীসত্তাৰ প্ৰতীক

— দিলীপ কুমাৰ শৰ্মা

জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ ৰচিত প্ৰথম তিনিখন নাটকত প্ৰায় দুটাকৈ বৈপৰীত্যমূলক নাৰী চৰিত্ৰ দেখা পোৱা যায়। প্ৰথম নাটক 'শোণিত কুঁৱৰী'ৰ উষা আৰু চিত্ৰলেখা, দ্বিতীয় 'কাৰেঙৰ লিগিৰী'ৰ শেৱালী আৰু কাঞ্চনকুঁৱৰী আৰু তৃতীয় 'ৰূপালীম' নাটকৰ ৰূপালীম আৰু ইতিভেন। উষা, শেৱালী, ৰূপালীমৰ স্বাভাৱিক সৰলতাৰ বিপৰীতে চিত্ৰলেখা, কাঞ্চনকুঁৱৰী আৰু ইতিভেন নাৰীৰ স্বাভাৱিক সৰলতাৰ উৰ্দ্ধত সাহসী আৰু দৃঢ়মনা। অৱশ্যে এইবোৰ চৰিত্ৰৰ ভিতৰত ইতিভেন কিছু পৰিমাণে জটিল চৰিত্ৰ। 'শোণিত কুঁৱৰী'ৰ উষা যিদৰে কল্পনাবিলাসী আৰু অলস চিন্তাৰ অধিকাৰী তেনেদৰে ইতিভেন বাস্তৱবাদী আৰু ঈৰ্ষাপৰায়ণ। 'নিমাতী কইনা' নাটকৰ 'নিমাতী' যদিও মূক চৰিত্ৰ তথাপি নিমাতীৰ দ্বাৰা দাৰ্শনিক পণ্ডিতক প্ৰত্যাখ্যান আৰু সুন্দৰ কোঁৱৰক মনে-প্ৰাণে আঁকোৱালি লোৱাৰ পিছত 'নিমাতী কইনা'ৰ মাজতো এক মৌন প্ৰতিবাদৰ ধ্বনি শুনা যায়। কিন্তু জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ এই আটাইবোৰ নাৰীচৰিত্ৰৰ ভিতৰত ভাস্কৰ হৈ জিলিকি থাকিল 'লভিতা' নাটকৰ মূল নাৰী চৰিত্ৰ লভিতা। লভিতা যেন জ্যোতিপ্ৰসাদৰ শিল্পী তথা বৈপ্লৱিক চেতনাৰ অপূৰ্ব সমাহাৰ। স্বৰ্গৰ দেৱতাসকলে যিদৰে অসূৰ নিধনৰ বাবে তিলতিলকৈ সৌন্দৰ্য গোটাই তিলোত্তমাৰ সৃষ্টি কৰিছিল সেইদৰে জ্যোতিপ্ৰসাদেও যেন সমাজৰ অন্যায়, অত্যাচাৰ দমন কৰিবলৈ তিলতিলকৈ লভিতাক গঢ় দিছিল।

দৰাচলতে লভিতা অসমীয়া সমাজৰ একেবাৰে অবাস্তৱ বা অচিনাকী চৰিত্ৰ নহয়। বাস্তৱতাৰ সাক্ষ্য হিচাপে নাট্যকাৰ জ্যোতিপ্ৰসাদে নিজ চকুৰে

'মেৰেং' — এক মহীয়সী নাৰীৰ বিচিত্ৰ জীৱনচৰ্যা

— ড° মনালিছা বৰা

অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যত বহুকেইখন উল্লেখযোগ্য উপন্যাস ৰচনা কৰি এক নিজস্ব স্থান দখল কৰা অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ 'মেৰেং' এখন জীৱনীভিত্তিক উপন্যাস। ২০১০ চনত প্ৰকাশ পোৱা অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ 'মেৰেং' উপন্যাসখন এখন অনবদ্য উপন্যাস; যিখন উপন্যাসত এগৰাকী অসমীয়া বিদুষী নাৰীৰ জীৱন কাহিনী বিবৃত হৈছে। অৰ্থাৎ এডিনবৰা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰে শিক্ষিত বিদুষী মহিলা ইন্দিৰা মিৰিৰ জীৱন কাহিনীক আধাৰ হিচাপে লৈ এই উপন্যাসখন ৰচিত হৈছে। অৱশ্যে 'মেৰেং' উপন্যাসখন ইন্দিৰা মিৰিৰ জীৱন আধাৰিত উপন্যাস হ'লেও ই ইন্দিৰা মিৰিৰ চৰিত্ৰতে সীমাবদ্ধ হৈ থকা নাই। ইন্দিৰা মিৰিৰ জীৱনটো আছিল বৈচিত্ৰ্যতাৰে ভৰা। ঔপন্যাসিকা অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীয়ে 'মেৰেং' উপন্যাসখনত ইন্দিৰা মিৰিৰ বৈচিত্ৰময় জীৱনগাঁথা ৰূপায়িত কৰাৰ লগতে সমসাময়িক সমাজ-সংস্কৃতিৰ চিত্ৰও অতি সুন্দৰভাৱে উপন্যাসখনত চিত্ৰিত কৰিছে। উপন্যাসখনৰ জৰিয়তে ঔপন্যাসিকাই ১৯১০ চনৰ পৰা ষাঠিৰ দশকলৈকে অসমীয়া সমাজ, নেফাৰ বিভিন্ন অঞ্চল, জনজাতিসকলৰ জীৱন যাত্ৰা, সমাজ-সংস্কৃতিৰ চিত্ৰ এখন দাঙি ধৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। আমাৰ আলোচনাৰ মূল বিষয় হ'ল বিদুষী নাৰী ইন্দিৰা মিৰিৰ বৈচিত্ৰপূৰ্ণ জীৱনচৰ্যা দাঙি ধৰা। সেয়ে উপন্যাসখনৰ আন দিশসমূহ বিশেষ আলোচনা নকৰি কেৱল ইন্দিৰা মিৰিৰ বৈচিত্ৰ্যতাৰে ভৰা জীৱন কাহিনী প্ৰকাশ কৰাত অধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে।

অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ 'মেৰেং' উপন্যাসখনত অসমৰ এগৰাকী মহীয়সী

শিশুৰ নৈতিক বিকাশত মাতৃৰ ভূমিকা

— ৰঞ্জিত টাকু

"মই দেখা সকলোবোৰ মহিলাৰ ভিতৰত মোৰ মা আছিল সকলোতকৈ ধুনীয়া। মই মোৰ জীৱনত নৈতিক, বৌদ্ধিক আৰু শাৰীৰিক শিক্ষাত যিখিনি সফলতা অৰ্জন কৰিছোঁ সেই সকলোবোৰ মই মোৰ 'মা' ৰ পৰা লাভ কৰিছিলোঁ।"- জৰ্জ ৱাশ্বিংটন।

এই ধৰাৰ বুকুত প্ৰাথমিক অনুষ্ঠানস্বৰূপ ঘৰখনেই সবাতোকৈ সুখৰ ঠাই। কিয়নো অফুৰন্ত শান্তি আৰু জীৱনৰ মূল্যৱান প্ৰেৰণাৰ উৎস নিগৰিত হয় ঘৰখনতেই। ঘৰতেই থাকে মানুহৰ নিকটতম আৰু প্ৰিয়তম সম্বন্ধ। যি সম্বন্ধ ওৰেটো জীৱন অটুট থাকে। এনেকুৱা ঘৰত শান্তিৰ পৰিৱেশ সৃষ্টি কৰাৰ ক্ষেত্ৰত পিতৃ-মাতৃৰ কিছুমান মূল্যৱান গুণ আৰু ধ্যান-ধাৰণা তথা উৎকৃষ্ট দৃষ্টিভংগীৰ প্ৰয়োজন।

পৰিয়াল হ'ল এক সামাজিক প্ৰাথমিক অনুষ্ঠান। প্ৰেম-ভালপোৱা, আদৰ-যত্ন বা সেৱা, কৰুণা, দয়া-মমতা আদি পৰিয়ালৰ আধাৰ। সুন্দৰ পৰিয়ালে সমাজত উন্নতি, সমৃদ্ধি, সুখ-শান্তি আৰু শান্ত পৰিৱেশৰ সৃষ্টি কৰে। তদুপৰি মূল্যবোধৰ পোষকতা কৰি কিশোৰ-কিশোৰীৰ মনক সভ্য কৰে। উল্লেখ্য যে বৈবাহিক সূত্ৰে নাৰী-পুৰুষ একেলগ হৈ পৰিয়ালৰ জন্ম দিয়ে। তেওঁলোকৰ মিলনে ন-ন পৰিয়াল আৰু পুৰুষৰ সৃষ্টি কৰে। স্বগোত্ৰ আৰু সম্প্ৰদায়ৰ মাজত সম্পৰ্ক স্থাপন কৰি পৰিয়ালে বৃহৎ সমাজ সৃষ্টি কৰে। এটা পুৰুষে আন এটা পুৰুষ সৃষ্টি কৰি মানৱ সভ্যতাৰ বাবে অৱদান আগবঢ়োৱা পৰিয়াল এক দায়িত্বশীল সামাজিক প্ৰতিষ্ঠান স্বৰূপে খ্যাত হয়। এই প্ৰতিষ্ঠানৰ লগত জড়িত জ্যেষ্ঠ দায়িত্বশীল নাগৰিকসকলে মনে মনে ইয়াকে কামনা কৰে যে যিসকল ল'ৰা-ছোৱালীয়ে পৰৱৰ্তী সময়ত তেওঁলোকৰ ঠাই অধিকাৰ কৰিবহি সেইসকল

Gender in Alice Walker's *The Color Purple*

– Claret Teronpi

The term 'gender' is often confused with sex. Sex is biological while gender is a social construct. Gender, however, cannot be taken for granted, for it is a set of qualities and attributes that over a time have been assigned to the biological state of the man or the woman. Over time, these attributes are assumed to be natural. Published in 1982, Alice Walker's *The Color Purple* deals with the nature of men and women and their expected gender roles.

Set in the American South, the novel *The Color Purple* addresses the double bind of race and gender that black women experience. It delineates how the black woman is doubly oppressed: as black and as a woman.In a male dominated black society, women were mistreated and abused. The protagonist of the novel is Celie, a young black girl born into destitution who gets sexually abused by her step- father, gets separated from her sister Nettie and is trapped into a forced and loveless marriage. At the start of the novel, fourteen-year- old Celie is warned by her step-father to remain silent about the fact that she is raped. Celie,silenced by him, writes letters which are addressed to God. She is young, naive, and terrified of the men in her life.From a very young age, Celie is deprived of the space where she might flourish and develop her innate qualities, thereby reducing her confidence in her own capabilities. When she gets pregnant for the first time,

নাৰীৰ সৌন্দৰ্যচৰ্চা বনাম কেতবোৰ সহজলভ্য উদ্ভিদ

— ড° কমল চৌধুৰী

সকলো নাৰীয়েই সৌন্দৰ্য পিপাষু। তেওঁলোকে সদায় নিজকে সুন্দৰ ৰূপত উপস্থাপন কৰিব বিচাৰে। অতীজৰে পৰা দেখি অহা গৈছে যে সৌন্দৰ্য চৰ্চা নাৰী এগৰাকীৰ সহজাত প্ৰবৃতি আৰু এই সৌন্দৰ্য চৰ্চাৰ বাবে নাৰী সকলে বিভিন্ন ধৰণৰ প্ৰসাধন দ্ৰব্যৰ ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়।

খ্ৰীষ্টপূৰ্ব ৫০০০ মানতেই ইজিপ্তবাসীয়ে প্ৰথম প্ৰসাধন দ্ৰব্য ব্যৱহাৰ কৰিছিল। ইজিপ্তৰ মহিলা সকলে কল (Kohl) নামৰ এবিধ ক'লা খনিজ পদাৰ্থ চেলাউৰি , চকুৰ পতাৰ নোম আৰু চুলিত সানি উজ্বলতা বঢ়াইছিল। প্ৰাচীন মিচৰ বাসীয়ে ভৰিৰ পতা , হাত আৰু চুলিত জেতুকাৰ ৰং সানিছিল। ৰোমান সকলে মুখত চকমাটি আৰু সীহেৰে তৈয়াৰী প্ৰসাধন ব্যৱহাৰ কৰিছিল। মধ্যযুগত প্ৰসাধন দ্ৰব্যই সমাজত উচ্চ আসন লাভ কৰিছিল, বিশেষকৈ ফ্ৰান্স আৰু ইটালীত সচৰাচৰ ব্যৱহাৰ কৰা দ্ৰব্যসমূহ আছিল চুলিৰ পাউদাৰ, দুগ্ধস্নান (milk bath) আৰু লিপষ্টিক। ইউৰোপৰ মহিলাসকলে মুখত সীহযুক্ত(লেড) ক্ৰিম ব্যৱহাৰ কৰিছিল। সেই সময়ত প্ৰসাধন সামগ্ৰী হিচাপে আৰ্ছেনিক, ভিনেগাৰ আৰু কণীৰ ব্যৱহাৰ কৰাও দেখা গৈছিল। অতীজৰে পৰা ভাৰততো বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ উদ্ভিদ সৌন্দৰ্য বৰ্ধনৰ ক্ষেত্ৰত ব্যৱহৃত হৈ আহিছে। ভৰতীয় মহিলা সকলে সৌন্দৰ্য বৰ্ধনৰ বাবে কেতবোৰ উদ্ভিদ দ্ৰব্য যেনে চন্দন, হালধি, জেতুকা, বিভিন্ন ধৰণৰ ফুল আদি ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে। প্ৰাচীন কালৰে পৰা আমাৰ অসমতো অসমীয়া সমাজে প্ৰাকৃতিকভাৱে পোৱা জেতুকা, বৰহমথুৰি,

Woman: The perfect equilibrium of power and peace

– Dr Chunamoni Das

No creation of nature is self-sufficient. From the microscopic world to the whole universe, everything depends upon something. For example the molecular formula of water is H_2O, where two atoms of Hydrogen combine with one atom of Oxygen to create one of the most essential elements on earth 'the water'. If in the formation of water, Hydrogen demands more credit for its two atoms, the whole system of nature will become turbulent. Likewise in the evolution of Homo sapiens in this earth, man and woman are always equal in the eye of mother nature. Evolution has bestowed advantages and disadvantages and own set of responsibility to both of them. But with the advancement of human civilisations, man gradually started to oppress woman in the name of social customs, religions etc. From the pre-historic age women are the first victim of any kind of social turbulence, be it war or socio-political change. Even in this modern age, exploitation of woman is happening all over the world in some form or the other. Sexual exploitation, rape, women trafficking, forcefully inducing into prostitution has become the most menacing crime against women in almost all civilised societies across the globe. It has almost become global tool to supress the freedom of

Role of Women in our Society

– **Ritu Raj Kashyap.**

Introduction:

Women are equally important in society as men are. They are the backbone for a progressing nation. Demographically, half of the population of the country constitutes women, and they deserve equal importance and rights in society.

From keeping the home safe and clean to portraying excellent outcomes in the workplace, a woman can do it all. Their capabilities must not be underestimated based on their gender, and they should be given equal opportunity to display their talents. It is essential for us to know the status of women in our society.

Personalities like Mother Teresa, Indira Gandhi, Sarojini Naidu, Laxmi Bai, Kanaklata, Pratibha Patil, P.V. Sindhu, Hima Das and Saina Nehwal are idols. We must not limit or try to limit the role of women in society only as a homemaker or a mother because they are capable of doing so much more. The women, who are homemakers, are responsible for managing the home, cooking, cleaning and taking care of the elders and the kids. Women are equally important in the society. In workplace also women are playing excellent role in efficient manner.

বয়নশিল্প আৰু মিচিং নাৰীৰ শৈল্পিক মন

— ড° বিজয়কৃষ্ণ দলে

অসমৰ বয়নশিল্প পৰম্পৰা বিশেষকৈ জনজাতীয় ঐতিহ্যৰ পৰা অহা। ড° বিৰিঞ্চি কুমাৰ বৰুৱাই এই প্ৰসংগত কৈছে—"কপাহৰ খেতি আৰু কপাহৰ সূতা কটা প্ৰথা অসমীয়া সংস্কৃতিলৈ অষ্ট্ৰিকৰ দান। অসমৰ জনজাতিৰ মাজত তাঁতশালৰ যি বহুল প্ৰচাৰ তাৰ মূলতেই এই অষ্ট্ৰিক প্ৰভাৱ। সম্ভৱতঃ চীন দেশৰ পৰাই তাঁত বোৱা প্ৰথা অসমলৈ আহে, লগতে পাট আৰু মুগা শিল্প তেওঁলোকে আনে।" কপাহ বিশেষকৈ মিচিমি, ডফলা পাহাৰৰপৰা ভৈয়ামলৈ আহিছিল। তাঁতশালৰ সঁজুলি বুজোৱা শব্দবোৰৰ সৰহখিনিয়েই অনাৰ্য মূলৰ পৰা অহা। আহোম ৰজাসকলৰ পৃষ্ঠপোষকতাত মধ্যযুগতেই অসমীয়া বস্ত্ৰশিল্পই বিকাশ আৰু জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। সেয়েহে অসমৰ জনজাতীয় সাজপাৰে সমগ্ৰ অসমতে সমাদৰ লাভ কৰিছিল। নীলমণি ফুকনে 'লোককল্পদৃষ্টি' গ্ৰন্থত এনেদৰে কৈছে—"অসমৰ জনজাতীয় বস্ত্ৰৰ ৰঙৰ পয়োভৰ, বৰ্ণৰ ৰাগী, ইন্দ্ৰজালিক চৰিত্ৰ, বৰ্ণৰ বৈপৰীত্য আৰু উজ্জ্বলতাৰ তীব্ৰতা অসমীয়া বস্ত্ৰত দেখা নাযায়।" পুৰণি অসম বয়নশিল্পত ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰতে আগবঢ়া আছিল। প্ৰাচীন অসমৰ প্ৰতিজন ব্যক্তিয়েই কপাহৰ খেতি, কপাহ নেওঠা, ধুনা, পাজিকৰা, সূতাকটা, সূতা লোৱা, কাপোৰ বোৱা আদি সকলো কাৰ্যতে পাৰ্গত আছিল। এনে কাৰ্যত কোনোধৰণৰ জাতি-বৰ্ণ-ধৰ্মৰ পাৰ্থক্য নাছিল। অসমৰ বড়ো, ৰাভা, গাৰো, মেইতেই, কাৰ্বি, তিৱা, ডিমাছা আদি নৃগোষ্ঠীয় মহিলাসকলে যিদৰে নিজৰ আৰু পৰিয়ালৰ সকলো সদস্যৰ

বিশ্বাস - অন্ধবিশ্বাসৰ গৰাহত মহিলাৰ সেই বিশেষ দিনকেইটা

— ড° শিখাৰাণী কলিতা

কণমাণি অপৰাজিতা সকলোৰে মৰমৰ। পঢ়া-শুনাত তীক্ষ্ণ। সমনীয়াৰ সৈতে লৰি-ঢাপৰি, খেল - ধেমালি কৰি ডাঙৰ হোৱা ছোৱালী তাই। বাৰ বছৰ বয়সত তাইৰ প্ৰথম ঋতুস্ৰাৱ হ'ল। মাক, আইতাক, পেহী-মাহী, বান্ধৱী, বাইদেউ ইত্যাদি সকলো মহিলাই তাইক বহু কথাই শিকালে, বুজালে। অপৰাজিতাই এতিয়া কেৱল ছোৱালীবোৰকে নিজৰ খেলাৰ লগৰী কৰিলে আৰু প্ৰতিমাহে হোৱা মাহেকীয়াৰ সময়ত তাই মাকে কৰাৰ দৰে আছুতীয়া বিছনাখনত শুবলৈ ল'লে। তেনেদৰেই তাই ডাঙৰ হ'ল। লাজকুৰীয়া হৈ পৰিল। সেই দিনকেইটাক লৈ তাই আতংকিত হৈ পৰিল। সেই সাধাৰণ বিছনাখনত ঠাণ্ডাৰ দিনত তাই কষ্ট পালে। কোনো মাংগলিক অনুষ্ঠানলৈও তেনে দিনত তাই যাব নোৱাৰা হ'ল। এবাৰ দুৰ্গা পূজাৰ সময়ত তাইৰ মাহেকীয়া হোৱাত আইতাকে তাইক অমংগলীয়া বুলি কোৱাত তাইৰ কৈশোৰ মনটোৱে সচাকৈয়ে বৰ কষ্ট পালে। লিখা-পঢ়া, নাটক, ছবি অঁকাত তাইৰ চখ আছিল। এনেবোৰ কথাত বাৰে বাৰে যেন আত্মবিশ্বাস হেৰাই গ'ল তাইৰ। তথাপি নিয়মবোৰৰ সৈতে এদিন তাই নিজেও অভ্যস্ত হৈ পৰিল।

ঋতুস্ৰাৱ সম্পৰ্কে বিভিন্ন অন্ধ-বিশ্বাস প্ৰচলিত হৈ আহিছে। বিজ্ঞানৰ অগ্ৰগতিয়ে সমাজখনক বহুযোজন আগুৱাই লৈ গৈছে যদিও কিছুমান অন্ধ-বিশ্বাস মানুহৰ মনৰ পৰা আঁতৰি যোৱা নাই। এতিয়াও আমাৰ সমাজত ঋতুস্ৰাৱৰ

Biodiversity Conservation: Role of Indian Women

– Bandana Deka

Introduction

Biodiversity means the varied life forms including different plants, animals and microorganisms present on the planet Earth. At present, the estimated numbers of living species reported from the world are 8.7 million (Mora *et al.*, 2011). India's role is commendable in the contribution of biodiversity as it contributes about 7.8% the total life forms found in the world despite the fact that its geographical area is only 2.4% of the world (MoEF, 2009). Biodiversity is crucial for the ecosystem and is the foundation of life on Earth as it provides us basic necessities of life i.e. food, shelter and clothing. Besides, it provides us with life-supporting gas oxygen, medicines, dyes, resins, stable climate and recreation.

Growing population and technological advancement are continuously putting a strain on the environment and on country's natural resources. Over-exploitation of the country's resources like land, water, fuel etc. has resulted in degradation of resources mainly due to industrial pollution, soil erosion, deforestation and urbanization. Hence, it is utmost important to conserve and promote the natural resources and environment. Women have direct contact with natural resources like fuel, food, fodder, forest, water and land especially in

Women: Challenges and Expectations

– Dr. Banti Borah

Women constitute almost half of the total population of our country. Being an indispensable part of the society women have some duties and responsibilities to perform for the betterment of the nation. But though they try to give their level best for the society's development, sometimes it is felt that their contributions are not properly recognised or they are under estimated. This is due to the fact that there seems to be inequality and disparity between men and women. Theoretically though women are equal partners, yet they are seen to face various problems like exploitation, unequal and unjust treatment in this man-made society. In our country, development means industrialisation, constructing schools and hospitals or the economic development etc. But material development of a country cannot be treated as the all-round development of our society. The mutual relation between men and women denotes the standard of living in a society.

Here, in this article, an attempt is made to discuss about the status of women, their duties and responsibilities and the challenges they are facing at this age of globalisation.

Women perform multifarious roles as mother, sister, wife, daughter etc. A wife is also called better-half of her husband (*ardhangini*) who shares the merits and demerits of her life partner. She looks after her children and other members of her family. Besides, a woman tries to give mental support to her children so that they can fight with the problems they face

Estrogen ! What it is?

– Dr. Kakali Talukdar

Estrogen is one of the primary female sex hormones. It is one of the two main sex hormone and the other one is progesterone. It is involved in the onset of puberty and the menstrual cycle, which plays a major role in the development of female secondary sex characteristics like breasts, wider hips, pubic hair and armpit hair The ovaries are mainly responsible for the production of estrogen and the adrenal glands and fatty tissue also make estrogen in small amounts. Basically, estrogen has divided into three main types:

- Estrone (E1): This is a weak form of estrogen and the only type found in women after the menopause. Small amounts of estrone are present in most tissues of the body, mainly fat and muscle. The body can convert estrone to estradiol and estradiol to estrone.
- Estradiol (E2): This is the strongest type of estrogen. Estradiol is a steroid produced by the ovaries. It is thought to contribute to a range of gynecological problems, such as endometriosis, fibroids and cancers that occur in females, particularly endometrial cancer.
- Estriol (E3): This is the weakest of the estrogens and is a waste product made after the body uses estradiol.

Gender Inequality and Woman Empowerment

–Mamani Devi

Gender inequality remains a major barrier to human development. Girls and women have made major strides since 1990, but they have not yet gained gender equity. The disadvantages facing women and girls are a major source of inequality. Very often, women and girls are discriminated against health, education, political representation, labour market, etc.—with negative consequences for development of their capabilities and their freedom of choice.Over the years, the world has gotten closer to achieving gender equality. There is better representation of women in politics, more economic opportunities, and better healthcare in many places of the world. However, the World Economic Forum estimates it will take another century before true gender equality becomes a reality

Some of the main reasons for Gender Inequality can be sited as below:

1. Uneven access to education

Around the world, women still have less access to education than men.That group makes up 58% of the people not completing that basic education. Of all the illiterate people in the world, 66 percent are women. When girls are not

শুৱালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়,শুৱালকুছি

SUALKUCHI BUDRAM MADHAB SATRADHIKAR COLLEGE, SUALKUCHI

Affiliated to Gauhati University

Supporting Documents for
NAAC Self Study Report (SSR)
(3rd. Cycle) Period: 2018–2023)

Criterion: III	**RESEARCH, INNOVATIONS & EXTENTION**
Key Indicator: 3.3	**RESEARCH PUBLICATION AND AWARDS**
Metric Number: 3.3.2	Link to the uploaded papers, the first page/full paper(with author and affiliation details)on the institutional website

Submitted by:
SBMS College, Sualkuchi

PHOTO COPY OF BOOKS/CHAPTER/ARTICLE

(2021-2022)

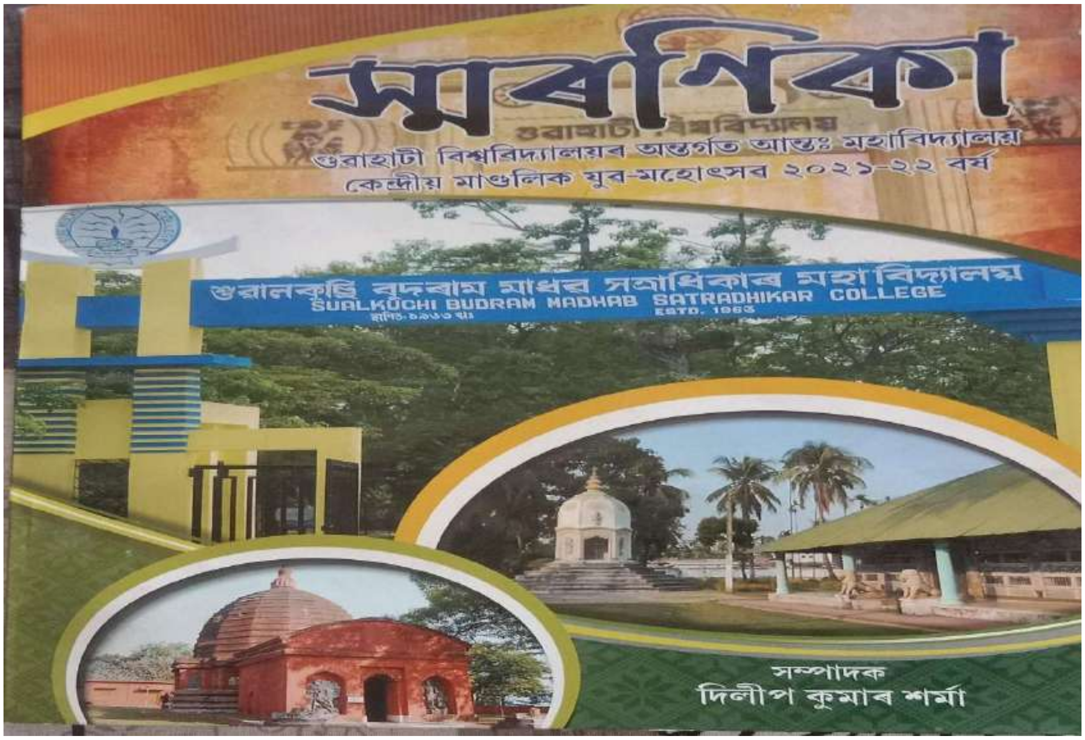

স্মাৰণিকা

"SMARANIKA" a Souvenir published by *'Celebration Committee S.B.M.S. College'* on the occasion of Inter-College Youth Festival, Central Zone, Gauhati University, edited by Dilip Kumar Sarma, Associate Professor, Deptt. of Assamese and Printed at Holi Graphics, S.M. Road, Sualkuchi-781103.

সম্পাদক : দিলীপ কুমাৰ শৰ্মা

সদস্য/সদস্যা : ড° দীপুল কুমাৰ দাস
ড° মনালিছা বৰা

প্ৰকাশক : উদ্‌যাপন সমিতি, আন্তঃ মহাবিদ্যালয় কেন্দ্ৰীয় মাণ্ডলিক যুৱ মহোৎসৱ
শুৱালকুছি বুদ্ৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়

প্ৰকাশ : ২২ ছেপ্তেম্বৰ, ২০২২ চন

বেটুপাত : দিপাঙ্কৰ মেধি

অক্ষৰ বিন্যাস : শিখাৰাণী কলিতা

অলংকৰণ : হ'লি গ্ৰাফিক্স, শুৱালকুছি

মুদ্ৰণ : হ'লি গ্ৰাফিক্স
(গ্ৰামীণ বিকাশ বেংকৰ তলত)
শঙ্কৰ মন্দিৰ ৰোড, শুৱালকুছি
ফোন - ৯১০১৪১৪২৪৩

খ

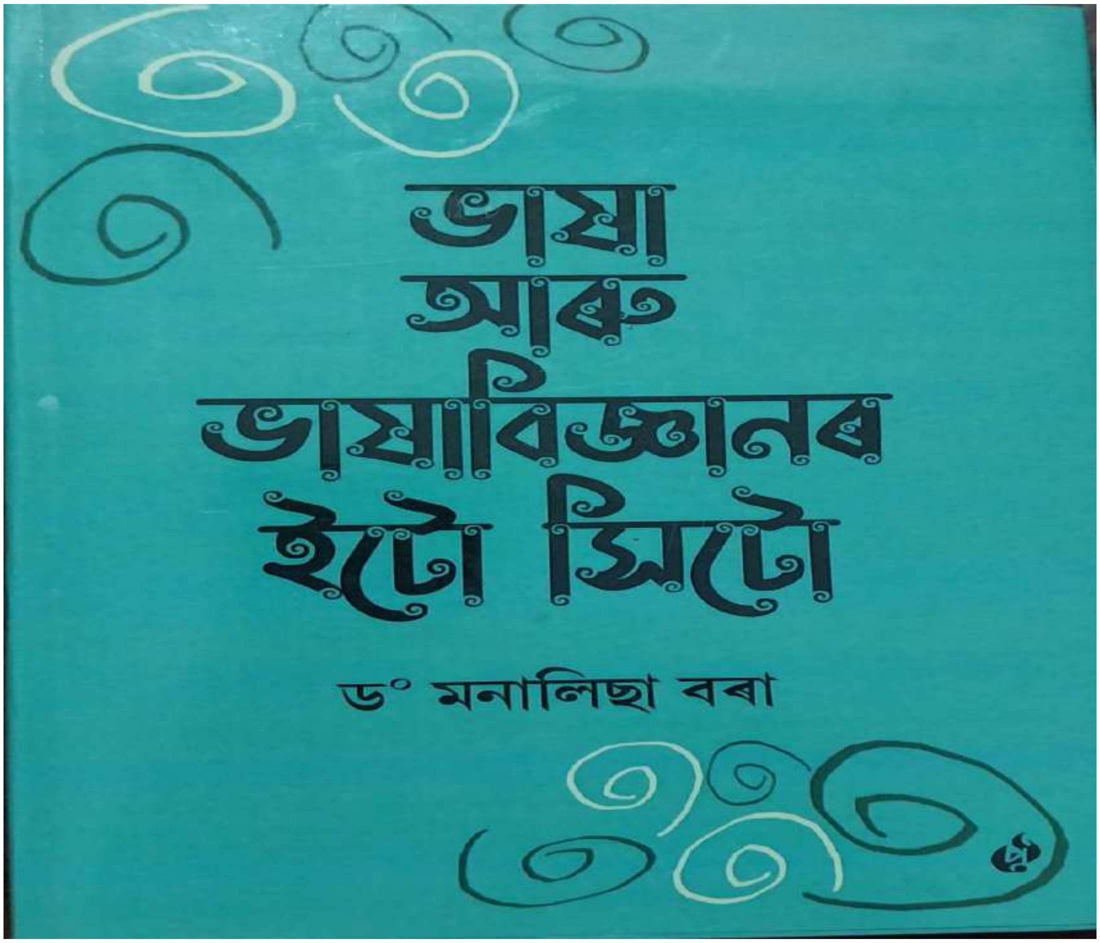

Bhasa aru Bhasabijnanar Itu Xitu
A collection of articles written by Dr. Monalisa Borah and published by Purbayon Publication, Panbazar, Guwahati-1

1st Edition : August, 2021 ₹ 220/-

ভাষা আৰু ভাষাবিজ্ঞানৰ ইটো-সিটো

ISBN : 978-93-90919-26-0

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ আগষ্ট, ২০২১

মূল্য ঃ ২২০ টকা

বেটুপাত ঃ অভিজিৎ বৰা

গ্ৰন্থস্বত্ব ঃ লেখক

প্ৰকাশক ঃ
পূৰ্বায়ণ প্ৰকাশন
যশোবন্ত ৰোড, পাণবজাৰ আদৰ্শ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ সমীপত
পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১, অসম
Email- purbayonindia21@gmail.com
website: purbayonpublication.com
✆ ৯৮৬৪৪২২১৫৭

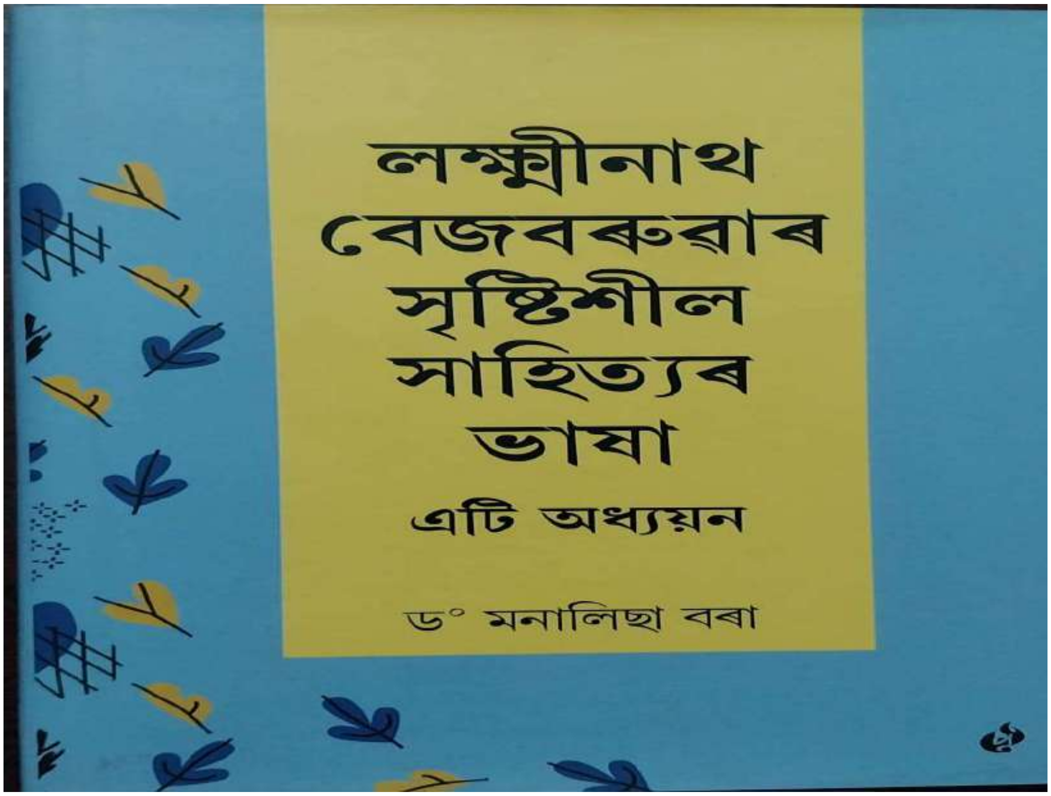

Lakshminath Bezbaruar Sristisil Sahityar Bhasa : Eti Adhyayan

A research based book written by Dr. Monalisa Borah and published by Purbayon Publication, Panbazar, Guwahati-1, Assam, India.

1st Edition : February, 2022 **Price : 250/-**

ISBN: 978-93-93881-42-7

লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ সৃষ্টিশীল সাহিত্যৰ ভাষা ঃ এটি অধ্যয়ন

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০২২

মূল্য ঃ ২৫০/-

বেটুপাত ঃ চিত্ৰলেখা

গ্ৰন্থস্বত্ব ঃ লেখক

প্ৰকাশক ঃ
পূৰ্বায়ণ প্ৰকাশন
যশোৱন্ত ৰোড
পাণবজাৰ আদৰ্শ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ সমীপত
পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১, অসম
Email- purbayonindia21@gmail.com
website: purbayonpublication.com
© ৯৮৬৪৪২২১৫৭

মুদ্ৰণ ঃ
পূৰ্বায়ণ প্ৰকাশন প্ৰাইভেট লিমিটেড, পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১, অসম

কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়
Krishna Kanta Handiqui State Open University

স্নাতকোত্তৰ কলা (Master of Arts)

POSTGRADUATE
SELF LEARNING MATERIAL (SLM)

PGAS S4 04
(Literature)
Part-II (B)
Exam Code 127 N

বিশেষ সাহিত্যিক
নৱকান্ত বৰুৱা

অসমীয়া
ASSAMESE

বিষয় সূচী

পৃষ্ঠা নং

অধ্যায় ১ : **নৱকান্ত বৰুৱাৰ জীৱন আৰু সাহিত্যকৃতি** ৫ - ২১
নৱকান্ত বৰুৱাৰ জীৱন আৰু সাহিত্যকৃতি; নৱকান্ত বৰুৱাৰ জীৱন পৰিক্ৰমা, নৱকান্ত বৰুৱাৰ সাহিত্য-কৰ্মৰ চমু পৰিচয় আৰু মূল্যায়ন, নৱকান্ত সাহিত্য-কৰ্মৰ শ্ৰেণীবিভাগ, নৱকান্ত বৰুৱাৰ সাহিত্য-কৰ্মৰ বিশিষ্টতা

অধ্যায় ২ : **কবি নৱকান্ত বৰুৱা *(ৰাৱণ, সম্ৰাট আৰু ক্ৰমশঃ)*** ২২ - ৬৭
নৱকান্ত বৰুৱা : চমু পৰিচয়; নৱকান্ত বৰুৱাৰ কবিতাৰ বৈশিষ্ট্য; ৰাৱণ; ৰাৱণ কবিতাটিৰ মূল পাঠ, ৰাৱণ কবিতাটিৰ বিষয়বস্তু, ৰাৱণ কবিতাটিৰ চিত্ৰিত ৰাৱণ চৰিত্ৰটিৰ মূল্যায়ন, সম্ৰাট; সম্ৰাট কবিতাটিৰ মূল পাঠ, সম্ৰাট কবিতাটিৰ বিষয়বস্তু, সম্ৰাট কবিতাটিত ফুটি উঠা আধুনিকতাবাদী ধাৰণা, ক্ৰমশঃ; ক্ৰমশঃ কবিতাটিৰ মূল পাঠ, ক্ৰমশঃ কবিতাটিৰ বিষয়বস্তু, ক্ৰমশঃ কবিতাটিৰ মাজেদি ফুটি উঠা কাব্যচিন্তা, কবি হিচাপে নৱকান্ত বৰুৱাৰ মূল্যায়ন

অধ্যায় ৩ : **ঔপন্যাসিক নৱকান্ত বৰুৱা (পাঠ : পটাচাৰা)** ৬৮ - ৮১
নৱকান্ত বৰুৱাৰ পটাচাৰা : উপন্যাসখনৰ সাধাৰণ আলোচনা, উপন্যাসখনৰ কাহিনীভাগ, উপন্যাসখনৰ চৰিত্ৰ চিত্ৰণ, উপন্যাসখনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

অধ্যায় ৪ : **সাহিত্য সমালোচক নৱকান্ত বৰুৱা** ৮২ - ৯৪
(কবিতাৰ দেহ বিচাৰ পুথিৰ পৰা অলংকাৰ চিন্তা)
নৱকান্ত বৰুৱাৰ সাহিত্য আলোচনা বিষয়ক ৰচনা; নৱকান্ত বৰুৱাৰ 'অলংকাৰ চিন্তা'ৰ মূল পাঠ; নৱকান্ত বৰুৱাৰ 'অলংকাৰ চিন্তা' শীৰ্ষক পাঠটিৰ বিষয়বস্তু;

অধ্যায় ৫ : **শিশু সাহিত্যিক নৱকান্ত বৰুৱা *(ওমলা ঘৰৰ পুথি আৰু কেৰেলুৱাৰ ৰেল)*** ৯৫ - ১১১
ওমলা ঘৰৰ পুথি : চমু পৰিচয়; পুথিখনত সন্নিবিষ্ট বিষয়ৰ চমু আলোচনা, বিষয়বস্তুৰ বৈশিষ্ট্য, কেৰেলুৱাৰ ৰেল : চমু পৰিচয়; পুথিখনত সন্নিবিষ্ট বিষয়ৰ চমু আলোচনা, বিষয়বস্তুৰ বৈশিষ্ট্য, শিশু সাহিত্যিক হিচাপে নৱকান্ত বৰুৱাৰ শিশু-মনস্তত্ত্বৰ জ্ঞান; অসমীয়া শিশু সাহিত্যত নৱকান্ত বৰুৱাৰ স্থান

অধ্যায় ৬ : **নৱকান্ত বৰুৱাৰ গীত ('জিলিৰ মাতে গভীৰ কৰে নিৰ্জনতা', 'মুখত দুডাল দুবৰি বন')** ১১২ - ১২৯
নৱকান্ত বৰুৱাৰ পৰিচয়; গীতৰ সংজ্ঞা, নৱকান্ত বৰুৱাৰ গীতৰ সাধাৰণ আলোচনা; গীতিকাৰ নৱকান্ত বৰুৱা, নৱকান্ত বৰুৱাৰ গীতৰ বৈশিষ্ট্য; 'জিলিৰ মাতে গভীৰ কৰে নিৰ্জনতা'-গীতটিৰ সাধাৰণ আলোচনা; 'মুখত দুডাল দুবৰি বন' গীতৰ সাধাৰণ আলোচনা; 'জিলিৰ মাতে গভীৰ কৰে নিৰ্জনতা' আৰু 'মুখত দুডাল দুবৰি বন' গীতৰ সাংগীতিক বিশ্লেষণ

অধ্যায় ৭ : **নৱকান্ত বৰুৱা আৰু সমসাময়িক সমাজ** ১৩০ - ১৩৬
নৱকান্ত বৰুৱা আৰু তেওঁৰ কৰ্মজীৱন; সমাজ জীৱনলৈ নৱকান্ত বৰুৱাই আগবঢ়োৱা অৰিহণা; নৱকান্ত বৰুৱাৰ কৰ্মৰাজিয়ে মূল্যায়ন

প্ৰসঙ্গ পুথি ১৩৭ - ১৩৮

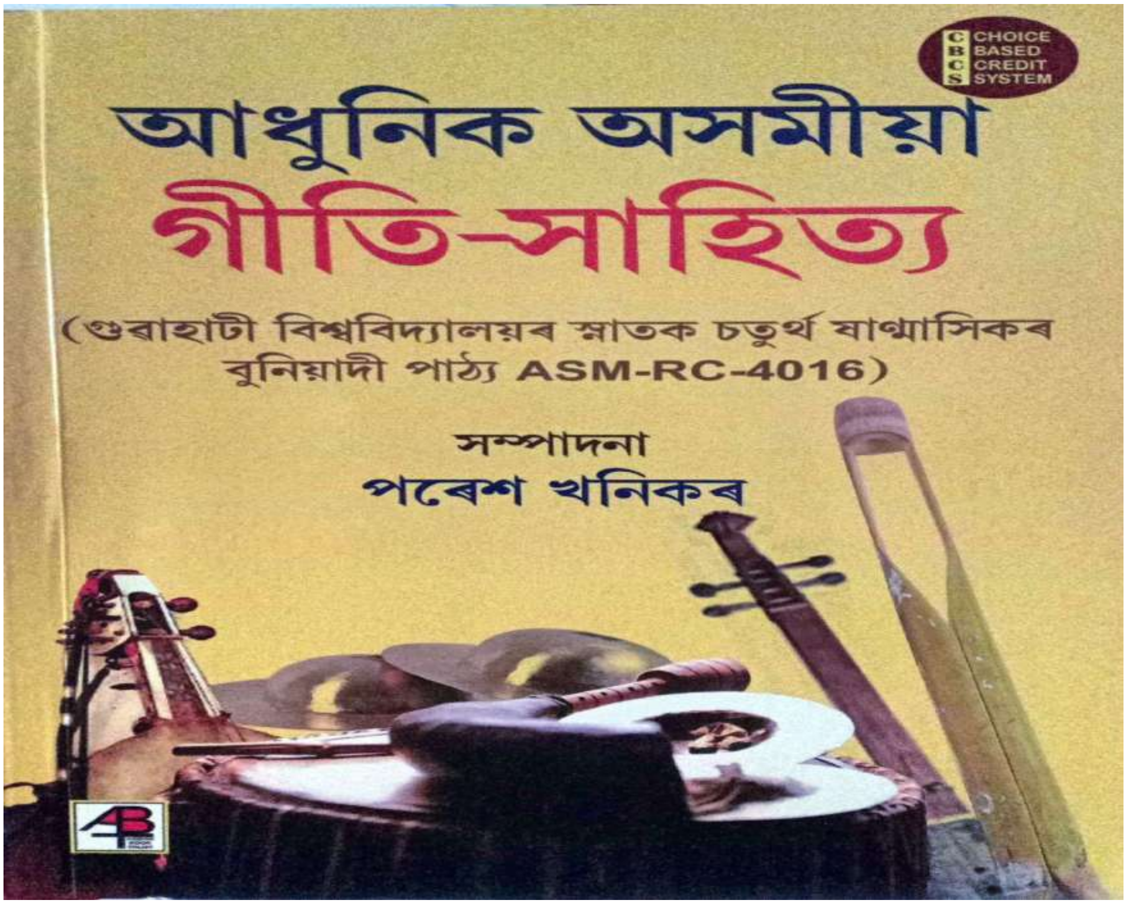

আধুনিক অসমীয়া গীতি-সাহিত্য
Adhunik Asomiya geeti-Sahitya
A Book on the besis of Guwahati University UG Syllabus, edited by **Paresh Khanikar**, Assistant Professor, North Lakhimpur College (Autonomous), Published by Assam Book Trust, Market Comfort, Jaswanta Road, Panbazar, Guwahati-781001.

1st Edition : June, 2021 Price : INR 160.00

ISBN : 978-93-89196-49-8

প্ৰকাশক : নিতুল নেওগ
অসম বুক ট্ৰাষ্ট
মাৰ্কেট কম্‌ফোৰ্ট, যশোৱন্ত ৰোড, পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১

প্ৰথম প্ৰকাশ : জুন, ২০২১

প্ৰচ্ছদ : পংকজ পৰাগ

আৰ্হি পাঠ : পৰেশ খনিকৰ

অংগসজ্জা : পৰেশ খনিকৰ

অক্ষৰ বিন্যাস : পৰেশ খনিকৰ

মূল্য : ১৬০.০০ টকা

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent resold, hired out, or otherwise circulate in any form or by any means electronics, mechanical, photocopying, recording or otherwise, or stored on any retrieval system of any nature without the publisher's writting consent in form of binding cover. this right is asserted by the publisher in accordance with the Copyright Act, 1957 (as amended)

মুদ্ৰক : শৰাইঘাট ফটো টাইপছ প্ৰাইভেট লিমিটেড
বামুণীমৈদাম, গুৱাহাটী-৭৮১০২১

সূচীপত্র

চন্দনজ্যোতি চুতীয়া
আধুনিক অসমীয়া সংগীতৰ ঐতিহ্য ৯

গীতাশ্ৰী দেৱী
লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ 'হেৰা আমাৰ জন্মভূমি' ঃ এক সামগ্ৰিক বিশ্লেষণ ২৪

ড° জলীন প্ৰকাশ চেতিয়া
প্ৰসংগ ঃ জ্যোতিপ্ৰসাদ আৰু মোৰ গানত জ্বলে শত যুগৰ কত অভিমান ৩১

বিদ্যুৎ দত্ত
পাৰ্বতিপ্ৰসাদ বৰুৱাৰ 'পূজোঁ আঁহা আই মাতৃ' শীৰ্ষক গীত ঃ এক আলোচনা ৫৩

ড° বিজয়কৃষ্ণ দলে
বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ গীত আৰু 'অ' অসমীয়া ডেকা দল' গীতৰ আলোচনা ৬২

পৰেশ খনিকৰ
নৱকান্ত বৰুৱা 'নিয়ৰৰে ফুল এপাহ ফুলিল' গীতৰ এক চমু বিশ্লেষণ ৭৭

ড° চাহিন জাফ্ৰি
ভূপেন হাজৰিকাৰ 'হে দোলা' গীতৰ এক সামগ্ৰিক বিশ্লেষণ ৮৭

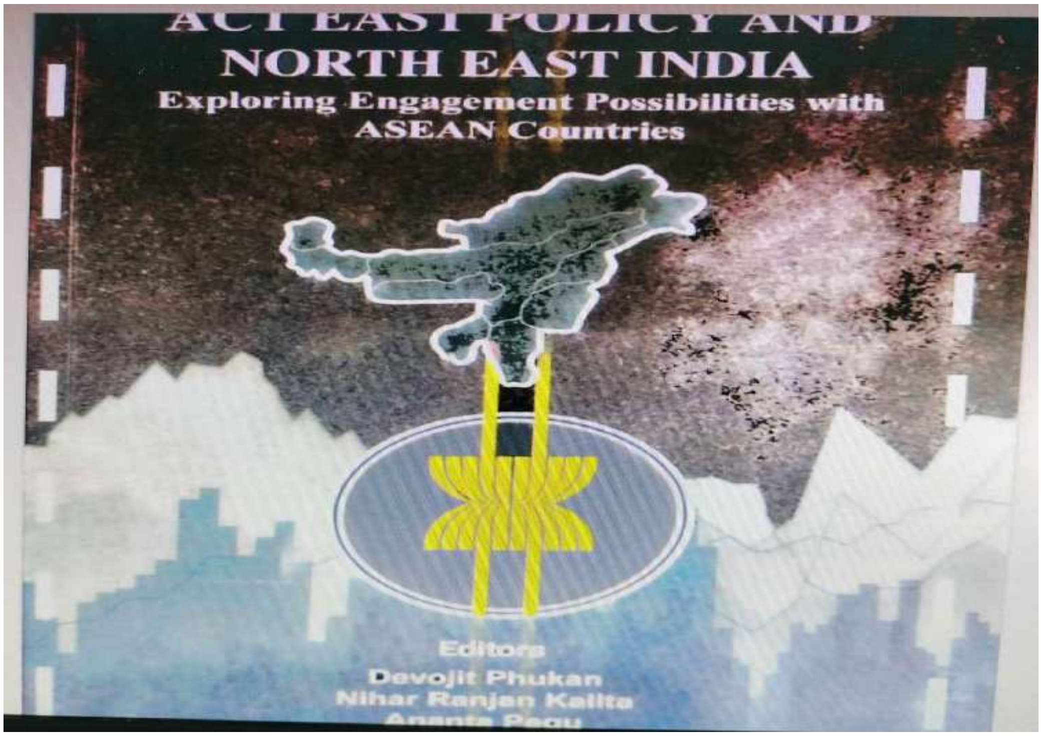

- Look East Policy to Act East Policy: From Econimic Co-operation to Political Security
  Dr. Hemanta Saikia 144
- Look (Act) East Policy, North East India and ASEAN An Assessment of Trade and Investement
  Dr. Dipon Ghosh 159
- North East India in India's Act East Policy: Prospects and Constraints
  Kongkumoni Boro & Yuvaraj Gogoi 179
- Opportunities and Challenges of Act East Policy for North East States
  Avishek Deb 195
- India's Act East Policy and North East: Opportunities and Challenges
  Sonali Chakraborty Kumbang 209
- The Brahmaputra to Irrawaddy: Tracing the Ancient Trade Routes between India and South East Asia
  Dr. Raktim Patar 220
- The Shared Cultural Heritage of North East India and Southeast Asia: An Overview
  Dr. Anima Baishya 232
- Act East Policy of India vis-à-vis North East: Gains and Prospects
  Dr. Manalisha Bhattacharyya 239
- Prospects of Development of North East India Under Act East Policy
  Dr. Sujoy Das & Dr. Nabanita Debnath 246

শুৱালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়,শুৱালকুছি

SUALKUCHI BUDRAM MADHAB SATRADHIKAR COLLEGE, SUALKUCHI

Affiliated to Gauhati University

Supporting Documents for

NAAC Self Study Report (SSR)

(3rd. Cycle) Period: 2018–2023)

Criterion: III	**RESEARCH, INNOVATIONS & EXTENTION**
Key Indicator: 3.3	**RESEARCH PUBLICATION AND AWARDS**
Matric Number: 3.3.2	Link to the uploaded papers, the first page/full paper(with author and affiliation details)on the institutional website

Submitted by:

SBMS College, Sualkuchi

PHOTO COPY OF BOOKS/CHAPTER/ARTICLE

(2022-2023)

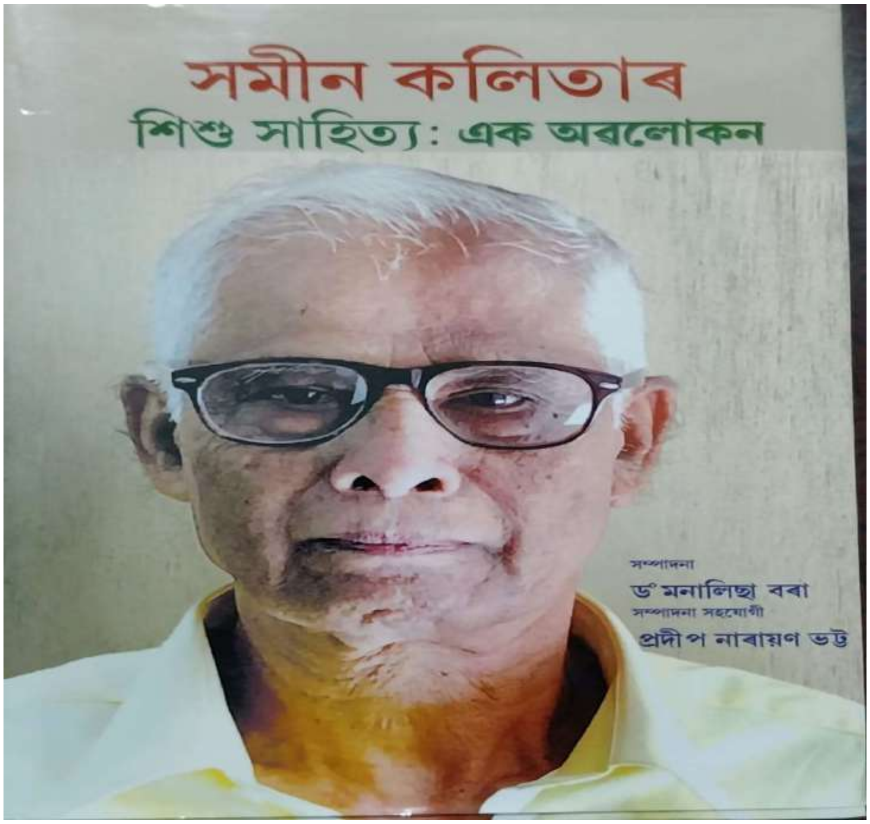

প্ৰতিষ্ঠাতা ঃ নৰেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ দত্ত স্থাপিত ঃ ১৯৪৫
সমীন কলিতাৰ শিশু সাহিত্য ঃ এক অৱলোকন

ISBN : 978-93-88458-72-6
সম্পাদনা ঃ ড° মনালিছা বৰা
সম্পাদনা সহযোগী ঃ প্ৰদীপ নাৰায়ণ ভট্ট

প্ৰকাশক
শ্ৰীঅজয় কুমাৰ দত্ত
ষ্টুডেন্টচ্ ষ্ট'ৰছ্
কলেজ হোষ্টেল ৰোড
গুৱাহাটী- ৭৮১০০১

পৰিৱেশক
ভাৰতী বুক ষ্টল
মেইন ৰোড, গোলাঘাট-৭৮৫৬২১
ফোন ঃ ৯৪৩৫০-০৯১৮১

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ মে', ২০২৩
© সমীন কলিতা
আখৰ বিন্যাস ঃ ভূপেন চন্দ্ৰ দাস
প্ৰচ্ছদ-পৰিকল্পনা ঃ বিষ্ণু তামুলী

মূল্য ঃ ৩০০.০০ টকা

মুদ্ৰক
ছান বিম
১ শংকৰদেৱ পথ
ৰূপনগৰ, গুৱাহাটী-৩২
e-mail: anujkmazumdar@gmail.com

০০

BHINNA DRISTIKUN : *A Collection of Research base Articles written by* ***Dr. Bijoy Krishna Doley*** *&* ***Published by Mr. Ritu Borgohain*** *on behalf of* ***Ramdhenu Printing, Dowarah Chuk, Dibrugarh-04.***
First Edition: September, 2022 ***Price : 170/-***

ISBN : 978-93-92610-05-9

প্ৰকাশক
ৰিতু বৰগোহাঁই
ৰামধেনু প্ৰিন্টিং, দুৱৰাচুক, ডিব্ৰুগড়- ৭৮৬০০৪

প্ৰথম প্ৰকাশ
ছেপ্টেম্বৰ, ২০২২

গ্ৰন্থস্বত্ব
গ্ৰন্থকাৰৰ হাতত সংৰক্ষিত

প্ৰচ্ছদ
ড° সচ্চিদানন্দ শইকীয়া

মূল্য ঃ ১৭০/- টকা

A note of sorry and gratitude:
Despite all our efforts to make this book error free, there are every possibilities of printing mistake/ mistakes due to overlap/lack of time. We look forward to overcome all the shortfalls of the book, if any. Therefore, we request and expect from all our readers to inform us/bring the shortfalls to our notice, which will help us to make the next edition of this book better and error free. We also expect valuable suggestions to make the next edition of this book far better.

মুদ্ৰণ ঃ ৰামধেনু প্ৰিন্টিং, দুৱৰাচুক, ডিব্ৰুগড়-৭৮৬০০৪, ফোন ঃ ৭০০২৯০৮২৬২

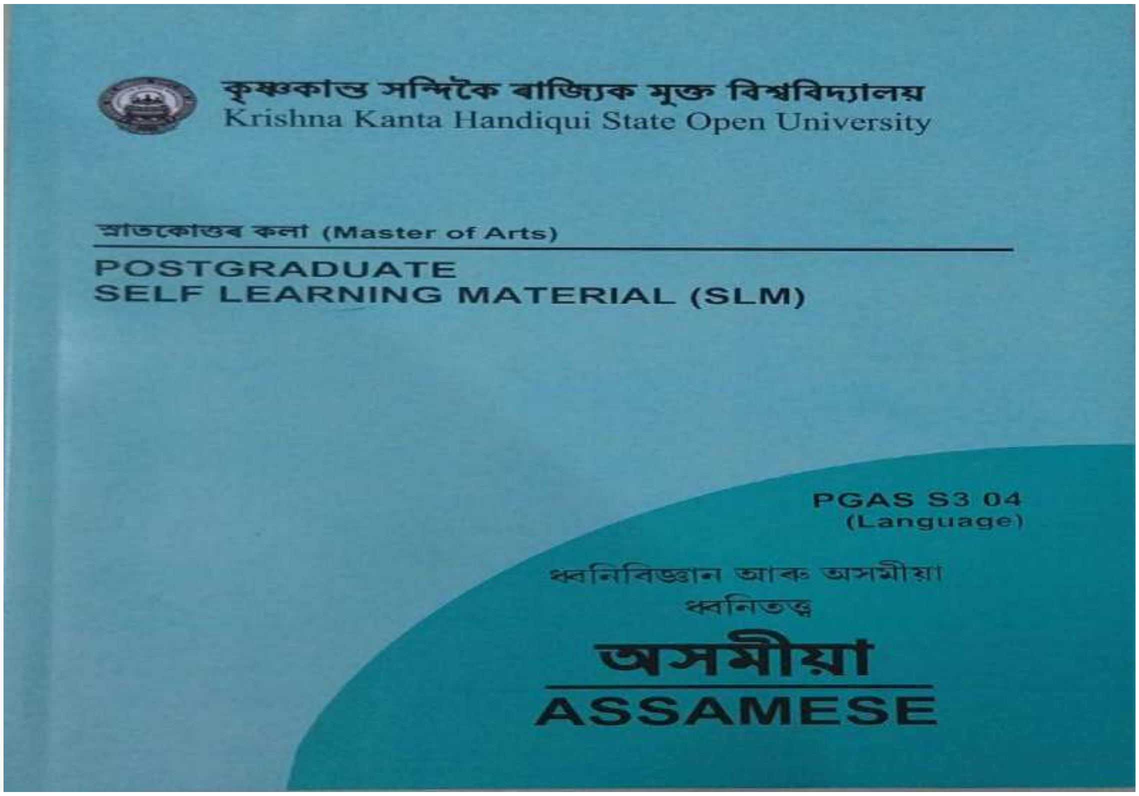

বিষয় সূচী

পৃষ্ঠা নং

অধ্যায় ১ : **ধ্বনিবিজ্ঞানৰ চমু পৰিচয়** — ৭ - ১০
ধ্বনি : সাধাৰণ পৰিচয়; ধ্বনিবিজ্ঞানৰ সাধাৰণ পৰিচয়

অধ্যায় ২ : **ধ্বনিবিজ্ঞানৰ শাখা-প্ৰশাখা** — ১১ - ১৫
ধ্বনিবজ্ঞানৰ শাখা-প্ৰশাখাসমূহ; উচ্চাৰণাত্মক ভাষাবিজ্ঞান, ধ্বনিবিজ্ঞান বা শ্ৰুতিধ্বনি বিজ্ঞান, শ্ৰবণাত্মক ধ্বনিবিজ্ঞান

অধ্যায় ৩ : **ধ্বনিবিজ্ঞান আৰু ধ্বনিতত্ত্ব** — ১৬ - ২৯
ধ্বনিবিজ্ঞানৰ আলোচনাত বাগিন্দ্ৰিয়ৰ ভূমিকা; ধ্বনিৰ উচ্চাৰণ, উচ্চাৰণৰ স্থান আৰু কৰণ অনুযায়ী ধ্বনিৰ প্ৰকাৰ, ধ্বনিতৰঙ্গ আৰু শ্ৰৱণ, ধ্বনিতত্ত্বৰ পৰিচয় : বাগধ্বনি আৰু বাগধ্বনিৰ শ্ৰেণীবিভাজন; স্বৰধ্বনি, ব্যঞ্জনধ্বনি

অধ্যায় ৪ : **ধ্বনি, বৰ্ণ-বিশিষ্ট ধ্বনি, উপধ্বনি** — ৩০ - ৫১
ধ্বনিৰ অৰ্থ; বৰ্ণ-বিশিষ্ট ধ্বনি; উপধ্বনি

অধ্যায় ৫ : **অসমীয়া ভাষাৰ অনুক্ৰম বৰ্ণ আৰু উপহিত বৰ্ণ** — ৫২ - ৫৯
অনুক্ৰম ধ্বনি বা বৰ্ণ; উপহিত বৰ্ণ

অধ্যায় ৬ : **অসমীয়া ভাষাৰ স্বৰধ্বনি, শ্ৰেণী বিভাজন আৰু স্বৰধ্বনিৰ বিৰোধী প্ৰয়োগ** — ৬০ - ৬৯
স্বৰধ্বনিৰ পৰিচয়, স্বৰধ্বনিৰ শ্ৰেণী বিভাজন, স্বৰধ্বনীৰ বিৰোধী প্ৰয়োগ

অধ্যায় ৭ : **অসমীয়া ভাষাৰ ব্যঞ্জনধ্বনি, শ্ৰেণী বিভাজন আৰু ব্যঞ্জধ্বনিৰ বিৰোধী প্ৰয়োগ** — ৭০ - ৮৩
ব্যঞ্জনধ্বনিৰ পৰিচয়; ব্যঞ্জনধ্বনিৰ শ্ৰেণী বিভাজন, ব্যঞ্জনধ্বনিৰ বিৰোধী প্ৰয়োগ

অধ্যায় ৮ : **অসমীয়া ভাষাৰ ধ্বনি আৰু আখৰমালা** — ৮৪ - ৯৩
অসমীয়া ভাষাৰ আখৰমালা : চমু পৰিচয়; অসমীয়া ভাষাৰ স্বৰধ্বনি আৰু আখৰমালা, অসমীয়া ভাষাৰ ব্যঞ্জনধ্বনি আৰু আখৰমালা

অধ্যায় ৯ : **অসমীয়া ধ্বনিৰ ঐতিহাসিক বিকাশ** — ৯৪ - ১১৯
প্ৰত্নলিপিযপ্ৰত্নলেখ; চৰ্যাপদ আৰু অন্যান্য লিখিত সাহিত্য শ্ৰেণীত পৰিলক্ষিত হোৱা ধ্বনিৰ বিকাশ; অন্যান্য প্ৰান্তত পৰিলক্ষিত হোৱা ধ্বনিৰ ঐতিহাসিক বিকাশ

অধ্যায় ১০ : **অসমীয়া ভাষাৰ সৈতে মাগধীয় ভাষাৰ (বাংলা, ওড়িআ আৰু মৈথিলী) ধ্বনিমালাৰ তুলনা** — ১২০ - ১৪২
অসমীয়া আৰু বাংলা ধ্বনিৰ তুলনা; অসমীয়া আৰু বাংলা ভাষাৰ স্বৰধ্বনিৰ তুলনা, অসমীয়া আৰু বাংলা ভাষাৰ ব্যঞ্জনধ্বনিৰ তুলনা, অসমীয়া আৰু ওড়িআ ধ্বনিৰ তুলনা; অসমীয়া আৰু ওড়িআ স্বৰধ্বনিৰ তুলনা, অসমীয়া আৰু ওড়িআ ব্যঞ্জনধ্বনিৰ তুলনা, মৈথিলী ভাষাৰ এক চমু পৰিচয়

অধ্যায় ১১ ঃ অসমীয়া ধ্বনিত আৰ্যভিন্ন উপাদান — ১৪৩ - ১৫৩
আৰ্যভিন্ন ভাষা পৰিয়াল আৰু অসমীয়া ভাষাৰ ওপৰত তাৰ প্ৰভাৱ; অসমত প্ৰচলন থকা বিভিন্ন আৰ্যভিন্ন ভাষাৰ ধ্বনিয়ে কি ধৰণে অসমীয়া ভাষাৰ ধ্বনিক প্ৰভাবিত কৰিছে

অধ্যায় ১২ ঃ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ধ্বনিলিপি আৰু লিপ্যন্তৰ — ১৫৪ - ১৬৬
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ধ্বনিলিপি এটি আলোচনা; আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ধ্বনিলিপিৰ প্ৰয়োজনীয়তা; আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ধ্বনিলিপিৰ সহায়ত লিপ্যন্তৰকৰণ

অধ্যায় ১৩ ঃ অসমীয়া আখৰ-জোঁটনি — ১৬৭ - ১৮০
অসমীয়া আখৰ-জোঁটনি ঃ এক সাধাৰণ পৰিচয়; অসমীয়া আখৰ-জোঁটনিৰ ক্ৰম বিকাশ; অসমীয়া আখৰ-জোঁটনিৰ সমস্যা; আখৰ-জোঁটনিৰ সমস্যা আৰু সমাধানৰ উপায়, বিদেশী শব্দৰ লিপ্যন্তৰকৰণ

অধ্যায় ১৪ ঃ বিজ্ঞান, প্ৰযুক্তি আৰু অসমীয়া ধ্বনি ধ্বনিৰ উচ্চাৰণগত দিশ আৰু লেখনৰ দিশত বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিৰ প্ৰায়োগিক দিশ — ১৮১ - ১৯৭
বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তি আৰু অসমীয়া ধ্বনি; ধ্বনিবিজ্ঞানৰ পৰিচয় আৰু ইয়াৰ বিভাগসমূহ, তৰংগ ধ্বনিবিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা, তৰংগ ধ্বনিবিজ্ঞানৰ সহায়ত বাগধ্বনিৰ বৈশিষ্ট্য নিৰ্ণয়, ধ্বনিবিজ্ঞান অধ্যয়নত ব্যৱহৃত বিভিন্ন যন্ত্ৰ-পাতি আৰু শেহতীয়া অগ্ৰগতি, অসমীয়া ভাষাৰ লেখনৰ দিশত বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিৰ ব্যৱহাৰ; কম্পিউটাৰ আৰু অসমীয়া ভাষা লেখন সঁজুলি, ইউনিক'ড, অসমীয়া অনলাইন আৰু চফ্‌টৱেৰ অভিধান ইত্যাদি

প্ৰসঙ্গ পুথি — ১৯৮ - ২০০

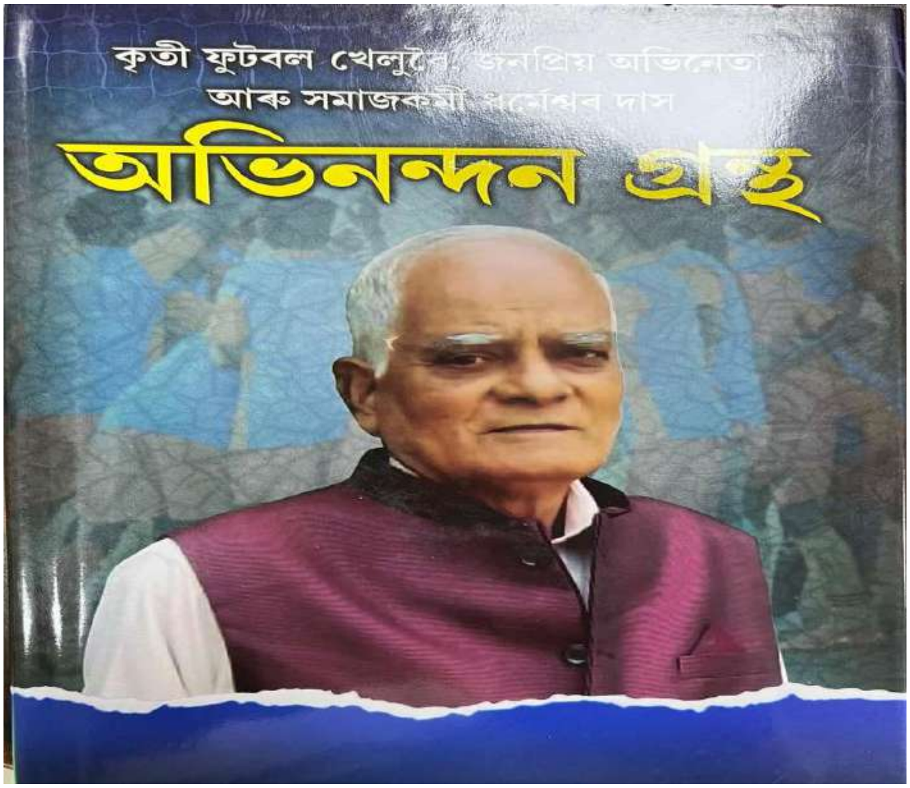

ABHINANDAN GRANTHA : A book on the life and accomplishments of a popular Sports personality, Actor and Social worker Sjt. Dharmeswar Das, edited by Babul Das, Bhabesh Das and Dr. Dipul Kr. Das & published by his family members and printed at Holy Graphics, Sualkuchi.

First Edition : January, 2023 Price : 300/-

কৃতী ফুটবল খেলুৱৈ, জনপ্ৰিয় অভিনেতা
আৰু সমাজকৰ্মী ধৰ্মেশ্বৰ দাস

অভিনন্দন গ্ৰন্থ

প্ৰকাশক : ধৰ্মেশ্বৰ দাস বিষয়ক অভিনন্দন গ্ৰন্থ প্ৰণয়ন সমিতি
কুলহাটী, কামৰূপ (অসম), পিন ঃ ৭৮১১০৪

গ্ৰন্থস্বত্ব : অভিনন্দন গ্ৰন্থ প্ৰণয়ন সমিতি আৰু পৰিয়ালবৰ্গ

প্ৰথম প্ৰকাশ : জানুৱাৰী, ২০২৩

বেটুপাত : দিপাংকৰ মেধি
অক্ষৰ বিন্যাস : শিখাৰাণী কলিতা
অংগসজ্জা : দিপাংকৰ মেধি

মূল্য : ৩০০/- টকা

মুদ্ৰণ : হ'লি গ্ৰাফিক্স
শঙ্কৰ মন্দিৰ ৰোড
শুৱালকুছি, কামৰূপ অসম
ফোন নং ঃ ৯১০১৪১৪২৪৩

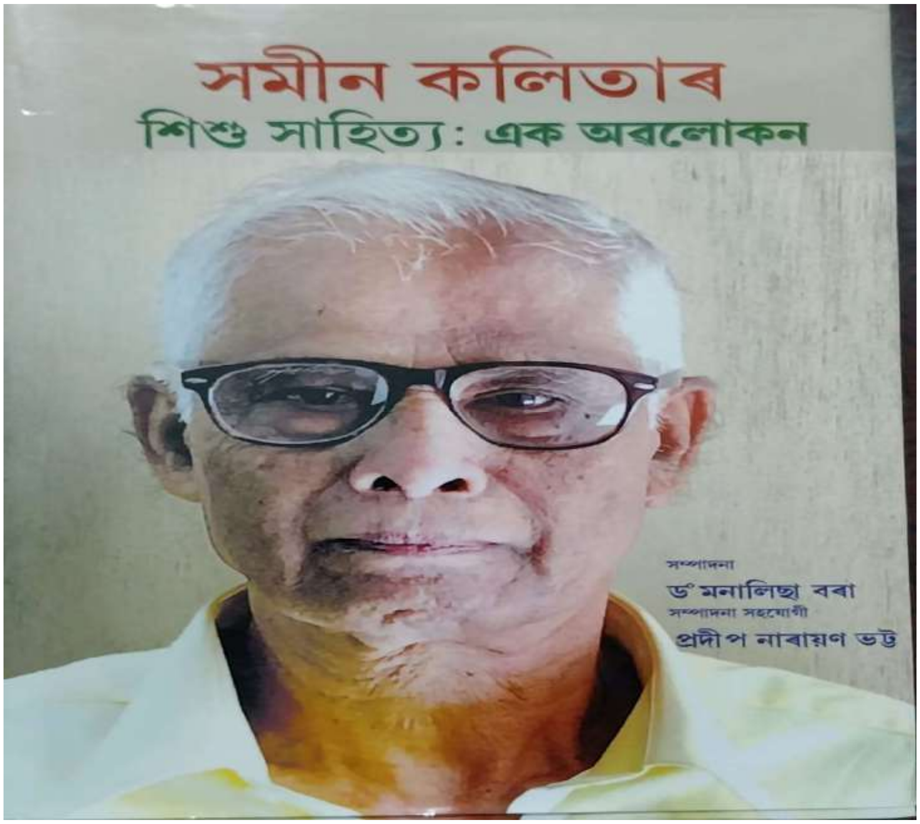

দুখন মনোৰম শিশু গ্ৰন্থ ঃ 'মানুহৰ বিচাৰ' আৰু 'ভাগ্যচক্ৰ'

অতুল চন্দ্ৰ দাস

সমীন কলিতা অসমীয়া সাহিত্যৰ এটি পৰিচিত নাম। জাতীয় সাহিত্যৰ বিকাশৰ যাত্ৰাত তেওঁৰ উল্লেখনীয় অৱদান চৰ্চা আৰু বিচাৰৰ বিষয় হৈ থাকিব। তেওঁৰ ৰচনাৰাজিৰ সামগ্ৰিক বিচাৰ কৰিলে ইয়াৰ বিষয়ৰ বিস্তৃতি, মান, শৈলী আৰু প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে সণ্ঢালনিকৈ অৱগত হোৱাৰ অৱকাশ আছে যদিও এই চমু আলোচনাত তাৰ সুযোগ নাই। ইয়াত লেখকৰ দুখন স্বপ্নাৱয়বী গ্ৰন্থৰ পৰিচয় এটা দাঙি ধৰাৰহে প্ৰয়াস আছে।

লেখকে ভালেসংখ্যক শিশু উপযোগী গ্ৰন্থ ৰচনা কৰি কৃতিত্বৰ স্বাক্ষৰ ৰাখিছে। এইবোৰৰ ভিতৰত 'মানুহৰ বিচাৰ' আৰু 'ভাগ্যচক্ৰ' দুখন অন্যতম ৰচনা। **'মানুহৰ বিচাৰ'** তিনিটা কাহিনীৰ সমষ্টি। 'নতুন জীৱন' শীৰ্ষক প্ৰথম কাহিনীটোত ভোগৰজা, মাধৱীলতা, জুকোঁৱৰ আৰু বাওকোঁৱৰৰ কাহিনী আছে। মাধৱীলতাৰ সৈতে ভোগৰজাৰ এখন সুখৰ সংসাৰ। মাধৱীলতা কামে-কাজে সুকাঠী। কিন্তু তেওঁ বেছিদিন এই পৃথিৱীত সুখ ভোগ কৰিব নোৱাৰিলে। জুকোঁৱৰ আৰু বাওকোঁৱৰক শিশু অৱস্থাতে এৰি তেওঁ ইহলোক ত্যাগ কৰিলে। মাধৱীলতাই ৰজাক শপত দি গৈছিল যদিও তেওঁৰ মৃত্যুৰ পিছত ৰজাই দ্বিতীয় বিবাহ কৰায়।

ভোগ ৰজাৰ দ্বিতীয় পত্নীৰ নাম লাহৰি। প্ৰথমাৱস্থাত তেওঁ আদৰ্শ নাৰী হিচাপে চিনাকি দিছে যদিও মালিনীৰ প্ৰৰোচনাত তেওঁৰ জীৱনৰ পট পৰিৱৰ্তন হয়। ফলত লাহৰিৰ লালসাৰ জুইত ভোগৰজা জাহ যায়। লাহৰিৰ কথামতে ৰজাই প্ৰথমা পত্নীৰ পুত্ৰ জুকোঁৱৰ আৰু বাওকোঁৱৰক হত্যা কৰাৰ নিৰ্দেশ দিয়ে।

'সাউদৰ পুতেকৰ সাধু' ঃ এটি আলোচনা

দিলীপ কুমাৰ শৰ্মা

'সাউদৰ পুতেকৰ সাধু' সমীন কলিতাৰ এখন মনোগ্ৰাহী সাধুকথাৰ পুথি। পুথিখনত উল্লেখ থকা মতে কলিতাই সাধুবোৰৰ নিজস্ব ৰূপ দিছে। সাধুবোৰৰ শাৰীৰিক ৰূপ নিটোল আৰু শিশুৰ চিত্তাকৰ্ষক। অকল শিশু বুলিয়েই নহয়, বয়স্কজনকো এই সাধুবোৰে আমোদ দিব পাৰে। ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ লেখকৰ আকৰ্ষণীয় প্ৰকাশভংগী।

অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জীত সাধুকথাসমূহক মৌখিক সাহিত্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। মৌখিক সাহিত্য চহা জীৱনৰ সৃষ্টি। সেই হিচাপতে লিখিত সাহিত্যৰ পূৰ্বৰ ৰূপ হ'ল মৌখিক সাহিত্য। কিন্তু বৰ্ত্তমান প্ৰাপ্ত সাধুবোৰৰ ৰূপ অৰ্বাচীন। কাৰণ সময়ৰ সোঁতত মুখ বাগৰি সাধুৱে অৰ্বাচীন ৰূপ লয়।

আধুনিক সাহিত্যৰ দৃষ্টিভংগীৰে সাধুবোৰৰ মূল্য হয়তো বৰ বেছি নহয়। কাৰণ সাধুকথাৰ মাজত সূক্ষ্ম কলাবোৰ নাথাকে। তথাপি মানুহৰ মনক ক্ষণিক সময়ৰ বাবে হ'লেও কল্পনাৰ ৰাজ্যলৈ লৈ যাব পৰা একমাত্ৰ মাধ্যম হৈছে সাধুকথা। কোৱা হয় আধুনিক মানুহ যুক্তিবাদী তথা চিন্তাশীল। এনে মানুহে সাউদৰ পুতেকে অজান ঠাইলৈ ডিঙা মেলি দিয়াৰ মাজত কোনো যুক্তি বিচাৰি নাপায়। কিন্তু আধুনিক মনবোৰ কেৱল মাত্ৰ যুক্তি, চিন্তা এইবোৰৰ মাজতে থাকিব বিচাৰেনে? কেতিয়াবা মনটোৱে অবাস্তৱকো বাস্তৱ কৰিব নিবিচাৰেনে বা নাভাবেনে? হয়তো ইয়াতে সাধুকথাৰ লগত আধুনিক

সমীন কলিতাৰ 'সংস্কৃতিৰ গৌৰৱ' (পাঁচগৰাকী অসমীয়া সংস্কৃতিৰ কাণ্ডাৰীৰ পৰিচয়মূলক জীৱনী)

ড° বিজয়কৃষ্ণ দলে

শিশু আৰু কিশোৰৰ মনত মহৎ বা বৰেণ্য ব্যক্তিসকলৰ আদৰ্শ জগাবলৈ জীৱনী সাহিত্যৰ প্ৰয়োজন যথেষ্ট আছে। কিন্তু শিশু আৰু কিশোৰ উপযোগী জীৱনী-গ্ৰন্থ লিখাটো বৰ সহজ কথা নহয়। অসমীয়া সাহিত্যত অনেক জীৱনী আছে যদিও শিশু আৰু কিশোৰ উপযোগী জীৱনীৰ সংখ্যা অধিক নহয়। এনে বহু জীৱনী আছে, যিবোৰত শিশু আৰু কিশোৰৰ কোমল মন-মগজুক স্পৰ্শ কৰিব পৰাকৈ মহৎ লোকসকলৰ জীৱন-কাহিনী কলাসূলভভাৱে উপস্থাপন কৰিব পৰা নাই। গতিকে তেনে জীৱনীক শিশু আৰু কিশোৰ উপযোগী জীৱনী বুলিব নোৱাৰি। উল্লেখযোগ্য যে, শিশু আৰু কিশোৰৰ মনবোৰ স্বাভাৱিকতেই কোমল, কল্পনা-প্ৰৱণ। বীৰপূজাৰ মনোভাব এই সময়তে প্ৰকট হয়। সেয়ে তালৈ দৃষ্টি ৰাখি তেওঁলোকৰ বাবে জীৱনী লিখাটো এক ডাঙৰ প্ৰত্যাহ্বান। কিন্তু বিষয়-বাছনি, কল্পনা শক্তি আৰু আকৰ্ষণীয় ঠাঁচ—এই তিনিটা গুণৰ কাৰণে কেতিয়াবা ডাঙৰৰ কাৰণে ৰচনা কৰা গ্ৰন্থও শিশু বা কিশোৰ উপযোগী হয়। থাওকতে আমাৰ মনলৈ আহিছে কেইখনমান জীৱনীৰ নাম, যিবোৰ প্ৰকৃতাৰ্থত শিশু আৰু কিশোৰ উপযোগী জীৱনী বুলিব পাৰি। যথা—শশী শৰ্মাৰ 'আমাৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ' (১৯৯০), কৃষ্ণকান্ত ভট্টাচাৰ্যৰ 'অকণিৰ মাধৱদেৱ' (১৯৭০), বীৰেন ভট্টাচাৰ্যৰ 'নীৰৱ সাধক বাণীকান্ত কাকতি' (১৯৮৭), যোগেন্দ্ৰনাৰায়ণ

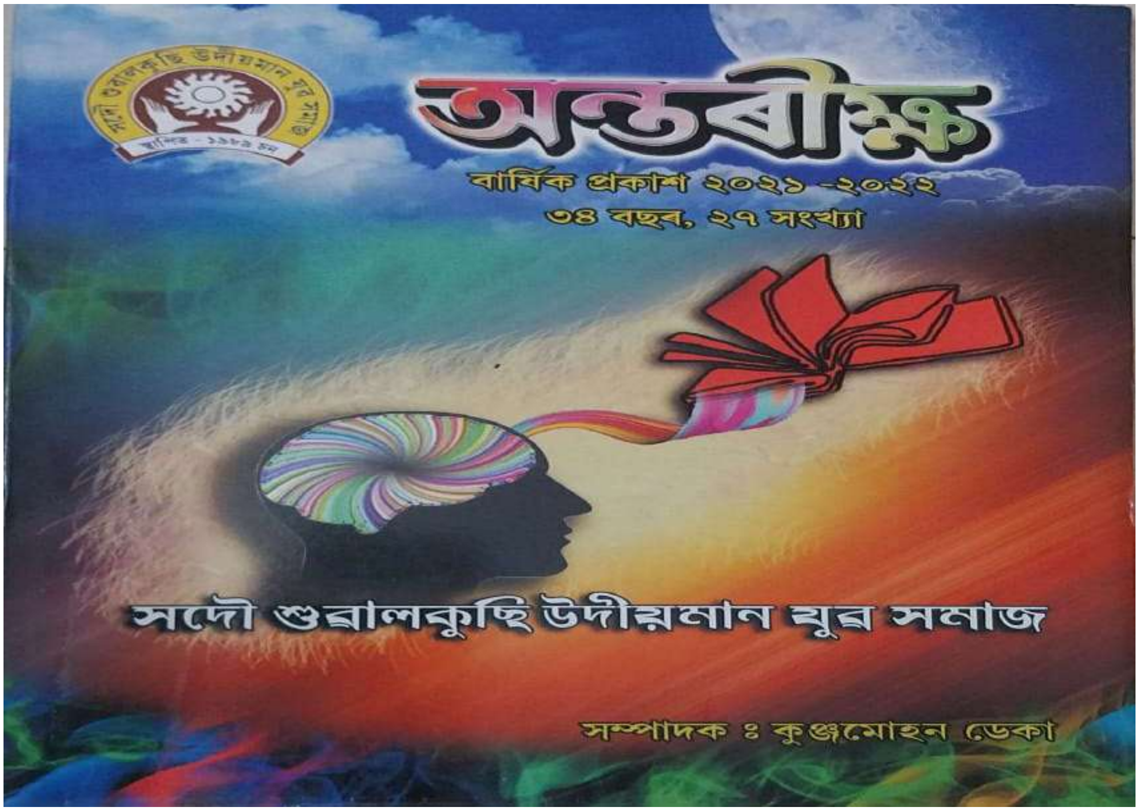

নৱকান্ত বৰুৱাৰ ভিন্নসূৰী উপন্যাস ঃ পটাচাৰা

ড° মনালিছা বৰা

অসমীয়া সাহিত্যৰ এজন অন্যতম প্ৰথিতযশা সাহিত্যিক হ'ল নৱকান্ত বৰুৱা। তেওঁ একাধাৰে কবি, নাট্যকাৰ, ঔপন্যাসিক, শিশু সাহিত্যিক, সাহিত্য সমালোচক, অনুবাদক আৰু গীতিকাৰ। ১৯২৬ চনত জন্ম গ্ৰহণ কৰা এইগৰাকী ঔপন্যাসিকে কেইখনো উপন্যাস ৰচনা কৰি অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যক সমৃদ্ধ কৰি থৈ গৈছে। নৱকান্ত বৰুৱাই ৰচনা কৰা উপন্যাস কেইখন হ'ল - কপিলীপৰীয়া সাধু, ককাদেউতাৰ হাড়, গৰমা কুঁৱৰী, মানুহ আটাইবোৰ দ্বীপ, অপদাৰ্থ, এহি ভিক্ষুণী, পটাচাৰা আৰু অহিংসাৰ জুই (অসম্পূৰ্ণ)। 'ককাদেউতাৰ হাড়' উপন্যাসৰ বাবে নৱকান্ত বৰুৱাই সাহিত্য অকাডেমি বঁটা লাভ কৰে। অসমীয়া সাহিত্যৰ এই গৰাকী অন্যতম কথা সাহিত্যিক নৱকান্ত বৰুৱা ঔপন্যাসিক হিচাপেও অসমীয়া সাহিত্যত অতি জনপ্ৰিয়।

নৱকান্ত বৰুৱাৰ এখন ভিন্নসূৰী উপন্যাস হ'ল 'পটাচাৰা'। ১৯৯০ চনত প্ৰকাশ পোৱা বৰুৱাৰ এই উপন্যাসখন আকাৰত নিচেই সৰু যদিও ইয়াৰ বিষয়বস্তু চিত্তাকৰ্ষক। বৌদ্ধ গাঁথাৰ ভিত্তিত এই উপন্যাস খন ৰচিত হৈছে। উপন্যাসখনত সংসাৰ যাত্ৰাত সকলো হেৰুওৱা এগৰাকী দুৰ্ভগীয়া নাৰীৰ সংঘাতপূৰ্ণ জীৱনৰ কথা বৰ্ণিত হৈছে। নৱকান্ত বৰুৱাৰ বৌদ্ধ ধৰ্ম আৰু বুদ্ধৰ জীৱন সম্পৰ্কে যথেষ্ট আকৰ্ষণ আছিল আৰু সেয়ে তেওঁ বুদ্ধৰ জীৱন আৰু বৌদ্ধধৰ্মৰ বিষয়ে দীৰ্ঘদিনীয়া অধ্যয়নত ব্ৰতী হৈছিল। বোধকৰো এই বিষয়ৰ প্ৰতি তেওঁৰ আন্তৰিক অনুধাৱন আৰু বৌদ্ধ ভিক্ষুসকলৰ পৰা লাভ কৰা সান্নিধ্যই তেওঁক এনে ধৰণৰ উপন্যাস ৰচনা কৰিবলৈ আগ্ৰহান্বিত কৰিছিল। নৱকান্ত বৰুৱাই এসময়ত বৌদ্ধ ভিক্ষুণীসকলে ৰচনা কৰা থেৰীগাঁথাসমূহ অধ্যয়ন কৰিছিল। এই থেৰীগাঁথা আৰু তাৰে অৰ্থ কথাৰ ভাৱনিক মূল বিষয়বস্তু হিচাপে লৈ নৱকান্ত বৰুৱাই 'মানুহ আটাইবোৰ দ্বীপ' আৰু 'পটাচাৰা' এই দুখন ভিন্নসূৰী উপন্যাসৰ জন্ম দিয়ে। বৌদ্ধ ধৰ্মৰ মাজত প্ৰতিফলিত হোৱা যি মানৱীয় চিত্ৰ গাঁথা সমূহৰ মাজেৰে প্ৰকাশ পাইছে সেই মানৱীয় চিত্ৰ ৰূপায়ণৰ উদ্দেশ্যে নৱকান্ত বৰুৱাই এনে উপন্যাস ৰচনাত হাত দিয়ে।

'মানুহ আটাইবোৰ দ্বীপ'ৰ দৰে 'পটাচাৰা' উপন্যাসখনো যেন লেখকৰ আত্মকথনহে। বৌদ্ধ ধৰ্মৰ জ্ঞান আৰু তাৰ প্ৰতি থকা লেখকৰ অনুৰাগে এনে ভিন্নধৰণৰ উপন্যাস ৰচনা কৰিবলৈ লেখকক অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছিল। বৌদ্ধ গাঁথাক আশ্ৰয় হিচাপে লৈ ৰচনা কৰা নৱকান্ত বৰুৱাৰ 'পটাচাৰা' এখন সৰু উপন্যাস। এই উপন্যাসখন প্ৰথমে 'এহি ভিক্ষুণী' নামেৰে ১৯৮৭ চনত 'আজিৰ সময়' নামৰ এখন সাহিত্য পত্ৰিকাৰ এক বিশেষ সংখ্যাত প্ৰকাশ হৈছিল। উপন্যাসখনত বুদ্ধদেৱৰ কৰুণাৰ কথা আছে যদিও ইয়াৰ কেন্দ্ৰীয় ভাব হ'ল মানৱতা। অৰ্থাৎ নাৰীক আশ্ৰয় আৰু নিৰাপত্তা [illegible] এক মানৱীয় কাহিনী উপন্যাসখনৰ মাজেদি বিবৃত হৈছে [illegible] ফলস্বৰূপে উপন্যাসখনৰ কাহিনীয়ে এক বিশেষ [illegible] কৰিছে।

বৌদ্ধ গাঁথাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ৰচনা কৰা এই 'পটাচাৰা' উপন্যাসখনত এনে এগৰাকী নাৰীৰ কৰুণ কাহিনী

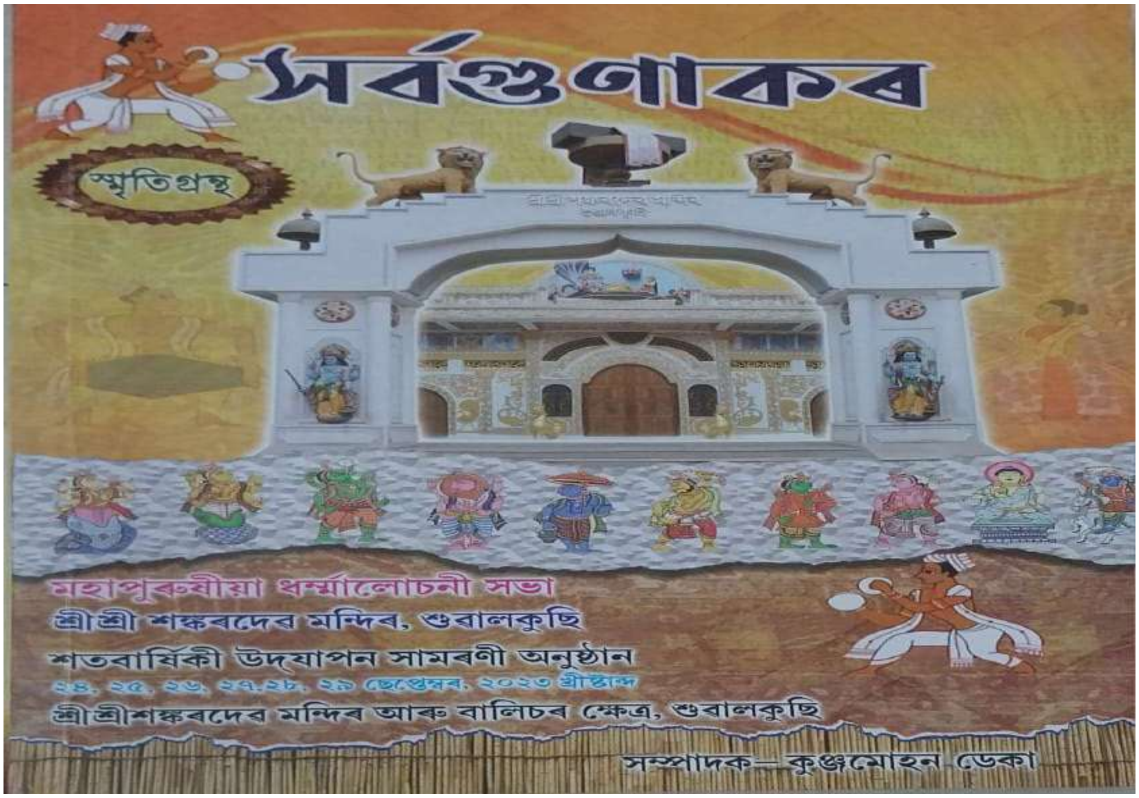

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ আৰু শ্ৰীমাধৱদেৱৰ বৰগীত
—এটি পৰ্যালোচনা—

ড° মনালিছা বৰা

নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ দুজনা গুৰু মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ আৰু মহাপুৰুষ মাধৱদেৱৰ বিভিন্ন সাহিত্যৰাজিৰ ভিতৰত বৰগীতসমূহ অন্যতম। অসমৰ বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ পৰম্পৰাত বৰগীতসমূহৰ এক বিশেষ মূল্য আছে। গুৰু দুজনাই অসমত বৈষ্ণৱ ভক্তি আন্দোলনটিক সাফল্যমণ্ডিত কৰিবলৈ এই আধ্যাত্মিক ভক্তিমূলক গীতসমূহৰ সৃষ্টি কৰে যিবোৰ গীত ভাব, ভাষা, সুৰ আৰু বিষয়বস্তু এই সকলো দিশতে আন সাধাৰণ গীতসমূহতকৈ পৃথক। বৈষ্ণৱ গুৰু দুজনাই এই গীতসমূহক বৰগীত বুলি নামকৰণ কৰা নাই। ভাব-ভাষাৰ ফালৰ পৰা এই গীতসমূহ আনবোৰ গীততকৈ শ্ৰেষ্ঠ হোৱা বাবে পিছৰ কালৰ বৈষ্ণৱ ভক্ত আৰু চৰিতকাৰসকলে গুৰু দুজনাৰ গীতসমূহক পৃথক কৰি দেখুৱাবলৈ 'বৰগীত' আখ্যাৰে বিভূষিত কৰে। ড° বাণীকান্ত কাকতিয়ে উচ্চ নৈতিক আৰু আধ্যাত্মিক ভাবৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত এই বৰগীতসমূহক 'Noble Numbers' বুলি উল্লেখ কৰিছে। অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী প্ৰণেতা ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মাই এনেদৰে মন্তব্য কৰিছে — "বিষয়বস্তুৰ মহত্ব, ৰচনাভঙ্গীৰ সৌষ্ঠৱ আৰু শাস্ত্ৰীয় সুৰৰ গাম্ভীৰ্য আৰু কল্পনাৰ সংযমে মহাপুৰুষৰ দ্বাৰা ৰচিত এই গীতসমূহক সমসাময়িক আন শাস্ত্ৰীয় সুৰযুক্ত গীতৰ পৰা পৃথক কৰিছে আৰু এই কাৰণেই ইয়াক সাধাৰণ গীতৰ বিপৰীতে বৰগীত বোলা হয়।" (অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত, পৃঃ ১২৯)

শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱে ৰচনা কৰা বৰগীতসমূহক বিষয়বস্তু অনুযায়ী ছটা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি। সেই ভাগ কেইটা হ'ল — লীলা, বিৰহ, বিৰক্তি, পৰমাৰ্থ, চৌৰ আৰু চাতুৰি। ইয়াৰে লীলা বিষয়ক বৰগীতসমূহত পৰম পুৰুষ ভগৱানৰ বিভিন্ন লীলা মালাৰ কথা প্ৰকাশ পাইছে। সেইদৰে কৃষ্ণ বৃন্দাবনৰ পৰা মথুৰালৈ গুছি যোৱাত কৃষ্ণৰ অবৰ্তমানত নন্দ যশোদা আৰু গোপ-গোপীসকল কেনেদৰে বিৰহত কাতৰ হৈ পৰিছিল আৰু নন্দ-যশোদা, গোপবালক আৰু গোপীসকলক এৰি থৈ গৈ কৃষ্ণৰ মনতো কেনে বিৰহৰ সৃষ্টি হৈছিল সেই কথা বিৰহ বিষয়ক গীতত সুন্দৰভাৱে চিত্ৰিত হৈছে। বিৰক্তি বিষয়ক বৰগীতবোৰৰ মাজেৰে গুৰু দুজনাই মায়াময় সংসাৰৰ প্ৰতি বিৰক্তি বা বিষয় বাসনাৰ প্ৰতি অনাসক্তি প্ৰকাশ কৰিছে। আকৌ পৰমাৰ্থ বিষয়ক বৰগীতসমূহত পৰম পুৰুষ ভগৱন্তই যে একমাত্ৰ সত্য আৰু মায়াময় সংসাৰত হৰি ভক্তিয়েই যে প্ৰধান সেই কথা প্ৰতিফলিত হৈছে। সেইদৰে চৌৰ আৰু চাতুৰীযুক্ত বৰগীতসমূহত পৰম পুৰুষস্বৰূপ শিশু কৃষ্ণই কেনেকৈ গোৱালীঘৰত সোমাই লৱনু চুৰ কৰে আৰু ধৰা নপৰিবলৈ নানা ধৰণৰ দুষ্টালি বা চাতুৰী কৰে তাৰ সুন্দৰ বৰ্ণনা পোৱা যায়। মুঠতে গুৰু দুজনাৰ এই আটাইবোৰ বৰগীতৰ মাজেৰে ভগৱন্তৰ মহিমাৰ কথাই ব্যক্ত হৈছে।

<u>মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱৰ বৰগীত ঃ</u>

মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱে বাৰকুৰি বৰগীত ৰচনা কৰিছিল বুলি গুৰু চৰিতত উল্লেখ পোৱা যায় যদিও প্ৰাপ্ত

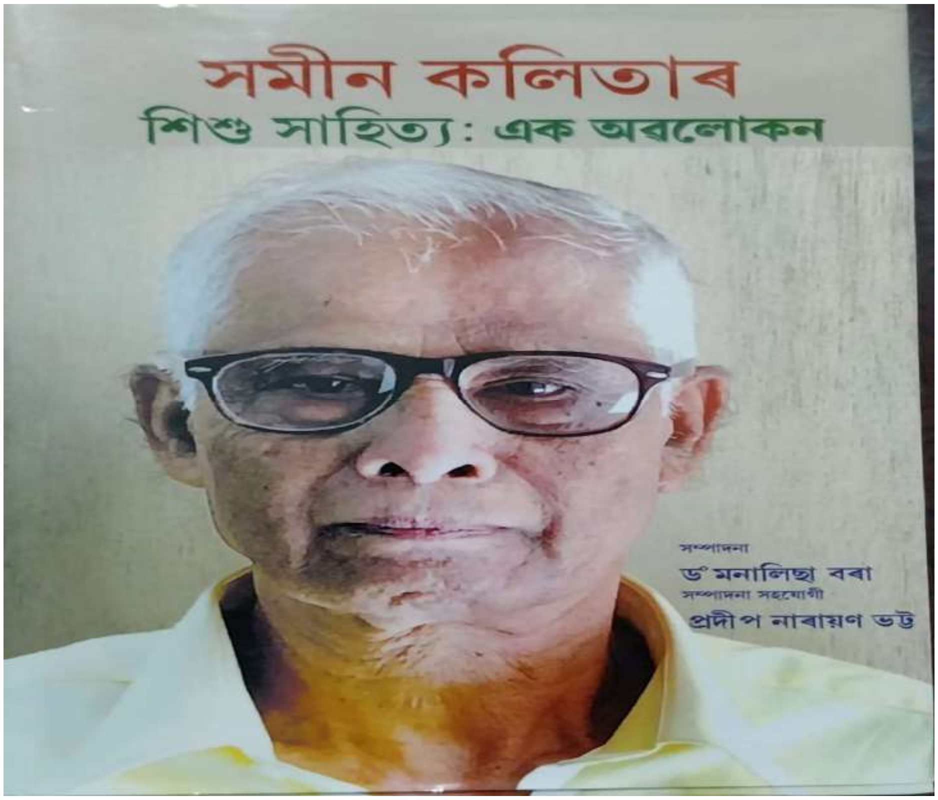

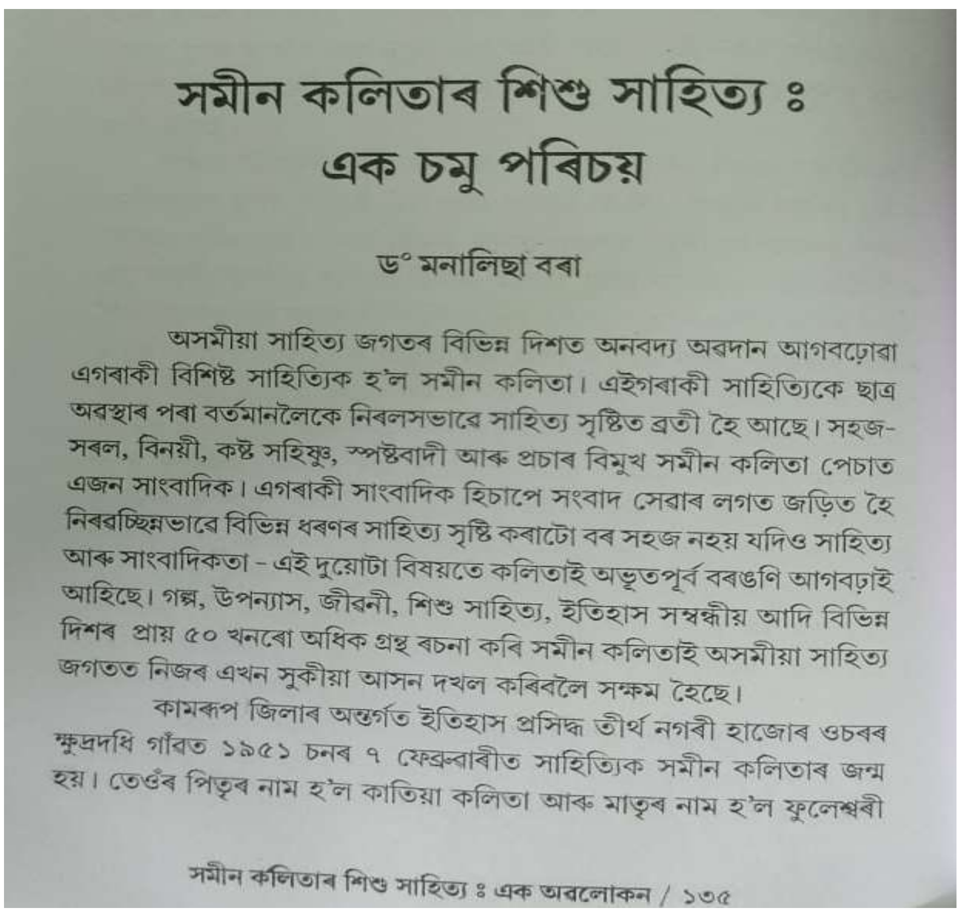

সমীন কলিতাৰ শিশু সাহিত্য ঃ এক চমু পৰিচয়

ড° মনালিছা বৰা

অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ বিভিন্ন দিশত অনবদ্য অৱদান আগবঢ়োৱা এগৰাকী বিশিষ্ট সাহিত্যিক হ'ল সমীন কলিতা। এইগৰাকী সাহিত্যিকে ছাত্র অৱস্থাৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে নিৰলসভাৱে সাহিত্য সৃষ্টিত ব্ৰতী হৈ আছে। সহজ-সৰল, বিনয়ী, কষ্ট সহিষ্ণু, স্পষ্টবাদী আৰু প্ৰচাৰ বিমুখ সমীন কলিতা পেচাত এজন সাংবাদিক। এগৰাকী সাংবাদিক হিচাপে সংবাদ সেৱাৰ লগত জড়িত হৈ নিৰৱচ্ছিন্নভাৱে বিভিন্ন ধৰণৰ সাহিত্য সৃষ্টি কৰাটো বৰ সহজ নহয় যদিও সাহিত্য আৰু সাংবাদিকতা - এই দুয়োটা বিষয়তে কলিতাই অভূতপূৰ্ব বৰঙণি আগবঢ়াই আহিছে। গল্প, উপন্যাস, জীৱনী, শিশু সাহিত্য, ইতিহাস সম্বন্ধীয় আদি বিভিন্ন দিশৰ প্ৰায় ৫০ খনৰো অধিক গ্ৰন্থ ৰচনা কৰি সমীন কলিতাই অসমীয়া সাহিত্য জগতত নিজৰ এখন সুকীয়া আসন দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

কামৰূপ জিলাৰ অন্তৰ্গত ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ তীৰ্থ নগৰী হাজোৰ ওচৰৰ ক্ষুদ্ৰদধি গাঁৱত ১৯৫১ চনৰ ৭ ফেব্ৰুৱাৰীত সাহিত্যিক সমীন কলিতাৰ জন্ম হয়। তেওঁৰ পিতৃৰ নাম হ'ল কাতিয়া কলিতা আৰু মাতৃৰ নাম হ'ল ফুলেশ্বৰী

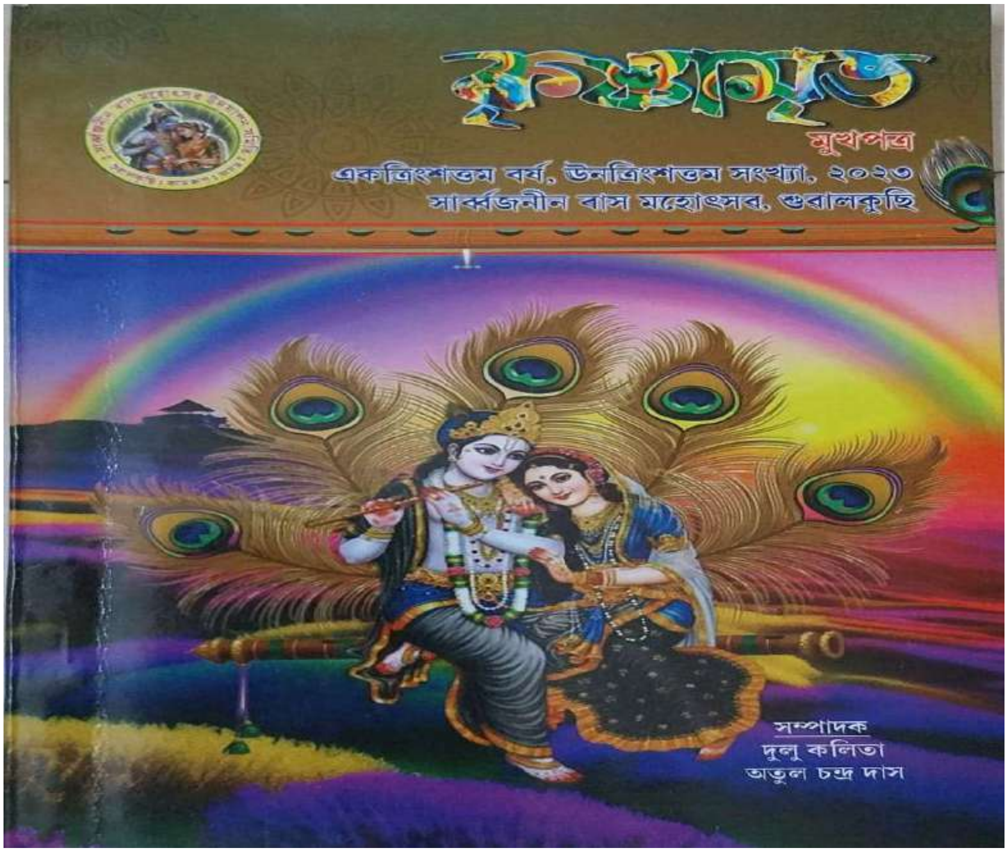

শংকৰদেৱৰ 'দশম'ৰ 'ৰাসলীলা'ত প্ৰকাশিত ভগৱৎ ভক্তি

ড° মনালিছা বৰা

অসমত নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ পাতনি মেলা মহাপুৰুষ শংকৰদেৱৰ সাহিত্যৰাজিৰ ভিতৰত এখন অন্যতম অনুবাদ কাব্য হ'ল 'দশম'। মহৰ্ষি বেদব্যাস ৰচিত ভাগৱত মহাপুৰাণৰ দশম স্কন্ধৰ ১-৪৯ অধ্যায় লৈকে এইখিনিক আদি দশম বুলি কোৱা হয় আৰু মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে ইয়াৰে ১-৪৭ অধ্যায় লৈকে প্ৰাঞ্জলভাৱে ভাঙনি কৰে। অৰ্থাৎ শংকৰদেৱৰ আদি দশম কাব্য ভাগৱত মহাপুৰাণৰ দশম স্কন্ধৰ আদিছোৱাৰ প্ৰাঞ্জল ভাঙনি। অনুবাদ গ্ৰন্থ হ'লেও শংকৰদেৱৰ 'দশম' কাব্য বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰধান চাৰি পুথিৰ অন্যতম; য'ত শিশু কৃষ্ণৰ দুষ্টালি, সমনীয়াৰ লগত খেল-ধেমালি, যশোদাৰ মাতৃসুলভ ব্যৱহাৰ আৰু গোপীসকলৰ কৃষ্ণৰ প্ৰতি গভীৰ অনুৰাগ বাস্তৱ আৰু সজীৱভাৱে বৰ্ণিত হৈছে এইবোৰৰ মাজেৰে শ্ৰীকৃষ্ণৰ শ্ৰেষ্ঠত্ব আৰু আধ্যাত্মিক

তত্ত্ব প্ৰকাশিত হৈছে। তদুপৰি বিষয়বস্তু, বৰ্ণনাৰীতি, ভাষাৰ সৌষ্ঠৱ আৰু ভক্তিৰ গাঢ়তাৰ বাবেও শংকৰদেৱৰ 'দশম' কাব্য অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ গ্ৰন্থৰূপে স্বীকৃত হৈছে।

'ৰাসলীলা' বা 'ৰাসক্ৰীড়া' ভাগৱত মহাপুৰাণৰ

প্ৰবন্ধ বীথিকা
Prabandha Bithika
A collection of research article about Assamese Language, Literature and Culture, edited by **Dr Smrity Rekha Gogoi Gayan**, Associate Professor, Department of Assamese, Naharkatiya College, Published by Department of Assamese, Naharkatiya College, Naharkatia, Dibrugarh Assam-786610, Price Rupees Four Hundred Fifty Only.
Price : INR 450.00
1st Edition : October, 2023

ISBN : 978-93-92610-54-7

প্ৰকাশক : অসমীয়া বিভাগ, নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ হৈ প্ৰকাশন কোষ, নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়, ডিব্ৰুগড়, অসম-৭৮৬৬১০
প্ৰথম প্ৰকাশ : অক্টোবৰ, ২০২৩
মূল্য : ৪৫০.০০ টকা

সম্পাদনা সমিতি
উপদেষ্টা : ড° জ্যোতিপ্ৰসাদ বৰুৱা
সম্পাদক : ড° স্মৃতিৰেখা গগৈ গায়ন
সম্পাদনা সহযোগী : ৰূপমী সোণোৱাল
ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ
ড° পৰেশ বনিকৰ
ড° সঙ্গীতা গগৈ

আখৰ বিন্যাস, অংগসজ্জা : ড° পৰেশ বনিকৰ
প্ৰচ্ছদ : বিতু বৰগোহাঁই

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent resold, hired out, or otherwise circulate in any form or by any means electronics, mechanical, photocopying, recording or otherwise, or stored on any retrieval system of any nature without the publisher's written consent in form of binding cover this right is asserted by the publisher in accordance with the Copyright Act, 1957 (as amended)

মুদ্ৰক : বাসবেন্দু প্ৰিণ্টিং, দুবৰছুব, ডিব্ৰুগড়

ড° বিজয়কৃষ্ণ দলে

মিচিং লোকশিল্প-কলা ঃ পৰম্পৰা আৰু পৰিৱৰ্তন

লোকজীৱনৰ পৰাই লোকশিল্পৰ জন্ম হয়। গ্ৰাম্য সমাজ আৰু গ্ৰাম্য জনজীৱনক কেন্দ্ৰ কৰি যিবোৰ শিল্পকলাৰ সৃষ্টি হয় সেয়াই লোকশিল্প। লোকশিল্প কোনো এক নিৰ্দিষ্ট ভৌগোলিক প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশত অনাখৰী বা অল্প শিক্ষিত কৃষিজীৱি গাঁৱলীয়া লোকৰ জীৱন, ধৰ্ম, বিশ্বাস, পূজা-পাৰ্বন আদি গ্ৰাম্য জীৱন-দৰ্শনৰ ভিত্তিত চহা লোকৰ দ্বাৰা সৃষ্টি হয়। লোকশিল্প-কলাই সমাজ-জীৱনৰ ঐতিহ্য পৰম্পৰাৰ স্বাক্ষৰ বহন কৰে। গাঁৱৰ মাটি-পানী, জলবায়ুৰ লগত শাৰীৰিক আৰু আৱেগিকভাৱে সংলগ্ন প্ৰতিজনৰেই গাঁও তথা সমাজৰ প্ৰতিটো কামৰেই সমান অংশীদাৰ। সমাজ এখনত বসবাস কৰা লোকসকল বেলেগ জাতি, বেলেগ ধৰ্মৰ হ'লেও তেওঁলোক প্ৰতিজনৰেই গোষ্ঠীবোধ আৰু পৰম্পৰাৰ প্ৰতি সহজাত আনুগত্য থাকে।

ভৌতিক সংস্কৃতিৰ মাধ্যম বাঁহ, বেত, কাঠ, মাটি, ধাতু, শিল, খেৰ, মৰাপাট, গছৰ ছাল আদি। অৰ্থাৎ চাক্ষুষ বস্তুৰ সমষ্টিয়েই হ'ল ভৌতিক সংস্কৃতি। ভৌতিক সংস্কৃতিৰ উৎস হ'ল জীৱনৰ অভিজ্ঞতা,

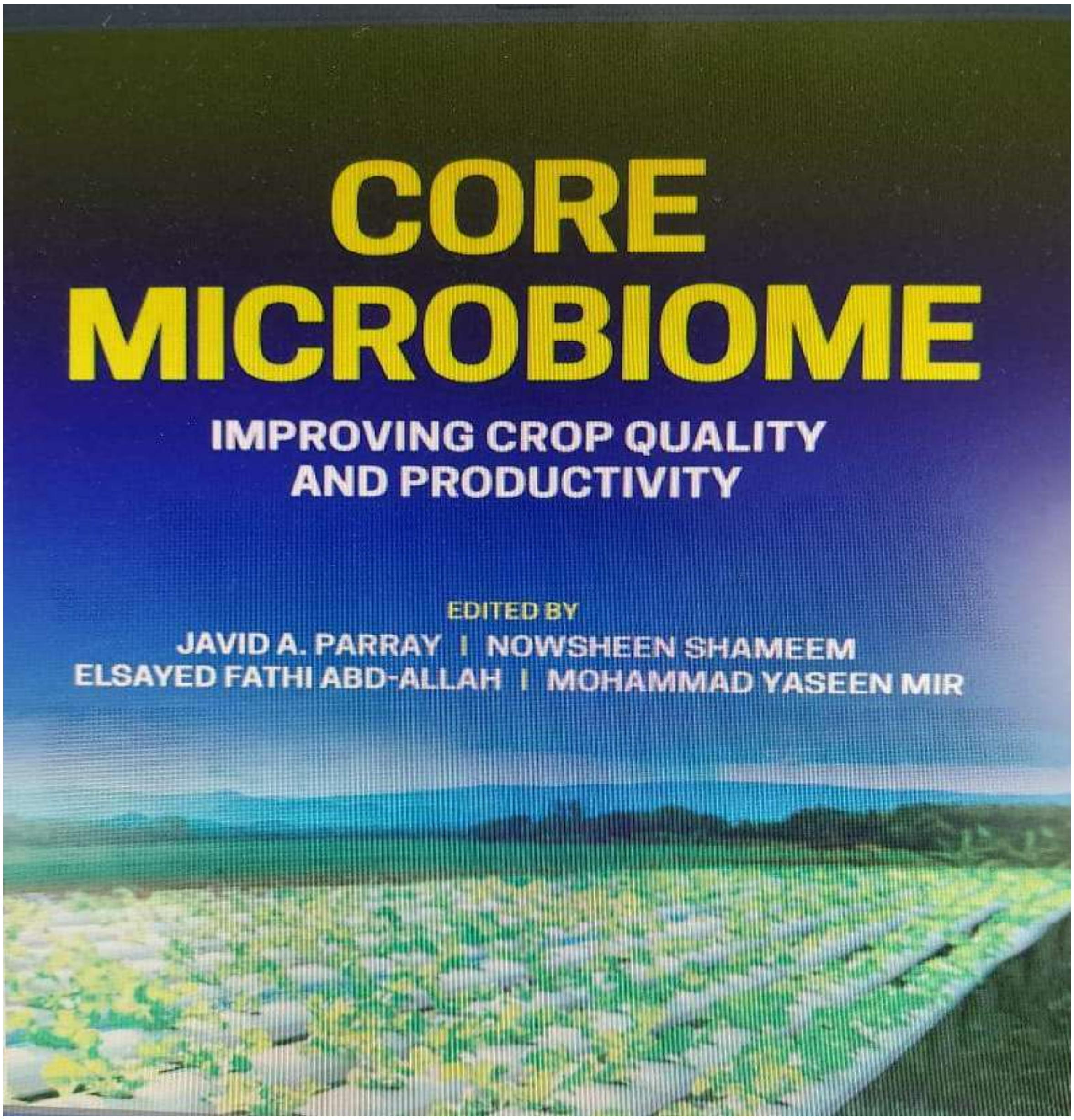
CORE
MICROBIOME
IMPROVING CROP QUALITY
AND PRODUCTIVITY
EDITED BY
JAVID A. PARRAY | NOWSHEEN SHAMEEM
ELSAYED FATHI ABD-ALLAH | MOHAMMAD YASEEN MIR

Microbial Prospects in Sediment Denitrification of Eutrophic Wetland Ecosystems

Rupak Kumar Sarma and Kamal Choudhury

Department of Botany, SBMS College, Sualkuchi, Assam 781103

Introduction

Nitrogen (N) has a significant impact on the proper functioning of ecological processes [1]. It is an essential element of many biomolecules required for the primary nutrients of life, which ultimately regulates productivity in different ecosystems. However, in the past few years, human-induced global alternation of the N cycle has led to general eutrophication and stoichiometric unbalances in wetland ecosystems [2]. The terrestrial mechanisms to release N back into the atmosphere to keep reactive N (mostly ammonium and nitrate) within the "safety" threshold has been subject to a thorough investigation [3]. However, the sediment denitrification processes in eutrophic wetland ecosystems need more investigations. The basic knowledge on sediment denitrification and nitrification–denitrification coupling in freshwater ecosystems is limited, including plant–microbe interaction in submerged aquatic vegetation [4]. Macrophytic populations are considered as major dominating plants in eutrophic systems [5]. The highly porous underground biomass of macrophytes is known to capture sediment carbon dioxide (CO_2) in carbon-rich eutrophic systems [6]. The carbon-rich rhizosphere of macrophytes may attract diverse groups of microbial populations, which may play a significant role in maintaining different biogeochemical cycles.

Moreover, concrete investigations are lacking in this aspect. Molecular characterization of nitrifiers and denitrifiers in macrophyte rhizosphere has been poor in urban eutrophic lakes [7]. Similarly, the abundance study of nitrite reducing biomarkers (*nirK* and *nirS*) and bacterial/archaeal ammonia-oxidizing genes (*amoA*-AOA and *amoA*-AOB) needs further improvements. Macrophyte rhizosphere ecosystems may significantly influence the diversity and abundance of *air* and *amoA* genes that enhance the process of denitrification and retard natural eutrophication. Overall, investigations are going on across the globe to understand hidden possibilities. This chapter gives a brief idea about the importance of macrophyte rhizosphere inhabiting nitrifiers and denitrifiers in coupled nitrification and denitrification in eutrophic water ecosystems.

Core Microbiome: Improving Crop Quality and Productivity, First Edition. Edited by Javid A. Parray, Nowsheen Shameem, Elsayed Fathi Abd-Allah, and Mohammad Yaseen Mir.
© 2022 John Wiley & Sons Ltd. Published 2022 by John Wiley & Sons Ltd.

শুৱালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয় ঃ এটি চমু অৱলোকন

ড° যোগেশ ডেকা
সহযোগী অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ
শুৱালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়

শুৱালকুছি অসমৰ এখন ঐতিহ্যমণ্ডিত উন্নত গাঁও। ধৰ্ম আৰু কৰ্ম সংস্কৃতিৰ মিলন ভূমি এই গাঁওখনি। পাট-মুগাৰ কাপোৰৰ বাবে শুৱালকুছি জগত বিখ্যাত। আমাৰ দেশে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পিছত অসমৰ আন ঠাইৰ নিচিনাকৈ শুৱালকুছিতো আৰম্ভ হ'ল উচ্চশিক্ষাৰ অনুষ্ঠান গঢ়ি তোলাৰ প্ৰচেষ্টা। শুৱালকুছিত কেইগৰাকীমান বিদ্যানুৰাগী ডাঃ নাৰায়ণ চন্দ্ৰ কাকতি, সিদ্ধিৰাম দাস আৰু কৃষ্ণৰাম মেধিয়ে উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠাৰ সপোন সাকাৰ কৰিবলৈ প্ৰথমে কৃষ্ণৰাম মেধিৰ ঘৰতে সভা এখন অনুষ্ঠিত কৰিলে আৰু ইয়াতেই মহাবিদ্যালয় স্থাপনৰ ৰূপৰেখা তৈয়াৰ কৰিলে। পৰৱৰ্তী সময়ত ডাঃ গণেশ চন্দ্ৰ দাসদেৱক সভাপতি আৰু সমাজকৰ্মী হেমকান্ত দাস আৰু উদ্যমী যুৱক কৰ্মেশ্বৰ বৈশ্যক যুটীয়া সম্পাদক হিচাপে লৈ সমিতি এখন গঠন কৰিলে। শুৱালকুছি আৰু ইয়াৰ দাঁতিকাষৰীয়া ৰাইজ মহাবিদ্যালয় স্থাপনৰ বাবে মাৰবান্ধি থিয় হ'ল। মুষ্টি-ভিক্ষাৰ যোগেদি সকলো শ্ৰেণীৰ জনসাধাৰণ এই পবিত্ৰ কামৰ অংশীদাৰ হ'ল। আন্তঃগাঁথনি নিৰ্মাণৰ কামত ৰাইজে শ্ৰমদান কৰিলে। শেষত শুৱালকুছিবাসী ৰাইজৰ প্ৰাণপ্ৰাত শ্ৰম আৰু অশেষ ত্যাগৰ ফলত মহাবিদ্যালয় স্থাপনৰ আশা পূৰণ হ'ল। স্মৰণীয় যে ঈশ্বৰ শ্ৰীশ্ৰীহাটীসত্ৰৰ সত্ৰাধিকাৰ মাধৱ চন্দ্ৰ মহন্তদেৱে মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে সত্ৰৰ ৪২ বিঘা ভূমি দান কৰিলে। এই মহৎ কামৰ বাবে মহাবিদ্যালয়খনৰ নাম সত্ৰৰ দুগৰাকী সত্ৰাধিকাৰ বাকসিদ্ধ পুৰুষ সাধু বুদৰাম মহন্ত আৰু মাধৱ চন্দ্ৰ মহন্তৰ নামেৰে নামাংকিত হ'ল। ১৯৬৩ চনৰ ১ আগষ্টৰ পৰা মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণীসমূহ প্ৰথমতে শুৱালকুছি ল'ৰা হাইস্কুলত আৰম্ভ কৰা হয়।

মহাবিদ্যালয়ৰ উদ্বোধনী অনুষ্ঠানৰ দিনাখন গোটেই শুৱালকুছিতে উদুলি-মুদুলি পৰিবেশ। সিদিনা শুৱালকুছিত পুষ্পবৃষ্টি। ফুলেৰে ভৰি পৰিল সমগ্ৰ শুৱালকুছি। ঘৰে ঘৰে কলপুলি পুতি, চাকিবন্তি জ্বলাই উদ্বোধনী অনুষ্ঠানৰ মুখ্য অতিথি গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ তদানীন্তন উপাচাৰ্য এইচ. জে. টেইলৰ মহোদয়ক উষ্ম আদৰণি। শুৱালকুছিৰ পৰম্পৰাৰে খোল-তাল, মৃদঙ্গ বজাই বিশিষ্টসকলক সভাস্থলীলৈ আদৰি আনিলে। মঞ্চত উপবিষ্টসকলক চন্দনৰ তিলক পিন্ধাই দিলে। টেইলৰ মহোদয় অভিভূত হৈ পৰিল। গোটেই অনুষ্ঠানটো এক পবিত্ৰ মাঙ্গলিক অনুষ্ঠানত পৰিণত হ'ল। এই উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সেই সময়ৰ ইংৰাজী বিভাগৰ অধ্যাপক, পণ্ডিত ড° অমৰেশ দত্তই সন্মানীয় অতিথিৰ আসন শুৱনি কৰিছিল।

মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰথমগৰাকী অধ্যক্ষ আছিল ড°

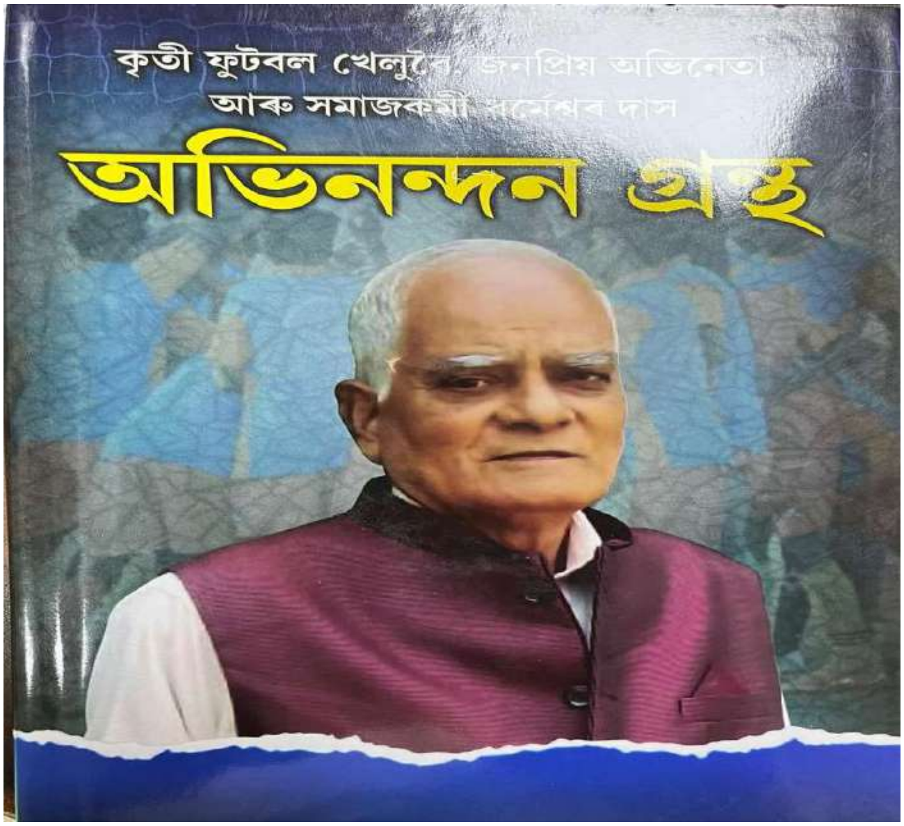

জীৱন যুঁজৰ অক্লান্ত সৈনিক

— দিলীপ কুমাৰ শৰ্মা

শ্ৰীযুত ধৰ্মেশ্বৰ দাস মোৰ সহকৰ্মী তথা সুযোগ্য সন্তান ড° দীপুল কুমাৰ দাসৰ পিতৃ। ড° দাসৰ ঘৰলৈ মই কেবাবাৰো গৈছোঁ। পিতৃৰ স'তে বহু কথা পাতিছোঁ আৰু ব্যক্তিগৰাকী সম্পৰ্কে এটা ধাৰণা কৰিব পাৰিছোঁ। মানুহগৰাকী বৰ সহজ-সৰল আৰু স্বল্পভাষী। অচিনাকি মানুহকো সহজতে আপোন কৰি ল'ব পৰা গুণ তেখেতৰ আছে। কথা পাতোঁতে মুখত মিঠা হাঁহি এটা লাগি থাকে। মাজে মাজে ৰসিকতাও কৰে।

সৰুৰে পৰা শ্ৰীযুত ধৰ্মেশ্বৰ দাসৰ ফুটবলৰ প্ৰতি আগ্ৰহ। অকল ফুটবলেই নহয় যিকোনো খেলৰ প্ৰতি একান্ত আগ্ৰহ। আনকি অলপতে গুৱাহাটীৰ এখন নাৰ্চিংহোমত থকা সময়তো তেখেতে কেবিনত শুই শুই ভাৰতীয় ক্ৰিকেট দলৰ খেল উপভোগ কৰা বুলি তেখেতৰ পুত্ৰই মোক জনাইছিল।

আজিৰ পৰা ৩০-৪০ বছৰ আগতে যিখিনি মানুহে ঐকান্তিকতাৰে একোটা বিশেষ কামৰ প্ৰতি মনোনিৱেশ কৰি কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিছিল, প্ৰচাৰৰ অভাৱত তেওঁলোকে উপযুক্ত প্ৰশংসাৰ পৰা বঞ্চিত হৈছিল। একোটা বিশেষ অঞ্চলতে তেখেতসকলৰ প্ৰতিভাৰ খবৰ সীমাবদ্ধ আছিল। শ্ৰীযুত ধৰ্মেশ্বৰ দাস এনেকুৱা এজন ব্যক্তি আছিল।

নৱম শ্ৰেণীত পঢ়ি থাকোঁতে শ্ৰীযুত দাসৰ ফুটবল প্ৰতিভাৰ উমান পাই সেই সময়ৰ অসমৰ আগশাৰীৰ ফুটবল দল 'অসম পুলিচে' তেখেতক দললৈ আমন্ত্ৰণ জনাইছিল। কিন্তু পুলিচ চাকৰিৰ প্ৰতি তেখেতৰ কোনো মোহ নাছিল। সেইবাবে সেই আমন্ত্ৰণ ৰক্ষা নকৰিলে। 'অসম পুলিচ' দললৈ নগ'লেও নামনি অসমৰ বিভিন্ন ফুটবল দলে তেখেতক আমন্ত্ৰণ কৰি খেলিবলৈ লৈ গৈছিল।

এই খেলুৱৈসুলভ মনোভাৱৰ বাবেই শ্ৰীযুত ধৰ্মেশ্বৰ দাস পিছলৈকো মানসিকভাৱে স্বাস্থ্যৱান হৈ থাকিল। প্ৰকৃতপক্ষে খেলুৱৈসকলো একো একোজন

সমাজহিতৈষী, পৰোপকাৰী ব্যক্তি ধৰ্মেশ্বৰ দাস

✍ দিপালী কলিতা

সকলো মানুহেই কষ্ট কৰে নিজক প্ৰতিষ্ঠিত কৰি সুখ-শান্তিৰে পৰিয়ালৰ সৈতে জীৱন নিৰ্বাহ কৰিবলৈ। তাৰ ভিতৰত খুব নগণ্যসংখ্যক মানুহেহে নিঃস্বাৰ্থভাৱে নিজৰ উপৰি আনৰ বাবে ত্যাগ স্বীকাৰ কৰিবলৈ কুণ্ঠাবোধ নকৰে। ত্যাগৰ স্বীকৃতি সদায় আছে। অঞ্চলভিত্তিক হ'লেও শ্ৰদ্ধাৰ ধৰ্মেশ্বৰ দাস ডাঙৰীয়াই এই ক্ষেত্ৰত সদায় আগশাৰীত স্থান পাব। তেখেতে প্ৰতি মুহূৰ্ততে ৰাইজৰ বাবে নিজক উচৰ্গা কৰি পৰিয়ালৰ লগতে সমাজৰ বাবেও সেৱা আগবঢ়াই আহিছে। তেখেত এজন সফল আদৰ্শ পিতৃৰ গৌৰৱেৰে গৌৰৱান্বিত। জীৱনৰ যাত্ৰা পথত পোৱা বাধা-বিঘিনি, দুখ-কষ্ট হেলাৰঙে অতিক্ৰমী তেখেতে আগবাঢ়িছে।

ধৰ্মেশ্বৰ দাসদেৱক লগ পোৱাৰ সৌভাগ্য ঘটিছিল তেখেতৰ গৃহত। প্ৰথম সাক্ষাততে থমকি ৰৈছিলোঁ; এইজন জানো সহকৰ্মী তথা ভাই ড° দীপুল দাসৰ পিতৃ হ'ব পাৰে? সেই মুহূৰ্তৰ আচৰণত (অবাক দৃষ্টি) নাজানো তেওঁক কেনেদৰে প্ৰভাৱিত কৰিছিল ? আমাৰ সন্মুখৰ মানুহজন যথেষ্ট হৃষ্ট-পুষ্ট, সুন্দৰ-সুঠাম এক অনন্য ব্যক্তিত্বৰে পৰিচিত। গলগলীয়া মাতেৰে, সুন্দৰ হাঁহিৰে তেওঁ আগবাঢ়ি আহি আমাৰ লগত চিনাকি হৈছিল আৰু সৌজন্যমূলক কথা-বতৰা পাতি ব্যস্ততাৰ বাবে আমাক বহুৱাই থৈ আঁতৰি গৈছিল।

অনন্য ব্যক্তিত্বৰ গৰাকী শ্ৰদ্ধাৰ ধৰ্মেশ্বৰ দাসদেৱৰ জন্ম হয় ১৯৪৪ চনৰ হাজো ৰাজহ চক্ৰ তথা বৃহত্তৰ দমদমা অঞ্চলৰ গাঁও কুলহাটীত। ঘৰখনৰ সৰু পুত্ৰ হোৱা বাবে তেওঁক সকলোৱে চানা বুলিয়েই মাতিছিল। ঘৰৰ আৰ্থিক অৱস্থা টনকীয়াল নাছিল; সেইবাবেই ওচৰতে থকা মোমায়েকৰ ঘৰতেই ডাঙৰ-

শ্ৰীধৰ্মেশ্বৰ দাস ঃ ব্যক্তিত্বৰ জিলিঙণি

✍ অতুল চন্দ্ৰ দাস

একো একোগৰাকী ব্যক্তিৰ ক্ষণিকৰ সান্নিধ্যই মানুহক চিৰকাল মোহিত কৰি ৰাখে। তেনে মোহিনীৰ নেপথ্যত থাকে ব্যক্তিগৰাকীৰ নিভাঁজ ভালপোৱা আৰু আকৰ্ষণীয় ব্যক্তিত্ব। কেতিয়াবা নামজ্বলা ব্যক্তিৰ সান্নিধ্যইয়ো মানুহক পুলকিত কৰিব নোৱাৰিব পাৰে, যিমানখিনি পুলকিত, আপ্লুত কৰিব পাৰে সমাজ জীৱনৰ স'তে নিবিড়ভাৱে সংযোজিত হৈ থকা আপাতঃ দৃষ্টিত সাধাৰণ মানুহ এগৰাকীৰ বিমল সান্নিধ্যই। মোৰ এই অৰ্ধ শতিকাযোৱা জীৱনতো এনেদৰে সান্নিধ্যৰ সুমধুৰ পুলক অনুভৱ কৰা এগৰাকী আকৰ্ষণীয়, ব্যক্তি হ'ল শ্ৰীধৰ্মেশ্বৰ দাস ডাঙৰীয়া।

মই তেখেতক খুড়া বুলি সম্বোধন কৰোঁ। তেখেতৰ দ্বিতীয় সুপুত্ৰ এগৰাকী অনুভৱী সুশিক্ষক ড° দীপুল কুমাৰ দাস মোৰ ভাতৃস্থানীয়। আমি সহকৰ্মী, বন্ধু যদিও আমাৰ মাজত ভাই-ককাইৰ ক্ৰিয়াত্মক অনুভৱটোহে তীব্ৰ আৰু সজীৱ। এতিয়ালৈ বৰ্তি থকা (অনাগত দিনৰ কথা আজিয়েই কৈ শেষ কৰিব নোৱাৰি) এই সোণসেৰীয়া আলিয়েদি উজাই গৈ মই শ্ৰীধৰ্মেশ্বৰ খুড়াৰ জীৱনৰ উমাল সান্নিধ্যৰ নিকটলৈ আহিছিলোঁ।

অক্টোবৰ মাহৰ কোনোবা এটা দিন আছিল। মই দীপুলৰ সৈতে তেওঁৰ ঘৰলৈ গৈছোঁ আৰু বহা কোঠাত বহিছোঁ। এগৰাকী ওখ-পাখ, আটিল চেহেৰাৰ লোক আগবাঢ়ি আহিছে। মোৰ যদি ভুল হোৱা নাই, পিন্ধনত তেখেতৰ এখন ধুতি, গাত বনিয়ন আৰু হাতত (নে ডিঙিত)? এখন ফুলাম গামোছা। ভাতৃ দীপুলে চিনাকি কৰাই দিছে, এয়া মোৰ দেউতা। এক মুহূৰ্ততে তেখেতে মোক মানসিকভাৱে ওচৰ চপাই লৈছে মৰমেৰে, চেনেহেৰে এগৰাকী অনুভৱী পিতৃৰ